

VIRRAIN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2020

Kaupunginhallitus 31.3.2021 § 101

Sisällys

I TOIMINTAKERTOMUS.....	7
1 Johdanto.....	7
2 Kaupunginjohtajan katsaus.....	8
3 Virtain kaupungin hallinto 31.12.2020 ja siinä tapahtuneet muutokset	10
4 Yleinen ja oman talousalueen kehitys.....	11
5 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa sekä toimintaympäristön kuvaus	19
5.1. Toimintaympäristö	19
6 Kaupungin henkilöstö	23
7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	25
8 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	27
9 Ympäristötekijät	29
10 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	31
10.1 Kehitys ilman Ruoveden palvelutuotantoa	35
10.2 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (=ulkoinen).....	37
10.3 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	38
10.4 Tase ja sen tunnusluvut.....	39
10.5 Kaupungin kokonaistulot ja –menot vuonna 2020	40
11 Arvio kaupungin tulevasta kehityksestä	41
12 Tilikauden tuloksen käsittely	44
13 Kuntakonsernin toiminta ja talous	45
13.1 Konsernin toiminnan ohjaus	45
13.2 Omistukset 2020.....	45
13.3 Olennaiset tapahtumat kuntakonsernissa.....	46
13.4 Arvio kuntakonsernin tulevaisuuden kehityksestä	46
13.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	47
13.6 Kaupunkikonsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	49
13.7 Kaupunkikonsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	50
13.8 Kaupunkikonsernin tase ja sen tunnusluvut	51
II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	52
1 TYTÄRYHTIÖIDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA OSAKKUUSYHTEISÖT	53
1.1 Virtain Yrityspalvelu Oy	53
1.2 Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot.....	53
1.3 Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat	54
1.4 Kiinteistö Oy Killinpolku.....	55
1.5 Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit	55

1.6 Kiinteistö Oy Tyrkönrivi	55
1.7 Virtain Jäähalli Oy	55
1.8 Keiturin Sote Oy	56
1.9 Virtain Energia Oy	57
1.10 Osakkuusyhteisöt	57
2 LIIKELAITOS MARTTISEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	58
3 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN (KAUPUNKI JA VESIHUOLTO).....	60
3.1 KAUPUNGINVALTUUSTO	64
3.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA	65
3.3 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	66
3.4 KAUPUNGINHALLITUS	67
3.4.1 Elinvoimapalveluiden tulosalue	70
3.4.2 Hallinnon ja talouden tulosalue	72
3.5 PERUSTURVALAUTAKUNTA	74
3.5.1 Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue	77
3.5.2 Sairaanhoidon tulosalue.....	78
3.5.3 Erikoissairaanhoidon tulosalue	79
3.5.4 Hammashuollon tulosalue	79
3.5.5 Sosiaalityön tulosalue	80
3.5.6 Kehitysvammahuollon tulosalue.....	81
3.5.7 Koti- ja vanhustyön tulosalue	82
3.6 SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	85
3.6.1 Hallinnon tulosalue.....	89
3.6.2 Koulutoimen hallinnon tulosalue	89
3.6.3 Perusopetuksen tulosalue	89
3.6.4 Lukiokoulutuksen tulosalue	90
3.6.5 Aikuiskoulutuksen/kansalaisopiston tulosalue.....	90
3.6.5 Lasten päivähoidon tulosalue.....	91
3.6.6 Kirjasto- ja kulttuuritoimen tulosalue	91
3.6.7 Liikuntatoimen tulosalue.....	91
3.7 MERIKANTO-OPISTO	93
3.8 TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	97
3.8.1 Hallinnon tulosalue	101
3.8.2 Ylläpidon ja rakentamisen tulosalue.....	102
3.8.3 Ympäristövalvonnan tulosalue	102
3.8.5 Vesihuoltolaitoksen tulosalue.....	103
4 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	105
4.1 Verotulojen erittely	106

4.2 Valtionosuuksien erittely	106
5 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	107
5.1 Hankkeet.....	107
5.2 Hankeryhmät.....	107
6 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	110
III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	111
VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN	112
TULOSLASKELMA (ULK.)	112
RAHOITUSLASKELMA.....	113
TASE	114
LIITETIEDOT.....	116
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	116
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	116
Tasetta koskevat liitetiedot.....	119
MUUT LIITETIEDOT	123
KONSERNITILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	126
KONSERNITULOSLASKELMA.....	126
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA.....	127
KONSERNITASE	128
Konsernituloslaskelman liitetiedot	131
Konsernitaseen liitetiedot.....	131
IV ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET.....	134
VESIHUOLTOLAITOS.....	134
TULOSLASKELMA	134
RAHOITUSLASKELMA.....	135
TASE	136
LIIKELAITOS MARTTINEN	138
TOIMINTAKERTOMUS.....	138
TALOUSARVION TOTEUMAVERTAILU	145
RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	147
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	148
TULOSLASKELMA	150
RAHOITUSLASKELMA.....	151
TASE	152
LIITETIEDOT.....	154
LIIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TOIMINNAN RAHOITUKSEEN 31.12.2020	159
LIIKELAITOKSET KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖKSESSÄ 31.12.2020	160

V MUUT ERIYTETYT LASKELMAT	161
KILPAILULAIN 30 D §:N EDELLYTTÄMÄT LASKELMAT	161
VI ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	162
LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA 2020	162
ALLEKIRJOITUKSET	163

I TOIMINTAKERTOMUS

1 Johdanto

Tässä osassa annetaan tiedot kaupungin ja konsernin talouden ja toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä asioista. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen käsitellään osassa II Talousarvion toteutuminen.

Tässä osassa annetaan muut toimintakertomuksessa edellytetyt tiedot, myös esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä arvio kunnan ja kuntakonsernin tulevasta kehityksestä.

Toimintakertomus sisältää seuraavat osiot:

1. Johdanto
2. Kaupunginjohtajan katsaus
3. Virtain kaupungin hallinto 31.12.2020 ja siinä tapahtuneet muutokset
4. Yleinen ja oman talousalueen kehitys
5. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa sekä toimintaympäristön kuvaus
6. Kaupungin henkilöstö
7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä
8. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä
9. Ympäristötekijät
10. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus
11. Arvio kaupungin tulevasta kehityksestä
12. Tilikauden tuloksen käsittely
13. Kuntakonsernin toiminta ja talous

2 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2020 jää mieleen koronavuotena. Maailman terveysjärjestö WHO julisti 11.3.2020 koronaviruksen maailmanlaajuisesti pandemiaksi. Myös Suomessa tartuntaluvut lähtivät jyrkkään nousuun. Maaliskuussa alkoivat toimenpiteet koronaepidemian hillitsemiseksi. Maan hallitus totesi 13.3.2020 yhteistoiminnassa Tasavallan presidentin kanssa Suomen olevan poikkeusoloissa koronavirustilanteen vuoksi ja valmiuslaki otettiin käyttöön. Maan hallitus teki keväällä 2020 useita rajoittamistoimenpiteitä koskevia linjauksia. Keväällä koettiin myös ennennäkemätön toimi, kun Uudenmaan maakunta eristettiin muusta Suomesta kolmen viikon ajaksi. Koronaepidemian hillitsemiseksi tehdyillä toimenpiteillä ja rajoituksilla oli erittäin rajuja vaikutuksia talouskasvuun. Suomen bruttokansantuote (bkt) pieneni vuoden 2020 aikana 2,9 prosenttia verrattuna edellisvuoteen. Toimenpiteiden tarkoituksena oli suojata väestöä sekä turvata yhteiskunnan ja talouselämän toiminta.

Myös Virroilla toimintavuotta 2020 hallitsi pitkälti korona sekä sen aiheuttamat rajoitukset ja suositukset, joilla oli vaikutusta palvelutuotantoon erityisesti kevään 2020 aikana. Palveluja jouduttiin supistamaan sekä siirtämään aikaisempaa enemmän myös etäpalveluihin. Koulut siirtyivät pääosin etäopetukseen, yleisötilaisuuksia ja yleisten kokousten järjestämistä rajoitettiin, julkisia tiloja suljettiin, vierailuja sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköihin jouduttiin rajoittamaan ja työpaikoilla siirryttiin mahdollisuuksien mukaan etätöihin. Nuorisokeskus Marttisen toimintaan koronavuosi vaikutti merkittäväällä tavalla, kun toiminta hiljeni Marttisen saarella merkittävästi.

Vuoden aikana käytiin myös yhteistoimintaneuvottelut. Lomautuksia ei kuitenkaan ollut tarpeen toteuttaa. Merkittävimmät taloudelliset vaikutukset koronaepidemiassa on ollut perusturvan ja Liikelaitos Marttisen toimintaan. Terveystieteiden tutkimuskeskuksessa menot kasvoivat suojautumisen ja koronatestauksen myötä, mutta toisaalta alentuivat esimerkiksi erikoissairaanhoidossa, koska kiireetöntä hoitoa supistettiin keväällä 2020. Liikelaitos Marttisessa liikevaihto jäi talousarviota huomattavasti alhaisemmaksi.

Toisaalta korona on lisännyt merkittävästi digitaalisuutta kaupunkiorganisaation toiminnassa ja palveluissa. Keväällä 2020 nopea siirtyminen etäopetukseen kouluissa toi merkittäviä haasteita opetukseen. Vuoden aikana laitekantaa ja etäopetusvälineistöä on hankittu merkittävästi ja siirtyminen nyt maaliskuussa 2021 meneillään olevaan etäopetukseen on ollut suunnitellumpaa. Myös muilla toimialoilla digitaalisuutta on lisätty ja uusia työtapoja otettu käyttöön muun muassa osittaisen etätöiden johdosta. Myös toimielinten kokouksissa on mahdollisuuksien mukaan hyödynnetty sähköisiä välineitä.

Kesällä 2020 koronatilanne helpottui ja 15.6.2020 valtioneuvosto totesi, että Suomessa ei enää vallitse valmiuslaissa määritellyt poikkeusolot. Loppuvuodesta koronaepidemia paheni jälleen myös Suomessa ja rajoituksia ja suosituksia kiristettiin uudelleen. Tehostettu käsihygienian, kasvomaskeiden käyttö, turvaetäisyyksien pitäminen ja kontaktien välttäminen ovat avainasemassa epidemian hillitsemisessä. Suomessa on jälleen maaliskuussa 2021 voimassa poikkeusolot ja valmiuslaki on otettu uudelleen käyttöön. Kaiken kaikkiaan voi todeta, että rajoitukset ja suositukset ovat vaikuttaneet niin kuntalaisiin kuin kaupunkikonsernin henkilöstöön ja työtehtäviin merkittävästi, mutta toisaalta se on tuonut myös uudenlaisia toimintatapoja, joista osa jää käytäntöön pysyvästi myös korona-ajan jälkeen. Kiitos kaikille siitä, että rajoituksiin ja suosituksiin on suhtauduttu riittäväällä vakavuudella.

Työllisyystilanne heikentyi merkittävästi koronaepidemian aikana niin valtakunnallisesti kuin Pirkanmaallakin. Pirkanmaan ELY-keskuksen laatiman joulukuun 2020 työllisyyskatsauksen mukaan työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi vuoden aikana yli 8 600 hengellä. Suurin osa heistä oli lomautettuja. Pirkanmaalla työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 13,4 prosenttia ja koko maassa 13,6 prosenttia. Virtain työttömyysaste joulukuussa 2020 oli 12,8 prosenttia (338 työtöntä), kun vuotta aiemmin vastaava luku oli 9,3 prosenttia (252 työtöntä). Tilanne joulukuusta 2020 on muuttunut jonkin verran positiivisempaan suuntaan. Tammikuun 2021 työttömyysaste Virroilla oli 10,5 % (vuonna 1/2020 8,9 %).

Marraskuussa 2020 Virtain kaupunginvaltuusto päätti, että Virtain kaupunki osallistuu työllisyyden edistämisen kuntakoikeiluun yhdessä muiden Pirkanmaan kuntien kanssa. Työllisyyden kuntakoikeilut alkoivat 1.3.2021 ja kestävät 30.6.2023 saakka. Työllisyyden kuntakoikeilussa osa työttömistä työnhakijoista siirtyy oman kotikuntansa työllisyyspalvelujen asiakkaiksi. Koikeilussa kotikunta vastaa TE-palveluiden eli julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden tarjoamisesta asiakkailleen.

Virtain kaupunki on määritellyt strategiassaan keskeiseksi tavoitteeksi olla onnistuva, uudistuva, vastuullinen ja kumppanien kanssa vahva paikkakunta, jossa on hyvä elää, asua ja yrittää. Lisäksi tavoitteena on uudistaa toimintatapoja, toteuttaa kokeiluja ja hyväksyä myös niihin liittyviä riskejä. Strategian onnistumisen yhtenä mittarina on muuttaa väkiluvun kehitys vuoteen 2020 mennessä kasvusuuntaiseksi. Kaupungin elinvoimaisuuden ja strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi valmisteltiin alkuvuodesta 2020 elinvoimapaketti lisäämään Virroilla asumisen houkuttelevuutta ja uusien virtolaisten saamista kaupunkiin. Samalla tavoitteena on helpottaa yritysten työvoimansaantia ja varmistaa tulevaisuuden nuorten ikäluokkien riittävä laajuus. Kaupunginvaltuusto hyväksyi elinvoimapaketin toukokuussa 2020. Elinvoimapaketin myötä vauvaraha nostettiin 4000 euroon, virtolaisia korkeakouluopiskelijoita kannustettiin 400 euron stipendillä, tarjottiin maksutonta opiskelija-asumista sekä tarjottiin yritysten käyttöön asuntoja 50 % alennuksella määräaikaisena kokeiluna.

Virtain kaupungin väkiluku 31.12.2020 oli ennakkotiedon mukaan 6 516 (31.12.2019, 6 544). Väkiluku on laskenut - 28 asukkaalla (- 0,4 %) vuoden 2020 aikana (- 2,9 % 2019). Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan kuntien välinen nettomuutto kuluneen vuoden aikana oli Virroilla positiivinen. Kuntien välisessä muuttoliikkeessä Virtain kaupungin luku oli +32, joka on ehdottomasti positiivinen asia ja tälle kehitykselle tulee saada jatkoa. Elinvoimapaketin jatkosta määräaikaisten kokeilujen osalta tehdään uudet päätökset keväällä 2021. Rohkeiden päätöksien ja uusien avauksien tekeminen kaupungin elinvoiman edistämiseksi on entistäkin tärkeämpää tulevina vuosina.

Vuonna 2020 hyvää työtä elinvoimaisuuden ja houkuttelevuuden edistämiseksi jatkettiin Marttisen saaren kehittämissuunnitelman eteenpäin viemisellä. Kokonaisvaltaisen kehittämissuunnitelman laatiminen jatkuu vuonna 2021. Marttisen saaren kehittämissuunnitelman tarkoituksena on luoda alueen toimijoiden, kuntalaisten ja kaupungin yhteinen näkemys Marttisen saaren kehittämiseksi ja sitä kautta lisätä kaupungin elinvoimaa, tunnettavuutta ja vetovoimaa. Vuonna 2020 hyväksyttiin Keiturinsalmen asemakaavan muutos, joka mahdollistaa omakotitalojen rakentamisen rannan läheisyyteen. Myös rakennusjärjestyksen päivittäminen aloitettiin toimintavuoden aikana.

Kuntien toimintaympäristö on ollut viime vuosina epävarmassa tilanteessa sote- ja maakuntauudistuksen etenemiseen liittyen. Valmistuilla olevasta sote-lakiesityksistä annettiin lausunto syksyllä 2020 ja helmikuussa 2021. Tämän hetkisen aikataulun mukaan uusien hyvinvointialueiden on tarkoitus aloittaa sote-palveluiden tuottaminen 1.1.2023, jos eduskunta hyväksyy lain kesällä 2021. Pirkanmaalla uudistuksen valmistelu on aiemman valmistelun pohjalta hyvässä vauhdissa ja myös Virtain kaupunki on mukana erilaisissa hankkeissa. Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien toimintaan ja talouteen. Se muokkaa kuntien roolia tulevaisuudessa.

Vuoden 2020 isoin investointi on ollut vuonna 2018 alkanut uuden yhtenäiskoulun rakentaminen. Rakentaminen on edennyt aikataulun mukaan ja koulunkäynti uusissa tiloissa aloitetaan syyslukukauden alussa 2021. Myös Vaskiveden koulun peruskorjaus toteutettiin vuoden 2020 aikana. Urheilukentän läheisyyteen rakennettu hyvinvointipuisto valmistui vuonna 2020, se toi paitsi merkittävästi uusia harrastusmahdollisuuksia virtolaisille, myös positiivista näkyvyyttä Virtain ulkopuolella. Hyvinvoinnin edistäminen ovat yksi kuntien keskeisimmistä tehtävistä myös tulevaisuudessa.

Virtain kaupungin taloustilanne muodostui vuonna 2020 ylijäämäiseksi. Tilikauden tulos oli 2 422 416,30 euroa ja tilikauden ylijäämä + 1 166 373,55 euroa. Positiiviseen tulokseen vaikuttivat keskeisesti koronaepidemian johdosta kunnille myönnetty kertaluonteiset valtionosuudet.

Hyvään tulokseen ei voi kuitenkaan tuodittautua. Yleisesti heikkenevä kuntatalous, isot investoinnit, sote-uudistus sekä muut tulevaisuuden haasteet luovat varjoja tulevaisuuteen. Tiukasta kulukurista, mutta myös elinvoimaa tukevista päätöksistä, tulee pitää jatkossakin kiinni. Vain sillä voimme vastata tulevaisuuden haasteisiin. Meillä on täällä hyvä asua ja olla. Viestitään tätä myös muille ja toivotetaan uudet virtolaiset tervetulleeksi. Täällä on tilaa meille jokaiselle!

Vuosi 2020 on osoittanut, että hyvällä yhteistyöllä pärjätään myös kriisin keskellä. Kiitän kaikkia päättäjiä ja koko kaupunkikonsernin työntekijöitä kuntalaisten hyväksi tehdystä työstä!

Henna Viitanen
vt. kaupunginjohtaja

3 Virtain kaupungin hallinto 31.12.2020 ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupungin hallinto esitetään tässä 31.12.2020 tilanteen mukaisesti.

Virtain kaupunginvaltuustossa on kaudella 2017 - 2021 yhteensä 27 valtuutettua. Valtuutettujen määrä on kuntalaissa sidottu kaupungin asukaslukuun. Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimii Keijo Kaleva (sdp), I varapuheenjohtajana Olavi Mäkinen (kd) ja II varapuheenjohtajana toimii Johanna Saarinen (kesk).

Kaupunginhallituksessa on 10 jäsentä, joista jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimii Tuula Mäntysalmi (kesk), I varapuheenjohtajana Teemu Kontoniemi (kok) ja II varapuheenjohtajana Tytti Majanen (sit). Kaupunginhallituksen jäseninä toimivat Reijo Koskela, Tapani Heinonen, Aimo Mäkinen, Sanna Kangas, Katja Kotalampi, Eila Kalliomäki ja Harri Tarvainen. Vuonna 2020 kaupunginjohtajana on toiminut Juha Viitasaari. Kaupunginvaltuusto on 22.2.2021 valinnut kaupunginjohtajaksi Henna Viitasen.

Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen poliittiset voimasuhteet

Kaupunginvaltuusto:

- Suomen Keskusta 9 valtuutettua
- Suomen Sosialidemokraattinen puolue 6 valtuutettua
- Kansallinen Kokoomus 6 valtuutettua
- Virtain sitoutumattomien yhteislista 3 valtuutettua
- Vasemmistoliitto 2 valtuutettua
- Suomen Kristillisdemokraatit 1 valtuutettu

Kaupunginhallitus

- Suomen Keskusta 4 jäsentä
- Suomen Sosialidemokraattinen puolue 2 jäsentä
- Kansallinen Kokoomus 2 jäsentä
- Virtain sitoutumattomien yhteislista 1 jäsen
- Vasemmistoliitto 1 jäsen

Tilivelvollisia ovat kaupungin toimielinten jäsenet ja tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tehtäväalueen johtavat viranhaltijat olivat tilivelvollisia seuraavasti:

Käyttötalous

Toimielin

Tulosalue

kaupunginvaltuusto
tarkastuslautakunta
hallinto- ja elinvoimaosasto
elinvoimapalvelut
hallinto ja talous
keskusvaalilautakunta
sivistysosasto
perusopetus ja lukiokoulutus
varhaiskasvatus ja vapaa-aika
Merikanto-opisto
tekninen osasto tulosalueineen
perusturvaosasto

Tilivelvollinen

kaupunginjohtaja
kaupunginjohtaja
kaupunginjohtaja
kaupunginjohtaja
hallintojohtaja
hallintojohtaja
yhtenäiskoulun rehtori
sivistystoimen johtaja
rehtori
tekninen johtaja
sosiaali- ja terveysjohtaja

Investointiosa

Hallinto- ja elinvoimaosasto
Perusturvalautakunta
Teknisten palveluiden lautakunta

kaupunginjohtaja
hyvinvointijohtaja
tekninen johtaja

Rahoitusosa ja tuloslaskelmaosa

kaupunginjohtaja

4 Yleinen ja oman talousalueen kehitys

Yleiset talousnäkymät

Tilastoviranomaiset eri puolella maailmaa ovat julkaisseet viime päivinä runsaasti tilastotietoja vuoden 2020 talouskehityksestä. Ennakkotiedot kertovat, että Suomen kansantalous pärjäsikin ensimmäisenä koronavuotena ainakin bruttokansantuotteen kehityksellä mitattuna monia muita maita paremmin.

Suomen bruttokansantuote supistui kansantalouden tilinpidon ennakkotietojen mukaan 2,8 prosenttia vuonna 2020. Euroalueen BKT pieneni viime vuonna 6,6 prosenttia, joten Suomi pärjäsikin kansainvälisessä vertailussa hyvin. Euroopassa BKT:n pudotus oli suurinta Espanjassa (-11 %) ja Italiassa (-8,9 %). Parhaiten Euroopan maista pärjäsikin tässä vaiheessa saatavien tietojen mukaan Irlanti, jonka bruttokansantuotteen volyyymi kasvoi viime vuonna yli 3 prosenttia. Ruotsin BKT supistui 2,8 prosenttia. Britannian BKT supistui ennakkotietojen mukaan peräti 9,9 prosenttia.

Suomen bruttokansantuotteen volyyymi supistui viime vuonna siis 2,8 prosenttia. Henkeä kohti tuotanto oli vuonna 2020 vajaat 43 000 euroa. Kotitalouksien säästämisaste nousi 5,7 prosenttiin.

Kaikki pääkysyntäerät supistuivat vuonna 2020. Suurimman kysyntäerän muodostaa yksityinen ja julkinen kulutus, jonka volyyymi supistui viime vuonna yhteensä 2,7 %. Yksityinen kulutus supistui lähes 5 prosenttia, kun samaan aikaan julkinen kulutus kasvoi. Kulutuksen väheneminen kohdistui erityisesti yksityiseen palvelusektoriin, jonka toimialoista voimakkaimmin kärsivät liikenne, majoitus- ja ravitsemistoiminta sekä taide-, viihde- ja virkistyspalvelut. Pienimmillä vaurioilla näyttävät pärjänneen informaatio- ja viestintäpalvelut sekä kiinteistöalan toiminta. Toimialojen sisällä on kuitenkin suurta vaihtelua niin eri palveluiden kohdalla kuin alueellisesti.

Tavaroiden ja palveluiden viennin volyyymi supistui 6,6 prosenttia vuonna 2020. Tavaroiden vientikysyntä ei heikentynyt viime vuoden lopulla niin paljon kuin odotettiin, mutta palveluiden viennin volyyymi romahti lähes 17 prosenttia. Vientiä ovat heikentäneet erityisesti matkailu- ja kuljetuspalvelujen heikko kehitys. Vienti toipui vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä (syynä laivatoimintus), mutta oli vuoden 2020 aikana jatkuvasti alemmalla tasolla kuin edellisellä vuonna.

Myös investointikysynnän (kiinteän pääoman bruttomuodostus) volyyymi supistui vuonna 2020. Yksityiset investoinnit supistuivat 4,6 prosenttia, mutta julkiset investoinnit kasvoivat 3,4 prosenttia.

Suomen kansantalouden kehitys oli miinuksella jo ennen koronaa eli käytännössä vuoden 2019 puolesta välistä lähtien. Sitä edeltävinäkin vuosina kansantuote on notkahdellut nollan tuntumassa. Vuoden 2020 toinen vuosineljännes oli koronapandemiasta johtuen erittäin heikko, mutta sen jälkeen, erityisesti kolmannella neljänneksellä, kasvu on elpynyt. Vuodentakaisiin lukemiin verrattuna kasvu oli kuitenkin vuoden viimeisellä neljänneksellä yhä vajaat kaksi prosenttia matalammalla tasolla kuin vuoden 2019 lopussa.

Julkisen talouden tila ja näkymät

Julkisen sektorin (valtio, kuntasektori, sosiaaliturvarahastot) tulot yhteensä olivat 121,6 miljardia euroa vuonna 2020 ja laskivat edeltäneestä vuodesta lähes 4 miljardilla eurolla. Sektorin eri alasektoreiden välillä kehitys oli kuitenkin hyvin vaihtelevaa. Valtion tulot laskivat yli kolmella miljardilla, kun taas paikallishallinnon eli kuntasektorin tulot kasvoivat yli neljällä miljardilla eurolla. Työeläkelaitosten tulot laskivat, mutta muiden sosiaaliturvarahastojen tulot nousivat reilulla miljardilla eurolla. Alasektoreiden tiedot ovat sulauttamattomia lukuja eli niistä ei ole eliminoitu keskinäisiä palvelujen ja tavaroiden ostoja.

Julkisen sektorin roima tulojen lasku näkyy myös siinä, että veroaste notkahti vuonna 2020 alaspäin. Veroasteessa verot suhteutetaan bruttokansantuotteen arvoon, joten veroasteeseen vaikuttaa (erisuuntaisesti) sekä tuotannon kansantuotteen supistuminen että verokertymien lasku.

Julkisen sektorin menot (mukaan lukien kyseisen vuoden investointimenot) olivat vuonna 2020 134,6 miljardia euroa ja kasvoivat peräti 6,7 miljardilla eurolla vuodesta 2019. Kasvu on osittain automaattista, koska julkiset menot kasvavat taantumissa muun muassa työttömyyden lisääntyessä, mutta osittain menojen kasvu johtuu hallituksen päätösperäisistä lisäyksistä. Julkisen sektorin sisällä menot kasvoivat kaikilla alasektoreilla, mutta voimakkain kasvu tapahtui valtiosektorilla.

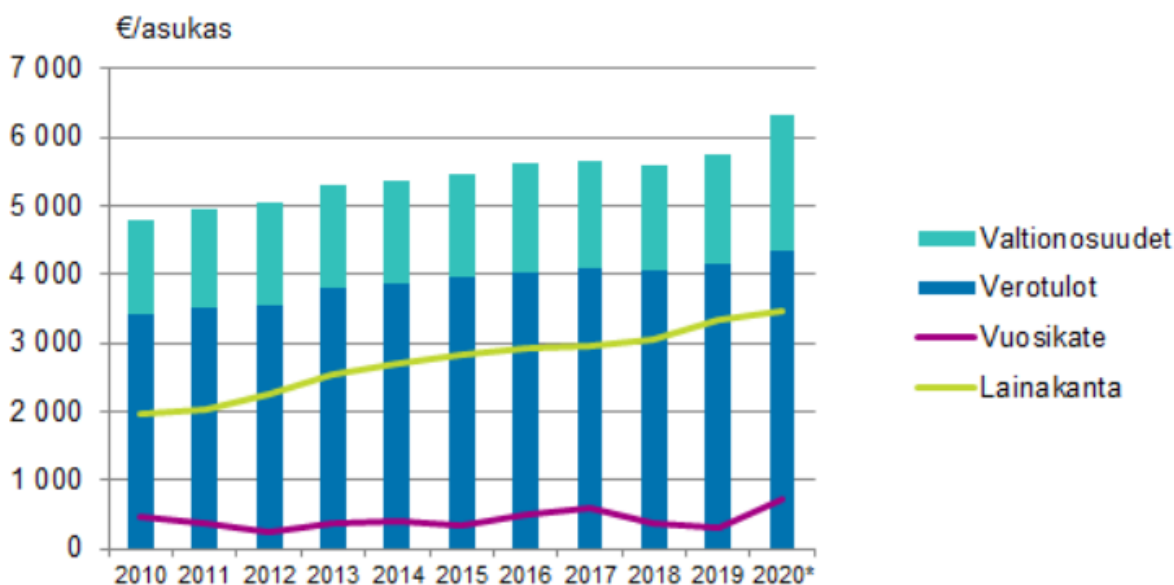
Kuntatalouden kehitys

Kuntasektorin rahoituksellista tasapainoa helpottivat vuonna 2020 valtionosuuksien lisäykset, joita myönnettiin kunnille ja kuntayhtymille poikkeuksellisen paljon koronapandemian vuoksi. Kuntien tulojen vahvistumisen taustalla vaikutti myös

koronatukina myönnetty yhteisövero-osuuden korotus sekä verokorttiudistuksesta aiheutunut rytmihäiriö kunnallisveron kehityksessä. Myös kuntien menot kehittyivät koronavuonna odotettua maltillisemmin. Luvut ovat yhä ennakkollisia ja tarkentuvat tulevina kuukausina vielä lisää.

Manner-Suomen kuntien ilmoittamien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien vuoden 2020 yhteenlaskettu vuosikate kasvoi 2,2 miljardilla eurolla edellisestä vuodesta. Selittävinä tekijöinä olivat valtionosuuksien ja verotulojen voimakas kasvu. Myös tulos kasvoi voimakkaasti, yhteensä 1,7 miljardiin euroon. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen kuntatalous neljännesvuosittain -tilastosta, jota varten kerättiin vuoden 2020 tilinpäätösarviotietoja kaikilta Manner-Suomen 294 kunnalta ja 130 kuntayhtymältä.

Seuraavassa kuvaajassa on esitetty Manner-Suomen kuntien valtionosuudet, verotulot, vuosikate ja lainakanta asukasta kohden 2010–2020*

Kuva: www.stat.fi Vuosien 2010–2019 väestötietona on käytetty kunkin vuoden väkilukua 31.12. Vuoden 2020 arviotiedoissa on käytetty väkilukua 31.12.2019. *Tilinpäätösarviot

Vuoden 2020 tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ulkoiset toimintakulut kasvoivat edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna 1,7 prosenttia. Toimintatuottojen arvioitiin vähenevän 3,8 prosenttia. Toimintakuluja kunnilla oli yhteensä 38,5 miljardia euroa, ja toimintatuottoja 6,9 miljardia euroa. Toimintakate heikkeni 3,1 prosentilla -31,3 miljardiin euroon.

Valtionosuuksia kunnat saivat vuonna 2020 omien arvioidensa mukaan yhteensä 11,0 miljardia euroa, mikä on 2,4 miljardia eli 27,2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Verotulot kasvoivat 0,9 miljardilla eurolla eli 4,0 prosentilla 23,8 miljardiin euroon. Verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli asukasta kohden laskettuna 6 336 euroa. Vuosikate yli kaksinkertaistui edellisestä vuodesta 4,0 miljardiin euroon. Manner-Suomen kunnista kahdella oli tilinpäätösarviossa negatiivinen vuosikate. Edellisen vuoden toteutuneissa tilinpäätöksissä negatiivinen vuosikate oli 65 kunnalla. Kuntien yhteenlaskettu tulos kasvoi -0,2 miljardista eurosta 1,7 miljardiin euroon.

Manner-Suomen kuntien lainakanta oli tilinpäätösarvioiden mukaan vuoden 2020 lopussa yhteensä 19,1 miljardia euroa. Kasvua edellisen vuoden toteutuneista tilinpäätöksistä oli 3,8 prosenttia. Lainakanta asukasta kohden oli 3 478 euroa. Kuntien yhteenlasketut investointimenot kasvoivat edellisestä vuodesta 4,6 prosenttia 4,2 miljardiin euroon.

Manner-Suomen kuntayhtymien vuoden 2020 tilinpäätösarvioissa oli ulkoisia toimintakuluja 16,2 miljardia euroa. Toimintakulut kasvoivat 1,9 prosenttia edellisestä vuodesta. Toimintakate oli 0,7 miljardia euroa. Tilikauden tulos heikkeni hie-man, ollen -0,1 miljardia euroa. Kuntayhtymien investointimenot kasvoivat 6,3 prosentilla 1,4 miljardiin euroon. Yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden lopussa 5,5 miljardia euroa ja se kasvoi vuodessa 17,5 prosentilla.

Lainsäädännölliset muutokset

Sote- ja maakuntauudistus

Sote-uudistuksen tavoitteena on kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimen palvelut, parantaa turvallisuutta, palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin ja hillitä kustannusten kasvua. Uudistuksella on merkittävä vaikutus kuntiin ja kuntatalouteen. Uudistus vaikuttaa keskeisesti kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen.

Maan hallitus on 8.12.2020 antanut esityksen hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevasta uudesta lainsäädännöstä. Hallituksen esityksen mukaisesti kuntien vastuulla nykyisin olevat sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävät siirtyisivät hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Esityksen mukaan Suomeen muodostetaan 21 hyvinvointialuetta, joille siirrettäisiin kuntien vastuulla nykyisin olevat sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävät. Uudenmaalla sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu poikkeaisi muun maan ratkaisusta siten, että Helsingin kaupungille jäisi kuitenkin edelleen niiden järjestämisvastuu. Lisäksi palvelujen järjestämisestä vastaisi Uudellamaalla neljä hyvinvointialuetta ja terveydenhuollossa lisäksi HUS-yhtymä. Terveydenhuollon järjestämisvastuu jakautuisi laissa ja järjestämissopimuksessa määriteltävällä tavalla alueen hyvinvointialueiden, Helsingin sekä HUS-yhtymän välillä.

Ympäristöterveydensuojelu sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen jäisivät kuntien tehtäviksi mutta edistämistehtävä olisi myös hyvinvointialueiden tehtävä. Opiskeluhuollon kuraat-tori- ja psykologitehtävät siirtyisivät kuitenkin hyvinvointialueille. Hyvinvointialueet olisivat julkisoikeudellisia yhteisöjä, joilla on alueellaan itsehallinto. Uudet hyvinvointialueet olisivat alueeltaan nykyisiä maakuntia vastaavia, mutta Uudenmaan maakunnan poikettaisiin nykyisestä maakuntajaosta. Hyvinvointialueiden ylin päättävä toimielin olisi vaaleilla valittava aluevaltuusto.

Osana eduskunnalle 8.12.2020 annettua esitystä hyvinvointialueiden perustamista etenee mittava lakien valmistelutyö, johon on liittynyt myös reilun sadan lain tarkastus. Valmisteltavan kokonaisuuden työnimenä on ollut "Sote100". Tähän liittyvä lausuntokierros päättyi 26.2.2021 ja lausuntoja annettiin yhteensä 162. Nyt lausunnoista on tehty yhteenveto. Annetut lausunnot otetaan huomioon hallituksen esityksen viimeistelyssä. Myös Virtain kaupunki antoi lausunnon lakipaketista.

Aikataulun mukaan lakien olisi tarkoitus tulla voimaan kesällä 2021, jonka jälkeen väliaikaishallinto aloittaisi syksyllä 2021. Aluevaalit järjestettäisiin alkuvuodesta 2022 ja aluevaltuustot aloittaisivat maaliskuussa 2022. Hyvinvointialueille tehtävät siirtyisivät 1.1.2023 alkaen.

Kiinteistöverouudistus

Hallitusohjelman mukaisesti käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan, siten että uudistus tulee pääosaltaan voimaan vuoden 2023 verotuksessa. Uudistus siirtyy aiemmin suunnitellusta vuodelta, koska linjauksia varten tarvitaan lisää tietopohjaa ja analyysiä vaikutuksista. Osittaisuudistuksella luonnonsuojelualueet vapautettaisiin kiinteistöverosta kuitenkin jo vuonna 2021, ja samalla alennettaisiin merituulivoimaloiden kiinteistöverotusta.

Kiinteistöverouudistuksessa päämääränä on saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käyviä arvoja. Valtiovarainministeriössä vireillä olevan uudistuksen peruslähdekohtia on se, että tämänhetkiset kiinteistöjen verotusarvot perustuvat pitkälti vanhentuneisiin verotusarvon määräytymisperusteisiin, eivätkä ne kuvaa riittävän hyvin rakennusten ja maa-alueiden hintojen eriytymistä. Lisäksi uudistuksen tavoitteena on aikaisempaa selkeämpi ja läpinäkyvämpi arvostamisjärjestelmä, joka on myös mahdollista pitää aiempaa tehokkaammin ajantasaisena. Tarkoituksena ei ole vaikuttaa kiinteistöverotuksen tasoon. Tämän takia verotusarvojen vaihteluvälejä tarkistettaisiin uudistuksen yhteydessä niin, että kunnat voivat asettaa kiinteistöveroprosenttinsa siten, että verokertymä pysyy aiempien vuosien tasolla.

Hallitusohjelman mukaan uudistusta arvioidaan kohtuullisten muutosten näkökulmasta ennen kuin se annetaan. Lisäksi hallitusohjelman mukaan selvitetään, miten verovelvollisen alhainen maksukyky voidaan ottaa huomioon. Kiinteistöverotusta ei laajenneta maa- ja metsätalousmaahan.

Kuntalain muuttaminen

Uudistettua kuntalakia (410/2015) on sovellettu kokonaisuudessaan vuonna 2017 alkaneen valtuustokauden alusta. Lakia on jo muutettu muutamaan otteeseen. Lakiin on lisätty muun muassa valituslupamenettelyä sekä kunnan toiminnan, talouden ja palvelutuotannon tietojen tuottamista ja toimittamista koskeva sääntely. Muutokset tulivat voimaan vuoden 2020

alusta. Lakiin on aiemmin muun muassa lisätty luku poikkeuksellisissa hallinnollisissa vaikeuksissa olevaa kuntaa koskevista selvitysmenettelyistä sekä muutettu erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn käynnistämisen edellytyksiä koskevaa pykälää (nk. kriisikuntakriteerit).

Kuntalakia on muutettu 27.11.2020 (110 a §) väliaikaisesti alijäämän kattamista koskevan määräajan muuttamisen osalta. Lakimuutoksen perusteella kunta voi hakea valtiovarainministeriöltä alijäämän kattamiskaudelle pidennystä, jos kunta ei koronavirusepidemiasta aiheutuvista taloudellisista vaikeuksista johtuen voisi kattaa taseeseen kertynyttä alijäämää laissa säädetyssä määräajassa. Lakia sovelletaan myös kuntayhtymään. Lakimuutoksen perusteella valtiovarainministeriö voisi kunnan hakemuksesta päättää, että kunnan tulee kattaa taseeseen kertynyt alijäämä kuuden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Lakimuutos on tullut voimaan 1.12.2020 ja se on voimassa 31.12.2025 asti.

Kuntarakennelain muuttaminen

Kuntarakennelain muutos on tullut voimaan 1.1.2021 alkaen. Lakimuutoksen seurauksena esitettävää harkinnanvaraista yhdistymisavustusta voi hakea kahdesta tai useammasta kunnasta muodostunut, vapaaehtoisesti yhdistynyt uusi kunta. Lisäksi uusi kunta voi saada korvausta mahdollisesta valtionosuuksien vähenemisestä.

Tavoitteena on poistaa kuntien vapaaehtoisten yhdistymisten taloudellisia esteitä ja edistää elinvoimaisen ja toimintakykyisen kuntarakenteen muodostumista hallitusohjelman mukaisesti. Tukea voidaan myöntää vuoden 2022 alusta voimaan tuleviin kuntien yhdistymisiin.

Oppivelvollisuuden laajentaminen

Hallitusohjelman tavoitteena on, että jokainen peruskoulun päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen. Oppivelvollisuusikä korotetaan 18 ikävuoteen. Lisäksi vahvistetaan ohjausta ja oppilashuollon palveluita sekä peruskoulun mahdollisuuksia tarjota jokaiselle riittävät valmiudet suoriutua toisen asteen koulutuksesta.

Laajennettu oppivelvollisuus astuu voimaan vuonna 2021. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran niihin oppivelvollisiin, jotka keväällä ovat perusopetuksen 9. luokalla (pääosin vuonna 2015 syntyneet). Jatkossa oppivelvollisuus päättyy, kun nuori täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon (ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto).

Oppivelvollisuuden nostaminen 18 vuoteen ja oppivelvollisuuden laajentaminen toiselle asteelle edellyttää sen varmistamista, että kaikilla perusopetuksen päättävillä on toisen asteen opinnoissa tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen.

Valtioneuvosto antoi 15.10.2020 eduskunnalle hallituksen esityksen, jolla oppivelvollisuutta jatketaan 18 ikävuoteen asti. Tasavallan presidentti vahvisti oppivelvollisuuslain 30.12.2020.

Varhaiskasvatustalain uudistaminen

Varhaiskasvatustalain osalta muutoksia säädöksissä on tapahtunut viime vuosien aikana lukuisia. Viimeisimmät muutokset ovat joulukuulta 2020. Varhaiskasvatustalain muuttui 1.8.2020 siltä osin, että lapsen varhaiskasvatusoikeutta ei enää rajata miltei 20 tuntiin viikossa. Myös päiväkodin henkilöstön ja lasten välinen suhdeluku pieneni. Päiväkodissa saa olla yhtä kasvattajaa kohden jatkossa seitsemän yli kolmevuotiaasta nykyisen kahdeksan sijaan.

Myös varhaiskasvatustalain 36 §:ä on muutettu. Muutos koskee päiväkodin henkilöstön mitoituksista poikkeamisen alaa. Lisäksi esityksessä ehdotetaan säädettäväksi varhaiskasvatustalain henkilöstön velvollisuudesta ilmoittaa havaitsemastaan epäkohdasta tai epäkohdan uhasta sekä toimenpiteistä ilmoituksen johdosta.

Joulukuussa 2020 tuli voimaan muutos liittyen varhaiskasvatustalain tietovarantoon liittyvien tietojen tuottamiseen luovuttamiseen. Lisäksi hallitusohjelman mukaisesti tulevina vuosina varhaiskasvatukseen kehitetään soveltuva tuen rakenne. Varhaiskasvatustalain ehdotetaan lisättäväksi uusi tuen rakenne, jonka voimaantulo olisi vuonna 2022. Kyseessä on uusi rakenteellinen toimi varhaiskasvatustalain laadun ja tasa-arvon vahvistamiseksi. Vuonna 2021 varoja käytetään tuen rakenteen kehittämistyöhön. Toimenpiteen sisältö ja kuntatalousvaikutukset selviävät valmistelun edetessä.

Työllisyyspalveluiden hallinnon kehittäminen

Hallitusohjelmakirjausten mukaisesti kuntien järjestämistä TE-palveluista vahvistetaan. Ensimmäisenä toimenpiteenä käynnistetään työllisyyden kuntakokeilut, joissa jatketaan ja laajennetaan vuoden 2018 lopussa päättyneiden alueellisten työllisyyskokeilujen toimintamallia. Laki työllisyyden kuntakokeilusta on vahvistettu joulukuussa 2020 ja laki on voimassa 1.3.2021 – 30.6.2023. Virrat on mukana Pirkanmaan yhteisessä kuntakokeilussa.

Työllisyyskokeilujen tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kokeilujen tarkoituksena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Tavoitteena on edistää työllisyyttä työnhakijoiden palvelua parantamalla. Palvelujen asiakaslähtöisyys vahvistuu, kun työllisyys-, koulutus- sekä sosiaali- ja terveystalvet sovitetaan yhteen työnhakijan työllistymisen tueksi nykyistä paremmin. Kokeiluihin ohjataan kokeilualueilla ne työttömät ja työvoimapalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat ja kaikki maahanmuuttajat ja vieraskieliset, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapalveluissa kokeilualueiden TE-toimistoissa.

Kokeilukunta vastaa näiden asiakasryhmien julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden tarjoamisesta. Lisäksi pyritään hyödyntämään niin valtion kuin kuntakentän resurssit työllisyyden hoidossa. Valtiolta siirtyy kuntien työnjohdon alle henkilöstöresursseja sekä päätösoikeutta työllisyysmäärärahojen käyttöön hankkeiden asiakasvolyymin mukaisesti.

Vanhuspalvelulain uudistus

Vanhuspalvelulain uudistamisen ensimmäisessä vaiheessa säädettiin ympärivuorokautisen hoidon henkilöstön vähimmäismitoituksesta. Mitoituksen tulisi tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen laitoshoidon yksiköissä olla vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti. Samalla selkeytettiin työnjakoa muun muassa tukipalvelujen osalta sekä säädettiin kansallisen toimintakyvyn arviointijärjestelmän käyttöönotosta. Laki tulee voimaan 1.10.2020. Silloin henkilöstömitoituksen tulee olla kaikissa edellä mainituissa yksiköissä vähintään 0,5. Vuoden 2021 alusta henkilöstömitoituksen tulee olla vähintään 0,55 ja vuoden 2022 alusta vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohden. Vähimmäismitoitusta 0,7 sovelletaan täysimääräisesti 1.4.2023 päättyvän siirtymäajan jälkeen. Tällöin kunnilla on myös velvollisuus käyttää RAI-arviointijärjestelmää.

Uudistuksen toisessa vaiheessa vanhuspalvelulakiin tehtäisiin iäkkäiden palvelujen uudistamistyöryhmän ehdotusten pohjalta muut iäkkäiden palvelujen laatua parantavat muutokset muun muassa kotihoidon ja omaishoidon laadun ja riittävyyden turvaamiseksi.

Asiakasmaksulain kokonaisuudistus

Hallitusohjelman mukaisesti Sosiaali- ja terveystalvetjen asiakasmaksulakia on uudistettu. Uudistuksella parannetaan palvelujen yhdenvertaista saatavuutta ja oikea-aikaisuutta poistamalla hoidon esteitä

Tasavallan presidentti vahvisti lain 30.12.2020. Lakimuutokset tulevat voimaan 1.7.2021. Maksukattoa koskevat uudistukset tulevat voimaan 1.1.2022. Uudistuksen tavoitteena on hoidon esteiden poistaminen ja terveyden tasa-arvon lisääminen muun muassa maksuttomuutta laajentamalla ja kohtuullistamalla maksuja. Olennaisimpia muutoksia ovat hoitajavastantojen tuleminen maksuttomiksi perusterveydenhuollossa ja poliklinikan antamasta tutkimuksesta ja hoidosta ei enää peritä maksuja alaikäisiltä asiakkailta. Mielenterveyspalvelujen maksuttomuutta perusterveydenhuollossa selkiytetään. Lisäksi laajennetaan tartuntatauteihin liittyvän hoidon, tutkimuksen ja lääkkeiden maksuttomuutta. Myös päihkeitä käyttävien raskaana olevien tutkimus, hoito ja seuranta äitiyspoliklinikoilla on maksutonta jatkossa.

Maksukattoa laajennetaan suun terveydenhuollosta, terapiasta, tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta sekä tietyistä etäpalveluista perittäviin asiakasmaksuihin. Jatkossa maksukattoa kerryttävät myös asiakasmaksut, joiden suorittamiseen on myönnetty toimeentulotukea.

Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun sekä pitkäaikaisten asumispalvelujen asiakasmaksut määräytyvät yhdenmukaisin perustein, pitkäaikaista tehostettua palveluasumista lukuun ottamatta. Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, laitoshoidon ja perhehoidon asiakasmaksuihin sovelletaan pitkälti yhdenmukaisia määräytymisperusteita. Lisäksi laissa säädetään asiakkaalle jätettävästä vähimmäiskäyttövarasta viimeksi mainituissa palveluissa.

Uudessa laissa korostetaan asiakasmaksujen alentamisen ja perimättä jättämisen ensisijaisuutta suhteessa toimeentuloturvaan. Lisäksi kunnan velvoitetta tiedottaa asiakasta maksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä vahvistetaan säätämällä tästä nimenomaisesti laissa.

Muutoksenhakua koskevaa sääntelyä selkiytetään ja asiakkaan oikeusturvaa vahvistetaan. Mm. tasasuuruisia asiakasmaksuja koskevaa oikaisuvaatimusohjausta on selkiytetty laissa. Kaikkiin maksuihin voi hakea muutosta.

Asiakasmaksulain uudistamisen yhteydessä tehtiin lisäksi lakimuutos tuomioistuinmaksulain 5 §:ään, jota koskeva muutos tulee voimaan jo 1.1.2021. Uuden 5 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksua ei jatkossa peritä yksityishenkilön vireille panemissa valitusasioissa, jotka koskevat asiakasmaksulain mukaisia asiakasmaksuja.

Lastensuojelulaki

Eduskunnan keväällä 2019 hyväksymät lastensuojelulain muutokset sisältävät erityisesti lasten itsemääräämisoikeuteen liittyviä asioita. Muutokset tulivat voimaan 1.1.2020.

Lastensuojelulain 11 luvun mukaisiin rajoituksia koskeviin säännöksiin tuli useita muutoksia ja täsmennyksiä. Lakimuutoksella pyritään vahvistamaan lapsen oikeutta hyvään kohteluun, huolenpitoon ja kasvatukseen. Lastensuojelun tulisi tukea lapsen ikään ja kehitystasoon nähden tavanomaisen kasvatuksen toteutumista. Lakimuutos selkeyttää yleisesti hyväksytyyn tavanomaisen kasvatuksen ja perusoikeuksiin kajoavien rajoitusten välistä rajanvetoa. Muutoksella vahvistetaan siten myös kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten oikeutta huolenpitoon, rajojen asettamiseen sekä ihmisarvoa kunnioittavaan kohteluun. Lisäksi muutoksella tarkennetaan rajoitusten käytölle asetettavia yleisiä edellytyksiä, kuten välttämättömyys- ja suhteellisuusvaatimusta. Muutoksella pyrittäisiin parantamaan kodin ulkopuolelle sijoitetun lapsen ja hänen huoltajansa oikeusturvaa ja tehostamaan valvontaa.

Lastensuojelun jälkihuollon ikärajan nousi 21 ikävuodesta 25 vuoteen 1.1.2020 lukien.

Tartuntatautilain muuttaminen ja väliaikainen muuttaminen Covid-19

Eduskunta hyväksyi täysistunnossa perjantaina 19. helmikuuta toisessa käsittelyssä hallituksen esityksen laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta (he 245/2020).

Muutoksen keskeisenä tavoitteena on vahvistaa paikallisten ja alueellisten viranomaisten mahdollisuuksia tehdä ennakko- ja nopeita toimia koronaviruksen leviämisen estämiseksi. Tavoitteena on myös turvata sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän kantokyky. Pääosa muutoksista on voimassa koronavirusepidemiaan liittyen vain väliaikaisesti.

Muutoksen myötä viranomainen voi asettaa alueellisia rajoituksia elinkeino- ja harrastustoimintaan silloin, kun se on välttämätöntä epidemian leviämisen estämiseksi. Velvoitteet ja rajoitukset perustuvat ihmisten välisten fyysisten kontaktien välttämiseen. Muutokset ovat voimassa 30.6.2021 saakka.

Terveydenhuoltolain muuttaminen (hoitotakuu)

Hallitusohjelman tavoitteena on, että hoitotakuuta tiukennetaan perusterveydenhuollossa niin, että jatkossa kiireettömässä tapauksessa hoitoon pääsee viikon (7 pv) sisällä hoidon tarpeen arvioinnista.

Esitys laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä sekä tehtäväksi tarvittavat muutokset eräisiin muihin lakeihin. Lailla kumottaisiin voimassa oleva laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä. Ehdotettu laki pohjautuu pääosin voimassa olevaan lakiin. Esitys on laadittu valtiopäivien päättymisen ja eduskuntavaalien toimittamisen johdosta rauenneen hallituksen esityksen HE 300/2018vp pohjalta.

Terveydenhuollossa on otettu vaiheittain vuodesta 2010 alkaen käyttöön valtakunnalliset sähköiset tietojärjestelmäpalvelut. Lakiin ehdotettavat muutokset luovat edellytykset valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttöönotolle sosiaalihuollossa asettamalla sosiaalihuollon palvelunantajille velvoitteen liittyä valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttäjäksi sekä mahdollistamalla tietojen luovutuksen sosiaalihuollon asiakastiedon arkistosta.

Lakiehdotus sisältää sosiaali- ja terveydenhuollon kannalta tarpeelliset tiedonhallintaa koskevat säännökset sekä EU:n yleisen tietosuojasetuksen edellyttämät välttämättömät muutokset. Terveydenhuollossa käytössä olevasta potilaalta kysytystä laajasta suostumuksesta luovuttaisiin. Asiakkaalla olisi edelleen mahdollisuus kieltää tietojensa luovutus terveydenhuollon rekisterinpitäjien välillä ja vastaava luovutuskielto otettaisiin käyttöön myös sosiaalihuollossa. Terveydenhuollossa asiakastietojen käsittelyn edellytyksenä olisi myös jatkossa tietoteknisesti varmistettu hoitosuhde tai muu lakiin perustuva oikeus. Vastaavasti edellytys asiakastietojen käsittelylle sosiaalihuollossa olisi tietoteknisesti varmistettu asiakassuhde tai muu lakiin perustuva oikeus.

Esityksessä ehdotetaan valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen sisällön laajentamista siten, että asiakas itse voisi tallentaa omia hyvinvointitietojaan tai erilaisten hyvinvointisovellusten tuottamia tietoja omatietovarantoon. Hyvinvointitiedot olisivat ammattihenkilön käytettävissä ja hyödynnettävissä asiakkaan suostumuksen perusteella tietoturvasuojalla. Asiakkaalla olisi mahdollisuus valtuuttaa toinen henkilö asioimaan puolestaan sähköisesti. Sähköisestä lääkemääräyksestä annettua lakia muutettaisiin siten, että reseptiarkistosta luovuttaisiin. Jatkossa tiedot tallennettaisiin vain reseptikeskukseen, jossa niitä myös säilytettäisiin. Tietojen käsittelyperuste yhdenmukaistettaisiin ehdotetun uuden lain mukaiseksi. Esitys

liittyy valtion vuoden 2021 täydentävään talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2021.

Lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain muuttaminen

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annettua lakia. Muutoksilla pyritään edistämään alaikäisten suojelua antamalla työnantajille ja muille rikostaustan selvittämisvelvollisille tahoille mahdollisuus selvittää työnhakijoiden ja muiden rikostaustan selvittämismenettelyn piiriin kuuluvien henkilöiden rikostaustaa myös lyhytaikaisissa enintään kolme kuukautta kestävässä työntekotilanteissa. Työnantajilla, työnantajaan rinnastettavilla tahoilla eli siviilipalveluskeskuksella ja työ- ja elinkeinoviranomaisella, viranomaisella, kunnalla ja kuntayhtymällä olisi lain mukaan oikeus pyytää rikosrekisteriote nähtäväksi enintään kolme kuukautta kestävässä tehtävässä ennen työhön ottamista, luvan myöntämistä, päätöksen tai toimeksiantosopimuksen tekemistä taikka ilmoituksen vastaanottamisen jälkeen. Kyse ei olisi uuden velvollisuuden lisäämisestä lakiin, vaan rikosrekisteriotteen pyytäminen perustuisi kunkin tahon omaan harkintaan ja riskiarvioon. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan keväällä 2021.

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa

Tasavallan presidentti vahvisti 5.7.2019 lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa, joka tuli voimaan 1.1.2020. Lain tarkoituksena on, että hallintoprosessia koskevia yleissäännöksiä täsmennettiin ja täydennettiin hallintolainkäyttölain soveltamisesta saatujen kokemusten pohjalta. Uudistuksen tavoitteena oli täsmentää oikeusturvan takeita hallintoasioita koskevissa oikeudenkäynneissä ja turvata, että oikeudenkäynnin osapuolet ovat nykyistä paremmin selvillä oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan. Tavoitteena oli turvata myös, että oikeudenkäynnit eivät perusteettomasti viivästyisi. Valituslupamenettely muutoksenhaussa korkeimpaan hallinto-oikeuteen laajeni nykyisestä.

Uudistuksessa otettiin huomioon myös Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisukäytännössä tapahtunut kehitys sekä hallintoprosessille Euroopan unionin lainsäädännössä asetetut vaatimukset. Laissa säädetään oikeusturvan ja oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin takeista hallintoasiaa ja muuta julkisoikeudellista oikeussuhdetta koskevassa oikeudenkäynnissä. Lakia sovelletaan oikeudenkäynnissä yleisissä hallintotuomioistuimissa, joita ovat korkein hallinto-oikeus ja alueelliset hallinto-oikeudet, mukaan lukien Ahvenanmaan hallintotuomioistuin. Lisäksi lakia sovelletaan hallintoasiaa koskevassa oikeudenkäynnissä vakuutus-oikeudessa, markkinaoikeudessa ja työtuomioistuimessa. Lakia sovelletaan myös valitusasioita käsittelemään perustetussa lautakunnassa siten kuin siitä erikseen säädetään.

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) kokonaisuudistus on käynnistetty. Alueidenkäytön ja rakentamisen toimintaympäristössä tapahtuva muutos haastaa nykyisen suunnittelu- ja ohjausjärjestelmän. Havaitut muutosvoimat kuten digitalisaatio, ilmastopolitiikka ja energiakysymykset, alueiden erilaistumisen, väestömuutokset, liikkumisen murros, hallintorakenteiden muutos, kaupunkiseutujen kasvun ja kaupungistumisen vaikutukset heijastuvat monin tavoin kuntiin. Tarvetta on nykyisen suunnittelujärjestelmän perusteelliselle tarkastelulle. Myös rakentamisen säätelyä on kehitettävä.

Maapolitiikka, kaavoitus, kaavojen toteuttaminen, rakennusvalvonta ja lupamenettelyt muodostavat kuntien toiminnan kannalta keskeisen yhdyskuntarakentamisen prosessin. Siksi niitä tulee tarkastella kokonaisuutena myös lakiuudistuksessa. Tavoitteena on, että hallituksen esitys uudeksi maankäyttö- ja rakennuslaiksi valmistuu vuoden 2021 loppuun mennessä.

Jätelain muuttaminen

Jätelain uudistuksen toisessa vaiheessa täsmennettiin kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua koskevaa säätelyä. Jätelain muuttamisesta annetulla lailla (438/2019) jätelakiin lisätään säännökset muun palvelutarjonnan puutteen todentamiseen käytettävästä jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustasta ja sen käyttämisestä. Lailla säädettiin myös Motiva Oy:n velvollisuudesta ylläpitää ja kehittää tietoalustaa sekä eri viranomaisten tietoalustaa koskevasta tiedonsaantioikeudesta. Lisäksi täsmennettiin kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta perittävän jätemaksun periaatteita. Lakimuutoksen tavoitteena on lisätä kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun läpinäkyvyyttä sekä edistää jäte- ja kierrätysmarkkinoiden toimintaa. Kunnan ja kunnan jätehuoltoyhtiön kirjanpitovelvoitteisiin tehdään lisäksi kunnan jätehuollon toimialan sidosyksikkösäännösten noudattamisen seuraamiseksi tarpeelliset muutokset. Jätelain muutos tuli voimaan 1.1.2020.

Lukiolaki

Uusi lukiolaki tuli voimaan 1.8.2019 ja se vahvistaa yksilöllisempiä ja joustavampia opintopolkuja. Tämä vaatii lisää ohjausta ja tukea. Lisäksi laki lisää oppiainerajat ylittäviä opintoja sekä entistä tiiviimpää yhteistyötä korkeakoulujen kanssa. Uuden lain mukaiset opetussuunnitelmat otetaan käyttöön syksyllä 2021.

Uudistuvassa lukiossa kurssit muuttuvat opintojaksoiksi, joiden laajuus on määritelty opintopisteiden avulla. Lukion oppimäärä on jatkossa vähintään 150 opintopistettä nykyisen 75 kurssin sijaan seuraavalla tavalla.

Kurssien sijaan lukiossa opiskellaan opintojaksoittain. Opintojaksot voivat koostua yhden tai useamman oppiaineen opinnoista ja olla laajuudeltaan erilaisia.

Ylioppilaskokeen painoarvo korkeakouluvalinnoissa kasvaa, ja kirjoitettavien aineiden minimimäärä laajenee ylioppilaskokeessa neljästä viiteen. Kokeita saa jatkossa uusia rajattomasti.

Tiedonhallintalaki

Eduskunta hyväksyi vuonna 2019 uuden julkisen hallinnon tiedonhallintalain, joka tuli voimaan 2020 vuoden alusta. Lakiin on koottu ja yhtenäistetty sääntelyä muun muassa julkisuuslaista, arkistolaista, asiointilaista ja tietohallintolaista. Uudistuksella varmistetaan, että tietoja hyödynnetään julkisissa palveluissa yhdenmukaisesti, laadukkaasti ja tietoturvallisesti. Laki edistää tiedonhallinnan yhdenmukaistamista, tietoturvallisuutta ja digitalisointia viranomaistoiminnassa.

Laissa julkisen hallinnon tiedonhallinnasta säädetään julkisuusperiaatteen ja hyvän hallinnon vaatimusten toteuttamisesta viranomaisten tiedonhallinnassa. Laissa säädetään myös tietojärjestelmien yhteentoimivuuden toteuttamisesta. Laki sisältää koko julkista hallintoa koskevat säännökset tiedonhallinnan järjestämisestä ja kuvaamisesta, tietovarantojen yhteentoimivuudesta, teknisten rajapintojen ja katseluyhteyksien toteuttamisesta sekä tietoturvallisuuden toteuttamisesta.

Lain säännöksiä tullaan tarkentamaan asetuksilla, jotka koskevat turvallisuuksuokiteltavia asiakirjoja, tiedonhallintalautakunnan toimintaa sekä valtion viranomaisia koskevaa tiedonhallinnan muutosten lausuntomenettelyä.

Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sisältää useita siirtymäsäännöksiä, jotta viranomaisilla on mahdollisuus saattaa tiedonhallinnan menettelynsä ajan tasalle.

Kansallinen tulotietorekisteri

Vuonna 2019 otettiin käyttöön tulotietorekisteri, joka on kansallinen sähköinen tietokanta palkka-, eläke- ja etuustiedoista yksilötasolla. Ensimmäisessä vaiheessa eli vuodesta 2019 lähtien tulotietorekisteriin ilmoitetaan palkkatiedot. Vuodesta 2020 alkaen ilmoitetaan myös eläke- ja etuustiedot. Vuoden 2020 alusta alkaen tulorekisterin palkkatietojen käyttäjien määrä on laajentunut ja myös kunnille on tullut mahdollisuus hyödyntää tietoja. Vuoden 2021 alusta alkaen tulorekisteriin ilmoitetaan myös maksetut eläke- ja etuustulot. Tulorekisteriin ilmoitetaan esimerkiksi lakisääteiset eläkkeet, vapaaehtoiseen eläkevakuutukseen perustuvat eläkkeet, kaikki veronalaiset etuudet, verovapaat etuudet, jotka vaikuttavat Kelan perustoimeentulotukeen, sekä työttömyyskorvauksiin liittyvät kulukorvaukset. Tulorekisterin tiedon käyttäjien joukko laajenee vuonna 2021, kun Ulosottolaitos liittyy tulorekisterin tiedon käyttäjäksi 1.1.2021 lähtien. Tiedon käyttäjällä tarkoitetaan organisaatioita, joilla on lainsäädäntöön perustuva oikeus saada tulorekisteristä tietoja oman tehtävänsä hoitamiseen. Vuonna 2021 tulorekisterin tiedon käyttäjiä on yli 300.

5 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa sekä toimintaympäristön kuvaus

Viime vuosina kuntien toimintaympäristö on ollut epävarmassa tilanteessa sote- ja maakuntauudistuksen uudistuksen ajankohdan siirtyttyä eteenpäin alkuperäisestä tavoitteesta. Joulukuussa 2020 hallitus on antanut eduskunnalle esityksen muutokseen liittyvästä lainsäädännöksi, joka on ollut nähtävillä helmikuussa 2021. Lakipaketista on voinut antaa lausunnon 26.2.2021 mennessä. Tämän hetkisen tiedon mukaan uusien hyvinvointialueiden olisi tarkoitus aloittaa palveluiden tuottaminen 1.1.2023 alkaen. Pirkanmaalla uudistuksen valmistelu on aiemman valmistelun pohjalta hyvässä vauhdissa ja Virtain kaupunki on mukana erilaisissa hankkeissa uudistuksen tiimoilta.

Vuonna 2020 Virtain kaupungin toiminnassa ei tapahtunut merkittäviä organisatorisia muutoksia. Vuonna 2020 uuden yhtenäiskoulun rakentaminen on edennyt suunnitellusti ja koulunkäynti uusissa tiloissa aloitetaan syyslukukauden alussa 2021. Rakentamisella on ollut vaikutuksia erityisesti Rantatien koulun toimintaan, mutta koulunkäynti rakennustyömaan vieressä on sujunut olosuhteisiin nähden hyvin. Opetusta on vuonna 2020 järjestetty Rantatien koulun lisäksi vanhan yläkoulun ja lukion alueella sijaitsevista väistötiloissa, kirjastolle rakennetuissa luokkatiloissa sekä Rantatien koulun vieressä omakotitalossa, jonka kaupunki hankki ennen rakentamisen aloittamista. Viime vuosia leimanneita rakennusten purkamisia on vuonna 2020 toteutunut vähäisemmässä määrin. Vuonna 2020 purettiin kolme omakotitaloa, joiden purkukurakan kustannukset olivat 53 000 euroa.

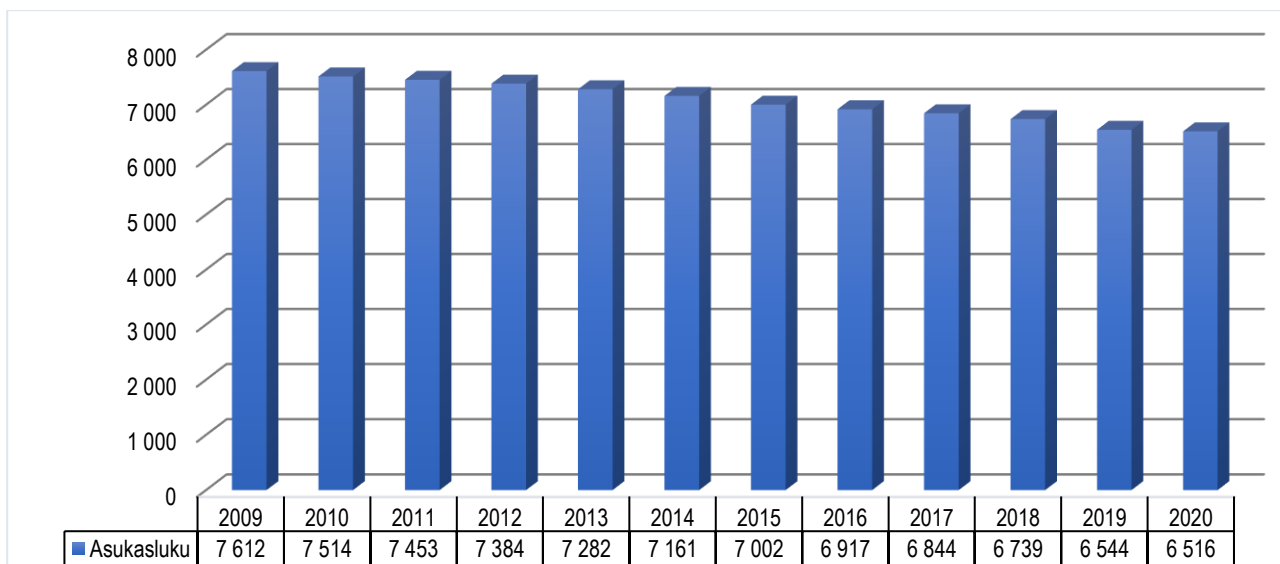
Koronaepidemia on aiheuttanut vuoden 2020 aikana useita muutoksia kaupungin toimintaan. Vuoden aikana käytiin muun muassa yhteistoimintaneuvottelut. Lomautuksia ei ole kuitenkaan ollut tarpeen toteuttaa vaan on voitu toteuttaa erilaisia työjärjestelyjä, joissa henkilöstöä on siirrytty oman työn vähentyessä muihin työtehtäviin. Myös kertyneitä säästövapaita ja lomaa ylipäättään on pyritty pitämään niissä toiminnoissa, joissa se on ollut mahdollista. Merkittävimmät taloudelliset vaikutukset koronaepidemiolla on ollut perusturvan ja Liikelaitos Marttisen toimintaan. Terveystieteiden osasto on kasvanut suojautumisen ja koronatestauksen myötä, mutta toisaalta alentuneet esimerkiksi erikoissairaanhoidossa. Liikelaitos Marttisessa puolestaan liikevaihto on jäänyt talousarviota huomattavasti alhaisemmaksi toiminnan loppuessa välillä kokonaan. Opetuksessa kevään 2020 etäopetusjakso toi merkittäviä haasteita opetukseen, minkä jälkeen etäopetuksen välineitä on hankittu merkittävästi lisää ja sekä oppilaita ja opettajia on koulutettu laitteiden ja järjestelmien käyttöön. Parhaillaan, maaliskuussa 2021 perusopetuksen 7. – 9. luokat ja toisen asteen opetus ovat jälleen etäopetuksessa, johon on nyt oltu huomattavasti valmiimpia kuin vuosi sitten. Myös muilla toimialoilla digitaalisuutta on lisätty ja uusia työtapoja otettu käyttöön muun muassa osittaisen etätönsäjohtamisen johdosta. Työpaikoilla suojautumiseen on kiinnitetty huomiota ja on suosittu sähköisiä välineitä kokouksissa. Myös toimielinten kokouksissa on pyritty noudattamaan kulloinkin voimassa olevia kokoontumisrajoituksia sekä suositeltu sähköisten välineiden käyttöä. Kokonaisuutena kaupungin käyttömenot pysyivät maltillisella tasolla ja vuoden 2020 ylimääräiset valtionosuudet paikkasivat verotulojen jättämää. Erityisesti valtionosuuksien johdosta tilikausi muodostui tulokseltaan yli 2 miljoonaa euroa positiiviseksi.

Kaupunginvaltuusto vahvisti 8.4.2019 tasapainottamisohjelman vuosille 2019 – 2021, jonka avulla pyrittiin saavuttamaan yhteensä 324 200 euron säästöt vuonna 2020. Osa tasapainottamisohjelman mukaisista toimenpiteistä on onnistuttu toteuttamaan vuosien 2019-2020 aikana. Tasapainottamisohjelman toimenpiteiden toteutuminen on esitetty toimielinten talousarvion toteumatietojen yhteydessä. Käyttötalouden osalta talousarvioon myönnettiin lisämäärärahaa muun muassa järjestelmämuutosten aiheuttamiin kustannuksiin ja hammashoitoon. Lisäksi erikoissairaanhoidon määrärahaa siirrettiin sosiaalityöhön. Investoinneissa merkittävin muutos oli Vaskiveden koulun peruskorjaukseen myönnetty lisämääräraha. Tilinpäätökseen jäi kuitenkin ylityksiä joidenkin tulosalueiden ja investointien osalta. Kaupunginhallitus käsitteli talousarviorylytykset 15.3.2021 ja kaupunginvaltuusto käsittelee ylitykset kokouksessaan 29.3.2021.

5.1. Toimintaympäristö

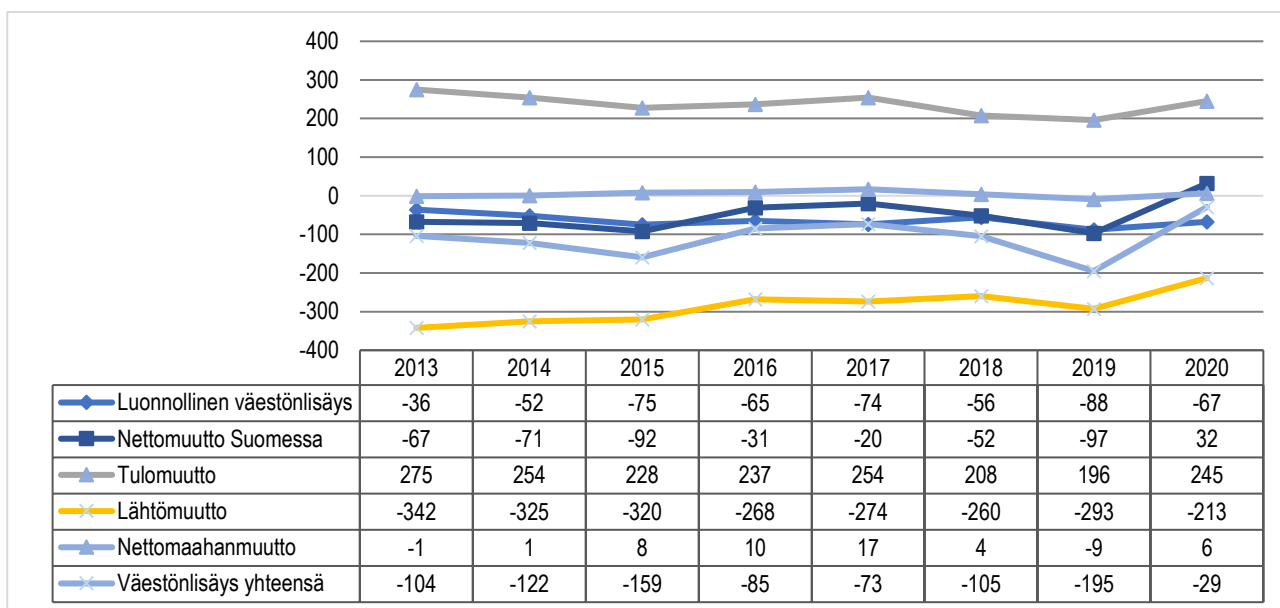
Väestörakenne ja sen muutokset

Virtain kaupungin väkiluku 31.12.2020 oli ennakkotiedon mukaan 6 516 (31.12.2019, 6 544). Väkiluku on laskenut 28 asukkaalla (-0,4 %) vuoden 2020 aikana (-2,9 % 2019). Väestöennuste on yhä aleneva vuodelle 2021 sekä tuleville vuosille.

Kuvio 1 Väkiluku (Lähde: Tilastokeskus)

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan kuntien välinen nettomuutto kuluneen vuoden aikana on Virroilla positiivinen. Kuntien välisessä muuttoliikkeessä Virtain kaupungin luku oli + 32. Myös nettomaahanmuutto oli vuonna 2020 positiivinen 6 asukkaan verran. Luonnollinen väestönlisäys oli (syntyneiden ja kuolleiden erotus) -67 (v.2019, -88). Virroilla syntyi 36 lasta vuonna 2020 (v. 2019, 26) ja kuoli 103 henkilöä (v. 2019, 114). Alla olevassa taulukossa on esitetty väestönmuutoksen ennakkotiedot. Väestönlisäys sisältää väkiluvun korjauksen vuosina 2016 - 2020.

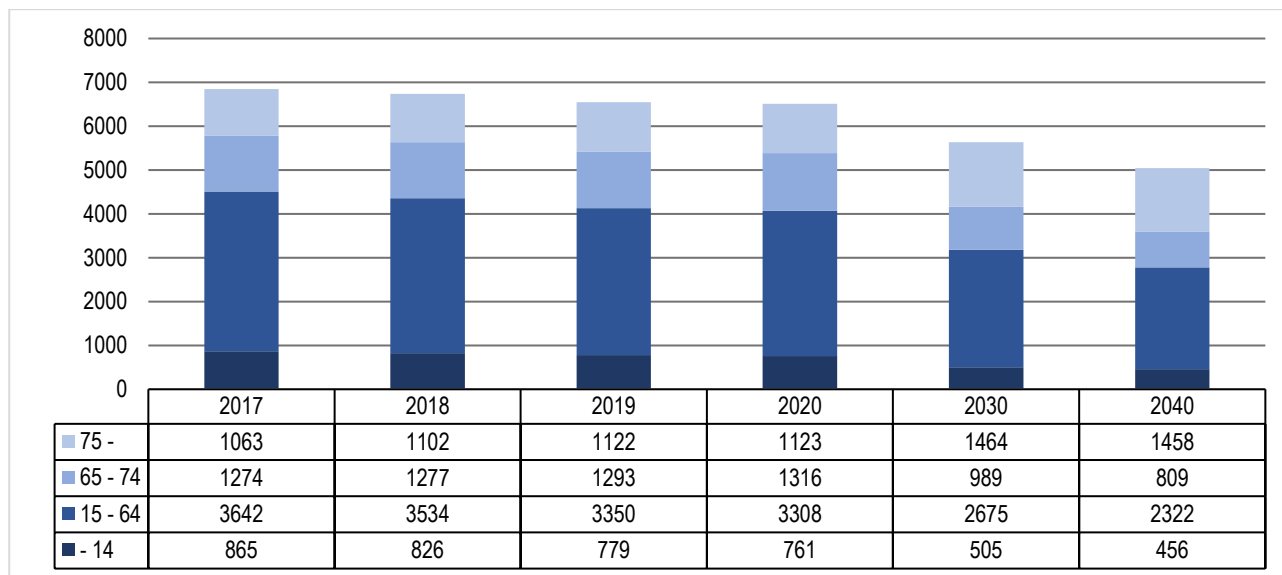

Kuvio 2 Väestönmuutos (Lähde: Tilastokeskus)

Virtain väestörakenne ikäryhmittäin on kuvattu alla. Vuoden 2020 väestörakennetta ei ole vielä saatavilla, vaan kyseessä on Tilastokeskuksen laatima ennuste. Väestörakenteen kehityksestä voi havaita suurten ikäluokkien vaikutuksen yli 65-vuotiaiden määrän kehityksessä, joka on korkealla tasolla koko tarkastelukauden. Vuonna 2019 eläkkeellä olevien osuus, 35,8 % väestöstä on korkeampi kuin kunnissa keskimäärin (22,3 %). Ennusteiden mukaan näyttää siltä, että lasten ja työikäisten määrä vähenee yli 65-vuotiaiden määrän kasvaessa.

Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa ennusteen mukaan noin 350 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä. Vastaavasti lasten määrä vähenee noin 300 henkilöllä. Erityisesti 15–64-vuotiaiden määrässä on havaittavissa vuoteen 2040 asti tarkasteltaessa merkittävä aleneminen, ennusteen mukaan alenemaa olisi odotettavissa noin 1000 asukkaan verran.

Väestökehityksen jatkuessa samanlaisena on huomioitava tulevaisuudessa palvelutuotannon kohdistaminen oikeisiin tarpeisiin. Tämän kaltaisella väestökehityksellä voi olla myös vaikutuksia kunnan tulorakenteeseen työikäisten veronmaksajien vähentyessä.

Kuvio 3 Väestörakenne (Lähde: Tilastokeskus)

Työllisyys

Työllisyys on heikentynyt koko maassa johtuen koronaepidemian torjuntaan liittyvistä toimenpiteistä ja sen aiheuttamasta talouden tilanteen merkittävästä muuttumisesta, jotka jatkuvat vielä jonkin aikaa. Työttömyysaste oli joulukuussa Pirkanmaalla 13,4 % koko maan prosentin ollessa 13,6 %. Työllisyystilanteen arvioidaan muuttuvan positiiviseen suuntaan vasta vuoden 2021 toisen neljänneksen aikana.

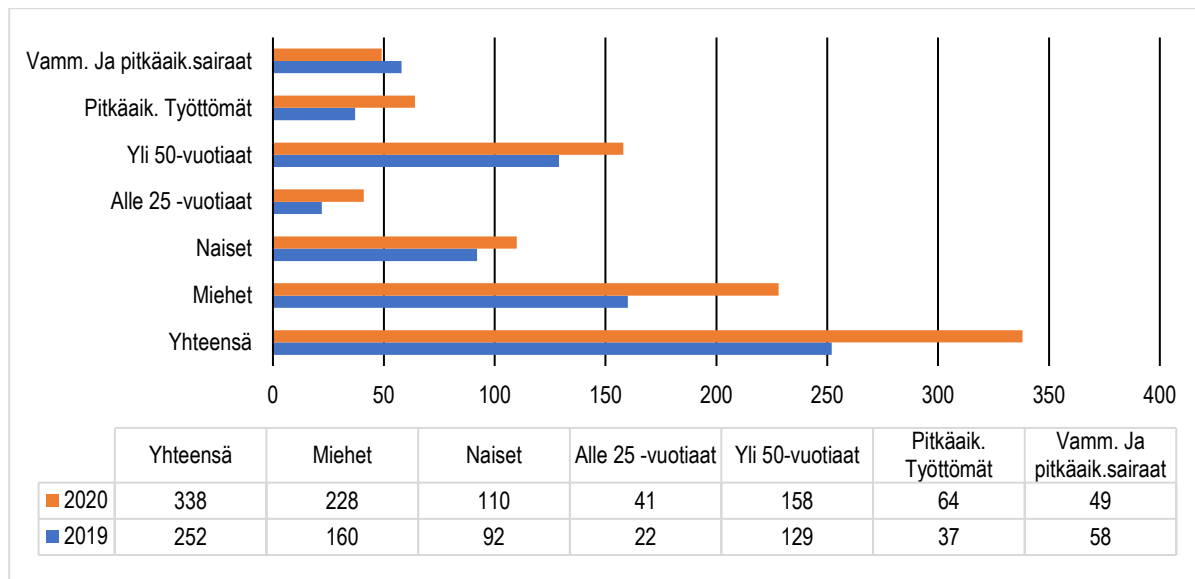
Samaan aikaan avoimien työpaikkojen määrä on kasvanut. Pirkanmaan TE-toimistossa oli avoimia työpaikkoja joulukuussa 4 483 kappaletta. Määrä on kasvanut vuoden takaiseen verrattuna 484 työpaikalla (12 %). Virroilla oli avoimia työpaikkoja joulukuun lopussa 47 (12/2019,34). Vuoden 2019 joulukuuhun verrattuna uusien avointen työpaikkojen määrä kasvoi lähes kaikissa ammattiryhmissä. Kappalemääräisesti uusia työpaikkoja tuli eniten asiantuntijoiden (+316) sekä muiden työntekijöiden ammattiryhmissä (+238).

Työttömien työnhakijoiden määrä Virroilla oli vuoden 2020 joulukuussa korkeampi kuin vuoden 2019 joulukuussa. Koronaepidemian aiheuttamat rajoitukset sekä talouden yleinen heikkeneminen ovat kasvattaneet työttömyyttä myös Virroilla. Koko maan ja Pirkanmaan tasolla työttömien määrä on kasvanut vuoden takaiseen verrattuna. Pirkanmaalla oli joulukuun 2019 lopussa 32 857 työtöntä työnhakijaa, kasvua edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna oli 8 604 henkilöä eli 35,5 %. Kasvusta suuri osa aiheutui lomautuksista. Koko maan osalta työttömien määrän kasvu oli noin 39,9 % työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi maakunnista eniten Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa ja Pohjanmaalla. Matalinta kasvu oli puolestaan Kainuussa.

Virroilla työttömien työnhakijoiden määrä nousi vuoden 2019 lopun tilanteesta 34 % (86 henkilöllä). Vuoden 2020 aikana Virtain työttömyysaste oli korkeimmillaan huhtikuussa (14,4 %). Syksyn aikana tilanne kehittyi myönteisesti, mutta marras-joulukuussa työttömyysaste kääntyi jälleen nousuun. Pirkanmaan kunnista työttömyyden kasvu on vuoden 2020 aikana ollut suhteellisesti alhaisinta Juupajoella, Orivedellä ja Ruovedellä, joissa työttömien työnhakijoiden määrän kasvu oli 7-15 % välillä.

Virtain työttömien lukumäärä joulukuun lopussa oli 338 (31.12.2019, 252), työttömyysaste 12,8 % (v.2019, 9,3 %). Virtain työvoima on 2 640 (v.2019, 2 696) henkilöä. Työvoima on laskenut 56 henkilöllä. Työttömistä alle 25-vuotiaita oli 41 (12/2019, 22) ja yli 50-vuotiaita 158 (12/2019, 129).

Virtain työttömien lukumäärä joulukuussa 2020 ja 2019 ryhmittäin käy ilmi alla olevasta kuviosta.

Kuvio 4 Työttömien määrä (Lähde: Pirkanmaan työllisyyskatsaus, joulukuu 2020 ja joulukuu 2019)

6 Kaupungin henkilöstö

Virtain kaupunki laatii erillisen henkilöstötilinpäätöksen vuosittain. Tässä henkilöstön lukumäärätiedot on esitetty tilikauden viimeisen päivän mukaan. Koska kyseessä on viimeisen päivän tilanne, sijaisuuksien ja muiden lyhytaikaisten työsuhteiden ajoittumisella voi olla suurtakin vaikutusta vertailtavuuteen. Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstön lukumäärätietojen lisäksi myös tilikauden palkkojen ja palkkioiden määrä, jossa on huomioitu myös investointeihin kirjautuneet palkat ja palkkiot. Henkilöstön lukumäärä on esitetty sekä muutettuna osa-aikaiset kokoaikaisiksi että palvelussuhteiden lukumääränä, joka sisältää sekä osa- että kokoaikaiset palvelussuhteet.

Taulukko 1 Palkat ja palkkiot sekä henkilöstömäärä 2018-2020

	2020	2019	2018
Palkat ja palkkiot	12 141 754	12 455 025	12 576 447
<i>Muutos edelliseen vuoteen</i>	<i>-313 271</i>	<i>-121 422</i>	<i>459 917</i>
Henkilöstömäärä kokoaikaisiksi muutettuna	322	325	357
<i>Muutos edelliseen vuoteen</i>	<i>-3</i>	<i>-32</i>	<i>18</i>
Henkilöstömäärä, Virrat	317	320	347
Henkilöstömäärä, Ruovesi	5	5	10
Palvelussuhteiden määrä yhteensä, ilman kansalaisopiston sivuvirkoja	347	348	385
, joista osa-aikaisia	57	53	65

Työllistettyjen määrä vuoden 2020 lopussa oli 9 työllistettyä, 10 työllistettyä 2019 ja 19 työllistettyä 2018. Henkilöstön määrän alenemisen vuonna 2019 taustalla on Keiturin Sote Oy:lle siirtynyt suun terveydenhuollon henkilöstö (12 henkilöä) sekä alempi työllistettyjen määrä. Ruokahuollon henkilöstön määrä on puolestaan alentunut noin 4,5 henkilötyövuotta, minkä taustalla on keskuskeittiön toiminnan käynnistyminen. Vuosien 2020 ja 2019 välillä henkilöstömäärässä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta. Palkkojen ja palkkioiden alenemiseen vaikuttaa erilliskorvausten aleneminen sekä säästövapaiden pitäminen. Henkilöstömäärä osastoittain on pysynyt myös hyvin samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna. Tehtäväaluekohtainen henkilöstömääräselvitys esitetään liitetiedoissa.

Eläkemenoperusteinen ja varhaiseläkemenoperusteinen maksu ovat olleet merkittävä osa henkilöstön sivukuluja. Eläkemenoperusteista maksua maksetaan vain niistä maksussa olevista eläkkeistä, jotka ovat karttuneet kunnan palveluksessa ennen vuotta 2005. Kevan valtuuskunta vahvistaa vuosittain eläkemenoperusteisen maksun kokonaismäärän. Maksu jaetaan jäsenyhteisöjen kesken sen perusteella, kuinka paljon nyt maksussa olevista eläkkeistä on karttunut kunkin jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005 tehdystä työstä.

Varhaiseläkemenoperusteinen maksu on poistunut vuoden 2019 alusta. Vuoden 2019 luku sisältää vain maksun tasauksen vuotta 2018 koskien. Varhaiseläkeperusteinen maksu on vuoden 2019 alusta sisällytynyt palkkaperusteiseen eläkemaksuun, minkä suhteellinen osuus palkoista on hieman kasvanut aiempaan verrattuna.

Jos varhaiseläkkeelle jäävä työntekijä on viimeisinä työssäolovuosinaan ollut useamman kuntatyönantajan palveluksessa, eläkkeeseen liitettävä tuleva aika perustuu useamman kuntatyönantajan palvelukseen. Tällöin eläkkeestä aiheutuva varhe-maksu jaetaan näiden työnantajien kesken kultakin saatujen ansioiden suhteessa.

Taulukko 3: Eläkemenoperusteinen ja varhaiseläkemenoperusteinen maksu

	2020	2019	2018	2017
Eläkemenoperusteinen maksu	686 555,16	643 579,21	657 566,21	639 474,95
Varhaiseläkemenoperusteinen maksu	0,00	711,20	101 986,83	83 077,42

Eläkemenoperusteiseen maksuun työnantaja ei voi vaikuttaa, sillä se on karttunut kunnan palveluksessa tehdystä työstä ennen vuotta 2005. Eläkemenoperusteinen ja varhaiseläkemenoperusteinen maksu on siirtynyt yhtiöittämissä yhtiöiden vastattavaksi siltä osin kuin niihin liittyvä henkilöstö on siirtynyt yhtiöiden palvelukseen.

Kaupunginhallitus päätti 26.8.2013, että 1.9.2013 alkaen kaupunginhallitus myöntää täyttöluvat vapautuvien virkojen/toimien täyttämisen osalta sekä yli 3 kuukautta kestävien sijaistusten osalta. Täyttölupamenettelyä on jatkettu myös vuonna 2020.

Virtain kaupunki on mukana Työterveyslaitoksen järjestämässä Kunta10 –tutkimuksessa, joka selvittää kunta-alan henkilöstön työtä ja työssä tapahtuvia muutoksia sekä niiden vaikutuksia henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin. Tutkimus toteutetaan kahden vuoden välein, viimeisin vuonna 2020. Kunta 10 -tutkimuksessa on tutkittu seuraavia työhyvinvointiin liittyviä asioita: työnhallinta, työyhteisön sosiaalinen pääoma, työpaikan ilmapiiri, työkykyä ylläpitävän toiminnan määrä ja poissaolojen määrä. Kunta 10 –tuloksia on käyty läpi johtoryhmässä ja osastoittain. Tutkimuksen vastausprosentti nousi Virroilla 76 %:iin vuoden 2018 tutkimuksen 55 %:sta. Osa Kunta 10 tutkimuksen mittareista sisältyy osastojen tavoitteisiin ja niiden toteutumista on tarkasteltu siltä osin toimielinten talousarvion toteuman yhteydessä.

Alla on esitetty strategiaan sisältyvien Kunta 10 –mittareiden kehitys strategiakaudella. Luvut ovat kuntakonsernin lukuja.

Mittari	Lähtötaso	Tavoite	2018	2020
Työpaikan ilmapiiri	3,49	3,8	3,46	3,52
Työnantajan suosittelu	49,70 %	80 %	62,2 %	76,1 %
Kehityskeskustelujen käyminen	36 %	100 %	67,5 %	62,3 %
Yhteenveto johtamisen mittareista	28	50	36	43

Vuoden 2018 aikana otettiin käyttöön Smartum –saldo liikunta- ja kulttuurietu henkilöstölle, jonka avulla pyritään lisäämään henkilöstön työhyvinvointia. Etu on ollut käytössä siitä lähtien ja käyttöä jatketaan edelleen vuonna 2021.

7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Toiminnalliset riskit

Henkilöstöriskeinä voi tunnistaa työntekijöiden puutteellisen perehdyttämisen, joka voi lisätä muun muassa työtaturman vaaraa tai saattaa pahimmillaan mahdollistaa työsuojelurikoksen syntymisen. Toinen merkittävä henkilöstöriski toiminnan kannalta on asioiden liiallinen keskittyminen yhdelle henkilölle sekä se, että kaikissa tehtävissä varahenkilöitä ei ole määrätty ja/tai perehdytetty keskeisiin tehtäviin. Tämä voi hidastaa tai jopa lamaannuttaa toimintoja hetkellisesti tai pidemmäksikin aikaa. Myös työvoiman saatavuus on viime vuosina heikentynyt, mikä lisää riittävään perehdyttämiseen liittyvää riskiä mm. eläköitymisten yhteydessä. Keskitetystä ohjauksesta ja neuvonnasta huolimatta, edelleen on havaittu puutteita hankintojen valmistelussa, kilpailuttamisessa ja sopimusosaamisessa. Näihin liittyvät riskit ovat uhkasakon nojalla tulevat kilpailuttamisvelvollisuudet sekä erilaiset sopimussanktiot. Koulutusta ja valmiita malleja on lisättävä osastojen hankintojen ja sopimusten tueksi.

IT- toimintoihin liittyvät riskit

Kaupungin toiminnan jatkuvuuden kannalta keskeisimmät riskit liittyvät ICT-palveluihin. Vuonna 2020 on tietoverkkojen osalta ollut jonkin verran katkoksia tietoverkoissa sähkökatkoksista ja ukkosmyrskyistä johtuen. Nämä ovat vaikuttaneet myös tietojärjestelmien toimivuuteen. Tietohallintoon liittyvää henkilöriskiä on hallittu ostopalvelusopimusten avulla. Projektinhallintaa ja dokumentaatiota on kehitetty. Tietohallinnon palvelutuotantoa on vahvistettu Istekki Oy:n myötä. Istekki Oy tuottaa palvelinten ja varmistusten hallinta- ja valvontapalvelut yhdessä tietohallinnon kanssa. Istekki Oy on myös tietoturvan kannalta keskeinen kumppani.

Palvelimia on päivitetty vuoden 2020 aikana. Vuoden 2020 aikana on käynnistetty hankintalain mukainen kilpailutus uuden tietoliikennepalvelukokonaisuuden hankinnasta. IT-järjestelmiin sisältyy toiminnallisten riskien lisäksi kustannusriskejä, koska järjestelmiin tulee jatkuvasti uusia versioita, joiden taloudellisten vaikutusten ennakointi on haasteellista.

Vahinkoriskit

Merkittäviä vahinkoriskejä ei toteutunut vuonna 2020.

Taloudelliset riskit

Taloudellista epävarmuutta lisää sote- ja maakuntauudistuksen toteutumiseen ja vaikutuksiin liittyvä epävarmuus. Epävarmuus kuntakentän rakenteesta sekä valtion asettamat taloudelliset haasteet ovat johtaneet siihen, että tulevaisuuden suunnittelu ja investoinnit sisältävät kenties enemmän epävarmuutta kuin koskaan aiemmin. Hallitusohjelmassa kuntien tehtäviä ollaan lisäämässä, mikä tulee vaatimaan taloudellisia resursseja, jotka valtio on kuitenkin luvannut rahoittaa. Tehtävien lisäyksiin sisältyy mm. hoitotakuun kiristäminen, hoitajamitoituksen kasvattaminen, oppivelvollisuusiän nostaminen, lukiokoulutuksen yksikköhinnan nostaminen sekä subjektiivinen varhaiskasvatus. Myös koronaepidemian pitkittyminen edelleen asettaa haasteita taloudelle muun muassa verotuloihin liittyvän epävarmuuden johdosta. Samoin erikoissairaanhoidon kiireettömän hoidon lykkääminen ja hoitovelan kasvu tuovat paineita kustannusten nousuun tulevina vuosina.

Väestön ikääntymisen tuoma palvelutarpeiden kasvu luo merkittäviä käyttötalouden paineita lähivuosille. Väestörakenteen kehityksellä on vaikutuksia myös verotulojen kertymiseen.

Palvelutuotannon järjestämisestä aiheutuvat kustannukset ovat olleet kasvussa viime vuosina. Vuonna 2020 toimintakulut kokonaisuutena alenivat 1,2 % (kasvua 2,6 % vuonna 2019), ilman erikoissairaanhoidon menojen merkittävää alenemista menot olisivat kuitenkin nousseet, mikä lisää painetta tulevien vuosien osalta edelläkin mainitun hoitovelan johdosta. Haasteet lähivuosien kustannuskehityksen ennakoitavuudessa vaikeuttavat talouden ennakoitua tulevaisuudessa. Erityisesti erikoissairaanhoidon vaikea ennustettavuus asettaa haasteita talouden hallinnalle.

Koulukiinteistöissä aiempina vuosina havaitut sisäilmaongelmat sekä niiden johdosta päätetyt peruskorjaus- ja uudisrakentamisinvestoinnit näkyvät merkittävinä investointeina erityisesti vuonna 2020. Yhtenäiskouluinvestoinnin lisäksi vuonna 2020 toteutettiin Vaskiveden koulun mittava peruskorjaus. Investoinnit ovat lisänneet lainamäärää, mutta etenkin vuoden 2020 hyvällä tasolla toteutuneen tulorahoituksen johdosta lainanotto on ollut ennakoitua vähäisempää. Toistaiseksi tarvittavaa rahoitusta on saatu alhaisella kiinteällä korolla, joten nykyisen lainasalkun osalta korkojen mahdollinen nousu ei muodosta olennaista riskiä. Mikäli ulkopuolista rahoitusta joudutaan tulevaisuudessa merkittävästi lisäämään, erilaiset rahoitusriskit (lähinnä korkoriski ja suojausinstrumentit) tulevat analysoitaviksi ja niihin tulee varautua. Kiinteistöihin liittyvää taloudellista riskiä liittyy myös väestön määrän alenemisen aiheuttama tyhjien asuntojen määrän kasvu.

Kaupungin takausvastuut on esitetty liitetiedoissa.

Osastokohtaiset riskit

Merkittävimmiksi riskeiksi osastoittain tunnistettiin seuraavat:

Perusturvaosasto: Sote-palveluiden tuotannon siirtyminen Keiturin Sote Oy:lle merkitsi suurta muutosta perusturvan organisaatiossa. Haasteena on uuden toimintamallin vakiinnuttaminen ja tilaajan roolissa toimiminen. Maakuntauudistus sekä muuhun lainsäädännön muutokseen liittyvät tehtävien muutokset sekä ikääntyvän väestön lisääntyvät palvelutarpeet sekä niiden rahoittaminen. Riittävän henkilöstön saatavuus ja lakisääteisten palveluiden turvaaminen. Riittävä varautuminen ja valmistautuminen soteuudistuksen myötä uusiin hyvinvointialueisiin. Huomioitava myös ennaltaehkäisevien palveluiden merkitys.

Sivistystoimi: Kouluhankkeen viivästymiseen liittyvät riskit. Koulurakennusten kuntoon liittyvät riskit koko kaupungin alueella. Koulurakentamisen vaikutukset kouluverkkoon ja sitä kautta virkarakenteeseen. Toisen asteen koulutuksen tulevaisuus kaupungissa. Valtiohallinnon toimenpiteet sivistystoimea koskien (valtionosuudet, järjestämisluvut, uudet velvoitteet). Lapsimäärän vähenemisen vaikutus kouluverkkoon. Varhaiskasvatuksen osalta kysyntää vastaava erilaisten varhaiskasvatuspalveluiden tarjonta turvattava; varautuminen esiopetuksen järjestämiseen 5-vuotiaille; varhaiskasvatusmaksutulojen alenema sekä pätevän henkilöstön saatavuus on turvattava varhaiskasvatuslain mukaisesti. Syntyvyyden väheneminen ja ikäluokkien pieneneminen tuovat merkittäviä haasteita sekä opetuksen että varhaiskasvatuksen toiminnan sopeuttamiseen kysyntää vastaavaksi tulevina vuosina.

Merikanto-opisto: Rahoituspohjan heikkeneminen (valtionosuuksien leikkaus, sopimuskuntien kuntaosuuksien pieneneminen) sekä mahdollinen oppilasmäärien aleneminen syntyvyyden vähentyessä.

Tekninen toimi: Liike- ja asuintilojen vuokratulojen mahdollinen väheneminen, kiinteistöjen kuntoon liittyvät riskit ja niiden vaikutus talouteen, ympäristöönnettomuudet, sääolosuhteiden vaikutukset, kouluhankkeen viivästymiseen liittyvät riskit.

Yleishallinto: Konsernimaisen toimintatavan vakiinnuttaminen, konserniyhtiöiden hallitusten riittävä osaaminen ja konserniyhtiöiden toiminnan seurannan ja raportoinnin riittävyden varmistaminen, valtion sote-uudistuksen toteutusmalli, riippuvuus konserniyhtiöiden toiminnan onnistumisesta, konserniohjauksen noudattaminen, asukasluvun kehitys, valtiohallinnon asettamat uudet lainsäädännöt ja niiden vaikutukset maaseutukunnissa, työllisyyskehitys. Tietosuoja- ja tietoturvariskien minimointi koulutuksella ja ohjeistuksella koko organisaation tasolla.

8 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on edistää strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista, toiminnan lainmukaisuutta, hyvän hallintotavan toteutumista sekä niihin liittyvien riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on määritetty Virtain kaupungin Corporate Governance-kuntasovelluksen ohjeistuksessa.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaupunginhallituksen ja lautakuntien, liikelaitos Marttisen johtokunnan, johtavan viranhaltijan tai esimiesasemassa olevan henkilön erilaisia toimenpiteitä, joilla ohjataan henkilöstöä ja toimintaa tavoitteiden ja hyväksytyjen toimintatapojen mukaiseksi. Ohjaus kohdistuu johtamisen, päätöksenteon, hallinnon ja taloudenhoidon asianmukaisuuteen, toiminnan laatuun, tavoitteiden saavuttamiseen ja riskienhallinnan toimivuuteen. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä toimintatapaa, jolla hallitus voi varmistua olennaisten riskien tunnistamisesta, arvioinnista, hallinnasta sekä mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämisestä.

Johtavien viranhaltijoiden ja esimiesten tehtävänä on johtaa ja ohjata toimintaa ja henkilöstöä tavoitteiden saavuttamiseksi. Riskienhallinta ja valvonta toteutuvat

- johtamisen ja toiminnan ohjauksen prosessien
- selkeiden tavoitteiden, tehtävien, toimivaltuuksien ja vastuiden avulla
- tavoitteiden saavuttamista uhkaavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja hallinnan
- riittävän ja ammattitaitoisen henkilöstön
- seurannan ja arvioinnin myötä.

Kaupunginjohtaja, johtavat viranhaltijat ja muut esimiehet valvovat

- asetettujen tavoitteiden saavuttamista sekä toiminnan häiriöttömyyttä ja taloudellisuutta
- päätöksenteon ja taloudenhoidon toimintatapojen asian- ja lainmukaisuutta
- tietojärjestelmien käytön ja hallinnon asianmukaisuutta
- henkilöstön riittävyttä, ammatillisen osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittymistä
- omaisuuden, tilojen ja laitteiden asianmukaista käyttöä ja hallintaa
- riskien kartoitusten ja arviointien suorittamista sekä
- päätettyjen riskienhallinnan menettelyiden systemaattista toteutusta ja vaikuttavuutta.

Osastojen riskienhallinnasta vastaa kunkin osaston osastopäällikkö.

Kunkin osaston ja tulosyksikön johtavan viranhaltijan tehtävänä on toiminnan, prosessien ja toimintatapojen ohjeistaminen sekä toiminnan ja talouden seuranta. Niiden toimivuuden arviointi ja varmentaminen ovat johtavien viranhaltijoiden ja esimiesten vastuulla.

Voimassaolevan hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus vastaa riskien hallinnan toteuttamisesta ja yhteensovittamisesta. Myös Virtain kaupungin Corporate Governance-kuntasovelluksessa on yllä mainitut määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta, joiden mukaisesti on pyritty toimimaan.

Osastopäälliköiden tulee tehdä vähintään kerran vuodessa käteiskassan tarkastuksen kaikkiin kaupungin käteiskassoihin ennalta ilmoittamatta kassan hoitajalle.

Taloushallinto on laatinut tililuettelomallin ja tilien kirjausohjeet noudatettavaksi vuoden 2015 alusta alkaen sekä ohjeen arvonlisäveron kirjaamisesta ostolaskun tiliöinnin yhteydessä ja myyntilaskua laadittaessa.

Hallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Kassantarkastukset eivät ole vuoden aikana 2020 toteutuneet täydellisesti. Tämän toteuttamiseen tullaan kiinnittämään erityistä huomiota vuonna suunnittelukaudella. Suunnittelukaudella tulee päivittää kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje tulee käydä läpi ja tarvittaessa päivittää. Hallinto- ja elinvoimaosaston vuoden 2021 talousarviotavoitteisiin sisältyy kaupungin riskienhallinnan ohjeen läpikäynti.

9 Ympäristötekijät

Ympäristötilinpäätöksen tarkoituksena on taloudellisten tunnuslukujen avulla antaa tietoa kaupungin ympäristövastuun toteuttamisesta. Tässä tilinpäätöksessä on huomioitu vain kaupungin perusorganisaatio. Liikelaitoksia ja konsernin tytäryhtiöitä ei ole siten huomioitu. Käyttötalouksissa ei ole huomioitu poistoja. Ympäristötilinpäätöksen laadinnassa käytettiin apuna v. 2005-2007 toimineessa Kunnan ympäristökustannukset ja -tunnusluvut -projektissa (ns. KUTU -projekti) syntynyttä ohjeistusta.

Virtain kaupungin v. 2020 ympäristötalouden tunnusluvut (euroa)

	Käyttötalous		Investoinnit
	Tuotot	Kulut	Investoinnit (kulut)
Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	0	30 000	0
Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely	695 800	538 000	253 200
Jätehuolto	0	78 300	0
Maaperän ja pohjaveden suojelu	0	15 000	0
Luonnonvarojen ja maisemansuojelu	10 400	9 000	0
Ympäristönsuojelun viranomaistyö	300	84 000	0
Ympäristönsuojelun edistäminen	0	690	0
YHTEENSÄ	706 500	754 700	188 000

Ulkoilman- ja ilmastonsuojelun kustannuksia aiheutti katujen kunnossapitoon liittyen katupölyn sidonta ja hiekoitushiekan poisto. Kulut olivat yhteensä noin 30 000 euroa.

Vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn tuotot muodostuivat pääasiassa viemärlaitokselle tulleista jätevesimaksuista ja palveluista yksityisille (noin 695 800 euroa). Suurin osa vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn kustannuksista aiheutui jätevesien puhdistuksesta ja viemäriverkoston normaalista käytöstä ja kunnossapidosta.

Vuonna 2020 Virtain kaupunki osallistui 10 000 eurolla IsoTarjanneveden kunnostuksen esiselvityksen laadintaan. Kaupunki on sitoutunut virtavesien kunnostuksia järjestävään VIRTIA -hankkeeseen vuoteen 2021 asti. Omarahoitusosuus on vuosittain 3000 euroa. Muiden vesistöjä koskevien selvitysten, tutkimusten ja raportointien kulut olivat noin 3900 euroa.

Keskustan viemäriverkoston, pumppaamoiden ja Killinkosken viemäriverkoston kustannukset olivat 103 854 euroa. Keskuspuhdistamon ja lietteen käsittelyn kulut olivat noin 339 800 euroa. Yhteensä vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn kulut olivat noin 538 000 euroa.

Investointeja jäteveden puhdistukseen olivat puhdistamon saneeraus (91 923 euroa), keskustan pumppaamon saneeraus (74 936) euroa ja viemäreiden saneeraus (21 471 euroa). Lisäksi viemäriiliitoksiin, keskeneräisiin ja ennalta-arvaamattomiin menoihin käytettiin 77 576 euroa.

Jätehuollosta kunnalle ei tule tuloja. Teknisen osaston jätehuollon kulut olivat vuonna 2020 noin 69 512 euroa ja vesihuoltolaitoksen noin 1 825 euroa. Sarvinevan vanhan kaatopaikan menot olivat 8 712 euroa. Yhteensä jätehuollon kulut olivat noin 78 049 euroa.

Vuonna 2020 Telaharjun kaatopaikan alueella tehtiin pohjavedentarkkailua keväällä valmistuneiden kaatopaikan lisäselvitysten pohjalta. Tarkkailun kustannukset olivat 2907 euroa. Lisäksi Piilin läheisyydestä poistettiin pohjavesialueelta vanhoja vedenottamon ratapölkkyjä. Kustannukset olivat noin 10 200 euroa.

Luonnonvarojen ja maisemansuojelun osalta tuloina ovat maa-aineslain mukaisten ottoalueiden valvonta- ja lupamaksut sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset maisematyölupamaksut, joista kertyi vuonna 2020 noin 10 400 euroa. Kustannuksia aiheuttivat maa-aineslain mukaisten tehtävien hoitaminen.

Ympäristönsuojelun viranomaistyön tulot ovat ympäristölupa-, rekisteröinti- ja meluilmoituspäätösmaksuja. Ympäristönsuojeluun liittyviin viranomaistehtäviin laskettiin mukaan ympäristövalvonnan kaikki muut kuin maa-ainesvalvontaan menevät henkilöstökulut. Työtehtäviin kuuluu myös muita kuin viranomaistehtävien hoitoa, joiden henkilöstökulujen erittelemineen olisi kuitenkin haastavaa.

Ympäristönsuojelun edistämiseen kuuluvat ympäristöjohtamisen ja -kehittämisen, ympäristövalistuksen, -viestinnän ja -markkinoinnin kustannukset. Em. toiminnot kuuluvat viranhaltijoiden virkatehtäviin.

10 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Kaupunginvaltuuston vuoden 2020 aikana päättämät määrärahalisäykset ja tuloarvion alenemiset on koottu tulosalueittain alla olevaan taulukkoon.

	Tuloarvion muutos (+lisäys, -vähennys)	Määrärahan muutos (+lisäys, -vähennys)
<u>Kaupunginvaltuusto</u>		
Kaupunginvaltuusto		
<u>Keskusvaalilautakunta</u>		
Keskusvaalilautakunta		
<u>Hallinto- ja elinvoimaosasto</u>		
Elinvoimapalvelut		53 470
Hallinto ja talous		70 000
<u>Sivistyslautakunta</u>		
Joukkoliikenne ja hallinto		
Perusopetus		
Lukiokoulutus		
Lasten päivähoito		
Aikuiskoulutus		
Kirjasto- ja kulttuuritoimi		
Liikunta- ja nuorisotoimi		
<u>Perusturvalautakunta</u>		
Virtain palvelutuotanto		
Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue		
Sairaanhoidon tulosalue		
Hammashuollon tulosalue	-90 000	70 000
Erikoissairaanhoidon tulosalue		-420 000
Sosiaalityön tulosalue		420 000
Kehitysvammahuollon tulosalue		
Koti- ja Vanhustyön tulosalue		
Ruoveden palvelutuotanto		
Ehkäisevän terveydenhuollon		
Sairaanhoidon tulosalue		-90 970
Hammashuollon tulosalue	-3 000	
Sosiaalityön tulosalue	-1 409 165	28 378
Kehitysvammahuollon tulosalue		-30 000
Koti- ja Vanhustyön tulosalue		-34 095
Erikoissairaanhoidon tulosalue		-285 478
<u>Teknisten palveluiden lautakunta</u>		
Tekninen toimi/hallinto		
Ympäristövalvonta		
Ylläpito ja rakentaminen		0
Määrärahamuutokset	-1 502 165	-218 695

Virtain osalta määrärahamuutosten vaikutus kokonaistoimintakatteeseen oli yhteensä -283 470 euroa. Hallituksen tulosalueen ja hallinnon ja talouden tulosalueiden määrärahamuutokset liittyivät uuden HR-järjestelmän ja palvelinten hallintapalveluiden käyttöönottoon sekä Perinnekyllän rakennusten purkukustannusten rahoitukseen. Hallinto- ja elinvoimaosaston määrärahamuutosten kokonaisvaikutus toimintakatteeseen oli -123 470 euroa. Hallinto- ja elinvoimapalveluiden osalta toteuma oli kuitenkin lopulta alkuperäistä talousarviota alhaisempi, joten lisämäärärahalle ei lopulta ollut tarvetta. Perusturvalautakunnan lisämäärärahat kohdistuivat suun terveydenhuoltoon, johon kohdistui sekä tuloarvion alentaminen ja menomäärärahan lisäys. Erikoissairaanhoidon tulosalueelta siirrettiin lisäksi määrärahaa sosiaalityön tulosalueelle lastensuojeluun sekä vammaispalveluihin. Virtain perusturvalautakunnan määrärahamuutosten vaikutus toimintakatteeseen oli -160 000 euroa. Virtain palvelutuotannon osalta toimintakate alitti talousarvion muutoksineen 1 384 783 eurolla. Toimielimittäin tarkasteltaessa ylitystä jäi tilinpäätökseen tarkastuslautakunnan osalta.

Ruoveden palvelutuotannon talousarviomuutokset liittyivät tarkennettuun vuoden 2020 talousarvioon, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.12.2019. Lisäksi Ruoveden kunnan maksuosuutta alennettiin 1 000 000 eurolla pääosin erikoissairaanhoidon menojen jäätyä olennaisesti alle talousarvion tason.

Vuoden 2020 tilikauden ylijäämä on 1 166 373,55 euroa (vuonna 2019 alijäämä -1 212 222,33 euroa). Vuoden 2020 tilikauden ylijäämä sisältää sekä kertaluonteisia menoja että tuloja. Kertaluonteisten arvonalentumisten ja lisäpoistojen määrä oli yhteensä 495 966 euroa liittyen purettaviin tai käytöstä poistettaviin rakennuksiin sekä lainasaamisen arvonalentumiseen. Tilikauden aikana purettiin kolme rakennusta, joista aiheutui kertaluonteisia purkukustannuksia noin 53 000 euroa. Lisäksi tilikauden ylijäämä sisältää kertaluonteisia tuloja, kuten Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n maksaman osingon 127 559 euroa sekä kertaluonteisia valtionosuuksia 1 817 000 euroa. Tilikauden toiminnallinen tulos ennen tilinpäätössiirtoja ilman edellä mainittuja kertaluonteisia eriä on noin 1 026 800 euroa.

Vuoden 2020 ylijäämään vaikuttavat kertaluonteisten erien lisäksi erityisesti erikoissairaanhoidon menojen jääminen olennaisesti talousarviota ja edellisvuotta alhaisemmalle tasolle. Myös sivistystoimessa ulkoiset menot alenivat. Alenemaa aiheutui erityisesti kuljetuskustannusten osalta, mikä selittyy sekä kevään etäopetusjaksolla, että lukujärjestysuunnitella, jolla kyytien määrää on saatu vähennettyä. Teknisellä toimella menot alenivat olennaisesti pääosin purkukustannusten alennuttua noin 400 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna. Menot kasvoivat Virtain palvelutuotannon osalta erityisesti hallinto- ja elinvoimaosastolla sekä perusturvassa. Hallinto- ja elinvoimaosastolla menot kasvoivat erityisesti työmarkkinatuen kuntaosuuden osalta (105 000 euroa), lisäksi kasvua oli mm. ICT-kuluissa lukuisten päivitysten ja järjestelmämuutosten johdosta sekä avustuksissa Perinnekyllän purkukustannuksiin annetun avustuksen johdosta (siirto investointien rahoituksesta). Perusturvassa kasvua oli mm. lääkäripalveluissa sekä ikäihmisten asumispalveluissa. Menojen alenema oli Virtain osalta n. 1,4 % ja Ruoveden palvelutuotannon osalta 1 %. Virtain osalta menojen alenema kokonaisuutena vastaa erikoissairaanhoidon menojen alenemaa. Valtionosuuksiin tuli vuoden 2020 aikana useita muutoksia. Muutosten vaikutus oli yhteensä 1 817 323 euroa valtionosuuksia lisäävä. Suurin osa muutoksista aiheutui koronaepidemian johdosta tehdyistä muutoksista. Kokonaisuutena verotulot ja valtionosuudet toteutuivat olennaisesti (n. 1 440 000 euroa) talousarviota korkeampina. Kunnallisverotulojen osalta verotettavassa tulossa ei tapahtunut merkittävää muutosta vaan jättämä johtui pääosin tilitysosuuksien muutoksesta. Verotulot alenivat euromääräisesti -168 930 euroa (0,7 %). Kunnallisveroa tilitettiin -335 439 euroa (1,8 %) vähemmän kuin edellisvuonna. Yhteisöveron tuotto kasvoi vuonna 2020 333 454 euroa (13,6 %) vuoteen 2019 verrattuna johtuen pääosin kuntien jako-osuuden tilapäisestä korottamisesta 10 %-yksiköllä koronaepidemian johdosta. Kiinteistöveron tuotto toteutui -166 945 euroa edellisvuotta alhaisemmalla tasolla johtuen tilitysrytmin muutoksesta, jonka johdosta vuoden 2020 kiinteistöveroja tilitetään kunnille vielä tammi-helmikuussa 2021. Tammi-helmikuun 2021 toteutuneet tilitykset huomioiden vuoden 2020 kiinteistöverotulot olisivat olleet hieman talousarviota korkeammalla tasolla. Kyseessä on tilitysrytmin pysyvä muutos, joten jatkossa heilahteluja tämän johdosta ei pitäisi tulla.

Valtionosuudet toteutuivat 2 258 052 euroa talousarviota korkeammalla tasolla. Edelliseen vuoteen nähden valtionosuudet kasvoivat 3 796 928 euroa. Valtionosuuden kasvun taustalla on edelläkin mainitut kertaluonteiset valtionosuuksien lisäykset, indeksikorotuksen jäädytyksen ja kilpailukykysovimukseen liittyvän valtionosuuden leikkauksen päätyminen, verotulomenetyksen kompensaaation kasvu sekä kuntien tehtävien lisäyksestä aiheutuvat valtionosuuden korotukset.

Taulukko 4 Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	Keskimäärin
Valtionosuudet	26 994 852	23 197 924	23 233 442	23 466 092	23 805 944	22 546 128	23 874 064
Muutos %	16,4 %	-0,2 %	-1,0 %	-1,4 %	5,6 %	1,7 %	3,6 %
Verotulot	22 750 716	22 919 645	22 001 937	22 428 151	21 906 976	22 002 809	22 335 039
Muutos %	-0,7 %	4,2 %	-1,9 %	2,4 %	-0,4 %	0,8 %	1,1 %
Toimintatuotot	10 951 708	11 304 385	10 861 229	11 227 898	10 971 352	11 094 950	11 068 587
Muutos %	-3,1 %	4,1 %	-3,3 %	2,3 %	-1,1 %	-3,7 %	-1,0 %
Yhteensä	60 697 276	57 421 954	56 096 608	57 122 141	56 684 272	55 643 887	57 277 690
Muutos %	5,7 %	0,5 %	-1,0 %	0,8 %	1,9 %	0,2 %	1,3 %

Yllä toimintatuotoista on vähennetty Ruoveden ulkoiset toimintatuotot sisältäen Ruoveden kunnan maksuosuuden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista. Toimintatuotot ilman Ruoveden vaikutusta alenivat 352 677 euroa. Käyttötalouden toteumat käsitellään tarkemmin seuraavassa osassa.

Toimintatuotot toteutuivat kokonaisuutena (sisältäen Ruoveden palvelutuotannon) 484 851 euroa alhaisempina kuin tilinpäätöksessä 2019. Maksutuottojen kasvuun vaikuttaa aiemmilta vuosilta tuloutuneet tuotot sekä sota- ja rintamaveteraanien palveluihin kohdistuvat, valtiolta saatavat tuotot. Myyntituottojen aleneminen johtuu pääosin Ruoveden maksuosuuden ja Liikelaitos Marttisen liikevaihdon alenemisesta. Avustustulot ovat kasvaneet erityisesti koronan johdosta saatujen valtionavustusten johdosta. Vuokratuotot alenivat hieman kaikissa tulolajeissa. Talousarvioon nähden toimintatuotot toteutuivat kokonaisuudessaan 575 858 euroa (1,7 %) korkeampina.

Taulukko 5 Toimintatuotot tuottolajeittain 2019–2020

TOIMINTATUOTOT	2020	2019	Muutos EUR	Muutos %
MYYNTITUOTOT	23 506 067	24 719 732	-1 213 665	-4,9 %
MAKSUTUOTOT	6 448 008	5 768 733	679 275	11,8 %
TUET JA AVUSTUKSET	1 359 358	1 256 553	102 805	8,2 %
VUOKRATUOTOT	1 931 376	2 002 118	-70 743	-3,5 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	248 500	231 022	17 477	7,6 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	33 493 308	33 978 159	-484 851	-1,4 %

Toimintakulut alenivat koko kaupungin osalta 962 963 euroa (1,2 %). Henkilöstökulut alenivat vuonna 2020 yhteensä 321 836 euroa (2,1 %) johtuen säästövapaiden ja lomien käyttämisen sekä alentuneiden erilliskorvausten johdosta. Investointeihin kohdistuneiden henkilöstömenojen osuus oli noin 120 000 euroa. Palvelujen ostot alenivat etenkin erikoissairaanhoidon palveluoston, kuljetuspalveluiden, matkustamisen sekä purkukustannusten alenemisen johdosta. Keiturin Sote Oy:ltä ja muilta ulkopuolisilta palveluntuottajilta ostettavat asiakaspalvelut sekä laboratoriopalvelut puolestaan kasvoivat. Keiturin Sote Oy:ltä ostettavat palvelut kasvoivat erityisesti lääkäripalveluissa sekä koti- ja vanhustyössä. Kuljetus- ja matkustuspalveluiden alenemiseen vaikuttivat yleinen liikkumisen väheneminen, etäopetus sekä lukujärjestyssuunnittelun kehittäminen. Erikoissairaanhoidon menot alenivat Virtain ja Ruoveden palvelutuotantojen osalta yhteensä noin 1,677 milj. euroa (11,8 %). Aine- ja tarvikeostojen osalta kasvua on ollut erityisesti hoitotarvikemenoissa johtuen koronasta aiheutuvasta suojautumistarpeesta. Myös kalustohankinnat ovat kasvaneet olennaisesti (n. 241 367 euroa). Kasvusta osa johtuu etätyö/opetusvälineiden hankinnasta, johon on saatu myös avustuksia sekä esimerkiksi urheilukentän hoitokaluston uusimisesta. Avustusmenot ovat alentuneet erityisesti vammaispalveluiden avustusten alenemisen johdosta. Muut vuokrameenot ovat kasvaneet vuokravaatekuluja kasvun johdosta, koska vaatteiden kiertoa on koronan johdosta jouduttu nopeuttamaan.

Taulukko 6 Toimintakulut kululajeittain 2019–2020

TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	2020	2019	Muutos EUR	Muutos %
HENKILÖSTÖKULUT	-15 332 944	-15 654 780	321 836	-2,1 %
PALVELUJEN OSTOT	-52 577 687	-53 339 634	761 947	-1,4 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4 361 099	-4 067 149	-293 949	7,2 %
AVUSTUKSET	-1 899 766	-2 100 605	200 840	-9,6 %
VUOKRAT	-2 626 590	-2 596 373	-30 217	1,2 %
MUUT KULUT	-278 164	-280 671	2 507	-0,9 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-77 076 250	-78 039 214	962 963	-1,2 %

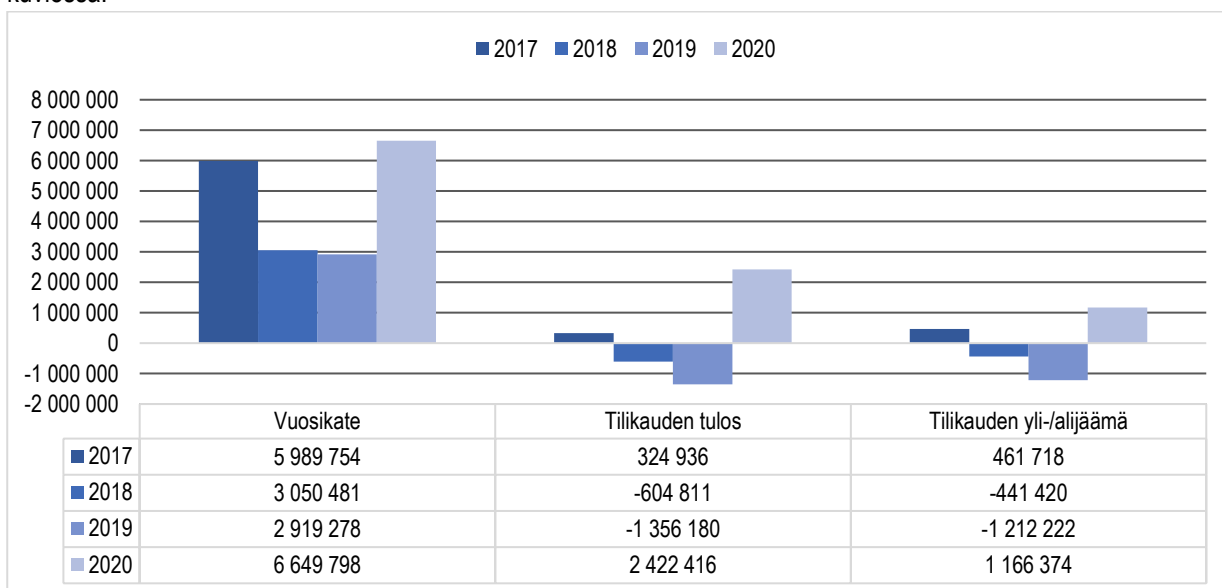
Toimintakate koheni 454 970 euroa tarkoittaen, että tämän verran vähemmän palvelutuotannosta rahoitetaan verorahoituksella edellisvuoteen nähden. Valtionosuudet ja verotulot olivat yhteensä 3 627 998 euroa edellisvuotta korkeammat. Rahoitustuotot alenivat -432 653 euroa johtuen pääosin osinkotulojen alenemisesta (vuonna 2019 poikkeuksellinen osinkotuotto Keiturin Sote Oy:ltä). Lainamäärän kasvusta huolimatta lainojen korkokulut pysyivät edelleen maltillisina kasvaen ainoastaan n. 9 000 euroa. Vuosikate koheni edellä mainittujen seikkojen vaikutuksesta 3 730 520 euroa vuoden 2019 tilinpäätökseen verrattuna. Vuosikate riitti hyvin kattamaan tilikauden poistot ja arvonalentumiset.

Tilikauden aikana nostettiin yhteensä 5 000 000 euroa talousarviolainaa investointien rahoittamiseen.

Hyvällä tasolla toteutunut toiminnan rahavirta ei riittänyt kattamaan edelleen korkealla tasolla olevia investointeja vaan yhteenlaskettu toiminnan ja investointien rahavirta painui -4,670 milj. euroa negatiiviseksi. Positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Hyvinvoiva kuntatalous pystyy pitkällä aikavälillä investointien omarahoittamiseen.

Investointeihin käytettiin rahaa bruttona 11,547 milj. euroa, mikä oli noin 5,039 milj. euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Investointien rahoitusosuudet pysyivät edellisvuoden tasolla. Kassavarat kasvoivat 1,717 milj. euroa. Kassavarojen kasvuun vaikutti korottoman lyhytaikaisen vieraan pääoman kasvu. Normaalit suunnitelman mukaiset poistot alenivat noin 105 000 euroa vuoden 2019 tasosta. Alenemiseen vaikuttaa aiempien vuosien alaskirjaukset sekä vuoden 2020 merkittävimpien investointien valmistumisesta vasta loppuvuodesta tai keskeneräisyydestä vuodenvaihteessa. Tilinpäätökseen 2020 kirjattiin yhteensä 487 966 euron suuruiset kertaluonteiset poistot purettaviin tai myytäviin rakennuksiin liittyen.

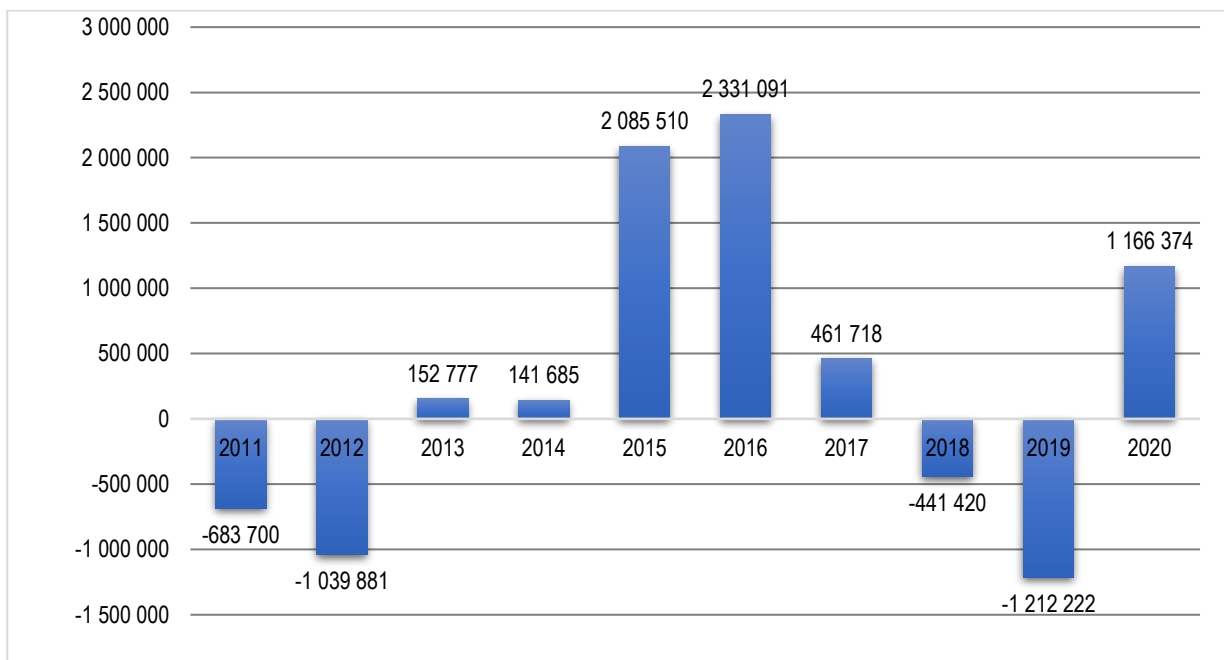
Vuosikatteen, tilikauden tuloksen ja tilikauden yli-/alijäämän kehitys viimeiseltä neljältä vuodelta on esitetty alla olevassa kuviossa.

Kuvio 5 Vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli-/alijäämä

Vuodet 2011 ja 2012 olivat alijäämisiä. Vuosi 2018 oli ensimmäinen alijäämäinen vuosi viiden perättäisen ylijäämäisen vuoden jälkeen. Vuosina 2018 – 2019 alijäämään ovat vaikuttaneet toimintamenojen kasvu, valtionosuuden aleneminen sekä kertaluonteiset arvonalentumiset. Myös toimintamenot ovat vuosina 2018-2019 sisältäneet kertaluonteisia menoja, kuten rakennusten purkukustannuksia. Vuoden 2020 positiiviseen kehitykseen vaikuttivat valtionosuuksien voimakas kasvu, erikoissairaanhoidon menojen aleneminen sekä aiempaa alhaisemmat kertaluonteiset menot.

Tilikauden yli-/alijäämät viimeiseltä kymmeneltä vuodelta on esitetty alla:

Kuvio 6 Tilikauden yli-/alijäämät 2011-2020

10.1 Kehitys ilman Ruoveden palvelutuotantoa

Toimintatuottoja, -menoja ja -katetta verrataan ilman Ruoveden palvelutuotantoa vuoden 2019 tilinpäätöksen lukuihin.

Edelliseen vuoteen verrattuna toimintatuotot yhteensä alenivat 3,2 % (352 678 euroa). Toimintatuottojen kokonaisvähennys on kaikkien tulolajien yhteenlaskettu vaikutus. Myyntituottojen alenemaan erityisesti Liikelaitos Marttisen liikevaihdon aleneminen koronan vaikutuksesta. Tämän lisäksi myyntitulot kunnilta ovat alentuneet muun muassa tietohallintoyhteistyön päätyttyä Ruoveden kunnan kanssa 2020 alusta lukien sekä kuntalaskutuksen vähentymisestä sotepalveluissa. Maksutuottojen kasvu on merkittävin kotihoidon asiakasmaksuissa johtuen sota- ja rintamaveteraanien palveluista, jotka valtio korvaa. Ruoveden palvelutuotannon toimintatuotoissa ei ollut suuria muutoksia, minkä johdosta koko Virtain kaupungin osalta toimintatuottojen muutos johtuu pääosin Virtain palvelutuotannosta.

Taulukko 7 Toimintatuotot tuottolajeittain ilman Ruoveden palvelutuotantoa.

TOIMINTATUOTOT	2020	2019	Muutos EUR	Muutos %
MYyntITUOTOT	3 460 226	4 074 779	-614 553	-17,8 %
MAKSUTUOTOT	4 116 751	3 882 539	234 212	5,7 %
TUET JA AVUSTUKSET	1 357 724	1 256 267	101 457	7,5 %
VUOKRATUOTOT	1 888 470	1 960 957	-72 488	-3,8 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	128 537	129 842	-1 306	-1,0 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	10 951 707	11 304 385	-352 678	-3,2 %

Virtain palvelutuotannon toimintakulut yhteensä alenivat 0,810 milj. euroa eli 1,4 %. Ruoveden palvelutuotannon ulkoiset menot alenivat hieman vähemmän (0,7 %). Ilman kertaluonteisia purkukustannuksia menojen alenema on 0,374 milj. euroa eli 0,7 %. Henkilöstökulujen aleneminen kohdistuu pääosin Virtain palvelutuotantoon. Muutoin eri menolajien kehitys on ollut hyvin samansuuntaista sekä Virtain että Ruoveden palvelutuotannoissa.

Taulukko 8 Toimintakulut kululajeittain ilman Ruoveden palvelutuotantoa

TOIMINTAKULUT	2020	2019	Muutos EUR	Muutos %
HENKILÖSTÖKULUT	-15 007 700	-15 303 301	295 601	-1,9 %
PALVELUJEN OSTOT	-33 296 105	-33 823 801	527 696	-1,6 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 589 994	-3 457 585	-132 408	3,8 %
AVUSTUKSET	-1 599 884	-1 754 142	154 259	-8,8 %
VUOKRAT	-1 459 354	-1 424 440	-34 914	2,5 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-260 379	-260 083	-296	0,1 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-55 213 416	-56 023 354	809 937	-1,4 %

KAUPUNKI, MARTTINEN, VESIHUOLTO**10.2 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (=ulkoinen)**

1000 euroa	2020	2019
Toimintatuotot	33 493	33 978
Valmistus omaan käyttöön	145	168
Toimintakulut	-77 076	-78 039
Toimintakate	-43 438	-43 893
Verotulot	22 751	22 920
Valtionosuudet	26 995	23 198
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	23	11
Muut rahoitustuotot	420	865
Korkokulut	-93	-85
Muut rahoituskulut	-8	-96
	343	695
Vuosikate	6 650	2 919
Poistot ja arvonalentumiset	-4 227	-3 918
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut	0	-358
Tilikauden tulos	2 422	-1 356
Tilinpäätössiirrot	-1 256	144
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 166	-1 212

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2020	2019
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	43,5	43,5
Vuosikate/Poistot, %	157,3	74,5
Vuosikate, euroa/asukas	1021	446
Asukasmäärä, 31.12.	6 516	6 544

Toimintatuotot/toimintakulut -tunnusluvussa näkyy Ruovedelle tuotettujen sote-palveluiden vaikutus tunnuslukua parantavasti, sillä Ruovesi maksaa omat kustannuksensa Virtain kau-

pungille täysimääräisenä, jolloin toimintatuotot kattavat toimintakulut näiltä osin. Ruoveden vaikutus on n. 20 M€. Tunnusluku pysyi samalla tasolla vuoteen 2019 verrattuna tuottojen ja kulujen alentuessa keskenään samassa suhteessa.

Virtain osalta tunnusluku on vuonna 2020 19,9 (20,2, v. 2019).

Vuosikate/poistot -tunnusluku kuvaa tulo-rahoituksen riittävyyttä korvausinvestointeihin. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Vuosikate koheni edelliseen vuoteen nähden erityisesti valtionosuuksien kasvun johdosta. Myös asukas-kohtainen vuosikate yli kaksinkertaistui.

KAUPUNKI, MARTTINEN, VESIHUOLTO**10.3 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut**

1000 euroa	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 650	2 919
Satunnaiset erät, netto	0	-358
Tulorahoituksen korjauserät	-55	34
	6 595	2 595
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-11 547	-6 508
Rahoitusosuudet investointeihin	207	202
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	75	105
	-11 265	-6 201
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 670	-3 606
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-33
Antolainasaamisten vähennykset	0	4
	0	-28
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 330	-814
	3 670	4 186
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 716	214
Rahoituksen rahavirta	6 387	4 371
Rahavarojen muutos	1 717	766
Rahavarat 31.12	9 555	7 838
Rahavarat 1.1	7 838	7 073

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2020	2019
Investointien tulorahoitus, %	58,6	46,3
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-11 162	-3 343
Laskennallinen lainanhoitokate	3,4	1,9
Lainanhoitokate	4,7	3,3
Kassan riittävyys, pv	38,7	33,4
Asukasmäärä	6 516	6 544

Investointien tulorahoitus % kertoo paljonko investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku on kohentunut edellisvuodesta parantuneen tulorahoituksen johdosta, vaikka investoinnit ovat edelleen korkealla tasolla.

Rahavirran kertymällä mitataan investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Kertymä ei saisi muodostua negatiiviseksi. Kertymä kääntyi negatiiviseksi vuonna 2019, sillä toiminnan rahavirta ei riittänyt kattamaan investointeja kolmantena vuonna peräkkäin ja on edelleen negatiivinen mittaavien investointien johdosta.

Vuodesta 2019 lähtien on tullut uusi tunnusluku, laskennallinen lainanhoitokate, joka kuvaa lainanhoitokykyä kahdeksan vuoden keskimääräisellä laina-ajalla. Tulorahoitus riittää, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku on yli 2. Lainanhoitokate mittaa tulorahoituksen riittävyyttä lainojen hoitoon todellisten lainanlyhennysten mukaisena.

Kassan riittävyys mittaa, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa 31.12 rahavaroilla. Kassan riittävyys suhteessa vuoteen 2019 hieman kohentui kassavarojen kasvun johdosta.

KAUPUNKI, MARTTINEN, VESIHUOLTO

10.4 Tase ja sen tunnusluvut

	2020	2019		2020	2019
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €	VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	58 946	51 854	A OMA PÄÄOMA	40 658	39 492
I Aineettomat hyödykkeet	814	891	I Peruspääoma	23 750	23 750
Aineettomat oikeudet	814	891	III Muut omat rahastot	336	336
II Aineelliset hyödykkeet	49 932	42 770	IV Edell. tilikausien ylijäämä (alijäämä)	15 405	16 618
Maa- ja vesialueet	5 602	5 582	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 166	-1 212
Rakennukset	24 578	26 442	B POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	4 579	3 323
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 557	4 372	Poistoero	2 179	2 323
Koneet ja kalusto	355	416	Vapaaehtoiset varaukset	2 400	1 000
Muut aineelliset hyödykkeet	8	8	C PAKOLLISET VARAUKSET		
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	12 832	5 950	MUUT PAKOLLISET VARAUKSET		
III Sijoitukset	8 200	8 193	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	549	526
Osakkeet ja osuudet	7 713	7 706	Valtion toimeksiannot	0	0
Muut saamiset	487	487	Lahjoitusrahastojen pääomat	549	526
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	364	343	E VIERAS PÄÄOMA	27 135	21 095
Valtion toimeksiannot	0	0	I Pitkäaikainen	14 892	11 786
Lahjoitusrahastojen varat	364	343	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	13 491	10 462
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 612	12 239	Lainat julkisyhteisöiltä		
I Vaihto-omaisuus	83	67	Ostovelat	3	4
Aineet ja tarvikkeet	76	60	Liittymismaksut ja muut velat	1 398	1 321
Valmiit tuotteet ja tavarat	7	7	II Lyhytaikainen	12 244	9 308
II Saamiset	3 974	4 333	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	1 842	1 201
Pitkäaikaiset saamiset	1 706	1 805	Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainasaamiset	1 706	1 805	Saadut ennakot	47	35
Lyhytaikaiset saamiset	2 268	2 529	Ostovelat	7 351	5 181
Myyntisaamiset	1 119	1 403	Muut velat	319	436
Lainasaamiset	1	0	Siirtovelat	2 685	2 455
Muut saamiset	802	699			
Siirtosaamiset	345	426			
IV Rahat ja pankkisaamiset	9 555	7 838			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	72 922	64 436	VASTATTAVAA	72 922	64 436

TASEEN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	62,1	66,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	32,5	26,3
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	16 572	15 405
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	2 543	2 354
Lainakanta 31.12., 1000 €	15 333	11 663
Lainakanta 31.12., €/asukas	2353	1782
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	18801	15501
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	2885	2369
Lainasaamiset 31.12, 1000 €	0	0
Asukasmäärä	6 516	6 544

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta. Omavaraisuus on hyvä, jos tunnusluku on 70 %. 50 % tai alle merkitsee

suurta velkarasitetta. Omavaraisuus on alentunut viime vuosina, mutta kohentunut jälleen vuonna 2020 ylijäämäisen tuloksen ansiosta. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi luku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä takaisinmaksusta tulorahoituksella. Asukaskohtainen lainamäärä on ollut kasvussa investointien johdosta, mutta on edelleen kuntakentän keskiarvoa alhaisemmalla tasolla. Vuodesta 2019 alkaen kunnan on tullut esittää tunnuslukuna Lainojen ja vuokravastuiden määrä kokonaisuutena ja asukasta kohden laskettuna. Tämän tunnusluvun avulla kuntien välinen vertailu on helpompaa, koska se ottaa huomioon myös vuokratun omaisuuden.

10.5 Kaupungin kokonaistulot ja -menot vuonna 2020

TULOT		MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	33 493 308,23	Toimintakulut	77 076 250,46
Verotulot	22 750 715,53	- Valmistus omaan käyttöön	-144 669,45
Valtionosuudet	26 994 852,00	Korkokulut	92 596,11
Korkotuotot	22 933,42	Muut rahoituskulut	8 021,69
Muut rahoitustuotot	420 187,47	Satunnaiset kulut	0,00
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakoll.varausten muutos	
- pysyvien vast.hyödykk		- pakoll.va.lis(+),väh(-)	0
luovutusvoitot	-55 099,50	Pys.vast.hyöd.luov.tappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet inv.meno	207 172,46	Investointimenot	11 547 127,08
Pys.vast.hyöd.luov.tulot	75 418,00	Rahoitustoiminta	
Rahoitustoiminta		Antolainasaam.lisäys	0,00
Antolainasaamisten vähennys	0,00	Pitkäaik.lain.vähennys	1 329 620,71
Pitkäaik.lain.lisäys	5 000 000,00	Lyhytaik.lainojen vähennys	
Lyhytaik.lainojen lisäys		Oman pääoman vähennys	
Oman pääoman lisäykset			
Kokonaistulot yhteensä	88 909 487,61	Kokonaismenot yhteensä	89 908 946,60

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 88 909 487,61 - 89 908 946,60

-999 458,99

Muut maksuvalmiuden muutokset - Rahavarojen muutos = [2 716 481,10] - [1 717 022,11]

999 458,99

Ero

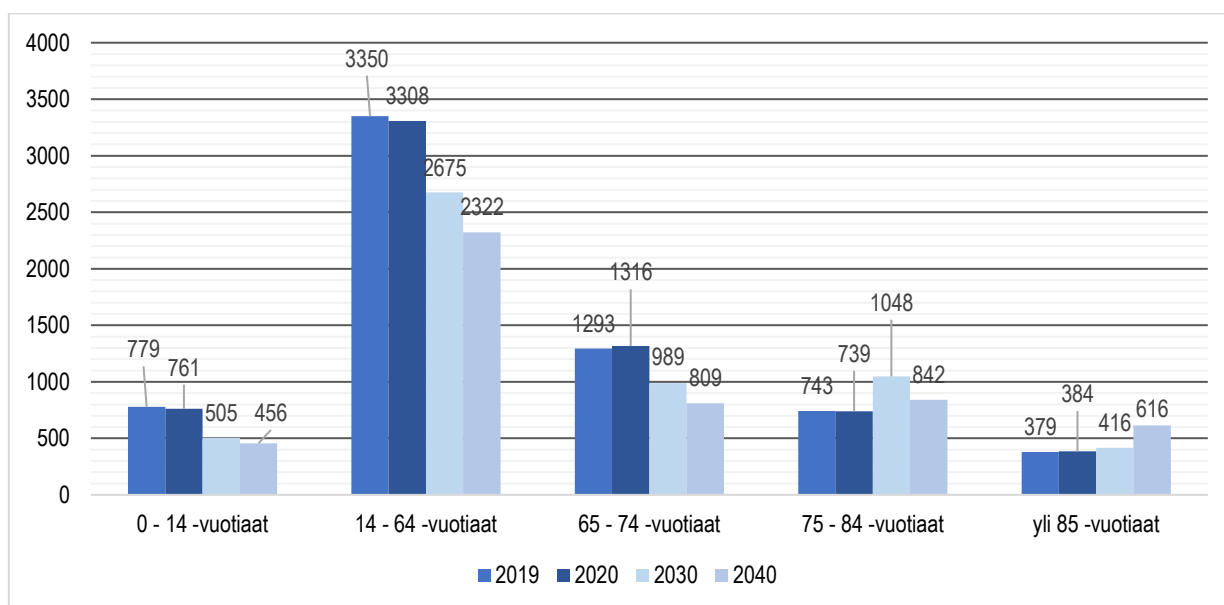
-

11 Arvio kaupungin tulevasta kehityksestä

Tilastokeskus on syyskuussa 2019 julkaissut kuntakohtaisen väestöennusteen vuoteen 2040 saakka. Ennusteen mukaan Virtain kaupungin väestöennuste aina vuoteen 2040 saakka on aleneva ja ikääntyvä. Huoltosuhteen kasvaminen on väistämätöntä. Tulevaisuudessa ikärakenteen muutoksesta johtuva palvelutarpeen kasvu tulee nostamaan koti- ja vanhustyön kustannuksia merkittävästi. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Virroilla vuonna 2030 olisi 5 633 asukasta. Vuosina 2016 – 2017 väestön väheneminen hidastui hieman alle sataan asukkaaseen vuosittain (v. 2017, 73 asukasta ja v. 2016, 85 asukasta), mutta vuonna 2018 asukasluku aleni jälleen hieman yli sadalla asukkaalla (-105) ja aleneminen edelleen kiihtyi vuonna 2019 väestön määrän alentuessa 194 asukkaalla. Vuonna 2020 alenema on jälleen hieman loiventunut asukasluvun alennuttua ennakkotietojen mukaan vuonna 2020 28 asukkaalla. Tilastokeskuksen ennuste vastaisi vuoden 2020 lopun tilanteesta laskettuna tarkoittaisi keskimäärin noin 88 asukkaan alenemaa vuosittain.

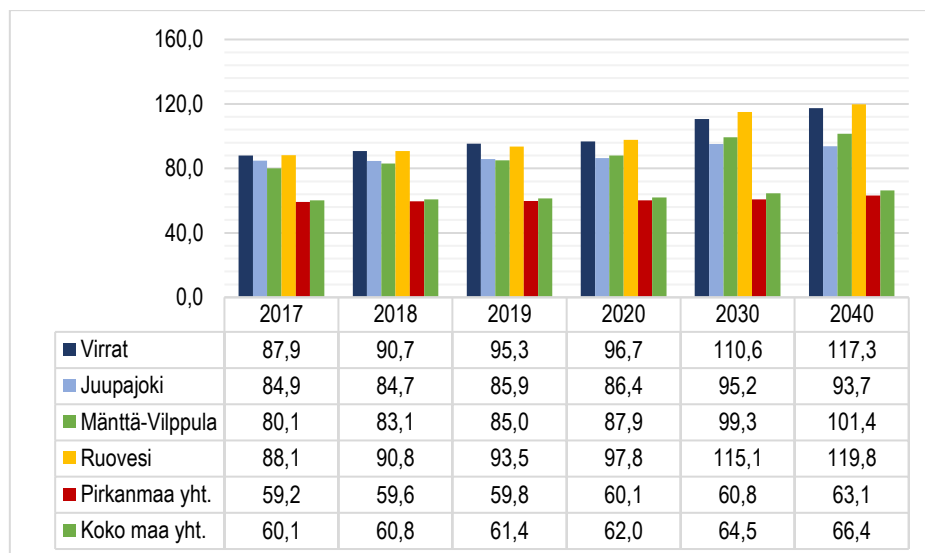
Ikääntyvän väestön määrä kasvaa ennusteen mukaan voimakkaasti vuoteen 2040 saakka. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan yli 75-vuotiaiden osuus vuonna 2030 tulee Virroilla olemaan noin 26 % väestöstä ja vuonna 2040 noin 29 %, kun se vuonna 2010 oli noin 13 % väestöstä ja vuonna 2019 noin 17 % väestöstä. Ennusteesta on huomattavissa, että 0-15-vuotiaiden määrä on vähenevä, samoin työikäisten määrä. Kehitys tulee näkymään kaupungin taloudessa verotulojen toteumassa sekä kasvavassa palvelutarpeessa ikääntyneiden palveluissa. Toisaalta lasten ja nuorten vähenevä määrä aiheuttaa tehostamistarvetta varhaiskasvatuksessa ja opetustoimissa.

Kuvio 7. Väestökehitys ikärakenne huomioiden (toteutunut 2018-2019, ennuste 2020-2040)

Väestöllinen huoltosuhte kertoo kuinka monta ei-työikäistä eli "huollettavaa" on yhtä työikäistä kohden. Korkea huoltosuhteen arvo tarkoittaa, että lasten ja nuorten ja/tai vanhusten osuus väestöstä on alueella suuri. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan väestöllinen huoltosuhte kasvaa Ylä-Pirkanmaalla ja myös koko Pirkanmaalla. Virroilla huoltosuhte vuonna 2019 oli 95,3 tarkoittaen että alle 15-vuotiaita ja 65-vuotta täyttäneitä on 95 sataa työikäistä (15 - 64-vuotiaat) kohti. Virtain huoltosuhteessa tapahtui hieman isompi muutos vuosien 2018 ja 2019 välillä. Vuonna 2019 Ruovedellä ja Virroilla oli Ylä-Pirkanmaan korkein huoltosuhte. Myös Ruoveden huoltosuhte kasvoi vuonna 2019.

Ennusteen mukaan väestöllinen huoltosuhte tulee kasvamaan kaikissa Ylä-Pirkanmaan kunnissa kiihtyvällä vauhdilla. Vuonna 2030 Virtain huoltosuhteen ennakoitaan olevan 110,6 ja Ruoveden 115,1. Koko maan ja Pirkanmaan tasolla kasvua tulee myös, mutta se ei ole niin voimakasta.

Kuvio 8. Huoltosuhteen kehitys Ylä-Pirkanmaalla ja Pirkanmaalla

Edellä mainitut seikat tulevat vaikuttamaan palvelutarpeeseen ja ne onkin huomioitu palvelujen tuotannossa lisäämällä ikäihmisten asumispalvelujen tarjontaa. Vuoden 2018 aikana käyttöön otettu Vihriälän ryhmäkoti lisäsi tehostetun palveluasumisen paikkoja aikaisemmasta. Lisäksi yksityisten palveluntuottajien tarjoamien asumispalvelujen määrä alueella on kasvanut. Omien asumispalveluyksiköiden rakentamista ei ole näköpiirissä lähivuosina ja omaa palvelutuotantoa täydennetään edelleen ostopalvella.

Taulukko 9. Paikkatarve-ennuste

Paikkatarve vuoden 2019 toteutuneen palvelurakenteen mukaan (lähde Sotkanet 2021)	2020	2030, ennuste	2040, ennuste
yli 75-vuotiaiden määrä	1123	1464	1458
Kotona asuu 89,8 %	1008	1315	1309
Kotona asuvista säännöllinen kotihoito 9,7 %	109	142	141
8,6 % tarvitsee tehostettua palveluasumista	97	126	125
1,3 % asuu vanhainkodeissa	15	19	19
Paikkatarve yhteensä vanhainkoti ja palveluasuminen	111	145	144

Virroilla vanhainkotien laitoshoidon osuus on alentunut vuoteen 2018 verrattuna (1,8 %) ja on lähentynyt maan keskiarvoa (0,9 %). Myös tehostetussa palveluasumisessa olevien määrä on vähentynyt vuoteen 2018 verrattuna, jolloin tehostetussa asumispalvelussa oli 10,2 % yli 75 –vuotiaista virtolaisista. Määrä nousi vuonna 2018, kun myös paikkojen määrä kunnassa kasvoi Vihriälän ryhmäkodin ja yksityisen tahon yksikön valmistumisen myötä. Virroilla laitoshoidossa ja tehostetussa palveluasumisessa olevien yli 75 –vuotiaiden määrä on korkeampi kuin maassa keskimäärin. Vuonna 2019 koko maassa tehostetussa asumispalvelussa olevien yli 75 –vuotiaiden osuus oli 7,3 % ja laitoshoidossa 0,9 %.

Alla taulukossa on kuvattu vuoden 2020 lopun paikat ja suunnitellut paikkamäärät vuonna 2021. Paikkamäärä täydennettynä ulkopuolisilta palveluntuottajilta ostettavalla palvelulla näyttää riittävän lähivuosien paikkatarpeeseen. Nykyinen paikkamäärä riittäisi vastaamaan kysyntään, mikäli asumispalvelua tarvitsisi noin 10,3 % yli 75 –vuotiaista.

Taulukko 10. Virtolaisten paikkamäärät joulukuussa 2020 ja vuonna 2021

	Tehostettu palveluasuminen		Tuettu asuminen	Yhteensä
	Laitushoito			
Keituripuiston vanhainkoti	18	40	-	58
Vihriälä-koti	-	30	-	30
Ulkopuoliset palveluntuottajat	-	62	1	63
Yhteensä	18	132	1	151

Valtakunnallinen suositus ympärivuorokautisen hoidon henkilöstön vähimmäismääräksi on tällä hetkellä 0,5-0,6 hoitotyöntekijää asiakasta kohden vuorokaudessa. Korkeampi vaihtoehto vähimmäismitoitukseksi (0,6) on suositeltavaa silloin, kun asiakkailta on vaikeita somaattisia tai käytösoireita tai kun hoitoympäristön koko ja/tai rakenteelliset puitteet aiheuttavat henkilökunnan lisätarpeita. Hyvä henkilöstön mitoitus ympärivuorokautisessa hoidossa on 0,7-0,8. Muuta henkilökuntaa asumispalveluja ja laitoshoidon tarjoavissa yksiköissä tarvitaan kokemusten mukaan n. 0,1-0,15 työntekijää asukasta kohden. Vuoden 2019 aikana ikäihmisten asumispalveluiden mitoitukset ovat nousseet uuteen tarkasteluun hoidossa havaittujen puutteiden johdosta. Vanhuspalvelulain muutos on tullut voimaan 1.10.2020 alkaen, jossa lakisääteinen mitoitus kasvaa asteittain. Henkilöstömitoituksen on 1.10.2020 alkaen oltava vähintään 0,5 työntekijää asiakasta kohti. Vuoden 2021 alusta henkilöstömitoituksen on oltava vähintään 0,55 ja vuoden 2022 alusta vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti. Henkilöstömitoitusta vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti tulee täysimääräisesti voimaan 1.4.2023. Kyse on lakisääteisestä vähimmäismitoituksesta, joka koskee sekä julkisia että yksityisiä palveluja. Mitoituksen on oltava korkeampi, jos asiakkaiden toimintakyky ja palvelutarve sekä palvelujen laadun varmistaminen sitä edellyttävät. Muutoksesta aiheutuu kustannuksia kunnille ja maan hallitus on luvannut kompensoida kunnille mitoituksesta aiheutuvan kustannusten nousun ja vuonna 2020 tästä johtuen tulikin hieman lisäystä valtionosuuteen. Virtain kaupungin omissa yksiköissä, joissa palveluntuottajana on Keiturin Sote Oy, mitoitukset vaihtelevat asiakkaiden hoitoisuuden mukaan ovat yli 0,6. Riittävän mitoituksen ylläpitämiseen haasteensa asettaa ammattitaitoisen työvoiman saatavuus.

Soteuudistuksen valmistelu on jatkunut ja uusien hyvinvointialueiden on tarkoitus aloittaa toimintansa 1.1.2023 alkaen, mikäli lait vahvistetaan kesällä 2021.

Virtain talouden kehitykseen tulee tulevina vuosina vaikuttamaan merkittävästi myös uuden yhtenäiskoulun rakentaminen. Koulun rakentaminen tulee lisäämään kaupungin lainamäärää olennaisesti tulevina vuosina. Uuden koulurakennuksen valmistumiseen saakka käyttötalousmenoihin vaikuttaa merkittävästi koulurakennusten väistötilamenot. Yhtenäiskoulun rakentaminen on tarkoitus saada päätökseen syksyllä 2021.

Alla on hahmotelma kaupungin talouden kehityksestä huomioiden lähivuosien näkymät, koulurakentaminen ja väistöiloista luopuminen syksystä 2021 alkaen ilman Ruoveden palvelutuotantoa. Vuoden 2021 osalta epävarmuutta lisää edelleen käynnissä oleva koronavirusepidemia, joka yhtä pitkittyessään lisää epävarmuutta erityisesti verotulojen ja myös toimintatuottojen kertymiseen sekä menojen kasvupaineita erityisesti sosiaali- ja terveystalouden osalta. Uudessa mallissa on arvioitu myös mahdollisen sote-uudistuksen jälkeistä tilannetta taloussuunnitelmaa 2023 mukailleen.

Taulukko 11. Hahmotelma tuloksesta, arvioitu kehitys ilman Ruoveden palvelutuotantoa.

1 000 €,	TP2020	TA2021	ENN2022	ENN 2023	Uusi malli
Tuotot	11 605	13 498	13 516	13 516	10 113
Menot	-55 069	-59 568	-59 213	-59 213	-24 681
Toimintakate	-43 464	-46 070	-45 697	-45 697	-14 568
Valtionosuudet	26 995	26 402	26 121	26 121	7 204
Verotulot	22 751	23 804	23 168	23 437	11 030
Rahoitustuotot ja -kulut	343	45	-86	-66	-66
Vuosikate	6 624	4 181	3 506	3 795	3 600
Poistot	-4 201	-4 328	-4 511	-4 511	-4 194
Tuloksenkorjaus + satunnaiset erät	-1256	181	225	225	225
Tulos	1 167	34	-780	-491	-369

12 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta.

Virtain kaupungin taseessa on 15 405 283,90 euroa edellisten tilikausien ylijäämää.

Virtain kaupunginhallitus esittää tilikauden 2020 2 422 416,30 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tehdään 1 400 000 euron investointivaraus yhtenäiskoulun rakentamiseen
2. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelmien mukaisesti 143 957,25 euroa.
3. Ylijäämä 1 166 373,55 euroa siirretään taseen edellisten tilikausien ylijäämään.

13 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaupungin tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhteisöistä on pääomaosuusmenetelmällä yhdistelty Koillis-Satakunnan Sähkö Oy ja Virtain Virastotalo Oy.

13.1 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniohjaus jaetaan omistajaohjaukseen ja tytäryhteisöjen valvontaan. Omistajaohjaus on kunnan edustajien päätösvalan käytön ohjaamista. Tytäryhteisöjen valvontaa koskevia ohjeita annetaan kunnan toimielimille ja viranhaltijoille. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista päättää valtuusto. Yhtiökokousedustaja on ollut vastuussa siitä, että tavoitteet vahvistetaan myös osakeyhtiöiden yhtiökokouksissa. Vuodelle 2020 asetettujen tavoitteiden toteuma on käsitelty osassa II Talousarvion toteutuminen.

13.2 Omistukset 2020

OMISTUKSET KAUPUNGIN KONSERNISSA 2020

	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus		tilikauden voitosta / tappiosta
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	
TYTÄRYHTEISÖT:						
Kiint.Oy Virtain Vuokratalot	Virrat	100%	100%	841 023,58	5 635 160,09	22 801,88
Virtain Yrityspalvelu Oy	Virrat	100%	100%	-1 248 811,70	3 203 564,78	143 900,71
Kiint.Oy Killinpolku	Virrat	75%	75%	-5 198,28	383 595,25	-10 054,22
Kiint.Oy Virtain Opiskelija-asuntolat	Virrat	100%	100%	311,56	647 065,33	28 873,24
Kiint.Oy Virtain Veteraanit	Virrat	100%	100%	21 134,80	8 949,66	0,00
Kiint.Oy Tyrkönrivi	Virrat	100%	100%	3 992,75	0,00	765,99
Keiturin Sote Oy	Virrat	100%	100%	374 210,96	4 981 719,25	59 791,84
Virtain Energia Oy	Virrat	100%	100%	911 206,38	215 504,57	83 796,78
Virtain Jäähalli Oy	Virrat	62,80%	62,80%	107 215,75	157 045,35	-22 520,15
				1 005 085,80	15 232 604,28	307 356,07
KUNTAYHTYMÄT:						
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri	Tampere	1,56%	1,56%	2 937 043,46	10 212 634,19	-233 152,30
Pirkanmaan Liitto	Tampere	1,68%	1,68%	29 251,36	22 575,03	5 259,68
Seinäjoen koulutus kuntayhtymä	Seinäjoki	0,90%	0,90%	553 224,62	315 673,49	-10 940,96
				3 519 519,44	10 550 882,71	-238 833,58
OSAKKUUSYHTEISÖT:						
Virtain Virastotalo Oy	Virrat	24,90%	24,90%	674 578,18	5 366,91	-3 673,23
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy	Virrat	41,60%	41,60%	8 988 107,27	18 195 233,42	813 509,97
				9 662 685,45	18 200 600,33	809 836,74
Yhdistelemättä jätetyt osakkuusyhtiöt						
Kiint.Oy Illansuu	Virrat	39,00%	39,00%	18 881,24	14 303,30	0,00
Kiint.Oy Kanttorinrinne	Virrat	39,00%	39,00%	13 099,55	3 513,03	0,00
				31 980,79	17 816,33	0,00

13.3 Olennaiset tapahtumat kuntakonsernissa

Vuoden 2020 aikana ei ole hankittu eikä myyty konserniyritysten osakkeita, joten konsernirakenteessa ei ole tapahtunut muutoksia. Kiinteistö Oy Tyrkönrivin rakennuksen myynti toteutui vuonna 2020 ja kaupunginhallitus on antanut omistaja-ohjausta yhtiön toiminnan lopettamiseksi. Yhtiö onkin asetettu vapaaehtoiseen selvitystilaan alkuvuonna 2021. Yhtiöltä Virtain kaupungin taseessa jäljellä ollut lainasaaminen 8 000 euroa on alaskirjattu tilinpäätöksessä 2020. Kiinteistö Oy Tyrkönrivin osakkeiden tasearvo on alaskirjattu emokunnan jo tilinpäätöksessä 2019. Kaupungin tekemät alaskirjaukset ja tytäryhtiön tulouttama velka eliminoituvat konsernitiilinpäätöksessä. Konsernitiilinpäätöksessä näkyy tytäryhtiön rakennuksen arvosta tilinpäätöksessä 2019 kirjaama arvonalennus.

13.4 Arvio kuntakonsernin tulevaisuuden kehityksestä

Uusi kuntalaki tuli osin voimaan vuonna 2015 ja kokonaisuudessaan vuonna 2017 lukien. Kuntalain uudistuksessa painotetaan yleisesti kuntakonsernin kokonaisuutta. Konsernitiilinpäätös antaa kuvan kuntakonsernin lainakannan kehityksestä. Vuonna 2019 kuntalain 118 §:n kriteereitä muutettiin. Siirtymäsäännöksen mukaan uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Alijäämän kattamisvelvollisuutta ja kriisikuntakriteerejä tarkastellaan kuntakonsernin näkökulmasta seuraavasti:

Kuntalain 118 §:n mukaisesti kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkaalleen lain-säädannössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetystä määräajassa.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- 4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Edellä 3 momentissa tarkoitettujen tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vuosittain Tilastokeskuksen ylläpitämistä konsernitiilinpäätösten tiedoista. Tunnuslukujen laskentaperusteina käytetään Tilastokeskuksen käyttämiä laskentaperusteita ja kunnan vahvistamaa tuloveroprosenttia.

Alijäämän kattamisvelvollisuus tai kriisikuntakriteerien saavuttaminen ei näytä kuntakonsernin näkökulmasta huolestuttavalta. Tuloveroprosenttia lukuun ottamatta kaikilla yllä mainituilla mittareilla tarkasteltuna kaupunkikonsernin tilanne on kunnossa:

- kuntakonsernilla ei ole kertynyttä alijäämää
- vuosikate on voimakkaasti positiivinen
- kunnan tuloveroprosentti on 21,25 %, joka on 1,28 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuoden 2020 kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (19,97 %).
- kuntakonsernin lainamäärä asukasta kohden (4 511 euroa / asukas) on hieman yli puolet kuntakonsernin keskimääräisestä lainamäärästä (7 105 euroa / asukas 31.12.2019, kriisikuntaraja 10 657 euroa/asukas)
- suhteellinen velkaantuneisuus on alle 50 % ollen 45,6 %.

Kuntakonsernin kehitykseen on kuitenkin kiinnitettävä aiempaa enemmän huomiota. Edellä mainittua kriteeristöä on päätetty uudistaa. Uusia kriteereitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten perusteella.

Kaupunkikonsernin tulos koheni vuonna 2020 ja oli emokunnan tavoin ylijäämäinen. Konsernin toimintatuotot kasvoivat 0,6 % emokunnan toimintatuottojen alentuessa 4,9 %, toimintamenot alentuivat konsernilla puolestaan hieman emokuntaa vähemmän (0,1 %) emokunnan menojen alentuessa 1,2 %. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta hieman aleni. Erityisesti

toimintatuottojen kasvun johdosta toimintakate koheni edellisvuodesta (parannusta 0,323 milj. euroa /0,8 %). Vuosikate kehittyi myönteisesti edellisvuoteen verrattuna sekä toimintakatteen paranemisen että erityisesti valtionosuuksien kasvun johdosta. Vuosikate nousi edellisvuoteen verrattuna 3,886 milj. euroa (79,7 %). Kuntakonsernin tilikausi päättyy 3,078 milj. euroa ylijäämäiseksi. Kasvua edellisvuodesta on noin 3,726 milj. euroa, joka on suhteellisesti enemmän kuin emokunnalla. Ylijäämään vaikuttaa muun muassa se, että varukset eliminoituvat konsernitilinpäätöksessä.

Taulukko 11. Kaupunkikonsernin kehitys 2019-2020

	2020	2019	MUUTOS EUR	MUUTOS %
TOIMINTATUOTOT	51 841 074,89	51 538 776,81	302 298,08	0,6 %
TOIMINTAKULUT	-93 947 779,11	-94 049 749,90	101 970,79	-0,1 %
OSUUS OSAKKUUSYHTEISÖJEN VOI- TOSTA(TAPPIOSTA)	852 788,28	933 562,81	-80 774,53	-8,7 %
TOIMINTAKATE	-41 253 915,94	-41 577 410,28	323 494,34	-0,8 %
VEROTULOT	22 687 922,37	22 854 207,33	-166 284,96	-0,7 %
VALTIONOSUUDET	27 425 759,88	23 589 537,45	3 836 222,43	16,3 %
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-210,14	65 041,49	-65 251,63	-100,3 %
VUOSIKATE	8 859 556,17	4 931 375,99	3 928 180,18	79,7 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 493 018,98	-5 093 013,84	-400 005,14	7,9 %
SATUNNAISET ERÄT	0,00	-357 759,00	357 759,00	-100,0 %
TILIKAUDEN TULOS	3 366 537,19	-519 396,85	3 885 934,04	-748,2 %
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	197,66	117,60	80,06	68,1 %
TILIKAUDEN VEROT	-153 136,61	-85 016,06	-68 120,55	80,1 %
LASKENNALLISET VEROT	8 975,93	-9 792,91	18 768,84	-191,7 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	-144 089,42	-33 628,13	-110 461,29	328,5 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	3 078 484,75	-647 716,35	3 726 201,10	-575,3 %

13.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Virtain kaupungin uuden konserniohjeen ja omistajapoliittiset linjaukset 16.11.2020. Vuoden 2016 alusta alkaen aikaisempaa merkittävästi suurempi osa toiminnasta on toteutettu konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden kautta. Vuoden 2020 aikana on myös kehitetty konserniraportointia ja elokuun 2020 osavuositarkastuksen yhteydessä on konserniyhtiöiden tiedot raportoitu yhtenäisen pohjan avulla. Osavuositarkastuksessa on pyydetty selvitystä taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen lisäksi myös arviota tulevasta kehityksestä sekä toimintaan liittyvistä riskeistä.

1.5.2015 osin voimaan tulleen uuden kuntalain (410/2015) 14 §:ssä määrätään, että valtuuston tulee päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Edelleen uuden kuntalain 48 §:ssä määritellään konsernijohto. Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Konserniohjausta koskevat kuntalain säännökset ovat tulleet voimaan alkaneen valtuustokauden alussa 1.6.2017.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtaja vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuuden ja tuloksellisuuden valvonnasta (konsernivalvonta). Konserniohjeen noudattamista valvoo konsernijohto. Konserniyhteisöt ovat velvollisia raportoimaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta.

Tytäryhteisöillä on velvollisuus antaa kaupungille tilinpäätöksen yhteydessä tiedot taloudellisesta tilanteestaan sekä antaa osavuositarkastukset kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle (konserniohje 6 §). Kaupunkia konserniyhtiössä edustavien tehtävä on huolehtia, että konserniohjeen periaatteita ja menettelyjä noudatetaan tytäryhtiöissä.

Merkittäviä asiakokonaisuuksia hallinnossa ovat omistajalle tuotettavan lisäarvon turvaamiseksi mm.

- hallituksen koostumus myös asiantuntemusta korostaen ja esteellisyysnäkökohdat huomioiden
- hallituksen ja toimitusjohtajan tehtävien, toimivaltuuksien ja vastuiden tarkoituksenmukainen kirjallinen määrittely ja hallitustyöskentelyn tehokkuus mukaan lukien hallitustyöskentelyn valmistelun laatu ja
- hallituksen jäsenten edellytykset ja mahdollisuudet paneutua yhtiön asioihin riittävästi.

Henkilöstöpolitiikan osalta edellytetään, että noudatetaan soveltuvin osin kaupungin henkilöstöpolitiikan periaatteita. Johdettavaa toimihenkilöä valittaessa on konsernin johdon näkemykset selvitettävä.

Konserniohjauksen tukemiseksi kaupunki on edellyttänyt tytäryhteisöjen yhtiökokouksilta, että tytäryhteisöissä valitaan vastuulliseksi tilintarkastajaksi kaupungin tilintarkastajaksi valitun yhteisön osoittama tilintarkastaja. Kaikissa tytäryhteisöissä edellytys on toteutunut jo vuoden 2009 tilintarkastuksessa ja siitä eteenpäin. Tämä keskitetty tilintarkastus palvelee konsernin johtamista ja valvontaa sekä osaltaan varmentaa konsernitilinpäätöksen oikeellisuutta.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kuntakonsernia ja seuraa kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kaupunginhallitukselle.

13.6 Kaupunkikonsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

1000 euroa	2020	2019
Toimintatuotot	51 841	51 539
Toimintakulut	-93 948	-94 050
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	853	934
Toimintakate	-41 254	-41 577
Verotulot	22 688	22 854
Valtionosuudet	27 426	23 590
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korko- ja muut rahoitustuotot	266	259
Korko- ja muut rahoituskulut	-266	-194
	0	65
Vuosikate	8 860	4 931
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 121	-5 091
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0	-2
Arvonalentumiset	-372	0
Poistot ja arvonalentumiset	-5 493	-5 093
Satunnaiset erät	0	-358
Tilikauden tulos	3 367	-519
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden verot	-153	-85
Laskennalliset verot	9	-10
Vähemmistöosuudet	-144	-34
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	3 078	-648

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2020	2019
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	55,18	54,80
Vuosikate/Poistot, %	173,00	96,86
Vuosikate, euroa/asukas	1360	754
Asukasmäärä, 31.12.	6516	6544

Konsernin toimintatuotot/toimintakulut % -tunnusluvussa näkyy vastaavasti kuin emokunnan tuloslaskelmassa Ruovedelle

vastuukuntamallilla tuotettujen Sote-palveluiden vaikutus. Ilman tätä vaikutusta tunnusluvun arvon on 40,0 %.

Vuosikate/poistot -tunnuslukua tulkitaan siten, että kun tunnusluvun arvon on 100 % oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonlaiset investoinnit.

Vuosikate koheni edelliseen vuoteen verrattuna ja riitti selkeästi kattamaan poistot.

13.7 Kaupunkikonsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

1 000 euroa	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 860	4 931
Satunnaiset erät, netto	0	-358
Tilikauden verot	-153	-85
Tulorahoituksen korjauserät	-863	-1 009
	7 844	3 479
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-13 399	-8 670
Rahoitusosuudet investointeihin	207	203
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 189	209
	-12 004	-8 258
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 160	-4 779
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-37
Antolainasaamisten vähennykset	4	6
	4	-31
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 960	6 869
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 296	-1 490
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
	4 664	5 379
Oman pääoman muutokset	-1	4
Muut maksuvalmiuden muutokset	-136	1 107
Rahoituksen rahavirta	4 530	6 459
Rahavarojen muutos	370	1 680
Rahavarat 31.12	14 336	13 966
Rahavarat 1.1	13 966	12 286

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2020	2019
Investointien tulorahoitus, %	67,16	58,24
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, 1000 €	-13 329	-5 627
Laskennallinen lainanhoitokate	2,3	1,6
Lainanhoitokate	3,7	3,0
Kassan riittävyys, pv	47,6	48,8
Asukasmäärä	6516	6544

Investointien tulorahoitus % kertoo paljonko investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Rahavirran kertymällä mitataan investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä, joka ei saisi muodostua

pysyvästi negatiiviseksi. Rahavirran kertymä painui vuonna 2019 negatiiviseksi, mikä on seurausta konsernin mittavasta investointitasosta viime vuosien aikana sekä vuosina 2018 ja 2019 heikentyneestä tulorahoituksesta.

Laskennallinen lainanhoitokate mittaa tulorahoituksen riittävyyttä lainojen hoitoon kahdeksan vuoden maksuajalla. Tunnuslukuna on esitetty myös lainanhoitokate, joka on laskettu todellisten lainanlyhennysten perusteella. Tulorahoitus riittää, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku on yli 2.

Kassan riittävyys mittaa monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa 31.12 rahavaroilla. Tunnusluvut ovat heikenneet edellisestä vuodesta, mutta ovat yhä pääosin hyvällä tasolla

13.8 Kaupunkikonsernin tase ja sen tunnusluvut

	2020	2019		2020	2019
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT	82 659	75 321	A OMA PÄÄOMA	55 681	52 622
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	1 332	1 343	Peruspääoma	23 750	23 750
Aineettomat oikeudet	863	939	Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	3	3
Muut pitkävaikutteiset menot	415	355	Arvonkorotusrahasto	51	70
Ennakkomaksut	53	49	Muut omat rahastot	434	435
AINEELLISET HYÖDYKKEET	68 242	61 593	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	28 363	29 011
Maa- ja vesialueet	6 328	6 306	Tilikauden yli-/alijäämä	3 078	-648
Rakennukset	40 401	40 730			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 966	4 646	VÄHEMMISTÖOSUUDET	517	374
Koneet ja kalusto	1 316	1 182			
Muut aineelliset hyödykkeet	23	18			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	13 208	8 712			
SIJOITUKSET	13 086	12 384			
Osakkuusyhteisöosuudet	9 895	9 201			
Muut osakkeet ja osuudet	2 847	2 841			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	26	30	B PAKOLLISET VARAUKSET	422	439
Muut saamiset	318	312			
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	522	481	C TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	745	706
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	20 771	19 059	D VIERAS PÄÄOMA	46 588	40 720
VAIHTO-OMAISUUS	408	391	Pitkäaikainen	27 962	23 880
SAAMISET	6 027	4 702	Lyhytaikainen	18 625	16 840
Pitkäaikaiset saamiset	1 312	486			
Lyhytaikaiset saamiset	4 716	4 216			
RAHOITUSARVOPAPERIT	146	154			
RAHAT JA PANKKISAAMISET	14 191	13 811			
VASTAAVAA	103 953	94 861	VASTATTAVAA	103 953	94 861

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	54,1	55,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	45,6	41,4
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	31 441	28 363
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	4 825	4 334
Lainakanta 31.12., 1000 €	29 393	24 729
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 511	3 779
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	35 039	30 259
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	5 377	4 624
Lainasaamiset 31.12, 1000 €	26	30
Asukasmäärä	6 516	6 544

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta. Omavaraisuus on hyvä, jos tunnusluku on 70 %. 50 % tai alle merkitsee suurta velkarasitetta. Omavaraisuusaste on hieman heikentynyt alijäämäisen tuloksen sekä lainakannan kasvun johdosta. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo paljonko kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Vuodesta 2019 alkaen kuntakonsernin tulee esittää tunnusluku Lainojen ja vuokravastuiden määrä kokonaisuutena ja asukasta kohden laskettuna. Lainakanta tarkoittaa korollista vierasta pääomaa.

II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Tässä osiossa annetaan kuntalain mukainen selvitys sitovien toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.

Kaupunginvaltuusto on vuoden 2020 talousarviossa päättänyt käyttötalouden määrärahoista ja tuloarvioista sekä tavoitteista sitovasti tulosalueittain. Määräraha on suurin sallittu enimmäismeno ja tuloarvio on tulon alaraja. Tällöin sitova määräraha on menojen ja tulojen erotus, toimintakate. Lautakunta tai johtokunta on voinut tehdä muutoksia menomäärärahaan ja tuloarvioon, mikäli menojen ja tulojen erotus (= toimintakate) on pysynyt samana.

Nuorisokeskus Marttinen on ollut kunnallisena liikelaitoksena 1.1.2006 alkaen. Nuorisokeskus Marttiselle oli asetettu vuodelle 2020 +20 000 euron tulostavoite. Kuntakonsernin tytäryhtiöiden tavoitteet olivat myös sitovia. Yhtiökokousedustaja on vastuussa siitä, että tavoitteet vahvistetaan myös osakeyhtiöiden kokouksissa.

Investointiosassa valtuusto on myöntänyt toimielimille määrärahat hankeryhmittäin tai hankkeittain. Hankeryhmän ja hankkeen bruttomääräiset määrärahat (sekä tuloarviot että menomäärärahat) ovat valtuustoon nähden sitovia.

Kaupunginvaltuusto on 19.2.2018 hyväksynyt Virtain kaupungin konsernistrategian vuosille 2018–2021 ”Onnistu Virroilla – Tiekartta tulevaisuuteen”. Vuosi 2020 oli Virtain konsernistrategian 2018 – 2021 kolmas toteuttamisvuosi.

Strategian lähtökohtana on visio: ”Onnistu Virroilla – Tiekartta tulevaisuuteen”. Konsernistrategian keskeiset tavoitteet yhteisen tulevaisuuden tekijöinä ovat:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Toimielinten tavoitteet on linkitetty tiekartan tavoitteisiin. Vuosittain toiminnallisten tavoitteiden tarkoitus on kehittää toimintaa kohti strategisia tavoitteita siten, että strateginen tavoite saavutettaisiin viimeistään vuonna 2021. Sanallisten tavoitteiden määrä on aiempia vuosia maltillisempi. Kuntalain mukaiset sitovat tavoitteet ovat operatiiviset tavoitteet. Kaikkia näitä tavoitteita koskee noudattamisvelvoite ja raportointivelvoite.

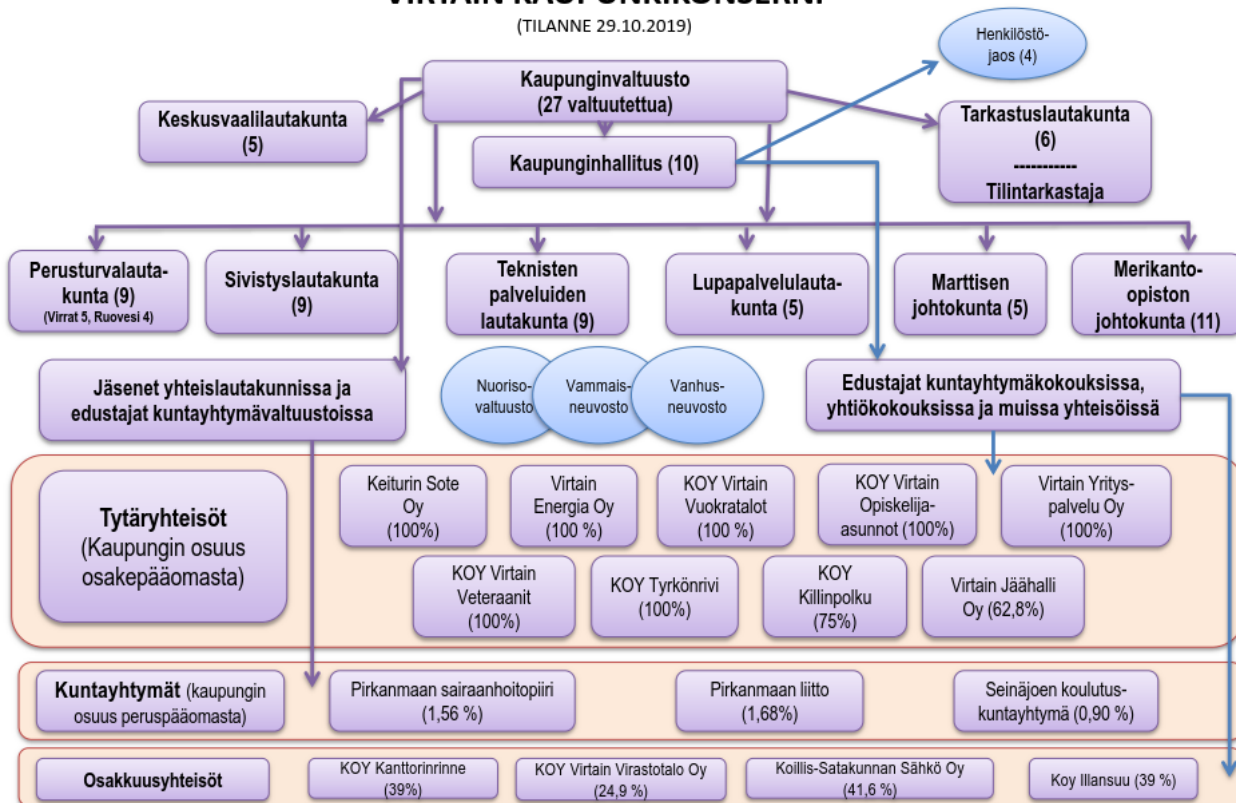
Tässä osassa esitetään taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen) valtuustoon nähden sitovalla tulosaluetasolla sekä operatiivisten tavoitteiden toteutuminen. Tavoitteiden toteutuminen on esitetty hallintokunnittain siten, että lautakuntien hyväksymät sanalliset arviot on liitetty tavoitetaulukoihin.

1 TYTÄRYHTIÖIDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA OSAKKUUSYHTEISÖT

Kaupunki omistaa 100 % omistussuhteella Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot, Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit, Kiinteistö Oy Tyrkönrivin, Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolan, Virtain Yrityspalvelut Oy:n, Keiturin Sote Oy:n ja Virtain Energia Oy:n. Lisäksi kaupungilla on 75 % omistusosuus Kiinteistö Oy Killinpolusta ja 62,8 % omistusosuus Virtain Jäähalli Oy:stä.

VIRTAIN KAUPUNKIKONSERNI

(TILANNE 29.10.2019)

1.1 Virtain Yrityspalvelu Oy

Virtain Yrityspalvelu Oy:n tehtävänä on vuokrata omistamia sekä kaupungin omistamia teollisuustiloja yrityksille. Vuonna 2020 yhtiön toiminta jatkoi vakiintunutta toimintaansa. Liikevaihto aleni 24,4 % johtuen vuokrattavien kohteiden väheneemisestä. Liiketoiminnan muiden tuottojen määrä puolestaan kasvoi, koska yhtiö myi tilikauden aikana yhden vanhoista halleistaan sekä tilikauden aikana Kitusenkulman teollisuusalueelle valmistuneen varastohallin. Yhtiön tilikauden tulos ennen veroja oli 179 885,86 euroa positiivinen (vuosi 2019; 91 761,38 euroa), tilikauden tulos ennen veroja kasvoi siten noin 96 %, edellä mainituilla omaisuuden myynneillä oli olennainen vaikutus tilikauden tuloksen muodostumiseen. Virroilla on jatkuvasti kysyntää vuokrattavista teollisuus- ja varastohalleista, joten yhtiön toiminnan oletetaan jatkuvan vakaana. Alla on esitetty yhtiölle vuoden 2020 talousarviossa asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen. Teollisuushallien siirtoa sekä muita yhtiön liittyviä järjestelyjä on valmisteltu vuoden 2020 aikana, mutta toteutus on siirtynyt vuodelle 2021. Muilta osin talousarviotavoitteet ovat toteutuneet. Ari Juvakka on valittu yhtiön toimitusjohtajaksi joulukuussa 2020.

Mittari	Tavoite 2020	Toteuma
Tilikauden tulos	≥ 30.500	143.900
Vuokrausaste	100 %	100 %
Teollisuushallien siirto kaupungilta yhtiölle	Toteutunut vuonna 2020	Ei toteutunut

1.2 Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot

Toiminnan tarkoituksena on turvata edullisesti ja kestävästi riittävä vuokra-asuntojen saatavuus Virtain asukkaille. Osan vuokrataloista omistaa yhtiö ja osan kaupunki suoraan. Vuokraustoiminta on keskitetty kokonaisuudessaan Kiinteistö Oy

Virtain Vuokrataloille isännöintisopimuksella. Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot -yhtiöllä on 16 vuokrataloa, joissa asuinhuoneistoja on yhteensä 267 kappaletta.

Huoneistojen vuokrausaste vuonna 2020 hieman kohentunut ollen vuoden lopussa n. 86 % ilman tyhjiillään olevia Koivulantie 2:ta ja Louhenkatu 4:ä. Tilinpäätöksessä 2019 vuokrausaste oli noin 77 % sisältäen tyhjiillään olevan Louhenkatu 4:n sekä alkuvuodesta 2020 kokonaan tyhjentyneen Koivulantie 2:n. Kokonaan tyhjiillään olevat talot huomioiden vuokrausaste olisi n. 73 %. Louhenkatu 4:n ja Koivulantie 2:n osalta kartoitetaan eri jatkovaihtoehtoja kunnostuksen, myynnin tai purkamisen välillä. Yhtiön vuokratuotot alenivat noin 5 % hoitokulujen aleneman ollessa n. 12 %. Yhtiön tulos vuonna 2020 oli 20.801,88 euroa positiivinen. Positiivisen tuloksen taustalla on kiinteistökannan sopeuttamisesta johtuva hoitokulujen aleneminen.

Yhtiöllä on isännöintisopimus Pohjois-Hämeen Isännöinti Oy:n kanssa ja yhtiön isännöitsijänä toimii Heikki Rantamaa. Vuoden 2018 yhtiöjärjestystä muutettiin siten, että siitä poistettiin määräys toimitusjohtajasta. Muutoksen jälkeen yhtiölle voidaan valita toimitusjohtaja osakeyhtiölain 6 luvun 1 §:n mukaisesti. Yhtiölle ei ole valittu toimitusjohtajaa. Kaupunginhallitus on antanut yhtiölle omistajaohjausta Ari Juvakan valitsemiseksi yhtiön toimitusjohtajaksi.

Linjatie 1 ja Linjatie 5

Vuoden 2020 lopussa Linjatie 1:ssä oli yksi asunto tyhjiillään Linjatie 5:n ollessa täynnä. Vuokrausasteet olivat siten Linjatie 1; 94 % ja Linjatie 5; 100 %. Kovan rahan talojen tulos vuodelta 2020 ilman lainojen lyhennyksiä ja poistoja oli yhteensä 99 008,70 euroa (v.2019 78 866,45 euroa). Linjatie 1:n voitto oli 77 562,39 euroa (v. 2019 55 342,26 euroa) ja Linjatie 5:n voitto 21 446,31 euroa (v. 2019 23 524,19 euroa). Linjatie 1:n lainan lyhennys oli 60.000 euroa ja Linjatie 5:n 22.750 euroa.

Yhtiön normaalissa liiketoiminnassa eli asuntojen vuokraustoiminnassa ei ollut tavanomaisesta toiminnasta poikkeavia tapahtumia tilikauden aikana.

Tilikauden 2020 aikana on kaupungin ja yhtiön välillä jatkettu neuvotteluja kaupungin suoraan omistamien asuinkerros- ja rivitalojen hoidon siirtämisestä Virtain Vuokrataloille. Neuvottelut asuntokannan siirrosta jatkuvat molemmiin puolin vuoden 2021 aikana kaupungin vuokra-asumisen kehittämissuunnitelman laatimisen yhteydessä. Seuraavassa on esitetty yhtiölle vuoden 2020 talousarviossa asetetut tavoitteet, jotka ovat toteutuneet tulostavoitteen osalta. Vuokrausasteen osalta tavoite on toteutunut, mikäli kokonaan tyhjiillään olevia taloja ei huomioida.

Mittari	Tavoite 2020	Toteuma
Tilikauden tulos	≥ 0	22.801,88
Vuokrausaste	85 %	86 %

1.3 Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat

Ammattikorkeakoulun nuorisoasteen koulutus loppui Virroilla 31.5.2014. Virtain kaupunki teki kustannuksellaan käyttötarkoituksen muutostyön B-taloon vuonna 2015. Talo muutettiin vanhusten päiväkeskustiloiksi sekä kotihoidon toimitiloiksi. B-talon vuokrasopimus Virtain kaupungin/perusturvan kanssa allekirjoitettiin 5.11.2015. Vuonna 2020 B-talo on ollut edelleen kokonaisuudessaan kotohoidon ja päiväkeskuksen käytössä. Opiskelijoiden käytössä vuonna 2020 oli ainoastaan C-talo ja A-talon solut. Opiskelijoiden vähyden vuoksi C-talon 27:stä yksiestä oli vuokrattuna ainoastaan 14 asuntoa vuoden 2020 lopussa (vuoden 2019 lopussa kahdeksan). Kesäajan A- ja C -taloissa on toiminut edellisten vuosien tapaan Kesähotelli Domus, tämä sopimus on päättymässä kesän 2021 jälkeen. Yhtiön isännöitsijänä on toiminut Pohjois-Hämeen Isännöinti Oy, päävastuullisena isännöitsijänä Heikki Rantamaa. Yhtiön toimitusjohtajaksi on tammikuussa 2021 valittu Ari Juvakka.

Vuokralaisten vähyden vuoksi yhtiön talous on ollut tiukoilla ja kaupunki on joutunut myöntämään yhtiölle 55 000 euroa (v. 2019 76 620 euroa, v. 2018 97 546,29 euroa, v. 2017 80 417,82 euroa) avustusta lainojen hoitoon. Avustuksen määrän alenemiseen on vaikuttanut vuokratuottojen lievä kasvu mm. kaupungin elinvoimapakettiin sisältyvän asuntoedun johdosta. Myös hoitokulujen aleneminen mm. leudon talven sekä korjauskulujen alenemisen johdosta on edesauttanut tarvittavan avustuksen määrän alentumisessa.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuselta (ARA) on myöntänyt 5.2.2020 yhtiön omistamille rakennuksille rajoituksista vapauttamisen. Ensisijaisena vaihtoehtona on rakennusten myyminen majoituskäytössä sekä nykyisessä käytössä hyödynnettäväksi. Rajoituksista vapauttamispäätös mahdollistaa myyntitoimenpiteiden käynnistämisen. Rajoitusakordin hakemiseen Valtiokonttorilta vaadittavien suunnitelmien laadinta on aloitettu. Lopullisesti rajoituksista vapauttaminen astuu voimaan, kun rakennuksiin kohdistuvat lainat on maksettu takaisin siltä osin kuin niihin ei kohdistu akordia. Lyhyemmällä

tähtäimellä yhtiö pyrkii löytämään tiloihin vuokralaisen, joka voisi harjoittaa kiinteistöissä ympärivuorokautista vuokraus toimintaa. Vuokralaista on vuoden 2021 alussa haettu mm. lehti-ilmoituksen avulla.

Vuokratuotot kasvoivat edelliseen tilikauteen verrattuna noin 8,0 % kiinteistön hoitomenojen alentuessa 15,9 %. Yhtiön tilikauden tulos on Virtain kaupungin antaman avustuksen johdosta positiivinen 28 873,24 euroa (n. 2019: 26 608,64 euroa), ilman avustusta tulos olisi -26 126,76 euroa (v. 2019: -50 011,36 euroa).

1.4 Kiinteistö Oy Killinpolku

Kiinteistö Oy Killinpolun vuokratuotot alenivat edellisvuoteen verrattuna noin 17 % hoitokulujen kasvaessa 6 %. Kehityksen seurauksena yhtiön tulos painui -13 405,63 euroa negatiiviseksi (v. 2019: -31,38 euroa). Hoitokulujen kasvu aiheutui pääosin käyttö- ja huoltomenojen sekä korjauskulujen kasvusta. Vuoden 2020 lopussa tyhjänä oli kuusi huoneistoa (n. 2019: neljä). Yhtiön oma pääoma on tilinpäätöksessä 2020 painunut negatiiviseksi ja yhtiön tulee rekisteröidä oman pääoman menettäminen kaupparekisteriin. Virtain kaupunki omistaa yhtiöstä 75 % ja Suominen Oyj 25 %. Suominen Oyj on tarjonnut osakkeitaan Virtain kaupungin ostettavaksi, kaupunginhallitus on 10.2.2020 päättänyt, että Virtain kaupunki ei ole tässä vaiheessa kiinnostunut hankkimaan lisää yhtiön osakkeita.

1.5 Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit

Kiinteistö Oy Virtain Veteraanien taloudellinen tilanne on edelleen säilynyt hyvänä. Vuokratuotot alenivat hiukan johtuen tyhjiillään olevasta yhdestä asunnosta, joka on remontoitu vuoden aikana. Hoitokulut ovat kasvaneet vuonna 2020 toteutettujen mittavien korjausten johdosta. Kaksi asuntoa remontoitiin ja kaikki ikkunat vaihdettiin. Korjauskustannukset pystyttiin kattamaan aikaisempina tilikausina muodostetuilla asuintalovaroituksilla. Keskimääräinen vuokra on ollut noin 7,80 €/m²/kk (v. 2019, 8,30 €/m²/kk). Vuoden lopussa yksi asunto oli tyhjiillään. Tilikauden 2020 osalta Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit teki 0 tuloksen asuintalovaroituksen purkamisen jälkeen. Yhtiölle talousarviossa 2020 asetettujen tavoitteiden toteutuminen on esitetty seuraavassa taulukossa.

Mittari	Tavoite 2020	Toteutuma
Tilikauden tulos	≥ 0	0
Vuokrausaste	95 %	93 %

1.6 Kiinteistö Oy Tyrkönrivi

Vuonna 2012 Virtain kaupunki on antanut luvan yhtiön markkinoinnista ulkopuolisen ostettavaksi. Tilivuoden 2013 aikana ARA:lta on saatu myönteinen vastaus aravarajoitusten purkamisesta kiinteistön myyntiä varten. Yhtiön rakennus on ollut myynnissä tästä lähtien. Yhtiön rakennuksesta saatiin ostotarjous loppuvuonna 2019. Kaupunginhallitus käsitteli ostotarjousta kokouksissaan 3.12.2019, 19.12.2019 ja 27.1.2020, jossa kaupunginhallitus antoi yhtiölle omistajaohjausta rakennuksen myymiseksi.

Rakennuksen myynnistä saatavat ja yhtiön muut varat eivät riittäneet kattamaan yhtiön velkaa täysimääräisesti, tämän johdosta kaupunginhallitus päätti 2.3.2020 antaa yhtiölle anteeksi lainasaamisesta 95 000 euroa.

Rakennuksen myynti on toteutunut 16.3.2020, jonka jälkeen yhtiöllä ei ole ollut varsinaista toimintaa. Kaupunginhallitus on 17.12.2020 päättänyt antaa anteeksi lopun 8 000 euroa yhtiöltä olevasta lainasaamisesta. Lisäksi kaupunginhallitus on antanut omistajaohjausta yhtiön asettamiseksi selvitystilaan yhtiön lopettamiseksi. Omistajaohjauksen mukaisesti ylimääräinen yhtiökokous on 30.12.2020 päättänyt asettaa yhtiön vapaaehtoiseen selvitystilaan ja valinnut selvitysmieheksi Heikki Rantamaan.

1.7 Virtain Jäähalli Oy

Kaupungin omistusosuus Virtain Jäähalli Oy:stä on 62,8 %. Virtain Jäähalli Oy:n pysyvänä tavoitteena on turvata edellytyksiä aktiiviseen harrastustoimintaan. Tulostavoitteeksi vuodelle 2020 asetettiin 0-tulos. Vuosi 2020 on ollut yhtiölle koronaepidemian johdosta hyvin haastava. Rajoitusten johdosta jääajan myynti on vähentynyt ja liikevaihto on alentunut 7,5 % käyttökulujen aleneman ollessa 2,0 %. Vuonna 2020 tulo-rahoitus oli n. 2 700 euroa positiivinen, mikä riitti rahoituskulujen kattamiseen. Lainalyhennyksistä pystyttiin kuitenkin vielä suoritutamaan edellisinä tilikausina kertyneen tulo-rahoituksen avulla. Tilikauden tulos painui -35 858,25 euroa tappiolliseksi (v.2019 -28 923,15 euroa tappiollinen). Vuonna 2021 yhä jatkuvan koronaepidemian johdosta yhtiön tilanne on edelleen haastava ja yhtiö on mm. sopinut vuodelle 2021 lyhennysvapaasta rahoittajan kanssa.

Mittari	Tavoite 2020	Toteuma
Tilikauden tulos	≥ 0	-35 858,25
Myyty jääaika	≥ 950 h	751,5

1.8 Keiturin Sote Oy

Keiturin Sote Oy on Virtain kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö. Yhtiö perustettiin 12.2.2015 ja varsinainen toiminta alkoi 1.3.2016. Yhtiön vastaa sosiaali- ja terveyspalveluista Virtain ja Ruoveden yhteistoiminta-alueella. Yhtiöllä on sopimus vastuukuntana toimivan Virtain kaupungin kanssa. Sopimus kattaa sote-palvelut lukuun ottamatta viranomaistoimintaa ja työterveyshuoltoa. Yhtiö aloitti helmikuun lopussa palveluiden tuottamisen Virtain kaupungin rakennuttamassa Vihriäläkodissa. Uutena toimintona hammashuolto siirtyi Virtain kaupungilta Keiturin Sote Oy:n hoidettavaksi 1.1.2019 alkaen. Käytössä on monituottajamalli.

Yhtiön tavoitteena on tuottaa parasta mahdollista lähipalvelua yhteistoiminta-alueen asukkaille kustannustehokkaasti ja monipuolisesti. Kuntalaisten ja palveluiden käyttäjien tarpeet kirjattu yhtiön strategiaan ja toimintasuunnitelmaan.

Tilikauden 2020 toimintaa hankaloitti koronapandemia. Koronatestaus aloitettiin maaliskuussa 2020 ja koko vuonna Keiturin Sote Oy teki yli kolmetuhatta koronatestiä. Tämän lisäksi toimintoja uudelleenorganisoitiin, jotta saatiin toimivat infektio- ja poliklinikat sekä Virroille että Ruovedelle. Pandemia aiheutti myös kiireettömien vastaanottotoimintojen sulkemisen osaksi vuotta. Tämä vaikutti erityisesti hammashuollossa, jossa hoitojonot pitivät sulun vaikutuksesta.

Hoivapalveluissa ja akuuttiosastoilla pandemia aiheutti myös erityisjärjestelyitä, jotta pystyttiin ehkäisemään pandemian leviäminen yksiköihin.

Vuoden 2021 alussa Keiturin Sote Oy aloitti neuvottelut Attendo Oy:n kanssa Virroilla sijaitsevan Attendo Keituri-nimisen tehostetun palveluasumisen yksikön toiminnan siirtämiseksi Keiturin Sote Oy:lle. Maaliskuussa 2021 asiassa päästiin sopimukseen ja toiminta alkaa 1.5.2021.

Keiturin Sote Oy:n toiminta toteutui suunnitellun mukaisesti ja tilikauden 2020 tulos oli 59 791,84 euroa voitollinen (v. 2019, 15 346,77 euroa voitollinen). Tulokseen kohenemiseen vaikuttaa koronapandemian aiheuttama kehittämistoimenpiteiden viivästyminen.

Tulevaisuuden näkymät

Koronapandemia jatkuu edelleen vuonna 2021. Henkilöstön ja riskiryhmäläisten rokotuksia jatketaan sitä mukaa kuin rokotetta on saatavilla. Rokotusten organisointi on suuri ponnistus organisaatiolle ja se hallitsee organisaation toimintaa, kunnes valtaosa yhteistoiminta-alueen väestöstä on rokotettu.

Yhtiössä on aloitettu myös valmistautuminen mahdolliseen siirtymiseen sote-maakuntaan 2023 alusta. Yhtiö osallistuu lukuisiin hankkeisiin Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin johdolla. Hankkeiden johdosta myös organisaatiota on vahvistettu.

Tiivis yhteistyö oppilaitoksien kanssa jatkuu. Eläköityvien hoiva-ammattilaisten korvaajiksi yhtiö tarvitsee joka vuosi uusia sairaanhoitajia ja lähihoitajia. Tredun kanssa vuonna 2018 aloitettua oppisopimusyhteistyötä jatketaan ja yhteistyön ansiosta yhtiö on jo saanut lukuisia lähihoitajia työntekijöikseen.

Lokakuussa 2020 aloitettiin kolmevuotinen sairaanhoitajakoulutus yhteistyössä TAMK:n kanssa. Koulutus tapahtuu osittain työn ohessa ja vuonna 2023 valmistuvat sairaanhoitajat varmistavat osaltaan yhtiön kehittymisen tulevaisuudessa.

Toiminnan kehittäminen

Koronapandemia on jarruttanut yhtiön kehityshankkeita. Vuonna 2020 ollaan panostettu Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin aloittamiin maakunnallisiin hankkeisiin. Lisäksi kehityspanostuksia on käytetty henkilöstön jaksamiseen poikkeuksellisessa tilanteessa ja riittävän lisäkoulutuksen hankkimiseen, jotta muuttuviin tehtäviin voidaan reagoida. Koronapandemian helpottaessa yhtiö jatkaa toiminnan pitkäjänteistä kehittämistä.

Toimintaan liittyvät riskit ja epävarmuustekijät

Hoitohenkilökunnan saatavuus erityisesti ikäihmisten asumispalveluissa ja kotihoidossa on vaikeutunut vuonna 2020. Vielä henkilökuntaa on saatu, mutta yhtiö on ryhtynyt toimenpiteisiin hoitohenkilökunnan ja lääkärin saatavuuden turvaamiseksi myös lähitulevaisuudessa. Hammaslääkärin saatavuus on heikentynyt huomattavasti vuonna 2020.

Valtakunnallinen Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus etenee ja uuden hyvinvointialuejaon pitäisi astua voimaan 1.1.2023. Tällä hetkellä on vielä epäselvää, mikä on yksityisten yritysten rooli uudessa toimintamallissa. Tämä tuo Keiturin Sote Oy:lle riskin toiminnan jatkumisesta vuoden 2022 jälkeen.

Mittari	Tavoite 2020	Toteuma
Tilikauden tulos	≥ 0	59.791,84
Tilauksen toteutuminen	Sovitussa tilaussummassa pysyminen tai sen alittaminen	Toteutunut
Tilauksen toteutuminen	Tilattujen palveluiden toteuttaminen laadukkaasti hoitotakuun ja muiden lakisääteisten velvoitteiden mukaisesti.	Toteutunut

1.9 Virtain Energia Oy

Yhtiöittämisveloitteen perusteella perustettiin lämpöliikelaitostoimintaa hoitava Virtain Energia Oy, jonka toiminta käynnistyi 1.1.2016 alkaen. Virtain Energia Oy on vuokrannut Virtain kaupungilta kaukolämpölaitoksen kiinteistön laitteistoon.

Kaukolämmön myynti toteutui hieman edellisvuotta alhaisemmalla tasolla melko leudon talven johdosta. Liikevaihto aleni tämän seurauksena 6,7 %. Lämpöenergian hintoihin ei tehty korotuksia. Menot toteutuivat edellisvuotta ja budjettia alhaisempina, muutos edelliseen vuoteen oli -2,7 %. Menojen aleneminen johtui pääosin materiaalien ja palveluiden sekä liiketoiminnan muiden kulujen alenemisestä. Tilikauden tulos toteutui edellisvuotta 79 623,93 euroa alhaisempana ollen 83 796,78 euroa (v. 2019; 163 420,71 euroa). Tuloksen heikkeneminen johtui pääosin liikevaihdon alenemisestä. Tilikauden aikana kaukolämpöön liitettiin yksi uusi asiakas. Lämmöntuotannossa ei ollut toimintavuonna merkittäviä häiriöitä ja sen johdosta taloudellisuus ja käytettävyys olivat hyvällä tasolla.

Vuoden 2020 investoinnit koostuivat uuden liittymän rakentamisesta uudelle yhtenäiskoululle sekä tuotantolaitoksen ylläpitoinvestoinneista.

Vuoden lopussa tehtiin sopimus Liikelaitos Marttisen kanssa kaukolämmön toimittamisesta nuorisokeskukselle käyttäen heidän omaa kaukolämpökustaan. Alkaneen tilikauden ja tulevaisuuden tavoitteina on mm. henkilöstön kehittäminen ja kouluttaminen, kunnossapidon toiminnan ja kaukolämpöverkon hallinnan kehittäminen edelleen kunnossapidon toiminnanohjausjärjestelmän ja johtokarttajärjestelmän avulla sekä Nallelan varakeskuksen korvaaminen uudella.

Mittari	Tavoite 2020	Toteuma
Tilikauden tulos	≥ 30.500	86.796,78
Lämmön toimitusvarmuus	Ei merkittäviä häiriöitä lämmöntoimintuksissa	Toteutunut
Uusien liittymien määrä	≥ 3	1

1.10 Osakkuusyhteisöt

Kaupungin osakkuusyhtiöt ovat Kiinteistö Oy Virtain Virastotalo (omistus 24,9 %), Koillis-Satakunnan Sähkö Oy (omistus 41,6 %), Kiinteistö Oy Illansuu (omistus 39 %) ja Kiinteistö Oy Kanttorinrinne (omistus 39 %).

2 LIKELAITOS MARTTISEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Liikelaitos Marttinen on Marttisen saaren kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä toimiva nuoris- ja matkailukeskus, jonka toiminta on pääosin suunnattu nuorille. Liikelaitoksen ensisijaisena tehtävänä on toimia nuorisolain mukaisena valtionapukelpoisena nuorisokeskuksena ja toteuttaa nuorisokeskuksille lainsäädännössä (nuorisolaki 1285/2016 sekä asetus nuorisotyöstä ja –politiikasta 211/2017) määritellyjä tavoitteita ja tehtäviä. Keskuksen pääasiallisena nuorisotyön ympärivuotisena tehtävänä on tarjota nuorille ohjattua seikkailu-, luonto-, ympäristö-, kulttuuri- tai leiritoimintaa. Keskuksen nuorisotyö edistää nuorten kansainvälistymistä ja kestävästä kehitystä.

Nuorisotoiminnan menoihin saadaan valtionavustusta Veikkausvoittovaroista opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Nuorisotoiminta on yleishyödyllistä ja mahdollinen ylijäämä käytetään nuorisotyön kehittämiseen sekä nuorisotyön käytössä olevien infrastruktuurien ylläpitoon ja kehittämiseen.

Nuorisokeskustoiminnan lisäksi Marttinen on hoitanut 6.3.2017 alkaen myös kunnallisen nuorisotyön tehtävät Virtain kaupungin siihen myöntämällä määrärahalta.

Nuorisotoiminnan ohella Marttinen on monipuolinen kokous- ja juhlatalo. Tämä toiminta on markkinahinnoilla tapahtuvaa toimintaa, joka tukee keskuksen nuorisotyötä. Nuoris- ja elinkeinotoiminta on eriytetty keskuksen kirjanpidossa.

Erillinen tulosalue on myös Perinnekylä, perinnehajainen kulttuurimatkailualue, jossa on kolme museota sekä lähes 30 muuta museaalista ja paikallishistoriallisesti arvokasta rakennusta. Osa rakennuksista on vuokrattu matkailua palvelevan yritystoiminnan käyttöön. Kaupunki avustaa Perinnekylään toimintaa.

Toimielimen vaikuttavuustavoitteet ja niiden toteuma

Toimintavuosi 2020 on ollut varsin erilainen ja erikoinen aikaisempiin vuosiin verrattuna covid19- epidemiasta johtuen. Epidemia ja sen myötä valtakunnalliset rajoitus- ja suositustoimet ovat vaikuttaneet merkittävästi toimintaan ja tavoitteiden täyttymiseen. Valtakunnalliset ja paikalliset rajoitustoimet kohdistuivat sataprosenttisesti Marttisen asiakaskuntaan. Asiakasmäärät jäivät kolmasosaan vuoden 2019 asiakasmäärästä ja liikevaihto jäi yli 50 %:a tavoitteesta. Toimintaa mukautettiin / muutettiin vuoden aikana vallitsevan tilanteen edellyttämällä tavalla. Opetus- ja kulttuuriministeriö antoi nuorisokeskuksille akuuttia koronasta johtuvaa kustannustukea keväällä ja syksyllä lisätukea toiminnan tulevaan kehittämiseen.

Asiakaskäyttäytyminen muuttui ja epävarmuus lisääntyi, mistä syystä muutokset realisoituivat entistä lyhyemmällä varoitusaikalla, jolloin myös toiminnan suunnittelu ja resurssien allokointi hankaloitui huomattavasti. Kansainvälinen toiminta loppui kokonaan eikä kansainvälisiä leirejä ja vaihtoja pystytty toteuttamaan suunnitellun mukaisesti. Myös hankkeissa jouduttiin luopumaan ja siirtämään kaudelle suunniteltuja toimintoja.

Asiakastyöstä vapautuneita resursseja käytettiin mm. uusien työvälineiden käyttöönoton toteuttamiseen, toimintojen kehittämiseen ja siirtämiseen erilaisille verkkoalustoille (mm. Discord), verkostoitumisen vahvistamiseen ja alueellisen yhteistyön rakentamiseen, viestinnän ja markkinoinnin yhdenmukaistamiseen nuorisokeskusverkoston kanssa, sosiaalisen median entistä vahvempaan haltuunottoon sekä esteettömyyden ja turvallisuuden parantamiseen. Koko henkilökunta kävi mm. ensiapukoulutuksen I ja/tai II tason kolmipäiväiset koulutukset.

Verkostoiden merkitys kasvoi entisestään ja ovat Marttisen toiminnan ja kehittämisen kannalta elintärkeitä. Marttinen on tehnyt koko toiminta-aikansa määrätietoista nuorisotyön, ympäristö- ja seikkailukasvatuksen, kestävä ja kansainvälisen kehityksen verkostointityötä, joka näkyy yhteiskumppaneiden helpossa löydettävyydessä samoin kuin Marttinen on kysytty yhteistyökumppani niin alueellisesti kuin valtakunnallisesti. Jokainen marttilainen tekee ammattimaisesti ja myös vapaa-ajallaan aktiivista verkostotyötä päivittäisissä asiakaskontakteissa, erilaisissa työryhmissä, tapahtumissa ja harrastuksissa. Verkostot ovat orgaanisia ja kehittyviä ja aktivoituvat kulloinkin tilanteiden ja tarpeiden mukaan.

Suomen nuorisokeskusyhdistys sai valmiiksi yhteisen brandbookin, jonka nuorisokeskukset ottivat käyttöönsä. Yhteisen ilmeen ja arvomaailman tavoitteena on nuorisokeskusten valtakunnallisen ja alueellisen tunnettuuden ja vaikuttavuuden vahvistaminen entistä tärkeämpinä laaja-alaisen ja laadukkaan nuorisotyön osaajina ja tekijöinä.

Toimintavuonna tehtiin myös suuri digiloikka. Useita uusia sovelluksia otettiin käyttöön ja opetettiin etätöiden tekoa. Uusien sovellusten kuten O365:n ja Teamsin käyttöönotto sekä varausjärjestelmään lisättyjen valmiiden tarjous- ja tilausvahvistuspohjien myötä toimintaa ja myyntiä saatiin yhdenmukaistettua ja tehostettua. Tätä vahvasti nuorisokeskusten yhteisen brandbookin ja sen mukaisen yhteisen ilmeen toteuttaminen verkkosivuilla ja muussa markkinoinnissa. Somekanavien käyttöä tehostettiin mm. Instagram, Facebook ja Snap ja niiden käyttöä jalkautettiin koko henkilökunnalle. Käyttöön otettiin myös uusia kaupungin taloushallinnon palkka- ja hallinnonjärjestelmä ESS ja matkalaskujärjestelmä M2 sekä työajanseurantaan ESMI. Henkilökunnan digiosaamista lisättiin sisäisillä koulutuksilla.

Asiakkaiden ostamista helpotettiin yksinkertaistamalla tarjoomaa ja viestintää sekä rakentamalla erilaisia palvelupaketteja. Lisäksi välineiden kuten sähköpyörien, sup-lautojen ja kanoottien vuokraustoiminta aloitettiin ja ravintolatoiminnan laajentamisen suunnittelu aloitettiin.

Marttisen nuorisotyöllinen profiili vahvistui ja tunnettuus kasvoi monin tavoin vuoden aikana. Toimintaa kehitettiin innovatiivisesti ja laadukkaasti huomioiden muuttuneet asiakastarpeet ja muutoksiin pystyttiin reagoimaan joustavasti.

Vuoden 2020 investointiluonteisia hankkeita olivat

- pappilan katon kunnostamisen loppuunsaattaminen
- iWall –seinän hankinta
- työväentalon vesikaton kunnostus ja sisäpuolinen remontointi sekä esteettömyyttä parantavan sisäänkäynti-tiluksen lisääminen
- Mikon talon torialueen ja käsityöläistalojen pihojen kunnostus
- Mikon talon lattian uusinta
- perinnekyllän pelikentän valaistuksen muutos energiaa säästäviin ledvaloihin
- 4H-rakennuksen ja tallirakennuksen sekä Leppiksen (Päivärinne) purut
- pappilan alapohjan kunnostaminen

Epidemiasta ja valtakunnallisista rajoituksista sekä suosituksista johtuen varauksia jouduttiin perumaan tai siirtämään tulevaisuuteen. Myös asiakaskäyttäytyminen muuttui entistä varovaisemmaksi ja muutosherkäksi. Näistä johtuen liikevaihto ja käyttöpäivien määrä romahtivat edellisvuodesta ja tulos oli syvästi negatiivinen

	Tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma
Toiminta	Käyttöpäivät	32 000 käyttöpäivää	9 823 (30,7 %)
Talous	Ylijäämäinen tulos	+ 20 000 €	-164 202,37

Tarkempi taloudellisten tavoitteiden toteutuminen on esitetty liikelaitoksen erillistilinpäätöksen yhteydessä.

3 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN (KAUPUNKI JA VESIHUOLTO)

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteuma, yhteenveto (sisäiset + ulkoiset)

KAUPUNGIN- VALTUUSTO	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-96 061	0	-96 061	-78 615,59	17 445,41	81,8
Toimintakate	-96 061	0	-96 061	-78 615,59	17 445,41	81,8
TARKASTUS- LAUTAKUNTA	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot					0,00	
Toimintamenot	-26 855	0	-26 855	-31 390,86	-4 535,86	116,9
Toimintakate	-26 855	0	-26 855	-31 390,86	-4 535,86	116,9
KESKUSVAALI- LAUTAKUNTA	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	0	0	0	0,00	0,00	
Toimintamenot	0	0	0	0,00	0,00	
Toimintakate	0	0	0	0,00	0,00	
KAUPUNGIN- HALLITUS	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	2 007 119	0	2 007 119	2 090 119,07	83 000,07	104,1
Toimintamenot	-3 967 296	-123 470	-4 090 766	-3 890 839,24	199 926,76	95,1
Toimintakate	-1 960 177	-123 470	-2 083 647	-1 800 720,17	282 926,83	86,4
Hallitus	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 246 990	0	1 246 990	1 226 854,24	-20 135,76	98,4
Toimintamenot	-2 663 473	-53 470	-2 716 943	-2 571 050,46	145 892,54	94,6
Toimintakate	-1 416 483	-53 470	-1 469 953	-1 344 196,22	125 756,78	91,4
Hallinto ja talous	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	760 129	0	760 129	863 264,83	103 135,83	113,6
Toimintamenot	-1 303 823	-70 000	-1 373 823	-1 321 008,64	52 814,36	96,2
Toimintakate	-543 694	-70 000	-613 694	-457 743,81	155 950,19	74,6

SIVISTYSLAUTA- KUNTA	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	552 594	0	552 594	684 476,0	131 881,99	123,9
Toimintamenot	-11 984 452	0	-11 984 452	-11 607 009,0	377 443,01	96,9
Toimintakate	-11 431 858	0	-11 431 858	-10 922 533,00	509 325,00	95,5

Hallinto	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	368	0	368	3 484,45	3 116,45	94,9
Toimintamenot	-128 863	0	-128 863	-122 324,24	6 538,76	94,9
Toimintakate	-128 495	0	-128 495	-118 839,79	9 655,21	92,5
Koulutoimen hallinto	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	0	0	0	85 772,57	85 772,57	
Toimintamenot	-293 759	0	-293 759	-403 690,13	-109 931,13	137,4
Toimintakate	-293 759	0	-293 759	-317 917,56	-24 158,56	108,2
Perusopetus	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	160 300	0	160 300	244 609,40	84 309,40	152,6
Toimintamenot	-6 805 663	0	-6 805 663	-6 613 998,41	191 664,59	97,2
Toimintakate	-6 645 363	0	-6 645 363	-6 369 389,01	275 973,99	95,8
Lukiokoulutus	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	0	0	0	15 490,24	15 490,24	
Toimintamenot	-940 186	0	-940 186	-917 192,13	22 993,87	97,6
Toimintakate	-940 186	0	-940 186	-901 701,89	38 484,11	95,9
Aikuisopetus/ Kansalaisopisto	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	94 000	0	94 000	65 670,39	-28 329,61	69,9
Toimintamenot	-368 047	0	-368 047	-270 193,54	97 853,46	73,4
Toimintakate	-274 047	0	-274 047	-204 523,15	69 523,85	74,6
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	11 830	0	11 830	6 864,83	-4 965,17	58,0
Toimintamenot	-558 965	0	-558 965	-516 009,00	42 956,00	92,3
Toimintakate	-547 135	0	-547 135	-509 144,17	37 990,83	93,1
Liikuntatoimi	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	12 000	0	12 000	21 486,14	9 486,14	179,1
Toimintamenot	-180 144	0	-180 144	-174 820,87	5 323,13	97,0
Toimintakate	-168 144	0	-168 144	-153 334,73	14 809,27	91,2
Lasten päivähoido	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	274 096	0	274 096	241 097,97	-32 998,03	88,0
Toimintamenot	-2 708 825	0	-2 708 825	-2 587 939,70	120 885,30	95,5
Toimintakate	-2 434 729	0	-2 434 729	-2 346 841,73	87 887,27	96,4

PERUSTURVA- LAUTAKUNTA	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	27 694 324	-1 502 165	26 192 159	27 439 955,77	1 247 796,77	104,8
Toimintamenot	-56 744 717	342 165	-56 402 552	-56 505 069,29	-102 517,29	100,2
Toimintakate	-29 050 393	-1 160 000	-30 210 393	-29 065 113,52	1 145 279,48	96,2
Ehkäisevä terveydenhuolto	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	5 600	0	5 600	10 321,00	4 721,00	184,3
Toimintamenot	-1 103 353	0	-1 103 353	-1 205 086,25	-101 733,25	109,2
Toimintakate	-1 097 753	0	-1 097 753	-1 194 765,25	-97 012,25	108,8
Sairaanhoito	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 262 150	0	1 262 150	1 814 046,36	551 896,36	143,7
Toimintamenot	-11 028 391	90 970	-10 937 421	-11 808 636,20	-871 215,20	108,0
Toimintakate	-9 766 241	90 970	-9 675 271	-9 994 589,84	-319 318,84	103,3
Erikoissairaanhoito	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	98 000	0	98 000	71 631,45	-26 368,55	73,1
Toimintamenot	-17 876 864	705 478	-17 171 386	-15 755 864,79	1 415 521,21	91,8
Toimintakate	-17 778 864	705 478	-17 073 386	-15 684 233,34	1 389 152,66	91,9
Hammashuolto	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	519 150	-93 000	426 150	470 884,91	44 734,91	110,5
Toimintamenot	-1 584 572	-70 000	-1 654 572	-1 795 659,57	-141 087,57	108,5
Toimintakate	-1 065 422	-163 000	-1 228 422	-1 324 774,66	-96 352,66	107,8
Sosiaalityö	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	21 504 894	-1 409 165	20 095 729	19 521 280,49	-574 448,51	97,1
Toimintamenot	-3 959 762	-448 378	-4 408 140	-4 549 397,46	-141 257,46	103,2
Toimintakate	17 545 132	-1 857 543	15 687 589	14 971 883,03	-715 705,97	95,4
Kehitysvammahuolto	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	667 974	0	667 974	898 933,43	230 959,43	134,6
Toimintamenot	-3 548 151	30 000	-3 518 151	-3 260 222,41	257 928,59	92,7
Toimintakate	-2 880 177	30 000	-2 850 177	-2 361 288,98	488 888,02	82,8
Koti- ja vanhustyö	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	3 636 556	0	3 636 556	4 652 858,13	1 016 302,13	127,9
Toimintamenot	-17 643 624	34 095	-17 609 529	-18 130 202,61	-520 673,61	103,0
Toimintakate	-14 007 068	34 095	-13 972 973	-13 477 344,48	495 628,52	96,5

MERIKANTO-OPISTO	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	441 490	0	441 490	468 790,69	27 300,69	106,2
Toimintamenot	-1 419 739	0	-1 419 739	-1 398 386,01	21 352,99	98,5
Toimintakate	-978 249	0	-978 249	-929 595,32	48 653,68	95,0
TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	7 642 460	0	7 642 460	7 606 309,58	-36 150,42	99,5
Toimintamenot	-8 628 523	0	-8 628 523	-8 220 183,38	408 339,62	95,3
Toimintakate	-986 063	0	-986 063	-613 873,80	372 189,20	62,3
Hallinto	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 580 161	0	1 580 161	1 441 548,61	-138 612,39	91,2
Toimintamenot	-2 685 161	0	-2 685 161	-2 605 732,74	79 428,26	97,0
Toimintakate	-1 105 000	0	-1 105 000	-1 164 184,13	-59 184,13	105,4
Ylläpito ja rakentaminen	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	5 277 859	0	5 277 859	5 323 594,30	45 735,30	100,9
Toimintamenot	-5 116 978	0	-5 116 978	-4 797 972,43	319 005,57	93,8
Toimintakate	160 881	0	160 881	525 621,87	364 740,87	326,7
Ympäristövalvonta	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	109 400	0	109 400	142 822,81	33 422,81	130,6
Toimintamenot	-361 664	0	-361 664	-345 683,62	15 980,38	95,6
Toimintakate	-252 264	0	-252 264	-202 860,81	49 403,19	80,4
Vesihuoltolaitos	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	675 040	0	675 040	698 343,86	23 303,86	103,5
Toimintamenot	-464 720	0	-464 720	-470 794,59	-6 074,59	101,3
Toimintakate	210 320	0	210 320	227 549,27	17 229,27	108,2
VIRTAIN KAUPUNKI YHTEENSÄ	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	38 337 987	-1 502 165	36 835 822	38 152 482,09	1 316 660,09	103,6
Toimintamenot	-82 867 643	218 695	-82 648 948	-81 594 703,27	1 054 244,73	98,7
Toimintakate	-44 529 656	-1 283 470	-45 813 126	-43 442 221,18	2 370 904,82	94,8
VIRTAIN KAUPUNKI ilman Ruoveden palvelutua- ntoa	TA2020	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	14 597 913	-90 000	14 507 913	15 717 724,34	1 209 811,34	108,3
Toimintamenot	-59 167 569	-193 470	-59 361 039	-59 186 067,60	174 971,40	99,7
Toimintakate	-44 569 656	-283 470	-44 853 126	-43 468 343,26	1 384 782,74	96,9

3.1 KAUPUNGINVALTUUSTO

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tehtävät on määritelty kuntalain (410/2015) 14 §:ssä. Virtain kaupunginvaltuuston 27 paikkaa toimikaudella 2017–2021 jakautuvat seuraavasti:

Suomen Keskusta r.p. 9

Kansallinen Kokoomus r.p. 6

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p. 6

Virtain sitoutumattomien yhteislista 3

Vasemmistoliitto r.p. 2

Suomen Kristillisdemokraatit (KD) r.p. 1

Valtuutetuista naisia on 10 ja miehiä 17.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto:

Keijo Kaleva, puheenjohtaja

Olavi Mäkinen, 1. varapuheenjohtaja

Johanna Saarinen, 2. varapuheenjohtaja

Kaupunginvaltuusto kokousti vuoden 2020 aikana viisi kertaa. Lisäksi vuoden aikana pidettiin useita valtuustoseminareja ja tilaisuuksia aiheina mm. talousarviosta, sote-uudistus ja rakennusjärjestys.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi toukokuussa 2020 elinvoimapaketin, jossa kohderyhminä ovat lapsiperheet, työntekijät ja opiskelijat. Tavoitteina on kannustaa eri-ikäisten sijoittumiseen ja pysymiseen Virroilla seuraavilla toimenpiteillä:

- Vauvaraha nostettiin elinvoimapaketin myötä 4000 euroon (500 euroa / vuosi kahdeksan vuoden ajan).
- Korkeakouluopiskelijoiden stipendi 400 euroa kaikille virtolaisille korkeakoulun tutkintoon johtavaa koulutusta suorittaville.
- Opiskelija-asuntoloiden tarjoaminen kaikkien 2. asteen ja korkea-asteen opiskelijoiden käyttöön veden ja sähkönkulutusta vastaan (määräaikainen kokeilu 31.5.2021 saakka)
- Tarjotaan yritysten työntekijöiden käyttöön asuntoja 50 % alennuksella. Tavoitteena on helpottaa työvoiman saantia ja houkuttaa potentiaalisia muuttajia asumaan ja työskentelemään Virroille.

Marraskuussa 2020 kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin uuden konserniohjeen sekä omistajapoliittiset linjaukset. Kaupunginvaltuusto päätti, että Virtain kaupunki on mukana Pirkanmaan työllisyysneuvoston kuntakokeilussa. Kokeilussa kunta vastaa asiakkaaksi ohjatun työnhakijan palveluprosessista ja TE-palvelujen tarjoamisesta. Pirkanmaan kunnista kaikki muut ovat mukana työllisyyskokeilussa, lukuunottamatta 1.1.2021 Keski-Suomesta Pirkanmaalle siirtynyttä Kuhmoisten kuntaa. Vuoden 2020 aikana kaupunginvaltuusto valitsi kaksi uutta viranhaltijaa, teknisen johtajan ja sosiaali- ja terveysjohtajan. Myös hallintosääntöä muutettiin, muutoksen jälkeen kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii Hallinto- ja elinvoimaosasto. Hallinto ja talous –tulosalueeseen kuuluvat yleis-, henkilöstö-, talous- ja tietohallintopalvelut. Elinvoimapaikoihin kuuluvat elinkeino- ja kehittämistoiminta, viestintä- ja markkinointi, maankäyttö- ja kaavoitus sekä rakennus- ja ympäristövalvonnan tehtävät ja muut viranomaistoiminnot.

Vuonna 2020 tehtiin 17 valtuustoaloitetta, joiden käsittely on edennyt seuraavasti:

- Valtuustoaloite / Huominen huomioiden. Asia on aloitteena loppuun käsitelty.
- Valtuustoaloite / Tietotekniikan koulutuksen järjestämiseksi kaupungin työntekijöille ja luottamushenkilöille. Aloitteen käsittely on kesken. Asian käsittely on kesken.
- Valtuustoaloite / Kehäratahankkeen edistäminen. Asian käsittely on kesken.
- Valtuustoaloite / Kokeilu kirjaston omatoimilainauksen kehittämiseksi. Asia on aloitteena loppuun käsitelty.
- Valtuustoaloite / Matkaparkki Virroille. Asian käsittely on kesken.
- Valtuustoaloite / Vapaa-ajan asukastoiminnan / toimikunnan toiminnan elvyttäminen vuoden 2021 alusta. Asian käsittely on kesken.
- Valtuustoaloite Tuomi Logistiikalta tilattavien hoitotarvikkeiden taloudellisuudesta ja toiminnan tehokkuudesta. Asian käsittely on kesken.
- Valtuustoaloite henkilökunnan pyöräkatoksista. Asian käsittely on kesken.
- Valtuustoaloite omistajapoliitikasta ja siitä, että yhtiöiden omistus säilyisi jatkossakin Virtain kaupungilla vähintään nykyisellä tasolla. Asian käsittely on kesken.

- Valtuustoaloite hissien rakentamisesta Virtain kerrostaloihin. Aloite on käsitelty kaupunginhallituksessa.
- Valtuustoaloite / Esteettömiä ja nykyaikaisia vuokra-asuntoja edullisesti kaikille ikäryhmille Asian käsittely on kesken.
- Valtuustoaloite / Hyvinvointitehtävän järjestämisestä ja voimavarojen kohdantamisesta huomioiden valmisteilla oleva sote-uudistus ja sen vaikutukset kuntiin. Asian käsittely on kesken.
- Valtuustoaloite / Senioritalo Virroille. Asian käsittely on kesken.
- Valtuustoaloite alueellisten jätepiesteiden tonttien sopimusten päivittämisestä ja niiden hallinnasta sekä omistaja-ohjauksesta Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle. Asian käsittely on kesken.
- Valtuustoaloite / Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite Koronan leviäminen kuriin Virroilla. Asia on käsitelty perusturvalautakunnassa.
- Valtuustoaloite katujen talvikunnossapidosta. Asian käsittely on kesken.
- Valtuustoaloite työterveyshuoltopalvelujen sopimuksesta. Asian käsittely on kesken.

Aiemmilta vuosilta on valmistelematta ja käsittelemättä viisi aloitetta vuodelta 2019 sekä yksi aloite vuodelta 2017, joka on käsitelty perusturvalautakunnassa helmikuussa 2021.

Kaupunginvaltuuston menot ovat alentuneet muun muassa edellisvuotta alhaisemman kokous- ja seminaarimäärän johdosta.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot				0		0,00	
Toimintamenot	-84 108,43	-96 061	0	-96 061	-78 615,59	17 445,41	81,8
Toimintakate	-84 108,43	-96 061	0	-96 061	-78 615,59	17 445,41	81,8

3.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan kuntalain mukaisena tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Arvioinnissa huomiota kiinnitetään toiminnan, toimintatapojen sekä palvelujen järjestämisen tarkoituksenmukaisuuteen. Tarkastuslautakunta huolehtii myös kaupungin ja sen tytäryhteisön tarkastuksen yhteensovittamisesta sekä valvoo sidonnaisuusilmoituksia ja raportoi niistä kaupunginvaltuustolle.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2020 10 kertaa. Kuultavina ovat olleet kaupunginjohtaja, talousjohtaja, Liikelaitos Marttisen toimitusjohtaja ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Tarkastuslautakunta on myös kuullut tilintarkastusyhtiö BDO Oy:n JHT tilintarkastaja Tuomas Mettomäkeä tarkastustyön etenemisestä sekä siinä esiintyneistä havainnoista. Tarkastuslautakunta on käsitellyt päivitettyä sidonnaisuusilmoitusta kokouksessaan 8.9.2020. Sidonnaisuusilmoitukset on annettu tiedoksi kaupunginvaltuustolle 29.10.2020.

Talousarvion ylitystä on tapahtunut henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen osalta. Henkilöstökulut ovat ylittyneet 1 792 euroa, eli toteuma on 114,8 %. Ylitystä on tapahtunut kokouspalkkioiden osalta. Vuoden 2020 aikana tarkastuslautakunta on uudistanut ja kehittänyt aiempaa arviointikertomustaan. Tämä työ on vaatinut aiempaa enemmän perehtymistä arviointikertomuksen laatimiseen. Kokousmäärät eivät ole vuonna 2020 kasvaneet, mutta kokousten kesto, varsinkin keväällä on pidentynyt. Palvelujen ostot käsittävät tilintarkastuspalveluiden ostot, jotka ovat vuonna 2020 ylittyneet 3 020 euroa, eli toteuma on 124,4 %. Tilikauden 2019 tarkastuksen laskutus on pääosin toteutunut vuonna 2020 ja toisaalta vuoden 2020 tarkastusta on laskutettu aiempaa enemmän jo vuoden 2020 aikana. Eli ylityksen syynä on se, että sekä vuoden 2019 että 2020 tarkastustyötä on ajoittunut merkittävästi vuodelle 2020. Tämän johdosta mm. vuoden 2019 laskutus oli alhaisempi kuin budjetoitu.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot				0		0,00	
Toimintamenot	-25 756,91	-26 855	0	-26 855	-31 390,86	-4 535,86	116,9
Toimintakate	-25 756,91	-26 855	0	-26 855	-31 390,86	-4 535,86	116,9

3.3 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta toteuttaa sille vaalilaissa määritellyt tehtävät. Keskusvaalilautakunta vastaa valtiollisten vaalien, kuntavaalien ja kansanäänestysten järjestämisestä. Valtio korvaa valtiollisissa vaaleissa osan kuntien vaalikustannuksista lukuun ottamatta kuntavaaleja, joiden järjestämisestä valtio ei maksa korvausta kunnille.

Vuonna 2020 ei järjestetty vaaleja

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	24 571,80	0	0	0	0,00	0,00	
Toimintamenot	-28 220,20	0	0	0	0,00	0,00	
Toimintakate	-3 648,40	0	0	0	0,00	0,00	

3.4 KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallituksen tehtävänä on johtaa, ohjata ja koordinoida kaupungin päätöksentekoa, organisaation ja palveluiden suunnittelua ja kehittämistä sekä taloutta siten, että kaupunki kehittyy kaupunkikonsernille hyväksytyin strategian ja valtuuston muutoin määrittelemien tavoitteiden mukaisesti. Yksityiskohtaisemmin kaupunginhallituksen tehtävät määräytyvät kuntalain (410/2015) 38 §:n ja hallintosäännön 25 ja 26 §:ien mukaan. Lisäksi konserniohjeen 4 §:n mukaan kaupunginhallituksen kuuluu mm. vastata kaupungin toiminnan omistajaohjauksesta, seurata kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja taloutta sekä tehdä tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi sekä antaa valtuustolle selvitys tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta tilinpäätöksen yhteydessä.

Vuoden 2020 aikana kaupunginhallituksen alaisen toiminnan osalta päätettiin organisaatiomuutoksista, jonka jälkeen kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii Hallinto- ja elinvoimaosasto, joka jakautuu Elinvoimapalveluiden ja hallinnon ja talouden tulosyksiköihin. Samassa yhteydessä päätettiin siirtää Lupapalvelulautakunnan alainen toiminta osaksi elinvoimapalveluita. Talousarviossa muutokset on tehty vasta vuoden 2021 alusta alkaen. Alla on kuvattu Hallinto- ja elinvoimaosaston organisaatio.

Hallinto- ja elinvoimaosasto / organisaatiokaavio

Henkilöstö

	31.12.2020	31.12.2019	MUUT
Elinvoimapalvelut	16,5	11,0	+5,5*
Hallinto ja talous	17,0	18,5	-1,5**
Yhteensä	33,5	29,5	+4,0

* ympäristövalvonta

** IT-tukihenkilö (Ruovesi)/ monistamonhoitaja (-1/-0,5)

Hallituksen alaisen toiminnan henkilöstö: kaupunginjohtaja, kaavoitus- ja kehittämisspäällikkö, elinkeinopäällikkö, kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja, kolme työsuunnittelijaa, etsivän nuorisotyön yksilöohjaaja, henkilöstöpäällikkö, määräaikainen projektipäällikkö, markkinointi- ja yrityskoordinaattori, 2 rakennustarkastajaa, lupavalmistelija, ympäristösuunnittelija, osa-aikainen ympäristötarkastaja, määräaikainen toimistotyöntekijä, lisäksi työllistettyjä kaupunginhallituksen alaisessa toiminnassa 9

Hallinnon ja talouden henkilöstö:

kanslia 4 (hallintojohtaja, asianhallintasihteeri, 1 palveluneuvoja, hallintosihteeri, osa-aikainen palveluneuvoja)
talouhallinto 9 (talousjohtaja, 2 kirjanpitäjää, ostoreskontran hoitaja, taloussihteeri, 4 palkkasihteeriä),
tietohallinto 3 (tietohallintopäällikkö, IT-asiantuntija ja IT-tukihenkilö)
monistamo 0,5 (monistamonhoitaja)

Strategian lähtökohtana on visio: ”Onnistu Virroilla – Tiekartta tulevaisuuteen”. Konsernistrategian keskeiset tavoitteet yhteisen tulevaisuuden tekijöinä ovat:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Näistä johdetut sitovat operatiiviset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2020 ovat:

Strateginen tavoite	Operatiivinen tavoite v. 2020	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma 2020
Kivijalkana henkilöstö	Henkilöstön yhteisöllisyys ja positiivinen työnantajakuva	Kunta10-tulosten parantaminen: Yhteenveto johtamisen mittareista, tavoite 50 Työnantajan suositteluinen, tavoite 75 % Työpaikan ilmapiiri 3,8 Kehityskeskustelujen käyminen, tavoite 100 %	Tulokset 2020 Johtamisen mittari 55.3 Työnantajan suositteluinen 75,2 Työpaikan ilmapiiri 3,7 Kehityskeskustelut 68 %
Kivijalkana Talous	Konserniohjauksen kehittäminen	Raportointipohjan käyttöönotto konserniyhtiöiden osavuosiraportointiin	Toteutunut: Tytäryhtiöt ovat raportoineet elokuun osavuosi-katsaukseen yhtenäisen raportointimallin mukaan.
	Tukitoimintojen tehostaminen	Selvitys keskitetyistä toimistopalveluista laadittu	ei aloitettu
Onnistuva Virrat	Onnistuminen hankinnoissa	Hankinta-ohjeen päivittäminen, hankintakoulutus henkilöstölle	Pienhankintaohje on laadittu ja varsinaisen hankintaohjeen päivitys on käynnistynyt.
	Kaupungin elinvoimaisuuden kehittäminen	Rakennusjärjestyksen päivittäminen ja hyväksyminen vuoden 2020 aikana.	Kaupunginhallitus on käynnistänyt rakennusjärjestyksen uudistamisen.
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Yhteistyön kehittäminen Tredun ja yritysten kanssa	Opintojen päätyttyä alueen yrityksiin työllistyvien määrä, Tavoite 50 % Kyselyn toteuttaminen yrityksille	Lähihoitajat työllistyneet hyvin, muiden alojen osalta ei ole vielä tietoja käytettävissä Yrityksille on tehty suullinen kysely muovialan koulutuksesta.

Vastuullinen Virrat	Työpajatoiminnan kehittäminen	Työpajatoimintaan osallistuvien määrä, tavoite	Toteutunut 22 (puu- ja muovityöpaja)
Uudistuva Virrat	Digitalisaation edistäminen	Matkalaskujen sähköistämisen, ostolaskujen tiliointiautomaatiikan käyttöönotto	M2 –matkalaskujärjestelmä on otettu käyttöön 12/2020. Ostolaskujen tiliointiautomaatiikkaa ei ole mahdollista toteuttaa, koska pakolliset muutokset kuten palkkajärjestelmän vaihdos sekä automaattiseen talousraportointiin valmistautuminen vaatii merkittävästi taloushallinnon resurssia. Ostolaskujen skannauspalvelu on otettu käyttöön 12/2020.

Tavoitteiden toteutuminen 2020

Kokonaisuutena toimielimen taloudelliset tavoitteet toteutuivat talousarviota myönteisemmin. Talousarvionmuutokset sisälsivät siirron Perinnekylän kunnostuksen rahoitusosuuksista käyttötalouteen (avustus purkukustannuksiin) sekä taloushallinnon ja tietohallinnon järjestelmämuutosten aiheuttamiin muutoksiin. Operatiivisten tavoitteiden osalta osa tavoitteista toteutui.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK-KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	2 127 570,27	2 007 119	0	2 007 119	2 090 119,07	83 000,07	104,1
Toimintamenot	-3 688 103,96	-3 967 296	-123 470	-4 090 766	-3 892 059,10	198 706,90	95,1
Toimintakate	-1 560 533,69	-1 960 177	-123 470	-2 083 647	-1 801 940,03	281 706,97	86,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-203,37	0	0	0	-290,62	-290,62	
Poistot	-619 284,85	-631 451	0	-631 451	-563 817,22	67 633,78	89,3
Yli/alijäämä	-2 180 021,91	-2 591 628	-123 470	-2 715 098	-2 366 047,87	349 050,13	87,1

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020
Kaupunginvaltuuston kokousasioiden määrä	76	108	83	89	82
Äänestysten määrä kaupunginvaltuustossa	3	5	7	2	0
Pöydälle jätettyjen (valmisteluun palautettujen) asioiden määrä kaupunginvaltuustossa	0	0	0	1	0
Kaupunginhallituksen kokousasioiden määrä	382	445	395	409	365
Äänestysten määrä kaupunginhallituksessa	4	3	1	3	0
Pöydälle jätettyjen (valmisteluun palautettujen) asioiden määrä kaupunginhallituksessa	3	11*	9	9	4
Oikaisuvaatimusten määrä	2	1	2	1	0
Tukityöllistettyjen määrä**	49	61	39	32	36
Perustetut uudet yritykset	18	23	25	15	25
Työmarkkinatuen piirissä	118	119	108	100	113
Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneet	121	120	107	109	101

* Viidessä asiassa käyty yleiskeskustelu ja palautettu asia jatkovalmisteluun, kolmessa asiassa palautettu lautakunnalle takaisin valmisteluun.

**sisältää myös osaston omalla rahalla palkatut henkilöt, joihin on saatu palkkatukea

Kaupunginvaltuuston 8.4.2019 hyväksymä tasapainottamisohjelma on kaupunginhallituksen alaisen toiminnan osalta toteutumassa seuraavasti:

Kaupunginhallitus Toimenpiteen kuvaus ja toteutustapa	Vaikutus toimintaan ja palveluihin	Vaikutus/Euroa			Toteutumisen
		2019	2020	2021	
Ei osoiteta työllistettyä Virtain kyläilykahvilaan	Ei vaikutuksia kaupungin toimintaa. Pitkään jatkunut tuki vääristöä kilpailua.	14 895	14 895	14 895	Toteutuu
Nuorten työpajaan ei palkata erillistä ohjaajaa.	Ei vaikuta palveluihin merkittävästi, sillä ohjaaminen hoidetaan työpajatoiminnan järjeistämällä.	8 000	8 000	8 000	Toteutuu (toiminta osana muiden työpajojen toimintaa, toimintaan on saatu hankerahoitusta)
Henkilöstöjärjestelyt, osa-aikaistaminen, eläköitymiset	Palvelut voidaan järjestää nykytasolla työtehtäviä uudelleen organisoimalla	8 000	16 000	32 000	Toteutuu
Opiskelija-asuntoloiden tilanteen ratkaiseminen	Ei vaikutusta toimintaan		45 000	90 000	Huomioitu talousarviossa, toteutunut osittain. Avustuksen määrä on alennunut ja toimintaa kehitetty mm. elinvoimapakettin yhteydessä
ICT-säästöt, osassa kustannukset/säästöt kohdistuvat kaikille osastoille	Ei vaikutusta palveluihin/toimintaan. Toteutus pääosin sopimusten kilpailutuksin		10 000	10 000	ei ole toteutunut, kokonaisuutena kuitenkin päästy euromääräiseen tavoitteeseen (säästöjä saatu muualta)
Kumulatiivinen säästö yhteensä		30 895	93 895	154 895	
Vuotuinen lisäys		30 895	63 000	61 000	

3.4.1 Elinvoimapalveluiden tulosalue

Hallituksen alaiseen toimintaan kuuluvat kaupungin elinkeinopolitiikka, työllistäminen (työpajat, työllisyystyöt), maaseutu-toimi, hankkeet, hallituksen myöntämät avustukset, kaavoitus ja kehittäminen. Lakisääteiset maaseutuelinkeinoviranomaispalvelut tuottaa Keuruun kaupunki isäntäkuntamallilla.

Kaavoitus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.5.2020 kokouksessaan Keiturinsalmen ja Kitusenkulman asemakaavojen muutokset. Keiturinsalmen asemakaava mahdollistaa kuuden omarantaisen tontin rakentamisen ja saman verran rannantuntumassa olevia tontteja. Kitusenkulman asemakaavalla saatiin uusi katuyhteys, Kärppäkatu, palvelemaan teollisuusalueen liikennöintiä.

Tarjanne-, Hauhuu- ja Uurasvesien rantaosayleiskaavamuutos ja Ilomäen ranta-asemakaavan muutos hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.11.2020. Molemmat kaavamuutokset tulivat vireille yksityisten maanomistajien pyynnöstä ja toteutus oli konsulttitoimistojen vastuulla.

Marttisen saaren kehittämissuunnitelman laatiminen on aloitettu vuonna 2019 ja työlle asetettiin myös ohjausryhmä. Kehittämissuunnitelma oli alkuvuodesta 2020 nähtävillä ja siitä pyydettiin viranomaislausunnot sekä saatiin kuntalaisille osoitetun avoimen verkkokyselyn kautta 74 vastausta. Kaupunginhallitus päätti 11/2020 ohjausryhmän esityksestä tilata aluelle konsepti- ja ideasuunnitelman Studio Puisto Oy:ltä.

Rakennusjärjestyksen uudistaminen aloitettiin kaupunginhallituksen päätöksellä 6.10.2020 § 268 ja tavoitteena on saada se valmiiksi vuoden 2021 aikana.

Vuoden 2020 aikana käsiteltiin ainoastaan yksi lomarakennuspaikan muuttaminen pysyvään asuinkäyttöön.

Kaupunki osti vuoden 2020 aikana kaksi kiinteistöä, joiden yhteispinta-ala oli noin 2,9 ha ja kokonaiskauppahinta 40.391 euroa. Kaupunki myi neljä kiinteistöä, joiden pinta-ala oli yhteensä noin 2,7 ha ja kokonaiskauppahinta 23.013 euroa.

Uusi kaavoitus- ja kehittämispäällikkö aloitti virassaan elokuussa 2020.

Elinkeinotoiminta

"Kasvua viennistä Pohjois-Pirkanmaan teollisuusyrityksille" (Vienti Voimala) -hankkeen toteutusta on jatkettu vuonna 2020. Koronaepidemian johdosta hanketta ei ole voitu toteuttaa suunnitellusti ja hanke jatkuu heinäkuun 2021 loppuun saakka. Hankkeelle on myönnetty rahoitusta Pirkanmaan liitolta ja on käynnistynyt elokuussa 2019. Hanke toteutetaan yhteistyössä Ruoveden kunnan ja Parkano-Kihniö alueen kehitysyhtiön, Kehitysparkin kanssa.

Kaupungin elinkeinotoimi organisoii työ- ja elinkeinoministeriön myöntämän yksinyrittäjien koronatuen maksatuksen Virroilla.

Tampereen seudun ammattiopisto Tredun kanssa on jatkettu yhteistyötä.

Henkilöstöhallinto

Henkilöstöjaoksella oli vuoden 2020 aikana 6 kokousta. Vuoden aikana tapahtui muutoksia työn organisoimisessa covid 19-epidemian vuoksi. Jaos hyväksyi kaupungin etätöiden periaatteet, etätönsopimuksen mallin sekä mobiilileimauksen periaatteet sekä muutti pandemian ajaksi harkinnanvaraisten virka- ja työvapaiden määräyksiä. Uudet kunta-alan työnsopimukset tulivat voimaan 1.4.2020, jonka perusteella esim. poistuivat ns. kiky-sopimuksen mukaiset työajan pidennykset. Syksyllä tehtiin Kunta10 hyvinvointikysely, jonka tulokset osoittivat, että kaupungin tulokset olivat parantuneet. Henkilöstöhallinnon merkittävin hanke oli vuoden aikana HR-ohjelman vaihtaminen nopealla aikataululla. Palkanlaskennan ja muu henkilöstöhallinnon päivittäisten asioiden hoitaminen siirtyi 1.11. lähtien tehtäväksi Personec F2 -ohjelmalla. Siirto sitoi koko loppuvuoden merkittävästi henkilöstö- ja taloushallinnon henkilöstöä. Siirrossa yhteistyökumppanina oli Monetra Oy, jolle tässä yhteydessä ulkoistettiin määräaikaisesti kaupungilta Keiturin Sote Oy:n palkanlaskenta.

Työllistäminen, kuntouttava työtoiminta ja etsivä nuorisotyö

Työllistämisen ja työpajatoiminnan tehtävänä on tukea työmarkkinoille sijoittumista ja huolehtia pitkään työttöminä olleiden henkilöiden aktivointisuunnitelmien laatimisesta tai työllistää heidät. Palkkatukityöllistäminen, kuntouttava työtoiminta, etsivä nuorisotyö ja kaupungin työpajat muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden ja antaneet entistä paremmat mahdollisuudet tukityöllistämisen kehittämiseen ja koordinointiin. Vuonna 2020 palkkatukityöllistämisen menot alenivat koronaepidemian johdosta, koska toimintoja supistettiin, eikä työtä ollut tarjolla. Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan työllisyystöiden nettomeno aleni vuoteen 2019 verrattuna n. 28 200 euroa (19,5 %), talousarvio alittui puolestaan noin 64 000 eurolla. Työmarkkinatuen kuntaosuus puolestaan nousi työllisyystilanteen heikkenemisen johdosta edelliseen vuoteen verrattuna noin 105 000 euroa ja talousarvio ylittyi noin 62 500 eurolla. Vuonna 2020 on edelleen jatkettu työllistettyjen palkkaamista myös osastojen omista määrärahoista. Kaupunginhallituksen määrärahoista on palkattu työllistettyjä lähinnä kuntouttavan työtoiminnan ohjaamiseen, terveyskeskuksen kahvioon sekä velvoitetyöllistettyjen palkkaamiseen. Koronaepidemian johdosta velvoitetyötä ei järjestetty 1.7.2020 alkaen, mikä vaikuttaa työllistettyjen määrään. Lisäksi kuntouttava työtoiminta oli valmiuslain aikana poissa toiminnasta 18.3.2020 alkaen yhtämittaisesti kuukauden, jonka jälkeen toiminta palautettiin vähitellen takaisin turvallisuus edellä. Toiminta ei ole ollut velvoittavaa 30.9.2020 asti. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvia on ollut vähemmän, osa henkilöistä ei ole halunnut tulla toimintaan terveydellisistä syistä koronan takia.

Etsivän nuorisotyön yksilöohjaaja on ollut vuonna 2020 yhteydessä 67 nuoreen, joista miehiä 39 ja naisia 28. Heistä asiakkaaksi jäi 44 nuorta. Asiakkaista 18 nuorta on saatu autettua eteenpäin eri tahoille ja Etsivä Nuorisotyön asiakkuus on päätetty, koska ei enää tarvetta tai nuori on muuttanut pois paikkakunnalta. Etsivä Nuorisotyön toimisto sijaitsee Virtain kaupungin virastotalossa, mutta suurin osa asiakaskontakteista tapahtuu kotikäynneillä tai tapaamisissa mm. kahviloissa. Nuorten omat yhteydenotot suoraan Etsivä Nuorisotyöhön ovat lisääntyneet merkittävästi. Nuoret osaavat hakea apua itselleen tai kavereilleen ongelmien ratkaisemiseksi. Suurimmalla osalla asiakkaista on mielenterveys- ja huumeongelmia. Yksinäisyys ja toivottomuus omaa elämää kohtaan on korostunut koronatilanteen vuoksi entisestään. TimeOut-Aikakalisän

ohjaajakoulutuksen saaneena yksilöohjaaja on osallistunut kutsuntoihin, joka mahdollistaa tapaamisen virtolaisten nuorten miesten koko ikäluokan kanssa. Kutsunnoissa yksilöohjaaja haastattelee nuoret ja näin nuoren on mahdollista saada jo varhaisessa vaiheessa yksilöohjaajan apua. Asepalveluksen keskeyttäneistä tulee ilmoitus puolustusvoimilta suoraan Etsivä Nuorisotyöhön. Etsivä Nuorisotyön yksilöohjaaja pitää Tredussa vastaanottoa 1-2 kertaa kuukaudessa ja järjestää siellä myös erilaisia projekteja.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 200 490,01	1 246 990	0	1 246 990	1 226 854,24	-20 135,76	98,4
Toimintamenot	-2 395 214,15	-2 663 473	-53 470	-2 716 943	-2 571 050,46	145 892,54	94,6
Toimintakate	-1 194 724,14	-1 416 483	-53 470	-1 469 953	-1 344 196,22	125 756,78	91,4
Poistot	-570 446,13	-578 951	0	-578 951	-541 035,98	37 915,02	93,5
Yli/alijäämä	-1 765 170,27	-1 995 434	-53 470	-2 048 904	-1 885 232,20	163 671,80	92,0

Hallituksen alaisessa toiminnassa talousarvio ylittyi työllistämisen osalta, mutta muilla osastoilla talousarvio alittui. Euro-määräisesti alitus oli merkittävintä hallinnossa, jossa toimintakate alittui yhteensä 74 000 eurolla. Toimintatuotot alittuivat erityisesti työllistämistukien sekä teollisuusyritysten kansainvälistymishankkeen osalta, jonka toteutus ei edennyt suunnitellusti koronaepidemian johdosta.

3.4.2 Hallinnon ja talouden tulosalue

Hallinnon ja talouden tulosalue vastaa talous- ja tietohallinnon palveluista, asianhallinnan toimivuudesta sekä kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston valmistelu- ja toimeenpanotehtävistä. Hallinnon ja talouden muodostavat kaupunginkanslia, monistamo, taloushallinto ja henkilöstöhallinto.

Kaupunginkanslia

Kaupunginkanslian keskeisimpiin tehtäviin kuului läpi toimintavuoden 2020 tiedonohjaussuunnitelman eteenpäin vieminen yhdessä osastojen kanssa, asianhallinnan kehittäminen, tietosuoja-asiat ja viestinnän kehittäminen. Tämän lisäksi toimintavuonna aloitettiin tiedonhallintamallin laatiminen sekä työ kaupungin verkkosivujen kehittämisestä saavutettavuusdirektiiviä vastaavaksi. Kaupungin puhepalvelut kilpailutettiin alkuvuodesta ja kaupungin puhelinliittymät ja puhelinvaihe siirtyivät uudelle toimijalle toukokuussa 2020.

Virtain kaupunki on ollut mukana digihankkeessa naapurikuntien kanssa. *Saavutettava, vetovoimainen ja kestävä kunta* –hankkeen tavoitteena on uudistaa Juupajoen, Oriveden, Ruoveden, Mänttä-Vilppulan ja Virtain toimintatapoja ja palveluprosesseja sekä parantaa niiden vaikuttavuutta sekä laatua sähköisiä palveluja kehittämällä ja tarjolla olevia ratkaisuja hyödyntämällä. Valtiovarainministeriö myönsi hankkeelle 135 900 euroa. Hanke toteutetaan vuosien 2020-2021 aikana. Hankkeen puitteissa on järjestetty koulutusta henkilöstölle mm. saavutettavuusdirektiivistä sekä Teams-koulutusta. Lisäksi vuonna 2021 toteutetaan mm. sähköisten lomakkeiden käyttöönotto.

Tietoturvan ja tietosuojan kehittäminen

Vuoden 2017 aikana on perustettu tietoturvatyöryhmä Virtain kaupungille, jonka tarkoituksena on kehittää tietoturvaa, tietosuoja ja laatia henkilöstölle ohjeita tietosuojaan ja tietoturvaan liittyen. Kaupunginhallitus on nimennyt hallintosihteerin kaupungin tietosuojavastaavaksi ja tietohallintopäällikön tietoturvavastaavaksi. Tietoturvatyöryhmä kokoontui vuoden 2020 aikana 11 kertaa. Tietoturvatyöryhmä hyödyntää työssään Arter Oy:n tietosuojamallia ja –järjestelmää, joka otettiin käyttöön vuonna 2018. Tämä parantaa erityisesti tietosuoja-asetuksen tuomaa osoitusvelvollisuuden todentamista. Toimintavuonna aloitettiin tiedonhallintamallin laatiminen käyttämällä Arter Oy:n tiedonhallintamallia.

Henkilöstön koulutuksiin on otettu käyttöön vuonna 2018 nettikoulutus tietosuoja- ja tietoturva asioihin liittyen, jonka suorittamisesta pitää toimittaa esimiehelle todistus. Nettikoulutus on jatkunut siten, että jokaisen uuden työntekijän tulee koulutus käydä, poikkeuksena ovat lyhyet alle 3 kuukauden määräaikaiset työntekijät, joiden tehtäviin ei kuulu henkilötietojen käsittelyä. Asiakirjojen, tietojen ja tietojärjestelmien käyttö- ja salassapitositoumus on otettu käyttöön vuoden 2020 alusta. Virtain kaupungilla on voimassa oleva tietoturva- ja tietosuojarahallitus ja henkilötietojen käsittelyn yleisohje. Vuoden 2019 aikana laadittua tietoturvakartoitusta on hyödynnetty tietoturvan, tietosuoja ja ICT:n toiminnan kehittämisessä.

Toimintavuoden aikana käynnistettiin tietoliikennepalveluiden kilpailutus, missä yhtenä pääpainona on palveluiden kehittämisen lisäksi tietoliikenneturvallisuus. Istekki Oy:n kanssa on laadittu palvelinten ja varmistusratkaisun hallinta- ja valvontasopimus. Istekki Oy:n rooli jatkossa on toimia tietohallinnon tukena kehittämiseen liittyvissä asioissa

Tietohallinto

Tietohallinnon tehtävänä on tuottaa tukipalveluita Virtain kaupunkikonsernin kaikille palvelualoille, olla digitaalisten palveluiden mahdollistajana sekä kehittää ICT-palveluita strategian mukaisesti.

Vuoden 2020 suurimpia yksittäisiä projekteja on ollut yhtenäiskoulun ICT-ratkaisujen suunnittelu ja tietoliikennepalveluiden kilpailutus.

Yhtenäiskoulun ICT-ratkaisuissa on painotettu ICT-palveluiden toimivuutta käyttäjän näkökulmasta, ylläpidon sujuvuutta ja tietoturva.

Tietoliikennepalveluiden kilpailutuksessa on käytetty ulkopuolista Learnpoint Oy:tä. Tietoliikennepalveluiden ajantasaistaminen on keskeistä toiminnan sujuvuuden, tietoturvan ja kehittämisen osalta.

Tietohallinnon palvelutuotantoa on kehitetty mm. liittymässä Istekki Oy:n ns. pienosakkaana. Pienosakkuus mahdollistaa in-house aseman. Istekki tuottaa jatkuvana palveluna palvelimien hallintaa -ja valvontaa, varmistusratkaisujen hallintaa sekä valvontapalvelut yhdessä tietohallinnon kanssa. Lisäksi Istekin rooli korostuu laajoissa ja vaativissa kokonaisuuksissa, missä tarvitaan ulkopuolista resursointia.

Taloushallinto

Vuosi 2020 on ollut taloushallinnon osalta hyvin työntäyteinen. Järjestelmätoimittaja irtisanoi vuoden 2019 lopussa palkkajärjestelmän sopimuksen päättymään 30.9.2020. Tämän johdosta tuli pakolliseksi palkkajärjestelmän vaihtaminen vuoden aikana. Järjestelmä päädyttiin hankkimaan Monetra Pirkanmaa Oy:ltä järjestelmäpalveluna. Samassa yhteydessä hankittiin myös matkalaskujärjestelmä. Projektin aikataulu oli erittäin haastava ja työmäärä mm. konversioaineistojen tuottamisen osalta todella merkittävä. Käyttöönottoa jouduttiin siirtämään kuukaudella, mutta haasteista huolimatta palkat saatiin maksuun ajallaan. Järjestelmävaihdoksella on ollut merkittävä vaikutus sekä palkkahallinnon työtehtäviin, että esimiesten ja työntekijöiden arkeen.

Vuonna 2020 on valmistauduttu myös vuoden 2021 alusta voimaan tulleeseen automaattiseen talousraportointiin, joka on tosin jäänyt palkkajärjestelmäprojektin jalkoihin. Talousraportointiin liittyen on suunniteltu myös uuden tietokannan hankintaa, jota ei kuitenkaan ollut mahdollista toteuttaa vielä vuonna 2020 resurssipulasta johtuen. Käytäntöjen selkiytyessä vuoden 2021 aikana harkitaan tietokantamuutoksen toteutustarvetta uudelleen. Vuoden 2020 aikana vaihdettiin myös maksuliikenneohjelma uuteen järjestelmään vanhan järjestelmän tuen päättyessä.

Työkuormaa on helpotettu tilapäistyövoimalla.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	927 080,26	760 129	0	760 129	863 264,83	103 135,83	113,6
Toimintamenot	-1 292 889,81	-1 303 823	-70 000	-1 373 823	-1 321 008,64	52 814,36	96,2
Toimintakate	-365 809,55	-543 694	-70 000	-613 694	-457 743,81	155 950,19	74,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-203,37	0	0	0	-290,62	-290,62	
Poistot	-48 838,72	-52 500	0	-52 500	-22 781,24	29 718,76	43,4
Yli/alijäämä	-414 851,64	-596 194	-70 000	-666 194	-480 815,67	185 378,33	72,2

Muutetun talousarvion nettomääräraha allitui kaikilla toiminnoilla. Sisäisiin veloituksiin ei tehty muutoksia vuoden aikana.

3.5 PERUSTURVALAUTAKUNTA

Perustuslain mukaan julkisen vallan on turvattava jokaiselle riittävien sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus sekä edistettävä väestön terveyttä. Palveluiden tason on oltava sellainen, että se luo jokaiselle ihmiselle edellytykset toimia yhteiskunnan täysivaltaisena jäsenenä. Sosiaali- ja terveyspalvelut kuuluvat kunnan yleiseen järjestämisvelvollisuuteen. Se voi tuottaa sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut yksin tai muodostaa keskenään kuntayhtymiä. Kunta voi myös ostaa sosiaali- ja terveyspalveluja muilta kunnilta, järjestöiltä tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Sairaanhoidopiirit järjestävät erikoissairaanhoidon.

Sosiaalipalveluilla tarkoitetaan kunnallisia sosiaalipalveluja ja niihin sisältyviä tukipalveluja sekä muita toimia, joilla sosiaalihuollon ammattihenkilöt ja muu asiakastyöhön osallistuva henkilöstö edistävät ja ylläpitävät yksilön, perheen ja yhteisön toimintakykyä, sosiaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta. Sosiaalityöhön kuuluu myös yleis- ja erityislainsäädännön mukaisten sosiaalihuollon tehtävien ja palvelujen toteuttaminen. Osana hyvinvoinnin edistämistä kunnan tulee järjestää sosiaalihuollon neuvontaa ja ohjausta sekä rakenteellista sosiaalityötä.

Terveyspalvelut kattavat muun muassa erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon ja ympäristöterveydenhuollon. Kuntien selviytymiseksi näiden palveluiden tuottamisesta valtio maksaa kunnille valtionosuutta. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen valtuuston hyväksymä hyvinvointikertomus ja sen painopisteet ja indikaattorit ohjaavat perusturvalautakunnan toimintaa.

Virrat ja Ruovesi muodostavat perusturvan yhteistoiminta-alueen lasten päivähoidon ja ympäristöterveydenhuollon palveluja lukuun ottamatta. Perusturvalautakunta toimii yhteislautakuntana, siten kuin yhteistoimintasopimuksessa on päätetty. Lautakunnan tehtävät ja toimivalta on määritelty Virtain kaupungin hallintosäännössä. Ruoveden palvelut ovat Virtain kaupungin perusturvaosaston järjestämisvastuulla.

Perusturvaosastoa johtaa sosiaali- ja terveysjohtaja.

Henkilöstömäärä 31.12.2020

TULOSALUE	Henkilöstö	Henkilöstö	Henkilöstö	Henkilöstö	Muutos	Muutos
	31.12.2020 Virrat	31.12.2020 Ruovesi	31.12.2019 Virrat	31.12.2019 Ruovesi	2019–2020 Virrat	2019–2020 Ruovesi
Sairaanhoito	1	1	1	-	0	1
Hammashuolto	1	1	5	6	-4	-5
Hallinto- ja sosiaalityö	12,4	8,6	15	4	-2,6	+4,6
Yhteensä	14,4	10,6	21	10	-6,6	+0,6

Kunta	Vuosi	Menot	Asukasluku	€/asukas	Muutos % /v
Virrat	2014	26 099 853	7161	3 645	
	2015	25 211 409	7006	3 599	-1,27 %
	2016	26 302 044	6917	3 803	5,67 %
	2017	26 115 406	6844	3 816	0,35 %
	2018	27 281 467	6741	4 047	6,43 %
	2019	28 932 646	6545	4 421	9,23 %
	2020	29 220 801	6516	4 484	1,45 %
Ruovesi	2014	19 347 558	4691	4 125	
	2015	19 773 622	4621	4 279	3,74 %
	2016	19 564 196	4565	4 286	0,15 %
	2017	20 063 638	4462	4 497	4,92 %
	2018	19 814 754	4395	4 508	0,27 %
	2019	20 169 252	4291	4 700	4,26 %
	2020	19 298 839	4214	4 580	-2,57 %

Konsernistrategiassa perusturvaosastolle asetetut strategisista tavoitteista johdetut sitovat operatiiviset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet ja toteutuminen vuonna 2020:

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet/Mittarit	Toteutuminen
Kivijalka: henkilöstö	Sitoutunut, palvelualtis, vastuullinen, kehittyvä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	1. Toteutuneiden kehityskeskusteluiden määrä 2. Sairauspoissaolojen väheneminen 3. Kunta 10 tulosten paraneminen 4. Koulutuspäivien toteutuminen	1. Sosiaalitoimistossa ei toteutunut, Keiturin Sotessa toteutunut 2. Ei Seurattu kaupungilla, 3. Seurattu, pysyneet ennallaan 4. Toteutuneet, koulutussuunnitelma puuttunut
Kivijalka: talous	Kustannustehokkuus	1. Erikoissairaanhoidon ostopalvelun euromääräinen seuranta neljännesvuosittain 2. Oman palvelutuotannon kustannusten aleneminen 3. Uusien toimenpiteiden käynnistäminen yhteistoiminta-alueella 4. Tuotteistaminen (palveluseteli)	1. Toteutunut 2. Ei toteutunut 3. Käynnistetty, ei toteutunut koronan vuoksi 4. Ei toteutunut
Onnistuva yhteistoiminta-alue	Oikea-aikaiset, oikein mitoitettut ja kohdennetut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut	1. Ennaltaehkäisevien ja avopalveluiden määrän lisääntyminen ja raskaiden palvelumuotojen väheneminen (laitoshoido, erikoissairaanhoido, huostaanotto, yli 75-vuotiaiden pitkäaikaishoidon seuraaminen vrt. Pirkanmaa %) 2. Asiakastytyväisyyskyselyiden toteutuminen ja tulosten paraneminen 3. Oikaisuvaatimusten, muistutusten, kanteluiden ja reklamaatioiden määrä 4. Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelut annetaan määräaikaisten puitteissa	1. Ei toteutunut, monet matkalan kynnyksen palvelut koronatauolla 2. Toteutunut 3. Toteutunut 4. Määräajat toteutuneet, hammashoidossa eivät toteutuneet
Kumppanien kanssa vahva yhteistoiminta-alue	Sote-yhteistoiminta-alue (Ruovesi, Virrat ja Keiturin Sote Oy) sekä alueen palveluntuottajat ja kolmas sektori toimivat yhdessä asukkaiden hyväksi	1. Kohtaamispaikkojen toiminnan vakiinnuttaminen yhteistoiminta-alueella	1. Vakiinnutettu, tauolla koronan vuoksi
Uudistuva yhteistoiminta-alue	Pirkanmaa-yhteensopivuus alueen sote-palvelut turvaten Digitaalisten palveluiden ja liikkuvien terveyspalveluiden kehittäminen	1. Osallistuminen Pirkanmaan alueen sotekehityshankkeisiin liittyen perusturvan alaisiin asioihin 2. Perhekeskustoimintamalli käytössä myös Ruovedellä v.2020 (LAPE-hanke) 3. Digitalisaatio- ja terveysteknologia-palveluiden käyttöönotossa mukana aktiivisesti 4. Ikääntyneiden palveluissa uusien toimintamallien etsiminen ketterin kokeiluin	1. Toteutunut 2. Kehitteillä 3. Kehitteillä, osalistutaan KaTi-hankkeeseen 4. Kati-hanke, kotihoito 24/7, kotihoidon vertaiskehittäminen aloitettu

Vastuullinen yhteistoiminta-alue	Helposti lähestyttävät, tasarvoiset ja yhdenvertaiset lähipalvelut	1. Kaikkien tavoitettavissa olevat sote-palvelut 2. Matalan kynnyksen palveluiden (lähtö, kohtaamispaikka) juurruttaminen alueelle 3. "Yhden luukun" periaatteen toteutuminen palveluissa 4. Lähipalveluiden määrittäminen yhteistoiminta-alueelle	1. Toteutuneet, sähköinen asiointi puuttuu 2. Toteutunut 3. Osittain 4. Toteutunut
----------------------------------	--	---	---

Tavoitteiden toteutuminen 2020

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	27 264 277,21	27 694 324	-1 502 165	26 192 159	27 439 955,77	1 247 796,77	104,8
Toimintamenot	-56 091 603,10	-56 744 717	342 165	-56 402 552	-56 484 333,94	-81 781,94	100,1
Toimintakate	-28 827 325,89	-29 050 393	-1 160 000	-30 210 393	-29 044 378,17	1 166 014,83	96,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-339,82	0	0	0	0,00	0,00	
Poistot	-104 980,47	-193 874	0	-193 874	-176 422,50	17 451,50	91,0
Yli/alijäämä	-28 932 646,18	-29 244 267	-1 160 000	-30 404 267	-29 220 800,67	1 183 466,33	96,1

VIRRAT 31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	4 545 182,57	3 954 250	-90 000	3 864 250	4 868 029,01	1 003 779,01	126,0
Toimintamenot	-33 374 685,30	-33 044 643	-70 000	-33 114 643	-33 938 529,26	-823 886,26	102,5
Toimintakate	-28 829 502,73	-29 090 393	-160 000	-29 250 393	-29 070 500,25	179 892,75	99,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-339,82	0,0	0,0	0	0,00	0,00	
Poistot	-102 803,62	-153 874	0	-153 874	-150 300,42	3 573,58	97,7
Yli/alijäämä	-28 932 646,17	-29 244 267	-160 000	-29 404 267	-29 220 800,67	183 466,33	99,4

RUOVESI 31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	22 719 094,64	23 740 074	-1 412 165	22 327 909	22 571 926,76	244 017,76	101,1
Toimintamenot	-22 716 917,80	-23 700 074	412 165	-23 287 909	-22 545 804,68	742 104,32	96,8
Toimintakate	2 176,84	40 000	-1 000 000	-960 000	26 122,08	986 122,08	-2,7
Poistot	-2 176,85	-40 000	0	-40 000	-26 122,08	13 877,92	65,3
Yli/alijäämä	-0,01	0	-1 000 000	-1 000 000	0,00	1 000 000,00	0,0

Kaupunginvaltuuston 8.4.2019 hyväksymä tasapainottamishjelma on perusturvalautakunnan alaisen toiminnan osalta toteutumassa seuraavasti:

Perusturvalautakunta	Vaikutus toimintaan ja palveluihin	Vaikutus/Euroa			Toteutuminen
		2019	2020	2021	
Asiakasmaksutuottojen muuttaminen talousarviossa lähemmäksi 2018 toteumaa		54 000	54 000		Toteutunut
Talkoovapaiden tarjoaminen Keiturin Sote Oy:lle / Vapaaehtoinen lomarahavaihto vapaaksi (hallinto, osastonhoitajat, sihteerit).	E.m. toimenpiteet eivät saa aiheuttaa sijaistarvetta.	47 000	47 000		Ei toteutunut
Hoitotarvikkeiden (mm. haavanhoitotuotteet) siirtäminen Tuomilogistiikan hankintasopimuksen piiriin	Tuotevalikoiman tarkastelu, käydään läpi prosessi, jolla tuotteita annetaan asiakkaille ja miten käyttöä seurataan.	16 000	25 000		Toteutunut, ei säävutettu merkittäviä kustannussäästöjä
Uusia asiakkaita ei sijoiteta ulkopuolisiin yksiköihin, jos omissa on tilaa.	Budjetoitu ulkopuolinen kehva-sijoituksen osto vapautunut talousarvion hyväksymisen jälkeen	89 000	89 000		Ei toteutunut
Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden asumisen uudelleenarviointi			120 000		Ei toteutunut
Kumulatiivinen säästö yhteensä		206 000	335 000		
Vuotuinen lisäys		206 000	129 000		

3.5.1 Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue

Ehkäisevän terveydenhuollon lakisääteisinä tehtävinä ovat väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen, terveellisen ja turvallisen elinympäristön turvaaminen sekä eläinten hyvinvoinnin ja hyvän kohtelun edistäminen mukaan lukien ympärivuorokautinen eläinlääkäripäivystys. Toimintaan kuuluvat terveysneuvonta, seulonta- ja joukkotarkastukset, yleiset terveystarkastukset äitiys-, lasten- ja aikuisneuvolassa, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, työterveyshuolto, eläinlääkintähuolto sekä terveydensuojelu.

Virtain ehkäisevän terveydenhuollon tulosalueella ylitystä on tullut koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon, eläinlääkäripalveluiden sekä ympäristöterveydenhuollon osalta. Toimintakate kuitenkin koheni viime vuoteen verrattuna noin 77 900 euroa.

Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa ylitys johtui pääosin lääkärikustannuksesta, joka oli budjetissa sisällytetty lääkäripalveluiden kustannuksiin.

Eläinlääkintäpalveluissa ylitystä tuli sekä yhteistoiminta-alueen kustannusten, että eläinlääkärisubventioiden osalta.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	11 685,10	5 600	0	5 600	10 321,00	4 721,00	184,3
Toimintamenot	-1 288 204,44	-1 103 353	0	-1 103 353	-1 205 086,25	-101 733,25	109,2
Toimintakate	-1 276 519,34	-1 097 753	0	-1 097 753	-1 194 765,25	-97 012,25	108,8
Poistot	-326,53	0	0	0	-4 420,67	-4 420,67	-100,0
Yli/alijäämä	-1 276 845,87	-1 097 753	0	-1 097 753	-1 199 185,92	-101 432,92	109,2

VIRRAT 31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	8 309,10	4 400,00	0	4 400	8 424,00	4 024,00	191,5
Toimintamenot	-944 278,66	-781 703	0	-781 703	-895 000,31	-113 297,31	114,5
Toimintakate	-935 969,56	-777 303	0	-777 303	-886 576,31	-109 273,31	114,1
Poistot	-217,69	0,00	0	0	-3 114,59	-3 114,59	-100,0
Yli/alijäämä	-936 187,25	-777 303	0	-777 303	-889 690,90	-112 387,90	114,5

RUOVESI 31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	3 376,00	1 200	0	1 200	1 897	697,00	158,1
Toimintamenot	-343 925,78	-321 650	0	-321 650	-310 086	11 564,06	96,4
Toimintakate	-340 549,78	-320 450	0	-320 450	-308 188,94	12 261,06	96,2
Poistot	-108,84	0	0	0	-1 306	-1 306,08	-100,0
Yli/alijäämä	-340 658,62	-320 450	0	-320 450	-309 495,02	10 954,98	96,6

3.5.2 Sairaanhoidon tulosalue

Lakisääteisenä tehtävänä on kunnan asukkaiden ja muiden kunnan alueella tilapäisesti oleskelevien kiireellinen avosairaanhoido ja ne mielenterveyspalvelut, jotka ovat tarkoituksenmukaista järjestää terveyskeskuksen toimesta. Tulosalueelle kuuluvat seuraavat yksiköt: lääkärit, hoitotarvikejakelu, poliklinikka, sairaankuljetus, laboratorio, röntgen, kuntoutus, sotaveteraanien kuntoutus ja vuodeosasto.

Yhteistoimialueen molemmissa kunnissa sairaanhoidon tulosalueella ylitystä muodostui etenkin koronan johdosta syntyneistä laboratoriokuluista sekä hoito- ja suojaintarvikekuluista. Lisäksi sairaankuljetuksen menot ylittivät ollen kuitenkin hieman edellisvuotta alhaisemmalla tasolla.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	2 014 993,68	1 262 150	0	1 262 150	1 814 046,36	551 896,36	143,7
Toimintamenot	-10 934 173,19	-11 028 391	90 970	-10 937 421	-11 808 636,20	-871 215,20	108,0
Toimintakate	-8 919 179,51	-9 766 241	90 970	-9 675 271	-9 994 589,84	-319 318,84	103,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-44,91	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Poistot	-46 085,42	-144 270	0	-144 270	-90 444,09	53 825,91	62,7
Yli/alijäämä	-8 965 309,84	-9 910 511	90 970	-9 819 541	-10 085 033,93	-265 492,93	102,7

VIRRAT 31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 339 796,24	847 400	0	847 400	1 324 685	477 284,73	156,3
Toimintamenot	-6 593 141,49	-6 942 801	0	-6 942 801	-7 464 394	-521 592,87	107,5
Toimintakate	-5 253 345,25	-6 095 401	0	-6 095 401	-6 139 709,14	-44 308,14	100,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-44,91	0	0	0	0	0,00	
Poistot	-44 888,15	-104 270	0	-104 270	-76 077	28 193,15	73,0
Yli/alijäämä	-5 298 278,31	-6 199 671	0	-6 199 671	-6 215 785,99	-16 114,99	100,3

RUOVESI 31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	675 197,44	414 750	0,00	414 750	489 361,63	74 611,63	118,0
Toimintamenot	-4 341 031,70	-4 085 590	90 970,00	-3 994 620	-4 344 242,33	-349 622,33	108,8
Toimintakate	-3 665 834,26	-3 670 840	90 970	-3 579 870	-3 854 880,70	-275 010,70	107,7
Poistot	-1 197,27	-40 000	0,00	-40 000	-14 367,24	25 632,76	-
Yli/alijäämä	-3 667 031,53	-3 710 840	90 970	-3 619 870	-3 869 247,94	-249 377,94	100,0

3.5.3 Erikoissairaanhoidon tulosalue

Erikoissairaanhoidon palveluita ostetaan pääosin Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä. Ruovesi ja Virrat muodostavat yhteisen tilaajarenkaan. Tulosalue sisältää myös mielenterveyspalvelut. Erikoissairaanhoidon menot alittivat talousarvion sekä Virtain, että Ruoveden palvelutuotannon osalta, koska kiireetöntä hoitoa ei ole voitu toteuttaa suunnitellusti koronaepidemian johdosta.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	41 684,10	98 000	0	98 000	71 631,45	-26 368,55	73,1
Toimintamenot	-17 484 673,04	-17 876 864	705 478	-17 171 386	-15 755 864,80	1 415 521,20	91,8
Toimintakate	-17 442 988,94	-17 778 864	705 478	-17 073 386	-15 684 233,35	1 389 152,65	91,9
Poistot	-217,69	0	0	0	-2 612,28	-2 612,28	
Yli/alijäämä	-17 443 206,63	-17 778 864	705 478	-17 073 386	-15 686 845,63	1 386 540,37	91,9

VIR RAT 31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	39 104,10	73 500	0	73 500	68 946,45	-4 553,55	93,8
Toimintamenot	-10 402 128,88	-10 357 045	420 000	-9 937 045	-9 424 295,86	512 749,14	94,8
Toimintakate	-10 363 024,78	-10 283 545	420 000	-9 863 545	-9 355 349,41	508 195,59	94,8
Poistot	-217,69	0	0	0	-2 612,28	-2 612,28	
Yli/alijäämä	-10 363 242,47	-10 283 545	420 000	-9 863 545	-9 357 961,69	505 583,31	94,9

RUOVESI 31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	2 580,00	24 500	0	24 500	2 685,00	-21 815,00	11,0
Toimintamenot	-7 082 544,16	-7 519 819	285 478	-7 234 341	-6 331 568,94	902 772,06	87,5
Toimintakate	-7 079 964,16	-7 495 319	285 478	-7 209 841	-6 328 883,94	880 957,06	87,8

3.5.4 Hammashuollon tulosalue

Hammashuollon lakisääteinen tehtävä on hammashuollon ylläpitäminen, johon katsotaan kuuluvaksi suun terveyteen liittyvä valistus- ja ehkäisytoiminta, kunnan asukkaiden tutkimus ja hoito sekä kunnassa opiskelevien hammashuolto sekä potilaan asuinpaikasta riippumaton kiireellinen hammashoito.

Virtain hammashuollon menot ovat ylittyneet erityisesti hoitotarvikemenojen sekä Keiturin Sote Oy:n palveluveloitusten osalta. Palveluveloitusten ylitykseen vaikuttavat mm. eläkemenoperusteiset maksut, joita ei ollut huomioitu budjetissa riittävällä tasolla sekä henkilövaihdojen ja jonojen purkamisen johdosta käytetyt ostopalvelut.

Ruoveden hammashoidossa talousarvion ylitys johtui pääosin vuokramenoista sekä aine- ja tarvikeostoista. Vuokrien osalta ylitykseen vaikuttaa terveyskeskuksen vuokran jakoperusteiden muutos.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	487 152,62	519 150	-93 000	426 150	470 884,91	44 734,91	110,5
Toimintamenot	-1 690 064,43	-1 584 572	-70 000	-1 654 572	-1 795 659,57	-141 087,57	108,5
Toimintakate	-1 202 911,81	-1 065 422	-163 000	-1 228 422	-1 324 774,66	-96 352,66	107,8
Poistot	-7 330,66	-5 576	0	-5 576	-27 081,58	-21 505,58	485,7
Yli/alijäämä	-1 210 242,47	-1 070 998	-163 000	-1 233 998	-1 351 856,24	-117 858,24	109,6

VIRRAT 31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	277 431,92	316 450	-90 000	226 450	273 509,11	47 059,11	120,8
Toimintamenot	-1 004 926,29	-911 236	-70 000	-981 236	-1 103 974,97	-122 738,97	112,5
Toimintakate	-727 494,37	-594 786	-160 000	-754 786	-830 465,86	-75 679,86	110,0
Poistot	-7 112,97	-5 576	0	-5 576	-24 469,30	-18 893,30	438,8
Yli/alijäämä	-734 607,34	-600 362	-160 000	-760 362	-854 935,16	-94 573,16	112,4

RUOVESI 31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	209 720,70	202 700	-3 000	199 700	197 375,80	-2 324,20	98,8
Toimintamenot	-685 138,14	-673 336	0	-673 336	-691 684,60	-18 348,60	102,7
Toimintakate	-475 417,44	-470 636	-3 000	-473 636	-494 308,80	-20 672,80	104,4
Poistot	-217,69	0	0	0	-2 612,28	-2 612,28	
Yli/alijäämä	-475 635,13	-470 636	-3 000	-473 636	-496 921,08	-23 285,08	104,9

3.5.5 Sosiaalityön tulosalue

Sosiaalihuoltolain mukaisiin yleisiin sosiaalipalveluihin kuuluvat mm. sosiaalityö ja -ohjaus, päihde- ja mielenterveystyö, kasvatus- ja perheneuvola, omaishoidon tuki ja asumispalvelut. Erityislainsäädännön perusteella tarjottavia kunnallisia sosiaalipalveluja ovat mm. vammaispalvelut ja kehitysvammaisten erityishuolto, toimeentulotuki, lastensuojelu, kuntouttava työtoiminta, lapsen huoltoon ja tapaamisoikeuteen liittyvä sovittelu ja perhehoito.

Sosiaalipalvelut jaetaan subjektiivisen oikeuden palveluihin ja määrärahasidonnaisiin palveluihin. Subjektiivinen oikeus tarkoittaa sitä, että asiakkaalle on myönnettävä palvelu, jos hän täyttää kriteerit. Useat vammaispalvelut ovat edellä mainittuja subjektiivisia palveluja. Määrärahasidonnaisia palveluja ovat mm. omaishoidon tuki ja sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu. Jos määrärahaa ei ole, asiakas ei välttämättä saa palvelua, vaikka kriteerit täyttyisivät.

Sosiaalityön tulosalueella talousarvioylityksiä aiheutui lastensuojelun ostopalveluista sekä kasvaneista henkilöstökuluista mm. hallintolääkärin työpanoksen lisäyksen johdosta.

Ruovedellä toimintatuotot ovat alittuneet Ruoveden kunnan maksuosuuden alittaessa talousarvion, mikä johtuu koko Ruoveden palvelutuotannon talousarvion alittumisesta. Ruoveden sosiaalipalveluiden kokonaismaksuosuuden tuloutus on ollut talousarviossa kirjattuna Ruoveden sosiaalityön tulosalueelle. Ruoveden maksuosuus vuonna 2020 oli 19 161 670,20 euroa (v. 2019: 20 169 251,94 euroa), maksuosuus aleni 5 % edellisvuoteen verrattuna pääosin alentuneiden erikoissairaanhoidon menojen johdosta.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	20 341 459,94	21 504 894	-1 409 165	20 095 729	19 521 280,49	-574 448,51	97,1
Toimintamenot	-3 856 459,86	-3 959 762	-448 378	-4 408 140	-4 528 662,10	-120 522,10	102,7
Toimintakate	16 485 000,08	17 545 132	-1 857 543	15 687 589	14 992 618,39	-694 970,61	95,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-294,91	0	0		0,00		
Poistot	-7 861,20	-7 861	0	-7 861	-7 861,20	-0,20	100,0
Yli/alijäämä	16 476 843,97	17 537 271	-1 857 543	15 679 728	14 984 757,19	-694 970,81	95,6

VIR RAT 31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	144 107,38	133 200	0	133 200	185 892,66	52 692,66	139,6
Toimintamenot	-2 591 019,44	-2 149 830	-420 000	-2 569 830	-2 722 496,54	-152 666,54	105,9
Toimintakate	-2 446 912,06	-2 016 630	-420 000	-2 436 630	-2 536 603,88	-99 973,88	104,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-294,91	0	0	0	0,00		
Poistot	-7 861,20	-7 861	0	-7 861	-7 861,20	-0,20	100,0
Yli/alijäämä	-2 455 068,17	-2 024 491	-420 000	-2 444 491	-2 544 465,08	-99 974,08	104,1

RUOVESI 31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	20 197 352,56	21 371 694	-1 409 165	19 962 529	19 335 387,83	-627 141,17	96,9
Toimintamenot	-1 265 440,42	-1 809 932	-28 378	-1 838 310	-1 806 165,56	32 144,44	98,3
Toimintakate	18 931 912,14	19 561 762	-1 437 543	18 124 219	17 529 222,27	-594 996,73	96,7
Yli/alijäämä	18 931 912,14	19 561 762	-1 437 543	18 124 219	17 529 222,27	-594 996,73	96,7

3.5.6 Kehitysvammahuollon tulosalue

Kehitysvammahuollossa tuotetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisesti palveluja kehitysvammaisille ja heidän perheilleen. Omana toimintana tuotetaan asumispalveluita, työ- ja päivätoimintaa sekä kuntoutusohjausta. Työ- ja päivätoimintaa myydään myös muille kunnille. Lisäksi tarjotaan perhehoitoa kotona asuvien asiakkaiden omaisten tukemiseksi. Kehitysvammapoliklinikan ja laitoshoidon palvelut ostetaan Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä.

Virroilla kehitysvammahuollon maksutuotot ovat alittaneet talousarvion koronan johdosta supistetun toiminnan vuoksi. Ruovedellä kehitysvammahuoltoon tuloutui useamman vuoden kuntalaskutustuottoja tilikauden 2020 aikana.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	562 673,88	667 974	0	667 974	898 933,43	230 959,43	134,6
Toimintamenot	-3 283 543,63	-3 548 151	30 000	-3 518 151	-3 260 222,41	257 928,59	92,7
Toimintakate	-2 720 869,75	-2 880 177	30 000	-2 850 177	-2 361 288,98	488 888,02	82,8
Yli/alijäämä	-2 720 869,75	-2 880 177	30 000	-2 850 177	-2 361 288,98	488 888,02	82,8

VIRRAT 31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	279 397,70	313 600	0	313 600	257 345,81	-56 254,19	82,1
Toimintamenot	-1 895 654,47	-1 990 134	0	-1 990 134	-1 959 663,66	30 470,34	98,5
Toimintakate	-1 616 256,77	-1 676 534	0	-1 676 534	-1 702 317,85	-25 783,85	101,5
Yli/alijäämä	-1 616 256,77	-1 676 534	0	-1 676 534	-1 702 317,85	-25 783,85	101,5

RUOVESI 31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	283 276,18	354 374	0	354 374	641 587,62	287 213,62	181,0
Toimintamenot	-1 387 889,16	-1 558 017	30 000	-1 528 017	-1 300 558,75	227 458,25	85,1
Toimintakate	-1 104 612,98	-1 203 643	30 000	-1 173 643	-658 971,13	514 671,87	56,1

3.5.7 Koti- ja vanhustyön tulosalue

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuuista on tullut voimaan 1.7.2013. Lain toimeenpano edellyttää, että kunnan on seurattava palvelujen laatua ja riittävyttä sekä kerättävä säännöllisesti palautetta palveluja käyttäviltä, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä kunnan henkilöstöltä.

Ikääntyneen väestön sosiaalipalvelut on järjestettävä niin kuin väestön turvallisuus ja toimintakyky edellyttävät. Pitkät etäisyydet lisäävät haastetta tuottaa kotihoito ja tukipalvelut tasavertaisesti asunpaikasta riippumatta samalla tavalla. Tämä on huomioitava erityisesti kotihoidon järjestämisen suunnittelussa.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	3 804 627,89	3 636 556	0	3 636 556	4 652 858,13	1 016 302,13	127,9
Toimintamenot	-17 554 484,51	-17 643 624	34 095	-17 609 529	-18 130 202,61	-520 673,61	103,0
Toimintakate	-13 749 856,62	-14 007 068	34 095	-13 972 973	-13 477 344,48	495 628,52	96,5
Poistot	-43 158,97	-36 167	0	-36 167	-44 002,68	-7 835,68	121,7
Yli/alijäämä	-13 793 015,59	-14 043 235	34 095	-14 009 140	-13 521 347,16	487 792,84	96,5

VIRRAT 31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	2 457 036,13	2 265 700	0	2 265 700	2 749 226,25	483 526,25	121,3
Toimintamenot	-9 943 536,07	-9 911 894	0	-9 911 894	-10 368 704,05	-456 810,05	104,6
Toimintakate	-7 486 499,94	-7 646 194	0	-7 646 194	-7 619 477,80	26 716,20	99,7
Poistot	-42 505,92	-36 167	0	-36 167	-36 166,20	0,80	100,0
Yli/alijäämä	-7 529 005,86	-7 682 361	0	-7 682 361	-7 655 644,00	26 717,00	99,7

RUOVESI 31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TP2019	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 347 591,76	1 370 856	0	1 370 856	1 903 631,88	532 775,88	138,9
Toimintamenot	-7 610 948,44	-7 731 730	34 095	-7 697 635	-7 761 498,56	-63 863,56	100,8
Toimintakate	-6 263 356,68	-6 360 874	34 095	-6 326 779	-5 857 866,68	468 912,32	92,6
Poistot	-653,05	0	0	0	-7 836,48	-7 836,48	-100,0
Yli/alijäämä	-6 264 009,73	-6 360 874	34 095	-6 326 779	-5 865 703,16	461 075,84	92,7

Perusturvan tunnuslukuja

Äitiys- ja lastenneuvolan käynnit	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Terveystoimijat, Virrat	1109	1110	1224	1347	1613	1714
Terveystoimijat, Ruovesi	739	942	727	993	1186	983
Lääkärit, Virrat (ei sis. gynekologikäyntejä)	358	364	318	649	640	633
Lääkärit, Ruovesi	142	161	119	79	126	91
*kausivaihtelua						
Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon käynnit	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Terveystoimijat, Virrat*	1631	1691	2198	2112	1750	1678
Terveystoimijat, Ruovesi	960	1508	1579	1386	1403	1351
Lääkärit, Virrat	243	269	204	310	219	242
Lääkärit, Ruovesi	115	187	159	201	157	149
Kotihoidon / Kotisairaanhoidon käynnit	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Hoitajakäynnit kaikki, Virrat	69 293	67705	52801	52248	56 257	57 224
Lääkärikäynnit, Virrat (geriatri)	139	124				
Hoitajakäynnit, Ruovesi	69 506	66744	66306	74364	63 428	68 479
Lääkärikäynnit, Ruovesi (geriatri)	79	57	n. 10			
*Ruoveden kotihoito on tehnyt yöhoitoa lapsiperheessä vammaispalveluna			626			
Avosairaanhoidon käynnit	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Hoitajakäynnit, Virrat	9345	10668**	9692	9728	10 214	9 871
Lääkärikäynnit, Virrat	9104	10224	11759	11957	12 099	11 516
Hoitajakäynnit, Ruovesi	8054	10483	8612	7381	6 697	5 383
Lääkärikäynnit, Ruovesi	4118	4426	4856	4838	4 132	5 468
Mielenterveystoimiston käynnit	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Sairaanhoidajat ja lähihoitajat, Virrat	1280	1006	784	771	912	1 085
Sairaanhoidajat ja lähihoitajat, Ruovesi	664	790	753	833	990	899
Lääkärit, Virrat	666	645	552	321	223	104
Lääkärit, Ruovesi	104	131	235	327	202	173
Suun terveydenhuollon käynnit	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Lääkärit, Virrat	5640	6448	6935	7904	6 402	6 878
Lääkärit, Ruovesi	4015	4699	4525	4221	3 495	3 863
Muu henkilöstö, Virrat	1789	1414	1855	1553	1 844	1 635
Muu henkilöstö, Ruovesi	860	997	1324	1260	873	1210
Akuuttiosastot	2020	2019	2018	2017	2016	2015

Hoitopäivät, Virrat (nettohoitopäivät)	6824	7611	9047	10592	9 989	12 662
Hoitopäivät, Ruovesi (nettohoitopäivät)	4469	5458	5366	6143	6 736	6 296
Vanhustenhuolto	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Virrat, Yli 75-vuotiaiden määrä väestöstä	17,23 %	17,23 %	15,50 %	15,70 %	15,50 %	15,30 %
Ruovesi, Yli 75-vuotiaiden määrä väestöstä	17,56 %	17,45 %	16,60 %	16,70 %	16,70 %	16,00 %
Pirkanmaa, Yli 75-vuotiaiden määrä väestöstä	16,1 %	9,4 %	9,10 %	9,10 %	9,00 %	8,80 %

	Virrat			Ruovesi		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Erikoissairaanhoidon, PSHP-hoitopäivät	4317	4801	5083	3149	3 218	3 169
Erikoissairaanhoidon, PSHP-avohoitokäynnit	10012	10303	9 579	7488	7 663	7 178
Lastensuojelun sijaishuollossa lapsia	7	7	11	2	4	3
Kehitysvammaisten laitos-/autettu asuminen	15/10		14	12		134
Kuljetuspalveluasiakkaat	148	151	179	141	132	82
Omaishoidon tuki yli 65-vuot.		63	48		37	36

3.6 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimi turvaa kaikille virtolaisille sivistyslautakunnan toimialueen palvelujen korkean laatutason lainsäädännön edellyttämällä tavalla (perusopetus, lukiokoulutus, lasten päivähoito, kansalaisopisto, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi). Lisäksi sivistystoimi tukee ammatillisen ja korkeakoulukoulutuksen toimintaa paikkakunnalla. Sivistystoimi turvaa virtolaisille hyvän ja motivoivan oppimisympäristön peruskoulussa, toisen asteen opetuksessa sekä aikuisväestölle kansalaisopistossa sekä laadukkaat vapaa-ajan palvelut ja korkeatasoisen kirjastotoiminnan.

Sivistystoimi jakautuu seitsemään tulosalueeseen, jotka ovat hallinto, perusopetus, lasten päivähoito, lukiokoulutus, kansalaisopisto, kirjasto- ja kulttuuritoimi sekä liikuntatoimi. Tilivelvollinen viranhaltija on perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta yhtenäiskoulun rehtori ja hallinnon, lasten päivähoiton, kirjasto- ja kulttuuritoimen sekä liikuntatoimen osalta sivistystoimen johtaja.

Henkilöstö

Tulosalue	Henkilöstö 31.12.2020	Henkilöstö 31.12.2019	Muutos
Hallinto	1	2	-1
Koulutoimen hallinto	4	0	+4
Perusopetus	78	79	-1
Lukiokoulutus	6	6	
Kansalaisopisto	1	1	
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	7	7,8	-0,8
Liikunta- ja nuorisotoimi	1	1	
Lasten päivähoito	46	46	
Yhteensä	141	145,8	1,2

Konsernistrategian tavoitteista johdetut sitovat operatiiviset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet ja toteutuminen vuonna 2020:

Strateginen tavoite	Operatiivinen tavoite v. 2020	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteutuminen
Kivijalkana henkilöstö	Selkeät tehtäväkuvat Tiedonkulun ja vuorovai- kutuksen parantaminen Tasapuolinen ja oikeu- denmukainen kohtelu; suunnitelman mukaiset koulutusmahdollisuudet kaikille	Käydyt kehityskeskustelut ja niiden yhteydessä tarkistettut tehtäväkuvat; tavoite 100 % Johtoryhmätyöskentelyn muisti- ot ja tiedotteet kaikille työntekijöille 100 %. O365 palvelun jalkauttaminen tiedon jakamisen välineenä henkilöstölle. Säännölliset yksikkö- ja tiimipalaverit. Koulutustarve kartoitetaan ja koulutusta järjestetään tarpeen mukaan; laaditaan koulutussuunnitelmat esimiehen johdolla tulosalueittain/osastoittain kehityskeskustelujen yhteydessä.	Opetustoimessa: Toteutuu lähes kokonaan. Kehityskeskustelut toteutuvat 93% tarkkuudella. Kehityskeskustelun yhteydessä käytiin läpi koulutustarpeet, toimenkuvat, pätevyudet ja työn tekemisen edellytykset. Opetustoimen VESO-koulutuskalenteri laaditaan kehityskeskustelujen perusteella. Johtoryhmätyöskentelyn muistiot on kaikkien luettavissa O365 ympäristössä. O365 käytössä koko henkilöstöllä, käyttöön järjestetty koulutusta. Tiimit kokoontuivat säännöllisesti riippuen tiimin tehtävästä. Varhaiskasvatuksessa ja vapaa-aikatoimessa: Toteutuu. Kehityskeskustelut käyty kaikkien kanssa vuosittain. Tiedotus johtoryhmämuistiotien ym. ajankohtaisviestinnän kautta sähköpostitse, puhelimitse ja Teamsillä.

			Koulutusmahdollisuudet monipuoliset; kannustetaan työn kannalta tarpeellisiin ja lisäpätevyyttä tuoviin koulutuksiin; koulutusta tuotu myös omalle paikkakunnalle.
Kivijalkana Talous	Kiinnitetään huomiota talousarviovalmisteluun ja tehostetaan talouden seurantaa	Talousarviosuunnittelu osatoittain; talousarvion sisällön avaaminen raamibudjetoinnin mukaisesti	Opetustoimessa: Toteutuu. Koulujen tuntikehitys ja henkilöstöresurssi suunnitellaan yhdessä yksikön esimiesten kanssa. Talouden seuranta toteutetaan kuukausittain jaettavalla talousraportilla. Varhaiskasvatuksessa ja vapaa-aikatoimessa: Toteutuu. Talousarvioseuranta kaikkien esimiesten vastuulla; tiedot talouden toteutumista annetaan tiedoksi kuukausittain. Taloudellinen toiminta osana jokapäiväistä työskentelyä.
Onnistuva Virrat	Terveellisten ja turvallisten olosuhteiden turvaaminen kouluissa ja varhaiskasvatuksessa	Laaditaan yhdessä teknisen toimen kanssa kiinteistön huollon palvelukuvaus, joka käydään vuosittain läpi yhteisessä palaverissa sovitun aikataulun mukaisesti.	Opetustoimessa: Ei toteudu. Kiinteistön huollon palvelukuvausta ei ole laadittu eikä säännölliset palaverit toteudu. Varhaiskasvatuksessa ja vapaa-aikatoimessa: Terveelliset ja turvalliset työskentelyolosuhteet ovat päivittäisinä mielessä ja mukana toiminnan toteuttamisessa; teknisen toimen kanssa ei ole kuitenkaan säännöllisiä kokoontumisia.
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Yhteistyö yhdistysten, seurojen ja eri toimijoiden kanssa sekä yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen naapurikuntien kanssa	Pidetään yhteyttä eri toimijoihin systemaattisesti ja tilanteen mukaan; tavoite: ainakin 2 kertaa/vuosi	Opetustoimessa: toteutuu osittain. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa on runsasta. Mutta yhteistyö perustuu henkilöstön yhteistyöhalukkuuteen ja -kykyyn, ei niinkään suunnitelmallisuuteen. Varhaiskasvatuksessa ja vapaa-aikatoimessa: Yhteistyötä mm. varhaiskasvatuksen palvelujen toteuttamisessa naapurikuntien kanssa sekä vapaa-aikatoimessa mm. kirjastopalveluissa ja kulttuuritoimen palveluissa. Kansalaisopisto tarjoaa opintoja kaikille asuinpaikasta riippumatta ja myös sen opettajakunta voi tulla muualtakin kuin Virroilta.
Vastuullinen Virrat	Asiakaslähtöinen palvelu, jossa huolehditaan monipuolisista palvelumuodoista lainsäädännön mukaisesti (mm. monipuoliset varhaiskasvatuspalvelut, toisen asteen tarpeen mukainen koulutus)	Asiakastyytyväisyyskyselyt; hyvä ja monipuolinen palveluvalikoima ja asiakaspalvelu. Päivähoitopaikkojen monipuolisuudesta ja riittävydestä huolehtiminen.	Opetustoimessa: Toteutuu. Koulupalvelukysely toteutetaan toukuussa lukuvuoden päätteeksi. Opetustoimessa opetuksen järjestämisen mallit ovat joustavat ja koko perusopetuslain mukainen jouston mahdollisuus on käytössä tarpeen mukaan. Varhaiskasvatuksessa ja vapaa-aikatoimessa: Toteutuu. Palveluvalikoima on mahdollisimman laaja ja asiakkaan toiveiden mukainen niin pitkälle kuin se on mahdollista.

Uudistuva Virrat	Yhtenäiskoulun hallinnollinen ja pedagoginen suunnittelu	Yhtenäiskoulun hallinto vakiinutetaan ja luodaan aktiivisesti ja suunnitelmallisesti yhtenäiskoulun toimintakulttuuria. Päivitetään tvt-strategiaosana yhtenäiskoulun hankintoihin liittyvää suunnittelua.	Opetustoimessa: Toteutuu lähes kokonaan. Koulun hallinnollinen rakenne on luotu ja toimintamalli vakiinutettu. Yhtenäiskoulun tiimit toimivat aktiivisesti, mutta tiiminvetäjien muodostama kehittämissryhmä vielä harvoin.
	Vapaa-aikatoimen palvelujen kehittäminen	Kehitetään vapaa-aikatoimen palveluita kysyntä- ja tarvelähtöisesti.	Varhaiskasvatuksessa ja vapaa-aikatoimessa: Vapaa-aikatoimen palveluja on kehitetty ja kehitetään kysyntä- ja tarvelähtöisesti, mm. kirjaston palveluja lisäämällä (omatoimikirjasto), kansalaisopiston verkko- ja etäopintoja järjestämällä, kulttuuri- ja liikuntatoimen palveluja tarjoamalla mahdollisimman paljon etänä olosuhteet huomioon ottaen

Tavoitteiden toteutuminen 2020

Kokonaisuutena toimielimen talousarviotavoitteiden toteutuminen on toteutunut pääosin talousarviotavoitteiden mukaisesti. Talousarviovuotta sävytti koronapandemia ja erityisesti kevään poikkeusolojen järjestelyt. Vapaa-ajan toiminta on jäänyt joiltain osin toteutumatta, tai toiminta on toteutettu aivan uudella tavalla ja ennalta suunnittelemattomalla tavalla. Varhaiskasvatus ja opetustoimi ovat joutuneet pohtimaan toimintansa mahdollisuuksia rajoja aivan toisin kuin mihin aiempina toimintavuosina on totuttu.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	687 288,58	552 594	0	552 594	684 475,99	131 881,99	123,9
Toimintamenot	-12 409 728,12	-11 984 452	0	-11 984 452	-11 606 168,02	378 283,98	96,8
Toimintakate	-11 722 439,54	-11 431 858	0	-11 431 858	-10 921 692,03	510 165,97	95,5
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0	0	0	-132,38	-132,38	
Poistot	-143 569,71	-8 686	0	-8 686	-8 709,87	-23,87	100,3
Yli/alijäämä	-11 866 009,25	-11 440 544	0	-11 440 544	-10 930 534,28	510 009,72	95,5

Kaupunginvaltuuston 8.4.2019 hyväksymä tasapainottamishjelma on sivistyslautakunnan alaisen toiminnan osalta toteutumassa seuraavasti:

Sivistyslautakunta	Vaikutus toimintaan ja palveluihin	Vaikutus/Euroa			Toteutuminen
		2019	2020	2021	
<i>Koulupsykologin ostopalvelusopimuksen päättäminen. Ostopalvelusopimus on katkolla kesäkuussa 2019.</i>	<i>Koulupsykologipalveluiden saata- vuus vähenee 2 pv viikossa. Koulu- psykologipalveluista vastaa tämän jälkeen perheneuvolan psykologi, joka toimii Virroilla 3pv viikossa. Psykologin palvelut jäävät alle Suo- men psykologiliiton ja THL:n hyväk- symän suosituksen, yhtä koulupsy- kologia kohti tulisi olla enintään 600-800 oppilasta/opiskelijaa ja 2-3 koulua. Virroilla oppilaita on noin 700. (Lähde: Suomen Psykologiliiton lausunto: Hallituksen esitys op pi lasja opiskelijahuoltolaiksi 2013)</i>	5 000	5 000	5 000	Toteutuu. Koulupsykolo- gipalveluita ei toteuteta enää ostopalvelusopi- muksena vaan Virtain kaupungin sivistystoimi on palkannut oman kou- lupsykologin, jonka työ- aikaa myydään Ruove- den kunnalle 40%
<i>Lukion osittainen yksisarjaistaminen</i>	<i>ryhmäkoko kasvaa noin30-35 oppi- laan ryhmiin niillä kursseilla, jotka ovat mahdollista toteuttaa suurryh- mäopetuksena</i>	10 000	20 000	20 000	Toteutuu lukion 2. ja 3. vuosiluokan opiskelijoij- den kohdalla. Lukion aloitti elokuussa 2020 41 opiskelijaa, joiden opis- kelu toteutetaan kaksi- sarjaisena.
<i>rehtoreiden opetusvelvollisuuden lisäämi- nen 10 vvt</i>	<i>rehtorin opetusvelvollisuus noste- taan 2 tuntiin, apulaisrehtoreiden 10 vuosiviikkotuntiin. Rakentamis- prosessin ollessa kesken toteutta- minen heikentää koulun hallinnon tasoa. Ja lisää rehtoreiden ylityö- määrää</i>	10 000	20 000	20 000	Toteutuu suunnitelman mukaan.
<i>Koululaisten ap-ip-toiminnan kk-maksujen korottaminen syyslukukaudesta 2019 läh- tien; korotus 90 eurosta/lapsi/kk 100 eu- roon/lapsi/kk ja 50 euroon/lapsi toimintaan osallistuttaessa enintään 10 päivänä kuu- kaudessa</i>	<i>Ei vaikutuksia palveluun; saattaa vähentää osallistujien määrää; pal- velua tarjotaan 1.8.19 alkaen sekä 1. että 2. lk:n oppilaille</i>	3 000	3 000	3 000	Toteutunut
<i>Kirjaston työtehtävien järjestely</i>		6 500	9 000	9 000	Toteutunut
<i>yhdeksännen luokan kolmisarjaistumi- nen.</i>	<i>luokkakoko yläkoulussa muodostuu noin 22-23 oppilaan luokaksi. Jako- tuntien määrä kasvaa jonkin ver- ran, koska BI/GE FY/KE ja KÄ to- teutetaan jakoryhmissä. Säästöta- voite n. 25 vuosiviikkotuntia.</i>	0	20 000	40 000	
<i>Koulutoimiston sihteerin ja koulusihteerin toimenkuvien yhdistäminen</i>	<i>Eläköityvien toimistosihteerien si- jaan palkattaisiin yksi hallintosih- teeri</i>	0	20 000	20 000	Toteutunut
<i>Varhaiskasvatuksen virkojen uudelleen- järjestely</i>				20 000	Toteutunut
Kumulatiivinen säästö yhteensä		34 500	97 000	137 000	
Vuotuinen lisäys		34 500	62 500	40 000	

3.6.1 Hallinnon tulosalue

Joukkoliikenne/ostopalveluliikenne on siirretty suoraan koulujen kustannuksiksi. Tälle kustannuspaikalle kuuluvat vain hallinnon (sivistyslautakunta, sivistystoimen johtaja, koulutoimiston toimistosihteerin) kulut, Tutoropettajien toiminta sekä seutulippu.

Tulosalueen toiminta toteutui annetun määrärahan puitteissa.

Tulosalueen tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet toteutuneet. Koulutoimiston toimistosihteerin eläköityessä on tehtäviä jaettu siten, että sivistystoimen johtaja toimii mm. sivistyslautakunnan pöytäkirjanpitäjänä.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK-KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	2 754,28	368	0	368	3 484,45	3 116,45	94,9
Toimintamenot	-191 476,19	-128 863	0	-128 863	-122 324,24	6 538,76	94,9
Toimintakate	-188 721,91	-128 495	0	-128 495	-118 839,79	9 655,21	92,5

3.6.2 Koulutoimen hallinnon tulosalue

Koulutoimen hallinto on uusi tulosalue vuodesta 2020 alkaen. Tulosalueelle kuuluvat yhtenäiskoulun rehtori, hallintosihteerin, koulukuraattori sekä koulupsykologi, jotka palvelevat koko perusopetusta sekä lukiokoulutusta. Tulosalueelle kirjattu lisäksi kotikuntakorvausmenot ja -tulot sekä muut opetustoimen yhteiset kustannukset.

Koulupsykologi on palkattu sivistystoimen alaisuuteen vakinaiseen palvelussuhteeseen syyskuussa 2020. Ruoveden kunnan kanssa on tehty sopimus koulupsykologin työpanoksen ja kustannusten jakamisesta. Virtain kaupunki käyttää psykologin palveluista 60 % ja Ruoveden kunta 40 %. Koulutoimen tulosalueen vuosikate on n. 11 000€ (96%). Sekä tulosalueen tulot että henkilöstömenot ylittyivät. Epävarmuustekijöitä tulosalueella on olleet koulupsykologin ja hallintosihteerin palkkaukseen liittyvät tekijät.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK-KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	0,00	0	0	0	85 772,57	85 772,57	
Toimintamenot	0,00	-293 759	0	-293 759	-403 690,13	-109 931,13	137,4
Toimintakate	0,00	-293 759	0	-293 759	-317 917,56	-24 158,56	108,2

3.6.3 Perusopetuksen tulosalue

Perusopetuksen tulosalueella toimintaa järjestetään viidessä yksikössä, Yhtenäiskoulussa, Kotalan koulussa, Killinkosken koulussa, Liedenhohjan koulussa ja Vaskiveden koulussa. Yhtenäiskoulussa opetetaan vuosiluokilla 0-9 ja kyläkouluissa 0-6. Luokkamuotoinen erityisopetus toteutuu Yhtenäiskoululla neljässä ryhmässä.

Tulosalueen strategiset tavoitteet on toteutuneet pääosin. Tavoitteista terveellisten ja turvallisten tilojen toteutumisen pohjaksi suunniteltu koulukiinteistöjen palvelukuvaus joka tarkistetaan vuosittain, on jäänyt toteutumatta. Muut talousarviotavoitteet ovat toteutuneet joko kokonaan tai lähes kokonaan.

Tulosalueen taloudellinen toteutuma on ollut pääosin talousarvion mukainen. Talousarvio alittui erityisesti palvelujen ostojen alueella, jossa säästöjä kertyi erityisesti koulukuljetusten kustannuksista kevään poikkeusolojen suljettua koulura-

kennukset kahden kuukauden ajaksi. Ylitystä tapahtui henkilöstökustannuksissa. Kokonaisuutena tulosalueen toimintakate alittui n. 276 000 euroa (96%). Kokonaisuutena tulosalueen toimintakulut vähenivät vuoteen 2019 verrattuna n. 797 000 euroa.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	312 940,26	160 300	0	160 300	244 609,40	84 309,40	152,6
Toimintamenot	-7 411 305,78	-6 805 663	0	-6 805 663	-6 613 998,41	191 664,59	97,2
Toimintakate	-7 098 365,52	-6 645 363	0	-6 645 363	-6 369 389,01	275 973,99	95,8
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0	0	0	-132,38	-132,38	
Poistot	-101 343,60	-243	0	-243	-242,69	0,31	99,9
Yli/alijäämä	-7 199 709,12	-6 645 606	0	-6 645 606	-6 369 764,08	275 841,92	95,8

3.6.4 Lukiokoulutuksen tulosalue

Virtain lukion toiminta jatkuu kaksisarjaisena lukiona Tredun kiinteistössä. Lukion kehittämisryhmä on perustettu joulukuussa 2020 ja jatkaa toimintaansa kevätlukukaudella 2021. Lukion kehittämisryhmän tavoitteena on lukion vetovoimaisuuden ylläpitäminen ja painotusalueiden arviointi. Lukio on toiminut talousarviovuonna musiikkiteatteripainotteisena.

Tulosalueen taloudellinen toteutuma toteutui pääosin talousarvion mukaisena. Kokonaisuutena tulosalueen toimintakate alittui n. 38 400 euroa (97%).

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	32 636,55	0	0	0	15 490,24	15 490,24	
Toimintamenot	-1 010 034,94	-940 186	0	-940 186	-917 192,13	22 993,87	97,6
Toimintakate	-977 398,39	-940 186	0	-940 186	-901 701,89	38 484,11	95,9
Poistot	-33 048,87	0	0	0	0,00	0,00	
Yli/alijäämä	-1 010 447,26	-940 186	0	-940 186	-901 701,89	38 484,11	95,9

3.6.5 Aikuiskoulutuksen/kansalaisopiston tulosalue

Kansalaisopisto tarjoaa harrastusluonteisia opintoja (ei tutkintotavoitteisia) kaikenikäisille. Kansalaisopisto tarjoaa virikkeellistä, elämänlaatua nostavaa koulutusta, jonka yhteydessä yhteisöllisyys ja sosiaalinen kanssakäyminen vahvistuvat.

Tulosalueen tavoitteiden toteutuminen

Tulo- ja menoarviot eivät ole toteutuneet, koska vallitsevissa Korona-oloissa ei ole pystytty tarjoamaan kursseja suunnitellusti. Keväällä 2020 kurssit lopetettiin pari viikkoa suunniteltu aiemmin. Syksyllä 2020 kurssit aloitettiin suunnitellusti ja niitä vietiin päätökseen olosuhteet huomioiden. Kansalaisopiston asiakaskunnasta enemmistö on yli 60-vuotiaita, joiden etäopiskelumahdollisuudet ja -taidot eivät ole kovin hyvät. Tämän vuoksi keväällä 2021 järjestetään ilmaista digitaatio- opetusta niin opiskelijoille kuin kansalaisopiston opettajillekin.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	75 394,32	94 000	0	94 000	65 670,39	-28 329,61	69,9
Toimintamenot	-284 470,86	-368 047	0	-368 047	-270 193,54	97 853,46	73,4
Toimintakate	-209 076,54	-274 047	0	-274 047	-204 523,15	69 523,85	74,6

3.6.5 Lasten päivähoiton tulosalue

Päivähoitomaksujen toteutuma on alle arvion, perustuen siihen, että kevätkaudella 2020 sivistyslautakunnan päätöksellä jätettiin perimättä niiden lasten päivähoitomaksut, jotka oli vapaaehtoisesti jätetty tuomatta varhaiskasvatukseen valtioval-
lan suosituksen mukaisesti. Kulut eivät ole ylittyneet, vaikka mm. Korona-tilanteesta johtuen sijaiskuluja on ollut paljon.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	220 118,32	274 096	0	274 096	241 097,97	-32 998,03	88,0
Toimintamenot	-2 730 116,33	-2 708 825	0	-2 708 825	-2 587 939,70	120 885,30	95,5
Toimintakate	-2 509 998,01	-2 434 729	0	-2 434 729	-2 346 841,73	87 887,27	96,4
Yli/alijäämä	-2 509 998,01	-2 434 729	0	-2 434 729	-2 346 841,73	87 887,27	96,4

3.6.6 Kirjasto- ja kulttuuritoimen tulosalue

Kirjasto tarjoaa kuntalaisille mahdollisuuksia kirjallisuuden, musiikin ja muun kulttuurin harrastamiseen sekä vapaa-ajan viettoon. Kirjasto pyrkii tukemaan opiskelua ja kansalaistaitojen ylläpitoa. Nämä tehtävät perustuvat kirjastolakiin ja -ase-
tukseen. Palveluja pyritään tarjoamaan tasavertaisesti kaikille kuntalaisille

Tulosalueen tavoitteiden toteutuminen

Kirjastotoimenjohtaja-sopimus Ruoveden kanssa toteutui 1.9.-31.12.20 ja sopimusta on sivistyslautakunnan päätöksen mukaisesti jatkettu vuodeksi 2021. Tämän tulosalueen kuluja ovat vähentäneet työntekijöiden osa-aikaistamiset ja selvi-
tetty on mm. omatoimikirjaston perustamista. Kirjaston suunnitellut tapahtumat on jätetty pitämättä ja kulttuuritoimen ta-
pahtumia on järjestetty etänä ja esitetty striimattuna.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	13 870,35	11 830	0	11 830	6 864,83	-4 965,17	58,0
Toimintamenot	-595 473,26	-558 965	0	-558 965	-516 009,00	42 956,00	92,3
Toimintakate	-581 602,91	-547 135	0	-547 135	-509 144,17	37 990,83	93,1
Poistot	-9 156,36	-8 426	0	-8 426	-8 426,21	-0,21	-100,0
Yli/alijäämä	-590 759,27	-555 561	0	-555 561	-517 570,38	37 990,62	93,2

3.6.7 Liikuntatoimen tulosalue

Liikuntatoimen toiminta perustuu liikuntalakiin, jonka tavoitteena on edistää liikuntaa, kilpa- ja huippu-urheilua sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, edistää hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Tulosalueen tavoitteiden toteutuminen

Liikuntatoimen sisätiloihin suunniteltuja tapahtumia ei ole voitu pitää Koronasta johtuen. Hanketoimintaa on jatkettu sovel-
tuvin osin, mm. Voimaa vanhuuteen, Liikkuva koulu ja Liikkuva opiskelu. Liikuntaneuvontaa on aloitettu. Liikuntapoliittisen ohjelman päivittämistä on jatkettu.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2019	TP2018	TA2019	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	23 968,23	12 800	0	12 800	29 574,50	16 774,50	231,1
Toimintamenot	-181 796,84	-177 859	0	-177 859	-186 850,76	-8 991,76	105,1
Toimintakate	-157 828,61	-165 059	0	-165 059	-157 276,26	7 782,74	95,3
Poistot	-25,92	-21	0	-21	-20,88	0,12	99,4
Yli/alijäämä	-157 854,53	-165 080	0	-165 080	-157 297,14	7 782,86	95,3

SIVISTYSTOIMEN YKSIKKÖKUSTANNUSTEN VERTAILUA V. 2016–2020

Tulosalue ja tunnusluku	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016
Joukkoliikenne ja hallinto*					
- nettokust./as.	17,79	27,11	27,24	25,01	24,26
Perusopetus					
- nettokust./esi- ja pe- rusop.oppilas	10.096,07	11.900,35	10.402,23	9.792,62	9.499,61
- nettokust./esiopp.	6.538,31	8.795,05	7.385,39	6.926,07	9.358,62
Lukiokoulutus					
- nettokust./opisk.	9.836,83	10.636,29	10.220,31	9.650,92	10.229,87
Lasten päivähoito					
- nettokust./päivähoidosa oleva lapsi	10.188,66	10.080,31	9.957,22	8.399,75	9.681,11
- nettokust./asukas	357,66	383,50	367,80	320,15	344,27
Kansalaisopisto					
- nettokust./asukas	30,98	31,94	31,84	30,76	31,83
- nettokust./tunti	47,43	49,72	51,03	43,90	45,58
Kirjasto- ja kulttuuritoimi					
- kirjaston nettokust./asu- kas					60,79
- kultt.toimen netto- kust./as.	65,07 12,37	69,66 19,20	66,43 20,13	62,41 19,02	13,05
Liikunta- ja nuorisotoimi					
- nuorisotoim. netto- kust./as.**				2,12	14,95
- liik.toim. nettokust./as.	21,80	24,03	23,41	21,17	17,57

*Joukkoliikenteen kustannukset on koulukuljetusten osalta kirjattu v. 2014 ja 2015 suoraan perusopetuksen kustannuk-
siksi, vuodesta 2016 alkaen kaikki kuljetuskustannukset on kohdistettu suoraan tehtäville ja joukkoliikenteen kustannus-
paikka on poistunut.

** Nuorisotyö siirtynyt Marttiseen 6.3.2017 alkaen.

3.7 MERIKANTO-OPISTO

Merikanto-opisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa korkeatasoista ja monipuolista taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan musiikin ja tanssin taiteenaloilla sekä järjestää konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön erityistarpeet ja mahdollisuudet huomioiden.

Opetus luo edellytyksiä hyvän musiikkisuhteen syntyemiselle ja sen myötä musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Oppilas saa riittävät tiedot ja taidot musiikin ammatillisiin opintoihin.

Merikanto-opisto tuottaa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaiset palvelut suunnitelmakauden aikana Virtain, Ähtärin, Mänttä-Vilppulan ja Oriveden kaupungeille sekä Ruoveden ja Juupajoen kunnille nykyisellä tuotantotavalla eli kunnallisen toimintana.

Henkilöstö

Merikanto-opisto	Henkilöstö 31.12.2020	Henkilöstö 31.12.2019
rehtori	1	1
apulaisrehtori	1	1
toimistosihteeri	1,5	1,5
opettajaviranhaltijat	17	16
päätoimiset tuntiopettajat	5	6
sivutoimiset tuntiopettajat	5	7
Yhteensä	30,5	32,5

Henkilöstöstä vain kolmella tuntiopettajalla ei ollut muodollista kelpoisuutta. Kaikilla viranhaltijoilla on virkaan vaadittava tutkinto. Työtyytyväisyyttä ja työssä jaksamista kartoitettiin kehityskeskusteluissa, jotka pidettiin koko henkilöstön kanssa keväällä 2019. Yleisenä huomiona voidaan todeta, että henkilöstö on motivoitunutta ja erittäin hyvin työhönsä sitoutunutta. Töiden järjestelyyn liittyviä toiveita pyritään ottamaan huomioon uutta lukuvuotta suunniteltaessa.

Konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle on asetettu seuraavat tavoitteet:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

MERIKANTO-OPISTO			
Strateginen tavoite 2019 – 2021	Operatiivinen tavoite vuonna 2020	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma
Asiakaslähtöisyys: pyritään takaamaan kaikille hyväksytyille oppilaspaikka	Kaikki pääsykokeissa hyväksytyn pistemäärän saavuttaneet saavat oppilaspaikan	Tilasto / seuranta	Oppilaspaikan sai 80 % oppilaista.
Talouden perustan, kuntasuuksien ja valtionosuustuntien turvaaminen	Valtionosuustunteja 18.095 valtionosuus n. 776.448 €	Tilasto / seuranta	Valtionosuutta saatiin 820 387 €.
	Säilytetään vähintään nykyinen valtionosuustuntien määrä	Hyväksytyn tuntimäärän seuranta	Valtionosuustuntien määrä säilyi ennallaan.

	Kuntaosuudet vähintään vuoden 2019 tasolla	Neuvottelut sopimuskuntien kanssa	Kuntaosuudet laskivat 2000 €.
Pidetään yksikkökustannukset alle maan keskiarvon	Käyttömenojen pitäminen kohtuullisina tulokseen verrattuna	Yksikkökustannusten vertaaminen valtakunnalliseen tilastoon	Yksikkökustannukset olivat tavoitteen mukaisesti alle valtakunnallisen keskiarvon
	Omana tuotantona toteutettu opetus	Sopimuskuntien ostama tuntimäärä	Tuntimäärät pysyivät kuta kuinkin ennallaan.
Ammattitaitoinen, nykypedagogiikkaan sitoutunut henkilöstö	Pätevät, motivoituneet, työhönsä sitoutuneet opettajat. Koulutuksiin osallistuminen.	Kunta10-tutkimuksen tulokset Opetushallitukselta on saatu valtionavustusta 8832 € "Hahmota soittamalla! Musiikin hahmottamisen ja soitonopetuksen yhdistävä opetuskokeilu" -kehityshankkeeseen.	Kehityskeskustelut pidettiin kaikille ja opettajille järjestettiin koulutusta.
Tuetaan yhteistyötä oppilaitoksen ja kodin välillä	Eepos-oppilashallinto-ohjelman oppilas-/huoltajaportaalien kehittäminen Henkilökohtaiset opintosuunnitelmat	Tilasto / seuranta	Tavoitetaulua on otettu käyttöön Eepoksessa. Eepokseen on tullut huoltajille ja opiskelijoille käyttöön puhelinsovellus.

Kaupunginvaltuuston 8.4.2019 hyväksymä tasapainottamisohjelma on Merikanto-opiston toiminnan osalta toteutumassa seuraavasti:

Merikanto-opisto	Vaikutus toimintaan ja palveluihin	Vaikutus/Euroa			Toteutuminen
		2019	2020	2021	
Toimenpiteen kuvaus ja toteutustapa					
Lukukausimaksujen korotus 1.1.2020 alkaen; korotetaan lukukausimaksuja n. 10 % .	Voi vaikuttaa jonkin verran oppilasmäärään. Lukukausimaksujen korottaminen saattaa vaikuttaa opintojen keskeyttämiseen /lopettamiseen sekä myös opintoihin hakeutumiseen.		10 000 (Virtain osuus n. 2 500)	10 000 (Virtain osuus n. 2 500)	On toteutunut kevään lukukausimaksujen osalta ja toteutunee myös syksyn osalta.
Kumulatiivinen säästö yhteensä		0	10 000	10 000	
Vuotuinen lisäys		0	10 000	0	

Tavoitteiden toteutuminen 2020

Yksikkökustannukset vuonna 2019 (viimeisin OPH:n tilasto) ovat olleet:

70,76 euroa / tunti, kun valtakunnallinen keskiarvo on 80,35 euroa / tunti (solistinen)

77,30 euroa/tunti, kun valtakunnallinen keskiarvo on 111,60 euroa / tunti (tanssi)

Yksikkökustannukset olivat tavoitteen mukaisesti alle valtakunnallisen keskiarvon.

Tunnusluku	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	Muutos TA 2020/TA2021 %
Asiakasmäärä	801	804	784	800	+2,04 %
Opetustunnit	19 118	19 010	19 037	19 100	+ 0,33 %
Valtionosuus	779 562	776 328	820 387	847 720	+3,33 %
Opetus € / tunti	70,20	70,76			
(valtakunnal. ka)	79,37	80,35			

Valtionosuustunteja on 18 095. Vuonna 2020 opetustunteja oli yhteensä 19.037.

Päätötutkintojen suorittaminen

Tavoitetasona on 20 – 25 päätötutkintoa. Lukuvuonna 2019 – 2020 päätötutkintoja solistisissa aineissa suoritettiin kaikkiaan 35 kpl, joista 7 kpl oli syventävistä opinnoista ja 28 perusopinnoista valmistuvia. Ähtäristä valmistui 6, Orivedeltä 9, Virroilta 5, Ruovedeltä 6, Mänttä-Vilppulasta 7 ja Juupajoelta 2. Tavoitetaso siis ylitettiin.

Toimintaan osallistuvien lapsien määrä

Paikkakunta	Oppilaiden määrä
Virrat	214
Mä-Vi	203
Orivesi	94
Ähtäri	134
Ruovesi	124
Juupajoki	11
	yht. 780

Pyritään takaamaan kaikille hyväksytyille oppilaspaikka

Lukuvuonna 2020-2021 opistoon pyrki kaikkiaan 116 opiskelijaa toiminta-alueittain seuraavasti:

Paikkakunta	Pyrkijät
Virrat	29
Mä-Vi	22
Orivesi	31
Ähtäri	19
Ruovesi	11
Juupajoki	4

Oppilaspaikan lukuvuoden 2020-2021 aikana saaneet:

Paikkakunta	Paikan saaneet	Jonossa
Virrat	24	6
Mänttä-Vilppula	17	5
Orivesi	21	9
Ähtäri	17	1
Ruovesi	10	2
Juupajoki	4	-

Lukuvuodelle 2020-2021 ei järjestetty pääsykokeita, vaan oppilaat otettiin sisään ilmoittautumisjärjestyksessä. Oppilaspaikan sai 93 opiskelijaa (n. 80%) ja jonoon jäi 23. Tavoitteena oli, että kaikki hakijat saisivat oppilaspaikan. Tavoitetaso toteutui kiitettävästi Juupajoella, Ähtärissä ja Ruovedellä. Heikoin tilanne oli Orivedellä.

Sopimuskuntien toteutuneet tuntimäärät vuonna 2020

Paikkakunta	Tuntimäärä
Ruovesi	2636
Ähtäri	3158
Orivesi	3181
Mänttä-Vilppula	4438
Juupajoki	422

Yhteistyö oppilaitoksen ja kotien välillä

Yhteistyö oppilaitoksen ja kotien välillä tapahtuu kasvotusten, puhelimitse, sähköpostitse sekä eepoksen välityksellä. Vanhempainyhdistykset ovat toimineet sopimuskunnissa aktiivisesti mm. järjestämällä kahvituksia oppilaskonserttien yhteyksissä. Tavoitteena on hyvän yhteistyön jatkuminen.

Toimintakulujen toteutumisaste on 98,5 % ja toimintatuottojen toteutumisaste on 106,2 %. Muiden kuntien maksusuudet alittivat talousarvion pääasiassa kohonneen valtionosuuden johdosta. Opetushallituksen myöntämiä valtionavustuksia saatiin vuonna 2020 yhteensä 8 832,00 euroa ja Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämiä valtionavustuksia saatiin vuonna 2020 koronaepidemian johdosta yhteensä 60 000 euroa etäopetusvälineiden hankintaan.

Kuitenkin kokonaisuutena talousarvion toimintakate alittui.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	456 711,94	441 490	0	441 490	468 790,69	27 300,69	106,2
Toimintamenot	-1 382 269,03	-1 419 739	0	-1 419 739	-1 398 386,01	21 352,99	98,5
Toimintakate	-925 557,09	-978 249	0	-978 249	-929 595,32	48 653,68	95,0

3.8 TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA

Teknisten palveluiden lautakunnan tehtävänä on huolehtia sen vastuulla olevien kiinteistöjen, liikenneväylien, puistojen ja muiden maa-alueiden, ulkoliikuntapaikkojen sekä sataman ylläpitotehtävistä. Lautakunnan vastuualueeseen kuuluu vesi- huoltolaitoksen käyttö- ja kunnossapito. Teknisten palveluiden lautakunta vastaa myös kaupungin toimesta tapahtuvasta rakentamisesta ja rakennuttamisesta. Lautakunta vastaa vesihuollon kehittämisestä. Lisäksi lautakunta huolehtii yksityis- teiden kunnossapito- ja rakentamisavustusten jakamisesta.

Teknisten palveluiden lautakunta vastaa mittauksesta ja kaupungin kartoista, kiinteistönmuodostuksesta, osoitteiden mää- rittelystä, maanhankinta- ja luovutusasioiden valmistelusta, asuntoasioiden rakennusteknisestä avustamisesta, valtion asuntorahaston kautta myönnettävien avustuspäätösten tekemisestä, rakentamattomien maa- ja vesialueiden rakentami- sen ja ympäristönsuojelun neuvonnasta ja valvonnasta sekä vesistökuunnostushankkeiden suunnittelusta.

Myös kaupungin ruokapalveluiden järjestäminen, lukuun ottamatta Nuorisokeskus Marttisen ruokapalveluita, kuuluu tek- nisen osaston tehtäviin. Liikuntahallin toiminnan järjestäminen on lisäksi teknisten palveluiden lautakunnan vastuulla.

Osastolla on toiminut 1.1.2013 alkaen erillinen lupapalvelulautakunta, joka toimii kuntien ympäristönsuojelusta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena rakennusval- vontaviranomaisena. Lautakunta toimii maankäyttö- ja rakennus-, ympäristönsuojelu-, jäte-, maastoliikenne-, vesiliikenne-, ulkoilu, maa-aines-, vesi-, vesihuolto- ja rakennussuojelulakien mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena. Lisäksi lau- takunnasta on valittu yksityistiejaosto, joka hoitaa yksityistielain mukaiset kunnan tehtävät. Lautakunta hoitaa myös kun- nalle luonnonsuojelulain mukaan kuuluvat tehtävät. Lautakunnan toiminta on vuonna 2020 päätetty siirtää Kaupunginhal- lituksen alaiseen toimintaan. Talousarviossa muutokset tulevat voimaan vuoden 2021 alusta alkaen.

Henkilöstö

Tulosalue	Henkilöstö 31.12.2020	Henkilöstö 31.12.2019
Hallinto	21,7	22,6
Ylläpito ja rakentaminen	38,7	38,7
Ympäristövalvonta	4,6	4,6
Vesihuoltolaitos	3,5	3,5
Yhteensä	68,6	69,4

Konsernistrategian tavoitteista johdetut sitovat operatiiviset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet ja toteutuminen vuonna 2020:

Strateginen tavoite	Operatiivinen ta- voite v. 2020	Toimenpiteet (mittarit) talousarvio- vuonna	Toteuma
Kivijalkana henki- löstö	Henkilöstön osaami- sen kehittämisessä on keskitytty valittui- hin ydintehtäviin ja osaamisalueisiin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Riittävä ammatillisen erityisosaamisen varmistaminen / Osaaminen varmistetaan rekrytoinnein, kiinteistöpäällikkö, rakennustarkastaja, kiinteistöhuoltaja. 2. Kustannushallinnan Accuna-osaamisen laajentaminen esimiestasolle / 3. Teknisen osaston työnkuvien määrittäminen maaliskuun loppuun mennessä / Teknisen osaston Työnkuvat päivitetään / vahvistetaan vaiheittain eri vastuualueiden osalta. 4. Kehityskeskustelujen käyminen / vuoden 2020 osalta 	<p>Rekrytoinnit toteutettu: kiinteistöpäällikkö, rakennustarkastaja, kiinteistöhoitaja.</p> <p>Osalla esimiehistä käytössä.</p> <p>Työkuvia ei ole määritetty kaikkien osalta. Toteutetaan vuoden 2021 aikana.</p> <p>Kehityskeskustelut eivät ole toteutuneet suunnitellulla tavalla.</p>

		kehityskeskustelut käydään viimeistään P2 / 2020	
	Organisaation toiminta perustuu ajan tasalla olevan tiedon hyödyntämiseen ja sen säännölliseen jakamiseen	1. IT-sovellusten selkeyttäminen / tarpeettomien sovellusten poistaminen käytöstä	Tarpeettomia ohjelmia/sovelluksia irtisanottu (Cloudia, Fiksuvesi, Buildercom)
	Organisaatio hankkii toimintansa tueksi vahvan asiantuntijoiden ja osaajien vertaistukiverkoston	1. Henkilöstöllä on tukeaan laaja asiantuntijoiden ja ammattiosaajien verkosto Projektinjohdon tukipalvelut. Sisäilman olosuhdemittaukset ja olosuhdeseuranta.	Asiantuntija-apua käytetty tarvittaessa määrärahojen puitteissa. Sisäilmamittauksia toteutettu tarvittavilta osin.
Kivijalkana Talous	Hyödynnämme hankintojen potentiaalin	1. Hankintatoimen uudistaminen ja käytettävien hankintamenettelyjen laajentaminen/ 2. Konetyösopimusten uusiminen. 3. Suunnittelualojen puitesopimusten uudistaminen. 4. Projektijohtourakoinnin hankinnat. 5. Talonrakennustöiden puitesopimukset.	Vuosikonetyöt sekä alueurakat kilpailutettu. Suunnittelun puitesopimusten uudistaminen ei ole toteutunut.
	Kaupungin kiinteistöomaisuuden kokonaistaloudellisuuden parantaminen	1. Kiinteistöjen myyntien ja purkujen toteuttaminen / 2. Käyttökustannusten alentaminen / Kaupungin ledvalaistuksia toteutetaan, Käyttöveden kulutusta vähennetään. Hallintokuntien rakennukset ja Kerrostalo 1. 3. Asuntokannan uudelleen järjestelyjen toteuttaminen /	Tielaitoksen toimisto/asuinrakennus myyty. Asuinrakennuksista purettu Puistola, Nevala ja Varpustien omakotitalot. Tielaitoksen tstorak. myyty Veden- kuten lämmön ja sähkönkulutuksen seurantaa tehostetaan. Led-valaistuksia toteutettu kirjastolla, kaupungintalolla Asuntokannan uudelleen järjestely ei ole toteutunut
Onnistuva Virrat	Kehitämme kaupunkikuvaa suunnitelmallisesti	4. Investointiohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen Yhtenäiskouluhanke / Rantatien turvallisuus	Työohjelman mukaisia toimenpiteitä toteutettu. Yksityiskohtainen selvitys kustannuspaikoittain laadittu Rantatien suunnitelma välillä Mäkitie-Sipiläntie ollut nähtävillä

	Edistämme teollisuusalueiden rakentamisella yritysten toimintaedellytyksiä	1. Investointiohjelman mukaisten töiden toteuttaminen / Nallelan peltoalue suunniteltu, Purulanoja suunniteltu	Nallelan peltoalueen hulevesikoskeikon ja laskeutusaltaiden suunnittelusta tehty hankintapäätös (saanut oikaisuvaatimuksen jälkeen lainvoiman vuoden 2021 puolella) muilta osin toteutumatta.
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Yhteistyön kehittämisen ympäristökuntien ja sidosryhmien kanssa	1. Liikenneturvallisuus yhteistyö Ylä-Pirkanmaan kanssa / 2. Yhteistyö kuntien, yritysten ja eri viranomaistahojen kanssa	Liikenneturvallisuussuunnitelmaan liittyviä kokouksia toteutettu (2 kpl) Sähköisiä kokouksia toteutettu mm. Elyn ja Aluepelastuslaitoksen kanssa
Vastuullinen Virrat	Palveluprosessien kehittäminen	Lupa-asioiden käsittelyn nopeutuminen nykytasosta	Rakennustarkastajan rekrytointi toteutettu, lupapiste.fi käytössä.
Uudistuva Virrat	Kehitämme omaa palvelutuotantoamme kuntalaisten ja hallintokuntien tarpeiden mukaisesti resurssit huomioiden	1. Digitalisaation kehittäminen. Karttapalvelun kehittäminen. Laskutusjärjestelmän kehittäminen. Kulunvalvontajärjestelmän kehittäminen. 2. Palautekyselyt / Laitos-, kiinteistöhuolto on käynyt palautekustelun eri hallintokuntien kanssa; palvelutasosta ja käytännöistä. 3. Hyvinvointipuistohanke / Alueen yleissuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen. Liikennesuunnitelma / asuntoautot / palvelupisteet / valaistus / yleisilme.	Digitalisaatioita kehitetty mm. Laajentamalla huoltopyyntöjä tilapalvelun kiinteistöjen lisäksi katujen kunnossapitoon. Hankittu katujen elinkaarilaskentaan Fortymaze ohjelmisto. Käyttöönotto kun tiedot syötetty (arvio kesällä 2021) Toimittajaportaalin käyttöönotto koko kaupungin osalta (sähköiset laskut) Laitoshuollon osalta solmittu puhtauspalvelun palvelusopimus mm. Tampereen aluepelastuslaitoksen kanssa Hyvinvointipuistohanke valmistunut Jatkettu latuvalaistusta

Kaupunginvaltuuston 8.4.2019 hyväksymä tasapainottamishjelma on teknisten palveluiden lautakunnan alaisen toiminnan osalta toteutumassa seuraavasti:

Teknisten palveluiden lautakunta	Vaikutus toimintaan ja palveluihin	Vaikutus/Euroa			Toteutuminen
		2019	2020	2021	
<i>Schneider taloautomaatio: Seurantajärjestelmä on ylimitoitettu. Buildercom sovelluksen käyttöönoton yhteydessä seurantajärjestelmä järjeistetään ja järjestely uusitaan.</i>	<i>Schneiderin sopimus irtisanoitaan ja seuranta järjestetään uudella tavalla (Ouman). Tk, vk, päivakodit, vihriälä jäävät. Rivitaloista poistetaan käytöstä.</i>	3 000	5 000	5 000	Toteutuu aikaisintaan v. 2022, palvelu irtisanoitaan osittain ja uudet lämmönsäätimet hankitaan v. 2022
<i>IT-järjestelmät ja sovellukset: Buildercom sovelluksen käyttöönoton yhteydessä käytössä olevat IT-sovellukset järjeistetään. KOKI, kulutusseuranta poistuu Fiksuvesi, poistuu Cloudia, poistuu > Buildercom (sähköinen kilpailutus) Granlund Manager, poistuu > Buildercom</i>	<i>Ei oleellista vaikutusta. Kulutusseuranta siirretään Enerkey, sähköautom. vedenkulutus autom. neutron lukija, kaukolämpö ei (Buildercom). Cloudian etu automaattisesta tarjoustenvertailusta poistuu, ei suurta merkitystä.</i>	7 000	11 500	11 500	Buildercom ja Cloudian irtisanottu, näiden sopeuttaminen toteutuu Fiksuvesi on päättynyt (-19) Granlund Manager ja sen vuokranhallinta sio jäävät käyttöön.

Kiinteistöjen energiategokkuuden ja kuluksen ohjaus: 1aste lämpötilan lasku vastaa 5% kustannussäästöä. Veden sekoittajiin asennetaan kulutusta rajoittavat suuttimet.	Ala-aste as; nallela RT, Pajanne, Koivurinne, Louherinne rt, vanha tervt. Budjetti 51 000€. Rantatien koulu, Kaupungintalo, Autosilta. Budjetti 94 200€. Ei käytetty. Kurjenkylän koulu. Budjetti 6900. Ei käytetty.	2 500	5 000	5 000	Toteutuu
Asiantuntijapalvelut: Budjetoitu 257 500€. Teemme osan omana työnä ja opinnäytetöinä.	Toiminta hidastuu. Asioita priorisoidaan.	10 000	10 000	10 000	Toteutuu
Puitesopimukset: Puitesopimusten alaisia palveluita laajennetaan. Alueurakoinnin puitesopimukset uusitaan alkaen 2020. Suunnittelualojen puitesopimukset uusitaan alkaen 2020.	Työmäärän mitoituslaskemien, kustannusarvioiden ja vertailulaskelmien laajentua parannetaan. Rakennustieto Oy kustannusarviosovellus on jo hankittu.	5 000	10 000	10 000	Toteutuu. Suunnittelu- alan puitesopimukset aikaisintaan v.2021.
Hulevesimaksujen määrääminen.	Hulevesimaksuja aletaan kerätä. Tulopohjaa laajennetaan.		5 000	5 000	Ei toteudu. Hulevesimaksun käyttöönotosta ei päätöstä.
Yksityistieavustusten pienentäminen. Budjetoitu 221000€	Yksityistieavustukset pienenevät.		10 000	10 000	Avustusten kokonaissumma ei pienene, perusparannushankkeiden osalta toteutuu lähes arvioidusti.
Kiinteistörekisterin ja kiinteistöverokannan tarkastaminen	Ei vaikutusta. Tulopohjaa laajennetaan.		10 000	10 000	Toteutunee myöhemmin, aikaisintaan 2023
Ruokapalveluiden henkilöstö: Uusi keuhkuskeittiö vähentää henkilöstötarvetta.	Ei vaikutusta.	10 000	25 000	25 000	Huomioitu talousarviossa
Ympäristötarkastajan työpanos 40% > 20%	Tarkastus- ja hankintasuunnitelma tulee laatia. Organisaatiouudistus (maankäyttöinsinööri, kaavasuunnittelija jne.)	5 000	10 000	10 000	Ei toteudu.
Kiinteistömäärän pienentäminen: Tarpeeton kiinteistömäärä puretaan.	KT2, Mäntylä, Yläkoulu B-C. Mäntylä käyttökustannukset poistuvat 12 700€, muut otettu jo huomioon.			12 700	Huomioitu talousarviossa, toteutuu jo 2020. Kuluvana vuonna puretaan Varpustien okt, Puistola ja Nevala
Kiinteistömäärän pienentäminen: Tarpeeton kiinteistömäärä poistetaan käytöstä	Puistola, Männistö, TVL, Yläkoulu A, Käyttökustannukset pienenevät.		8 200	8 200	Huomioitu talousarviossa; Männistö ja TVL myyty
Kumulatiivinen säästö yhteensä		42 500	109 700	122 400	
Vuotuinen lisäys		42 500	67 200	12 700	

Tavoitteiden toteutuminen 2020

Operatiiviset tavoitteet

Tavoitteista henkilöstöön liittyvät toimenpiteet (kehityskeskustelut, työnkuvat) jäivät toteutumatta henkilöstövaihdosten vuoksi. Rekrytoinnit toteutuivat suunnitellusti. Toimintaan ja talouteen liittyvistä tavoitteista toteutumatta jäi puitesopimusten kilpailuttaminen, jota ei tässä vaiheessa katsottu tarpeelliseksi. Digitalisaatiota kehittämistä jatketaan edelleen koko osaston osalta. Nallelan peltoalueen suunnittelu ja toteutus jatkuu vuodelle 2021.

Yleistä

Teknisten palveluiden lautakunnan alainen toiminta on toteutunut kokonaisuudessaan määrärahojen puitteissa. Toimintatuotot jäivät vain hieman alle arvioidun (tot.99,5%). Toimintakulut toteutuivat noin 400.00 euroa talousarviota alempana (tot. 95%). Vaikka korona asetti toimintavuodelle haasteita menojen osalta, toimintakulujen määrärahaa jäi koronan vuoksi käyttämättä henkilöstön koulutus-, majoitus ja matkakuluihin rajoitusten vuoksi. Suurimmat haasteet vuosi toi ruokapalveluille. Haasteita toi toimintaan koronan lisäksi uuden keskuskeittiön käyttöönottoon liittyvät ongelmat. Rakentamisen ja ylläpidon tulosalueen merkittävimmät säästöt saatiin ennätysleudon vuoden ansiosta, niin alueiden kunnossapidon- kuin lämmityskulujen osalta. Tilapalvelun rakennuskantaa harvennettiin myymällä tarpeettomia kiinteistöjä sekä purkamalla tarpeettomia asuinrakennuksia. Hankkeista yhtenäiskoulun rakentaminen etenee aikataulun mukaisesti, Hyvinvointipuito-hanke päättyi. Vaskiveden koulurakennus peruskorjattiin ja lämmitysmuoto vaihdettiin maalämpöön. Lämmitysjärjestelmän muutoksiin saatiin avustusta. Myös Keskisen rahasto myönsi hankkeelle 50.000 euroan avustuksen. Suunniteltu asunto- ja teollisuusrakennusten siirto kaupungin omistamille yhtiöille ei toteutunut keskeneräisten selvitysten vuoksi tilinpäätösvuonna.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	7 846 308,46	7 642 460	0	7 642 460	7 606 309,58	-36 150,42	99,5
Toimintamenot	-8 765 404,95	-8 628 523	0	-8 628 523	-8 220 183,38	408 339,62	95,3
Toimintakate	-919 096,49	-986 063	0	-986 063	-613 873,80	372 189,20	62,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-182,98	0	0	0	471,56	471,56	
Poistot	-2 877 687,61	-2 926 630	0	-2 926 630	-3 310 032,00	-383 402,00	113,1
Poistoeron lisäys/vähennys	143 957,25	143 957	0	143 957	-1 256 042,75	-1 399 999,75	-
Yli/alijäämä	-3 653 009,83	-3 768 736	0	-3 768 736	-5 179 476,99	-1 410 740,99	137,4

3.8.1 Hallinnon tulosalue

Hallinnon tulosalueeseen kuuluvat teknisen osaston hallinto, tilaustyöt, ruokahuolto, haja-asutusalueen vesihuolto (avustukset), yksityistiet sekä palo- ja pelastustoimi.

Tulosalueen netto ylittyi noin 60.000 euroa, vaikka toimintakuluissa säästettiinkin. Ylitys johtuu ruokapalveluiden arvioitua heikommasta ateriamaksutuottojen toteumasta (-168.000 €). Syyinä tähän on mm. koronakevällä koulujen etäopetukseen siirtyminen. Toimintakuluissa säästettiin henkilöstökuluissa sekä palveluiden ostoissa, erityisesti asiantuntijapalveluista. Määräraha hallinnon henkilöstön koulutuksiin jäi koronan vuoksi lähes kokonaan käyttämättä. Toimintakulujen kokonaistoteutuma oli 97%. Yksityistieavustuksia ei leikattu tilinpäätösvuonna, avustuksia maksettiin tiekunnille yhteensä 214.738 euroa. Aluepelastuslaitoksen Virtain maksuosuus vuonna 2020 oli 507.832 euroa.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 588 591,76	1 580 161	0	1 580 161	1 441 548,61	-138 612,39	91,2
Toimintamenot	-2 684 421,11	-2 685 161	0	-2 685 161	-2 605 732,74	79 428,26	97,0
Toimintakate	-1 095 829,35	-1 105 000	0	-1 105 000	-1 164 184,13	-59 184,13	105,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-174,39	0	0	0	0,00	0,00	
Poistot	-7 931,76	-1 407	0	-1 407	-1 407,48	-0,48	100,0
Yli/alijäämä	-1 103 935,50	-1 106 407	0	-1 106 407	-1 165 591,61	-59 184,61	105,3

3.8.2 Ylläpidon ja rakentamisen tulosalue

Ylläpito ja rakentamisen tulosalueeseen kuuluvat liikenneväylät/urheilualueet, puistot, venesatama, kaavoitus, mittaus, metsätilat, tilapalvelun hallinto, tuotannolliset-, asuin- ja hallintokuntienrakennukset, jätehuolto.

Ylläpidon ja rakentamisen tulosalueen toimintatuotot ovat toteutuneet arvioitua paremmin (tot. 101%). Tämä johtuu mm. tilapalvelun arvioitua paremmin toteutuneista vuokratuotoista asuntojen osalta (+30.000). Tulosalueen toimintamenot ovat toteutuneet huomattavasti alle arvioidun (tot 93%), joka johtuu pääosin kaikkien toimintayksiköiden alueiden kunnossapitokustannusten alhaisesta toteutumisesta (-110.000€). Ennätysleuto talvi toi säästöjä myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksiin, etenkin lämmön (-73.000€) ja sähkön siirron kustannuksista (-40.000€) Myös asiantuntijapalveluiden ostoista on saatu merkittäviä säästöjä (-95.000€).

Liikenneväylien kustannukset ylittyivät hieman materiaalihankintojen ja valaistussähkön kulutuksen vuoksi. Liikuntahallin käyttöaste laski käyttörajoitusten vuoksi ja tämä vaikutti käyttömaksujen alentumiseen. Puistojen kustannukset alittuivat myös hieman. Venesatama toteutui lähes arvioidusti. Maankäyttöinsinöörin virka oli lähes koko vuoden täyttämättä, josta syystä paikkatiedon/mittauksen/kaavoituksen toimintakulut alittuivat merkittävästi. Metsien myyntituotot olivat tilinpäätösvuonna 161.982 euroa. Tilapalvelun hallinto ylittyi hieman henkilöstökulujen osalta. Siivouspalveluja Tredun väistötiloihin myytiin (ulkoiset/sisäiset) yhteensä noin 56.000 euroa. Tuotannollisten rakennusten vuokratuotot toteutuivat arvioidusti, toimintakulujen alittuessa hieman. Asuinrakennusten vuokratuotot toteutuivat arvioitua paremmin. Asuinrakennuksista tilinpäätösvuonna purettiin Nevalan, Puistolän ja Varpustien asuintalot. Tielaitoksen asuinkäytössä ollut toimistorakennus myytiin. Myös nämä vaikuttivat osaltaan siihen, että asuinrakennusten ylläpitokustannukset toteutuivat arvioitua pienempinä. Hallintokuntien rakennusten vuokratuotot toteutuivat hieman arvioitua paremmin toimintakulujen jäädessä edellä mainituista syistä huomattavasti alle talaousarvion (167.000). Jätehuollon kustannukset koostuvat pääosin Sarvinevan tarkkailumaksuista ja romuajoneuvojen siirroista. Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	5 427 337,38	5 277 859	0	5 277 859	5 323 594,30	45 735,30	100,9
Toimintamenot	-5 301 455,56	-5 116 978	0	-5 116 978	-4 797 972,43	319 005,57	93,8
Toimintakate	125 881,82	160 881	0	160 881	525 621,87	364 740,87	326,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-8,59	0	0	0	471,56	471,56	-
Poistot	-2 580 585,70	-2 625 744	0	-2 625 744	-3 030 084,80	-404 340,80	115,4
Poistoeron lisäys/vähennys	143 957,25	143 957	0	143 957	-1 256 042,75	-1 399 999,75	-
Yli/alijäämä	-2 310 755,22	-2 320 906	0	-2 320 906	-3 760 034,12	-1 439 128,12	162,0

3.8.3 Ympäristövalvonnan tulosalue

Ympäristövalvonnan tulosalueeseen kuuluvat maankäytön valvonta ja ympäristön suojelu.

Maankäytön valvonnan ja ympäristön suojelun lupamaksutuotot ovat ylittyneet arvioidusta. Kaikkiaan maksullisia lupia myönnettiin tulosalueella tilinpäätösvuonna 244 kappaletta. Toimintakulut alittuivat hieman arvioidusta. Talousarviovuonna tulosalueen henkilöstö siirtyi kaupunginjohtajan alaisuuteen elinvoima-yksikköön. Lopullinen siirto määrärahoineen tehdään vuoden 2021 alusta.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	160 408,72	109 400	0	109 400	142 822,81	33 422,81	130,6
Toimintamenot	-338 825,17	-361 664	0	-361 664	-345 683,62	15 980,38	95,6
Toimintakate	-178 416,45	-252 264	0	-252 264	-202 860,81	49 403,19	80,4
Poistot	-8 954,64	-8 955	0	-8 955	-8 790,60	164,40	98,2
Yli/alijäämä	-187 371,09	-261 219	0	-261 219	-211 651,41	49 567,59	81,0

3.8.5 Vesihuoltolaitoksen tulosalue

Vesihuollon tulosalueeseen kuuluvat keskuspuhdistamo, keskustan viemäriverkko, pumppaamot, kompostointi sekä Kil-linkosken viemäriverkosto ja paineenkorotusasema sekä vesijohtoverkosto.

Vesihuollon tulosalueen toimintatuotot perus- sekä vesi- ja jätevesimaksujen osalta ovat ylittyneet arvioidusta (+20.000€). Toimintakulut ovat toteutuneet lähes arvioidun mukaisena. Puhdistamolla on tehty vuosittain korjaustoimenpiteitä puhdistamon toimintavarmuuden säilyttämiseksi. Jäteveden hintaa on lautakunnan päätöksellä päätetty korottaa vuoden 2021 alusta.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2020	TP2019	TA2020	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	669 970,60	675 040	0	675 040	698 343,86	23 303,86	103,5
Toimintamenot	-440 703,11	-464 720	0	-464 720	-470 794,59	-6 074,59	101,3
Toimintakate	229 267,49	210 320	0	210 320	227 549,27	17 229,27	108,2
Rahoitustuotot- ja kulut	0,00	0	0	0	0,05		
Poistot	-280 215,51	-290 524	0	-290 524	-269 749,12	20 774,88	92,8
Yli/alijäämä	-50 948,02	-80 204	0	-80 204	-42 199,80	38 004,15	52,6

Yhteenveto lautakunnan suoritteista (yksikkökustannukset)

Teknisten palveluiden lautakunta	TA 2020			TP 2020			TP 2019		
	Meno	Kpl / määrä	Yksikköhinta	Meno	Kpl / määrä	Yksikköhinta	Meno	Kpl / määrä	Yksikköhinta
Kustannukset									
HALLINTO									
Kustannus € /Ateriasuorite	-1 561 301	333 382,30	-4,68	-1 524 977	296 134,35	-5,15	-1 594 936	331 891	-4,81
Aluepl.kustannus €/asukas palo- ja pelastustoim.	-543 048	6 668	-81,44	-540 464	6 516	-82,94	-522 868	6 545	-79,89
Yksityistieavustus €/km (*)	-221 900	381,30	-581,96	-214 738	379,98	-565,13	-218 325	381,3	-572,58
YLLÄPITO JA RAK									
Liikenneväylinen kp €/km	-436 342	66,7	-6 541,86	-444 366	* 82	-5 419,10	-437 592	67	-6 560,60
Liikenneväylien valaistusenergiak €/km	-80 000	54,6	-1 465,20	-84 805	54,6	-1 553,21	-90 485	55	-1 657,23
Puistojen kp €/hehtaari	-212 413	21,5	-9 879,67	-200 498	22,0	-9 113,55	-217 045	22	-10 095,12
Tuotann. rakenn. Ylläpitok. €/m2/kk (*)	-160 740	31 602	-0,42	-127 321	31 598	-0,34	-138 479	31 838	-0,36
Asuinrakenn. Ylläpitok. €/m2/kk	-677 285	12 430	-4,54	-552 860	11 515	-4,00	-800 008	14 951	-4,46
Hallintokuntien rakenn. Ylläpitok. €/m2/kk (**)	-2 462 692	40 182	-5,11	-2 295 409	40 182	-4,76	-2 695 568	40 182	-5,59
Tuotann.rakenn. %		99,6 %			99,30 %			99,30	
Asuinrakenn. %		88,0 %			87,0 %			87,00	
Hallintokuntien rakenn. %		84,5 %			93,1 %			92,10	

* Tiinpäätös 2020 sisältää myös kevyen liikenteen väylät.

Tuotokset	TA 2020			TP 2020			TP 2019		
	Tulo	Kpl määrä	Yksikk.hinta	Tulo	Kpl määrä	Yksikk.hinta	Tulo	Kpl määrä	Yksikk.hinta
YMPÄRISTÖPALVELUT									
Lupamaksutuotot €/kpl	70 000	200	350,00	109 632	244,00	449,31	115 285	285	404,51
HALLINTO									
Ateriamaksutuotot	1 546 861	333 382	4,64	1 379 173	296 134,35	4,66	1 550 352	331 890,80	4,67
TILAPALVELU:									
Vuokratuotot tuotannoll.rak €/	464 783	31 602	1,23	466 569	31 598	1,23	478 171	31 838	1,25
Vuokratuotot asuinrak. €/m2/k	594 971	12 430	3,99	625 470	11 515	4,53	635 640	14 951	3,54
Vuokratuotot hallintokuntien r	3 776 401	40182	7,83	3 792 528	40 182	7,87	3 745 356	40 182	7,77
VESIHUOLTOLAITOS:									
Jätevesimaksutuotot €/m3	675 040	245 000	2,76	698 344	319 480	2,19	668 910	267 782	2,50

4 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Tuloslaskelmaosassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä satunnaiset erät.

Kaupunki ja vesihuolto (ulk.+sis.)	Alkuperäinen TA	TA MUUT	TA+MUUT	TOTEUMA
Toimintatulot				
Myyntituotot	26 325 797	-1 410 543	24 915 254	25 261 171,14
Maksutuotot	5 824 077	-93 000	5 731 077	6 551 452,44
Tuet ja avustukset	345 502		345 502	551 172,96
Vuokratulot	5 668 724	0	5 668 724	5 677 138,84
Muut toimintatulot	173 887	1 378	175 265	248 715,70
	38 337 987	-1 502 165	36 835 822	38 289 651,08
Valmistus omaan käyttöön	99 000		99 000	144 669,45
Toimintamenot				
Henkilöstömenot	-14 278 049	-43 008	-14 321 057	-14 312 782,61
Palvelujen ostot	-56 429 649	288 683	-56 140 966	-54 711 960,87
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 557 249	-11 700	-3 568 949	-4 092 888,73
Avustukset muille	-2 259 727	-53 470	-2 313 197	-2 146 556,67
Vuokrat	-6 255 134	38 190	-6 216 944	-6 350 029,93
Muut toimintamenot	-186 835		-186 835	-262 322,93
	-82 966 643	218 695	-82 747 948	-81 876 541,74
Toimintakate/Jäämä	-44 529 656	-1 283 470	-45 813 126	-43 442 221,21
Verotulot	23 569 260		23 569 260	22 750 715,53
Valtionosuudet	24 736 800		24 736 800	26 994 852,00
Rahoitustulot ja -menot				0,00
Korkotulot muilta	6 000		6 000	22 933,42
Muut rahoitustulot muilta	174 500		174 500	419 914,41
Korkomenot	-159 000		-159 000	-92 572,07
Muut rahoitusmenot				-8 021,82
	48 327 560	0	48 327 560	50 087 821,47
Vuosikate	3 797 904	-1 283 470	2 514 434,00	6 645 600,26
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 760 641		-3 760 641	-3 687 057,59
Arvonalentumiset	0			-371 924,00
	-3 760 641	0	-3 760 641,00	-4 058 981,59
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset kulut				0,00
Tilikauden tulos	37 263	-1 283 470	-1 246 207,00	2 586 618,67
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	143 957		143 957,00	143 957,25
Varausten vähennys			0	-1 400 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	181 220	-1 283 470	-1 102 250	1 330 575,92

4.1 Verotulojen erittely

Verotulot	TA2020	Toteuma 2020	Poikkeama, ylitys(+), alitus (-)	TP2019	Muutos TP19/TP20%
Kunnallisvero	19 147 000	18 222 673,87	-924 326,13	18 558 112,54	-1,81
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 535 260	2 780 643,53	245 383,53	2 447 189,11	13,63
Kiinteistövero	1 887 000	1 747 398,13	-139 601,87	1 914 343,45	-8,72
	23 569 260	22 750 715,53	-818 544,47	22 919 645,10	-0,74

Vuoden 2020 kunnallisverotulojen kertymään vaikutti koronaepidemian heikentävä vaikutus talouden kehitykseen ja työllisyyteen. Yhteisöverotulojen kertymä oli puolestaan hyvällä tasolla johtuen kuntien jako-osuuden tilapäisestä korottamisesta kuntien tilanteen helpottamiseksi. Kiinteistöverotulot jäivät talousarviota alhaisemmalle tasolle tilitysmuutoksen johdosta, jonka seurauksena vuoden 2020 kiinteistöverotuloja tilitetään kunnille osittain vasta tammi-helmikuussa 2021. Ilman tilitysmuutosta

	Tulovero-prosentti	Verotet.tulo 1000 €	Efektiivinen veroaste
2020	21,25	87 751	13,50
2019	21,25	87 458	13,57
2018	20,75	87 403	13,21
2017	20,75	85 511	13,19
2016	20,25	87 930	13,34
2015	20,25	89 079	13,44
2014	20,25	88 789	13,56
2013	20,25	86 448	13,54
2012	20,25	86 271	13,08

*) Erilaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta, joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin. Vuosien 2019 ja 2020 tiedot eivät ole vielä täysin lopulliset.

Kiinteistöveroprosentit	2020	2019
Vak.asuinrakennus	0,45 %	0,45 %
Muu asuinrakennus	1,00 %	1,00 %
Yleinen kiinteistövero	0,93 %	0,93 %

4.2 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet	TA2020	Toteuma 2020	Poikk.,ylitys (+) alitus (-)	TP2019	Muutos TP19 / TP20 %
Peruspalvelujen valtionosuus	15 669 870	17 570 080,00	1 900 210,00	17 927 446,00	-1,99
Verotulojen tasaus	4 949 300	5 002 032,00	52 732,00	5 012 167,00	-0,20
Opetus ja kulttuuritoimen valtionosuus	270 900	397 697,00	126 797,00	258 311,00	53,96
Veroper.muutoksista johtuvien verotulomenetysten korv.	3 846 730	4 025 043,00	178 313,00		
	24 736 800	26 994 852,00	2 258 052,00	23 197 924,00	16,37

5 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

5.1 Hankkeet

Hankkeita ovat yli 300 000 euron verottomat kokonaisuudet. Hankkeiden käsittelyssä seurataan kaupungin hankesuunniteluohjeita.

Vuonna 2020 valmistuneita hankkeita olivat Vaskiveden koulun peruskorjaus ja hyvinvointipuisto. Vaskiveden koulun peruskorjauksen yhteydessä rakennuksen lämmitysmuoto vaihdettiin maalämpöön, johon saatiin myös ARA:n avustusta. Lisäksi Keskisen rahasto myönsi peruskorjaukselle 50 000 euron suuruisen avustuksen. Hyvinvointipuistohankkeeseen myönnetyn avustuksen viimeinen erä on haettu, mutta siitä ei ole saatu vielä päätöstä, joten avustus kirjataan vuonna 2021, hanke on kuitenkin kirjattu valmiiksi vuodelle 2020 ja poistot on aloitettu, poistosuunnitelmaa korjataan saatavan avustuksen mukaisesti. Tarjanneveden esiselvityshankkeen menot siirrettiin käyttötalouteen, koska varsinaisen hankkeen toteutumisesta ei ole tässä vaiheessa varmaa tietoa.

Yhtenäiskouluhanke edistyi vuoden 2020 aikana suunnitellusti. Määrärahaa jäi vuoden 2020 osalta käyttämättä, koska maksupostien ajoittumista on vaikea arvioida. Vuoden 2021 talousarvioon täytyy tehdä vastaava muutos, koska menot tulevat toteutumaan vuoden 2021 puolella. Kokonaiskustannusarvioon verrattuna hanke on toteutumassa kustannusarvion puitteissa. Vuoden 2020 hankkeista yhtenäiskulun lisäksi myös vesistökuunnostushankkeiden toteutus jatkuu vuonna 2021.

Investointien osalta määrärahojen ylitykset on käsitelty kaupunginvaltuustossa 29.3.2021.

HANKKEET

HANKE	TA 2020	TA MUUTOS	TA + MUUT	TOTEUMA 2020	POIKKEAMA	TOT -%
Tekn./Yhtenäiskoulun uudisrakentaminen						
Menot	-10 000 000	0	-10 000 000	-8 841 004,38	-1 158 995,62	88,41
Tulot			0		0,00	
Nettomeno	-10 000 000	0	-10 000 000	-8 841 004,38	-1 158 995,62	88,41
Vaskiveden koulu, Koulu ja päiväkot						
Menot	-450 000	-275 000	-725 000	-748 189,09	23 189,09	103,20
Tulot		50 000	50 000	77 366,00	-27 366,00	154,73
Nettomeno	-450 000	-225 000	-675 000	-670 823,09	-4 176,91	99,38
Tekn./Jäähdytyspohjan hanke						
Menot	-20 000	0	-20 000	-78 402,63	58 402,63	392,01
Tulot				55 000,00	-55 000,00	-100,00
Nettomeno	-20 000	0	-20 000	-23 402,63	3 402,63	117,01
Tekn./Iso-Tarjanneveden esiselvitys						
Menot	-10 000	0	-10 000	0	-10 000,00	0
Tulot			0			
Nettomeno	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0
Tekn/ Hyvinvointipuisto						
Menot	-91 500		-91 500	-89 360,27	-2 139,73	97,66
Tulot	28 000		28 000	0,00	28 000,00	
Nettomeno	-63 500		-63 500	-89 360,27	25 860,27	140,72

5.2 Hankeryhmät

Valtuusto myöntää määrärahat ja tuloarviot hankeryhmälle kokonaisuutena. Hankeryhmien kohteet ovat alle 300 000 euroa. Pienhankintaraja on 10.000 euroa. Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan osakkeiden ja osuuksien määrärahamuu- tos liittyy Liikelaitos Marttiselle perinnekyllän investointien rahoittamiseen myönnettyyn peruspääoman korotukseen, josta

siirrettiin Perinnekyllän rakennusten purkukustannuksia vastaava osuus käyttötalouden avustuksiin. Rahoitusosuus ei muilta osin toteutunut, koska Perinnekyllän kunnostuksen menot katettiin siihen saaduilla testamenttivaroilla. Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan ohjelmistoihin liittyvät määrärahamuutoksen koskivat palkkajärjestelmän käyttöönotto-kustannuksia sekä taloushallinnon ohjelmiston uuden tietokannan hankintaa, jota ei resurssipuutteen johdosta ollut mahdollista toteuttaa vuonna 2020.

Osakkeiden ja osuuksien hankintoihin sisältyi Istekki Oy:n osakkeiden hankinta. Maa-alueita ostettiin kaavoituksen tarpeisiin. Maa-alueita myös myytiin.

Lämpölaitoksen investoinnit siirtyivät toiminnan yhtiöittämisen johdosta kaupunginhallituksen alaiseen toimintaan. Investoinnit koostuivat uusien liittymien rakentamisesta sekä tuotantolaitoksen peruskunnostuksesta.

Perusturvalautakunnan investoinnit sisälsivät hammashoitolan laite- ja kalustohankintoja sekä ultraäänilaitteen äitiysneuvolan ja röntgenin käyttöön.

Vesihuoltolaitoksen investoinnit sisälsivät puhdistamon, pumppaamojen ja vesihuoltoverkoston saneerauksia, uusien liittymien rakentamista sekä ennalta-arvaamattomia korjauksia. Määrärahamuutos liittyi linjapumppaamoinvestointiin.

Kunnallistekniikan merkittävimpiä investointeja olivat Keiturinsalmen katujen rakentaminen, päällystekorjaukset, katuvälaistuksen uudistukset sekä Sairaalan tien jälkityöt.

Tuotannollisten rakennusten investoinnit liittyivät Finncontin ja Rantaterassin kiinteistöjen kunnostukseen.

Asuinrakennuksiin liittyvät korjaukset kohdistuivat pääosin Palanne –kiinteistön ja VR:n omakotitalon peruskorjauksiin sekä ennalta-arvaamattomiin kohteisiin.

Hallintokuntien käytössä olevien rakennusten hankeryhmän investoinnit koostuivat useasta eri kohteesta, joista merkittävin oli kaupungintalon ilmanvaihdon muutostyöt sekä muut korjaukset.

HANKERYHMÄT

Hankeryhmä	TA 2020	TA MUUTOS	TA + MUUT	TOTEUMA 2020	POIKKEAMA	TOT -%
Kaupunginhallitus						
Osakkeet ja Osuudet						
Menot	-110 000	53 470	-56 530	-6 925	-49 605	12,3
Tulot					0	
Nettomeno	-110 000	53 470	-56 530	-6 925	-49 605	12,3
Maa-alueet/rakennukset						
Menot	-100 000	0	-100 000	-40 391	-59 609	40,4
Tulot	20 000	0	20 000	20 318,5	-318,5	101,6
Nettomeno	-80 000	0	-80 000	-20 072,50	-59 927,50	25,1
Khall./Ohjelmistolisenssien hank.						
Menot	-60 000	-70 000	-130 000	-52 364	-77 635,87	40,3
Tulot						
Nettomeno	-60 000	-70 000	-130 000	-52 364,13	-77 635,87	40,3
Khall./Lämpölaitos						
Menot	-140 000	0	-140 000	-50 699,52	-89 300,48	36,2
Tulot			0		0	
Nettomeno	-140 000	0	-140 000	-50 699,52	-89 300,48	36,2
Perusturvalautakunta						
Menot	-244 600	0	-244 600	-76 338,00	-168 262,00	31,2
Tulot	0					
Nettomeno	-244 600		-244 600	-76 338	-168 262	31,2
Vesihuoltolaitos						
Menot	-280 000	-30 000	-310 000	-311 471,42	1 471,42	100,5
Tulot	0			11 997,61	-11 997,61	-100,0
Nettomeno	-280 000	-30 000	-310 000	-299 473,81	-10 526,19	96,6

Kunnallistekniikka							
Menot	-835 000	0	-835 000	-741 136,05	-93 863,95	88,8	
Tulot	0			-6 286,30	6 286,30	-100,0	
Nettomeno	-835 000	0	-835 000	-747 422,35	-87 577,65	89,5	
Tuotannolliset rakennukset							
Menot	-190 000	0	-190 000	-151 336,38	-38 663,62	79,7	
Tulot	0			1 312,50	-1 312,50	-100,0	
Nettomeno	-190 000	0	-190 000	-150 023,88	-39 976,12	79,0	
Asuinrakennukset							
Menot	-65 000	0	-65 000	-58 659,26	-6 340,74	90,2	
Tulot			0				
Nettomeno	-65 000	0	-65 000	-58 659,26	-6 340,74	90,2	
Hallintokuntien käytössä olevat rak.							
Menot	-160 000	-45 000	-205 000	-170 986,68	-34 013,32	83,4	
Tulot	0		0				
Nettomeno	-160 000	-45 000	-205 000	-170 986,68	-34 013,32	83,4	
Tekn./Vesistönkunnostushanke							
Menot	-15 000	0	-15 000	-855,89	-14 144,11	5,71	
Tulot	0		0	0	0		
Nettomeno	-15 000	0	-15 000	-855,89	-14 144,11	5,71	
Mittaus/kaavoitus							
Menot	0	0	0	1 584,60	-1 584,60	-100,0	
Tulot			0				
Nettomeno	0	0	0	1 584,60	-1 584,60	-100,0	
Hankkeet / Hankeryhmät							
Menot yht.	-12 771 100,00	-366 530,00	-13 137 630,00	-11 416 535,10	-1 721 094,90		
Tulot yhteensä	48 000,00	50 000,00	98 000,00	159 708,31	-61 708,31		
Nettomeno	-12 723 100,00	-316 530,00	-13 039 630,00	-11 256 826,79	-1 782 803,21		

6 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

Kaupunki ja Vesihuolto (ulk./sis.)

	TA 2020	MUUTOS	TA+MUUTOS	TOTEUMA	POIKKEAMA
TOIMINTA JA INVESTOINNIT					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	3 797 904	-1 283 470	2 514 434	6 645 600,26	4 131 166,26
Satunnaiset erät	0	0	0		0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0		0	-55 099,50	-55 099,50
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-12 771 100	-366 530	-13 137 630	-11 416 535,10	1 721 094,90
Rahoitusosuudet investointeihin	28 000	50 000	78 000	139 389,81	61 389,81
Pys.vast.hyödykkeiden luovutus- tuotot	20 000		20 000	75 418,00	55 418,00
Muut investointitulot	0	0	0	0,00	0,00
					0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 925 196	-1 600 000	-10 525 196	-4 611 226,53	5 913 969,47
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäykset	-150 000	-90 000	-240 000	-69 221,00	170 779,00
Antolainauksen vähennykset	50 000		50 000	0,00	-50 000,00
	-100 000	-90 000	-190 000	-69 221,00	120 779,00
Lainakannan muutokset/lisäykset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000	5 000 000	15 000 000	5 000 000,00	-10 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 680 000	480 000	-1 200 000	-1 329 620,71	-129 620,71
	8 320 000	5 480 000	13 800 000	3 670 379,29	-10 129 620,71
Muut maksuvalmiuden muutokset	0		0	2 407 071,77	2 407 071,77
Rahoitustoiminnan rahavirta	8 220 000	5 390 000	13 610 000	6 008 230,06	-7 601 769,94
RAHAVAROJEN MUUTOS	-705 196	3 790 000	3 084 804	1 397 003,53	-1 687 800,47

III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Virtain kaupungin ja kuntakonsernin tilinpäätöslaskelmat on esitetty tässä osiossa. Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase.

Virtain kaupunki sisältää kaupungin, taseyksikkö Vesihuollon ja Liikelaitos Marttisen ulkoiset, keskenään eliminoidut toteumat.

Virtain kaupungin konsernin tilinpäätöslaskelmat ovat konsernin tuloslaskelma, konsernin rahoituslaskelma ja konsernitase.

Lisäksi tässä osassa esitetään tilinpäätöslaskelmien liitetiedot.

Eriytettyinä tilinpäätöksinä esitetään vesihuollon taseyksikön sekä liikelaitos Marttisen tilinpäätökset sekä kilpailulain 30 d §:n perusteella esitettävät eriytetyt tuloslaskelmat.

VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN**TULOSLASKELMA (ULK.)**

Toimintatuotot	2020	2019
Myyntituotot	23 506 066,99	24 719 732,44
Maksutuotot	6 448 008,05	5 768 732,64
Tuet ja avustukset	1 359 357,81	1 256 553,30
Vuokratuotot	1 931 375,68	2 002 118,20
Muut toimintatuotot	248 499,70	231 022,43
	33 493 308,23	33 978 159,01
Valmistus omaan käyttöön	144 669,45	167 812,06
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-15 332 944,20	-15 654 779,46
Palkat ja palkkiot	-12 141 753,58	-12 455 023,57
Henkilösivukulut	-3 191 190,62	-3 199 755,89
Eläkekulut	-2 784 267,65	-2 798 471,21
Muut henkilösivukulut	-406 922,97	-401 284,68
Palvelujen ostot	-52 577 687,33	-53 339 634,12
Asiakaspalvelujen ostot	-43 088 247,11	-43 328 482,99
Muiden palvelujen ostot	-9 489 440,22	-10 011 151,13
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 361 098,73	-4 067 149,32
Ostot tilikauden aikana	-4 378 364,25	-4 067 149,32
Varaston lisäys	17 265,52	0,00
Avustukset	-1 899 765,51	-2 100 605,03
Vuokrat	-2 626 590,49	-2 596 373,49
Muut kulut	-278 164,20	-280 671,12
	-77 076 250,46	-78 039 212,54
Toimintakate	-43 438 272,78	-43 893 241,47
Verotulot	22 750 715,53	22 919 645,10
Valtionosuudet	26 994 852,00	23 197 924,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	22 933,42	10 965,02
Muut rahoitustuotot	420 187,47	864 808,91
Korkokulut	-92 596,11	-84 818,31
Muut rahoituskulut	-8 021,69	-96 003,63
	50 088 070,62	46 812 521,09
Vuosikate	6 649 797,84	2 919 279,62
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 855 457,54	-3 900 879,41
Arvonalentumiset	-371 924,00	-16 818,79
	-4 227 381,54	-3 917 698,20
Satunnaiset erät		
Satunnaiset kulut	0,00	-357 758,00
Tilikauden tulos	2 422 416,30	-1 356 176,58
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	143 957,25	143 957,25
Varausten lisäys	-1 400 000,00	0,00
Tilikauden ylijäämä	1 166 373,55	-1 212 219,33

**VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN
RAHOITUSLASKELMA**

Toiminnan rahavirta	2020	2019
Vuosikate	6 649 797,84	2 919 277,62
Satunnaiset erät	0,00	-357 759,00
Tulorahoituksen korjauserät	-55 099,50	33 857,40
	6 594 698,34	2 595 376,02
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-11 547 127,08	-6 507 770,27
Rahoitusosuuden investointeihin	207 172,46	201 548,90
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	75 418,00	105 215,00
	-11 264 536,62	-6 201 006,37
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 669 838,28	-3 605 630,35
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	-32 934,40
Antolainasaamisten vähennys	0,00	4 456,97
	0,00	-28 477,43
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000,00	5 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 329 620,71	-813 908,00
Lainakannan muutokset	3 670 379,29	4 186 092,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantovarojen ja pääomien	2 539,63	-67 711,44
Vaihto-omaisuuden muutos	-16 320,52	5 025,28
Saamisten muutos	359 824,50	-239 691,37
Korottomien velkojen muutos	2 370 437,49	516 106,72
	2 716 481,10	213 729,19
Rahoituksen rahavirta	6 386 860,39	4 371 343,76
Rahavarojen muutos	1 717 022,11	765 713,41
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.2020	9 555 493,09	7 838 470,98
Rahavarat 1.1.2020	7 838 470,98	7 072 757,57

**VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN
TASE**

VASTAAVAA	31.12.2020	31.12.2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	814 451,88	891 097,67
	814 451,88	891 097,67
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	5 602 329,35	5 582 256,85
Rakennukset	24 577 737,07	26 442 449,48
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 557 350,94	4 372 076,45
Koneet ja kalusto	355 153,09	416 107,17
Muut aineelliset hyödykkeet	7 524,86	7 524,86
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	12 831 826,78	5 949 531,91
	49 931 922,09	42 769 946,72
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7 712 771,87	7 705 846,87
Muut saamiset	486 988,85	486 988,85
	8 199 760,72	8 192 835,72
Pysyvät vastaavat yhteensä	58 946 134,69	51 853 880,11
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	363 989,97	342 903,49
	363 989,97	342 903,49
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	76 363,67	60 043,15
Valmiit tuotteet	6 888,70	6 888,70
	83 252,37	66 931,85
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	1 705 542,58	1 804 780,58
	1 705 542,58	1 804 780,58
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 119 017,31	1 403 020,60
Lainasaamiset	1 461,08	
Muut saamiset	802 427,51	699 319,12
Siirtosaamiset	345 089,89	426 242,57
	2 267 995,79	2 528 582,29
Rahat ja pankkisaamiset	9 555 493,09	7 838 470,98
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	13 612 283,83	12 238 765,70
VASTAAVAA YHTEENSÄ	72 922 408,49	64 435 549,30

**VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN
TASE**

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	23 750 394,96	23 750 394,96
Muut omat rahastot	336 375,85	336 375,85
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	15 405 283,90	16 617 506,23
Tilikauden yli-/alijäämä	1 166 373,55	-1 212 222,33
Oma pääoma	40 658 428,26	39 492 054,71
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSET		
Poistoero	2 179 318,20	2 323 275,45
Vapaaehtoiset varaukset	2 400 000,00	1 000 000,00
	4 579 318,20	3 323 275,45
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	549 245,45	525 619,34
	549 245,45	525 619,34
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 491 036,01	10 461 681,29
Lainat julkisyhteisöiltä		
Ostovelat	2 987,33	3 548,07
Liittymismaksut ja muut velat	1 397 854,90	1 320 898,16
	14 891 878,24	11 786 127,52
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 842 440,28	1 201 415,71
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	46 653,64	34 573,45
Ostovelat	7 350 648,55	5 181 283,58
Muut velat	319 266,48	436 115,68
Siirtovelat	2 684 529,39	2 455 083,86
	12 243 538,34	9 308 472,28
Vieras pääoma yhteensä	27 135 416,58	21 094 599,80
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	72 922 408,49	64 435 549,30

**VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN
LIITETIEDOT**

Tilinpäätöksen liitetiedot ryhmitellään kirjanpitoasetuksen liitetietovaatimusten mukaan tilinpäätöksen laatimista, tuloslaskelmaa, taseen vastaavia ja vastattavia, vakuuksia ja vastuusitoumuksia, henkilöstä ja konsernitilinpäätöstä koskeviin liitetietoihin.

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Poistot on laskettu kaupunginvaltuuston 6.10.2014 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Päivitettyä poistosuunnitelmaa sovelletaan 1.1.2013 jälkeen valmistuneisiin kohteisiin. Vaihtomaisuus on arvostettu muuttuvaan hankintamenoa.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot
**KUNNAN TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN
ULKOISET**

	2020	2019
Yleishallinto	1 558 436,92	1 616 827,81
Sosiaali- ja terveystoimi	26 844 110,36	26 643 708,15
Opetus ja kulttuuri	1 149 918,87	1 141 215,12
Yhdyskuntapalvelut		
Muut palvelut/tekn.	2 409 475,35	2 655 849,19
	31 961 941,50	32 057 600,27

Liikelaitos Marttinen

Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina
ulkoiset

	2020	2019
nuorisotoiminta		
liikevaihto	489 561,34	885 104,08
muut tuotot		
avustukset	804 926,07	742 981,12
elinkeinotoiminta		
liikevaihto	277 373,32	345 136,93
muut tuotot	16 451,64	1 149,21
avustukset	2 648,40	5 049,17
kaupungin nuorisotoiminta		
liikevaihto	420,00	1 234,80
muut tuotot		
avustukset	610,38	2 283,19
Museotoiminta		
liikevaihto	6 440,56	2 675,90
muut tuotot	13 284,00	13 687,23
avustukset		0,00
yhteensä		
liikevaihto	773 795,22	1 234 151,71

muut tuotot	29 735,64	14 836,44
avustukset	808 184,85	750 313,48
	1 611 715,71	1 999 301,63
VEROTULOJEN ERITTELY	2020	2019
Kunnallisvero	18 222 673,87	18 558 112,54
Kiinteistövero	1 747 398,13	1 914 343,45
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 780 643,53	2 447 189,11
	22 750 715,53	22 919 645,10
VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY		
Peruspalvelujen valtionos.(ilman tasauksia)	17 570 080,00	17 927 446,00
Verotuloihin perustuvat valt.os.tasaus	5 002 032,00	5 012 167,00
Opetus- ja sivistystoimen muut valt.osuudet	397 697,00	258 311,00
Veroper.muutoksista joht.verotulomenetysten korvaus	4 025 043,00	
Valtionosuudet yhteensä	26 994 852,00	23 197 924,00
MUUT TOIMINTATUOTOT		
PYSYVIEN VASTAAVIEN MYYNTIVOITOT		
Tontit, maa-alueet	55 099,50	8 273,75
Rakennukset		52 868,85
Kuntayhtymäosuudet		
Kalusto, autot		
Yhteensä	55 099,50	61 142,60
MUUT TOIMINTAKULUT		
PYSYVIEN VASTAAVIEN MYYNTITAPPIOT		
Tontit, maa-alueet	0,00	0,00
Rakennukset	0,00	0,00
Kuntayhtymäosuudet	0,00	0,00
Osakkeet	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00
OSINGOT JA OSUUSPÄÄOMAN KOROT		
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy	212 850,00	180 922,50
Pirkanmaan Sairaanhoidopiiri ky	59 086,84	59 086,84
Keiturin Sote Oy		400 000,00
Pirkanmaan Jätehuolto Oy	127 559,07	127 559,07
Muut rahoitustuotot	2 458,56	2 490,76
Yhteensä	401 954,47	770 059,17

ARVIOIDUT POISTOAJAT, NIITÄ VASTAAVAT VUOTUISET POISTOPROSENTIT JA POISTOMENETELMÄT**Aineettomat hyödykkeet**

Kehittämismenot	2 - 5 v. tasapoisto
Aineettomat oikeudet	5 - 10 v. tasapoisto
Konserniliikearvo	2 - 5 v. tasapoisto
Liikearvo	2 - 5 v. tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmistot	2 - 5 v. tasapoisto
Muut	2 - 5 v. tasapoisto
Erityisestä syystä enintään (esim. vesistöjen peruskunnostus)	20 v. tasapoisto

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50 v. tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 v. tasapoisto
Talousrakennukset	10 - 20 v. tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 v. tasapoisto
Asuinrakennukset	30 - 50 v. tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20% mjp
Sillat, laiturit ja uimalat	10 - 25% mjp
Muut maa- ja vesirakenteet	10 - 20% mjp
Vedenjakeluverkosto	7 - 10% mjp
Viemäriverkko	7 - 10% mjp
Kaukolämpöverkko	10 - 15% mjp
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 - 20% mjp
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	20 - 22% mjp
Maakaasuverkko	12 - 15% mjp
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20% mjp
Sähkö-, vesi- yms. laitoskoneet ja laitteet	15 - 25% mjp
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20% mjp
Liikenteen ohjauslaitteet	20 - 25% mjp
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 - 25% mjp
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	15 - 20 v. tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työ	8 - 15 v. tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 v. tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10 v. tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 - 15 v. tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 - 10 v. tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 - 15 v. tasapoisto
Atk-laitteet	3 - 5 v. tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 v. tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa

Tasetta koskevat liitetiedot

TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI

Kaupunki+vesihuolto+Marttinen

	1.1.2020	Lisäykset	Vähennykset	Rah.osuudet	Keskeneräisistä siirto	Sumupoistot	31.12.2020
Aineettomat oikeudet	152 020,98	0,00	0,00	0,00	0,00	83 723,16	68 297,82
Muut pitkävaikutteiset	739 076,69	53 220,02	0,00	0,00	57 518,10	103 660,75	746 154,06
Aineettomat hyödykkeet	891 097,67	53 220,02	0,00	0,00	57 518,10	187 383,91	814 451,88
Maa- ja vesialueet	5 582 256,85	95 490,50	75 418,00	0,00	0,00	0,00	5 602 329,35
Rakennukset	26 442 449,48	1 354 678,12	0,00	145 148,65	124 627,29	3 198 869,17	24 577 737,07
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 372 076,45	791 648,98	0,00	11 997,61	2 109 459,50	703 836,38	6 557 350,94
Tuotannon/varaston koneet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	416 107,17	76 338,00	0,00	0,00	0,00	137 292,08	355 153,09
Keskeneräiset hankinnat	5 949 531,91	9 228 899,76	0,00	55 000,00	-2 291 604,89	0,00	12 831 826,78
Muut aineelliset hyödykkeet	7 524,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 524,86
Aineelliset hyödykkeet	42 769 946,72	11 547 055,36	75 418,00	212 146,26	-57 518,10	4 039 997,63	49 931 922,09
Kuntayhtymäosuudet	2 658 795,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 658 795,23
Tytäryhteisöosakkeet	1 882 966,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 882 966,85
Osakkuusyhteisöosakkeet	557 240,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	557 240,96
Muut osakkeet	2 606 843,83	6 925,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 613 768,83
Sijoitukset	7 705 846,87	6 925,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 712 771,87
YHTEENSÄ	51 366 891,26	11 553 980,36	75 418,00	212 146,26	0,00	4 227 381,54	51 366 891,26
Palautuskelp.liitt.maksut	486 988,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	486 988,85
YHTEENSÄ	51 853 880,11	11 687 200,38	75 418,00	212 146,26	0,00	4 227 381,54	51 853 880,11

	OMISTUS- OSUUS %	KIRJANPITO- ARVO 1.1.2020	LISÄYKSET 2020	VÄHEN- NYKSET 2020	KIRJANPI- TOARVO 31.12.2020
KUNTAYHTYMÄOSUUDET					
Pirkanmaan Liitto	1,68	14 116,79			14 116,79
Pirkanmaan Sairaanhoidopiiri	1,56	2 358 138,74			2 358 138,74
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	0,90	286 539,70			286 539,70
Kuntayhtymäosuudet yhteensä		2 658 795,23	0,00	0,00	2 658 795,23
TYTÄRYHTEISÖJEN OSAKKEET JA OSUUDET					
Kiint.Oy Killinpolku	75,00	25 228,19			25 228,19
Kiint.Oy Virtain Opiskelijasuntolat	100,00	121 095,31			121 095,31
Kiint.Oy Virtain Veteraanit	100,00	199 698,79			199 698,79
Kiint.Oy Virtain Vuokratalot	100,00	990 119,05			990 119,05
Virtain Jäähalli Oy	62,80	185 006,72			185 006,72
Virtain Yrityspalvelu Oy	100,00	16 818,79			16 818,79
Keituri Oy, osakepääoman merkitseminen	100,00	2 500,00			2 500,00
Keiturin Sote Oy, vapaaehtoinen vastikkeeton pääomasijoitus	100,00	30 000,00			30 000,00
Virtain Energia Oy, osakepääoman merkitseminen	100,00	312 500,00			312 500,00
Tytäryhteisöjen osakkeet ja osuudet yhteensä		1 882 966,85	0,00	0,00	1 882 966,85
OSAKKUUSYHTEISÖT					
Kiint.Oy Illansuu	39,00	19 677,99			19 677,99
Kiint.Oy Kanttorinrinne	39,00	13 118,66			13 118,66
Kiint.Oy Virtain Virastotalo	24,90	487 744,98			487 744,98
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy, 21 285 kpl (/51 196:stä)	41,60	36 699,33			36 699,33
Osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet yhteensä		557 240,96	0,00	0,00	557 240,96
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET					
As.Oy Harjukuja	10,50	92 503,36			92 503,36
As.Oy Penkkivuori	5,78	32 359,02			32 359,02
As.Oy Poutapilvi	8,25	131 489,30			131 489,30
As.Oy Torisevantie 11	4,12	23 986,96			23 986,96
Herraskylän Vesiosuuskunta		67,28			67,28
Jäähdyspohjan Vesiosuuskunta		201,83			201,83
Kiint.Oy Virtain Linjatalo	1,54	5 382,01			5 382,01
Kotalan Vesiosuuskunta		252,28			252,28
Kuntarahoitus	0,04	44 000,00			44 000,00
Kuntien Tiera Oy	7612 kpl	7 612,00			7 612,00
Kurjenkylän Vesiosuuskunta		67,28			67,28
Liedenpohjan Vesiosuuskunta		285,92			285,92
Länsi-Suomen Kasvukolmio Oy	6,93	150 000,00			150 000,00
Länsi-Suomen Kasvukolmio Oy/Virtain rahasto		15 000,00			15 000,00
Metsä Board Oyj (M-Real, Metsä-Serla)	226 kpl	506,23			506,23
Metsäliiton osuus (tavoiteosuudet 30000,00 €)		49 564,47			49 564,47
Neo Industrial Oyj (Neonmarkka, Lännen Metsä)	1000 kpl	8 409,40			8 409,40

Oy Runoilijantie	3,79	88 634,03		88 634,03
Pirkanmaan Jätehuolto Oy	2,14	256 500,00		256 500,00
Pirkantien Tasohallit Oy	4,80	27 382,93		27 382,93
TREDU-kiinteistöt Oy	1,44	1 609 522,68		1 609 522,68
Pohjois-Hämeen Puhelin Oy	0,86	21 600,54		21 600,54
Toriseva-Golf Oy	2,25	16 773,15		16 773,15
Vaskiveden Vesiosuuskunta		153,05		153,05
Virtain Kenttä Oy	0,83	42,05		42,05
Virtain Vesiosuuskunta		17 485,75		17 485,75
Äijännevan Vesiosuuskunta		252,28		252,28
Metsä B merkintämaksu		65,88		65,88
Monetra Pirkanmaa Oy	1 kpl	21,00		21,00
Tuomi Logistiikka Oy	0,06	1 973,87		1 973,87
Istekki Oy	5 osaketta	0,00	6 925,00	6 925,00
Muut osakkeet ja osuudet yhteensä		2 602 094,55	6 925,00	0,00 2 609 019,55
KAIKKI OSAKKEET JA OSUUDET YHTEENSÄ		7 701 097,59	6 925,00	0,00 7 708 022,59

TALOUSARVIOANTOLAINAT 31.12.2020

	Lyhytaikai- nen	Pitkäaikainen	Antol.saata- va	Lyhytaikai- nen	Pitkäaikainen
	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2019
LAINASAAMISET					
LAINASAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ	0,00	218 668,18	218 668,18	0,00	226 668,18
LAINASAAMISET MUILTA	0,00	99 762,00	99 762,00	0,00	191 000,00
PÄÄOMALAINASAATAVAT TYTÄRYHTEISÖILTÄ	0,00	1 387 112,40	1 387 112,40	0,00	1 387 112,40
LAINASAATAVAT YHTEENSÄ	0,00	1 705 542,58	1 705 542,58	0,00	1 804 780,58

3) Kaupungin taseen vastaavista on poistettu Virtain Yrityspalvelu OY:n pääomalainasaatavia 1,5 milj. euroa. Velkasuhde kaupungin ja VYP:n välillä ennallaan. KH 21.2.2011 66§

	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Siirtyvät korot	59 086,84	59 086,84
Kelan korvaukset	67 033,30	53 721,71
Avustukset ja tuet	104 534,94	67 153,45
Muut tulojäämät	114 434,81	246 280,57
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	345 089,89	426 242,57

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

OMA PÄÄOMA	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	23 750 394,96	23 750 394,96
Peruspääoma 31.12.	23 750 394,96	23 750 394,96
Muu oma pääoma		
Vahinkorahasto	336 375,85	336 375,85
Edellisten tilikausien ylijäämä	15 405 283,90	16 617 506,23
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 166 373,55	-1 212 222,33
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	40 658 428,26	39 492 054,71

INVESTOINTIVARAUSTEN POISTOERO 31.12.2020

	Poistoeroa 31.12.2020	Poistoeron vä- hennys	Poistoeroa 01.01.2020
Kirjasto	376 352,95	42 840,58	419 193,53
Vihriälä vanhusten ryhmäkoti	1 271 854,17	74 450,00	1 346 304,17
Kaupungintalo	531 111,08	26 666,67	557 777,75
Yhteensä	2 179 318,20	143 957,25	2 323 275,45

Poistoeroa jäljellä 31.12.2019 **2 179 318,20**

INVESTOINTIVARAUKSET

Yläkoulu, lukio/ koulukampus	2 400 000,00
Investointivarauksia jäljellä 31.12.2020	2 400 000,00

VELKOJEN ERITTELY**Velat tytäryhteisöille, jäsenkuntayhtymille sekä osakkuus- ja muille omistusosuusyhteisöille**

Pitkäaikainen vieras pääoma	2020	2019
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	2 987,33	3 548,07
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	3 210 797,54	1 448 699,90
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	1 163 569,06	813 033,93

Liittymismaksut ja muut velat	2020	2019
Muut pitkäaikaiset velat muilta		
Palautus ja siirtokelpoiset liittymismaksut	1 397 854,90	1 320 898,16
	1 397 854,90	1 320 898,16
Muut velat/lyhytaikainen	2020	2019
Ennakonpidätykset ja sotut	295 803,77	294 710,74
Muut velat	14 977,14	122 472,53
Alv-velka lääninverovirastolle	8 485,57	18 932,41
Yhteensä	319 266,48	436 115,68
Siirtovelat	2020	2019
Lomapalkkavaraukset sos.kuluineen	1 678 054,97	1 728 709,97
Korkojaksotukset	13 004,35	16 726,08
Valtionosuusennakot	797 220,16	238 665,78
Kuel, Vel, Lel, Tael-maksut, (osin o-veloissa)	50 357,43	281 459,06
Työttömyys- ja tapaturmavakuutusmaksut (osin o-veloissa)	17 146,40	127 066,50
Ennakkomenot ja muut menot	128 746,08	62 456,47
Yhteensä	2 684 529,39	2 455 083,86
Pitkäaikaiset velat 31.12.2020 (yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät)	2020	2019
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	7 848 240,89	6 310 252,17
MUUT LIITETIEDOT		
TAKAUKSET	2020	2019
Tytäryhteisöt	3 542 578,65	3 730 070,85
Muut	9 223,11	274 933,69
Osakkuusyhteisöt	2 472 500,00	2 500 000,00
Yhteensä	6 024 301,76	6 505 004,54
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuusta (Ei sisälly takauksen yhteissummaan) -mahd.vastuuta kattava osuus takausk.rahastosta	40 652 529,00 27 200,00	40 570 765,00 26 693,00
Leasingvuokra vastuut (alv 0 %)	223 317,37	322 198,48
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	103 773,82	144 794,83
Toimitiloihin liittyvät vuokravastuut	3 088 364,00	3 515 652,00
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	972 024,16	1 034 684,00
Yhteensä	3 311 681,37	3 837 850,48
Huollettavien varat ja pääomat	24 343,85	24 105,80

ARVONLISÄVERON MAHDOLLINEN PALAUTUSVELVOLLISUUS

Mikäli kiinteistön käyttötarkoitus muuttuu siten, että kaupungilla ei ole oikeutta arvonlisäveron palautukseen/vähennykseen

Rakentamisvuosi 2010-2019	3 581 787,99	4 228 493,15
---------------------------	--------------	--------------

KOULUTOIMEN JA PÄIVÄHOIDON RETKITILIEN SALDO

	68 316,94	69 403,11
--	-----------	-----------

MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

Sopimusvastuut määräaikaiselta sopimusajalta

Työterveyshuollon palvelut 30.11.2022 saakka	268 410,00	411 250,00
--	------------	------------

Sosiaali- ja terveystyöpalvelut 31.12.2031 saakka	275 627 000,00	300 684 000,00
---	----------------	----------------

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ**31.12. (Poikkileikkaus yhden päivän tilanteesta)**

	2020	2019	2018	2017	2016
Yleishallinto *)	36	38	50	51	47
Sosiaali- ja terveystoimi, Virrat	16	15	20	19	242
Sosiaali- ja terveystoimi, Ruovesi	5	5	10	7	238
Opetus- ja kulttuuritoimi	170	172	176	166	184
Muut palvelut/tekn.toimi	68	72	78	75	99
Liiketoiminta	27	23	24	19	18
Yhteensä	322	325	358	337	828
* sis. Työllistetyt	8	9,3	19,25	21	25

HENKILÖSTÖKULUT

	2020	2019	2018	2017	2016
Rahapalkat	12 242 434,28	12 369 617,28	12 527 141,88	12 097 708,49	14 251 201,79
Eläkevakuutusmaksut	2 784 267,65	2 798 471,21	2 863 371,32	2 803 420,76	3 533 757,11
Muut henkilöstömenot	406 922,97	401 284,68	448 090,08	476 595,76	791 258,59
Sair.vak ja tapaturmapv.korv.	-144 680,04	-158 132,89	-155 218,64	-128 019,94	-223 032,03
Jaksotetut palkat	43 999,34	243 540,18	204 523,63	46 718,76	193 458,68
Tuloslaskelman henkilöstökulut	15 332 944,20	15 654 780,46	15 887 908,27	15 296 423,83	18 546 644,14
Investointeihin kirjatut henk.kulut	155 436,25	208 918,57	176 087,21	162 536,54	149 967,99
./Valm.omaan käyttöön					
-aktivoidut palkat	-989 49,09	-113 986,41	-116 042,08		
-aktivoidut sos.vak.maksut	-201 55,91	-23 504,00	-24 032,29		
	36 331,25	71 428,16	36 012,84		

Henkilöstökulut yhteensä	15 369 275,45	15 726 208,62	15 923 921,11	15 458 960,37	18 696 612,13
---------------------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Muutos-%	-2,3	-1,2	3,0	-17,3	-45,4
----------	------	------	-----	-------	-------

Tilintarkastuspalkkiot, (vuonna 2020 laskutetut)

	2020	2019
Tilintarkastus	16 385,48	11 957,50
Veroneuvonta	3 980,00	1 305,00
Koulutuspalvelut	0,00	0,00
TT-lain mukaiset toimeksiannot	0,00	1 282,00
Muut palkkiot	3 800,00	10 180,37
	26 185,48	26 743,87

Perittyjen luottamushenkilömaksujen ("puoluevero") määrä 2020: 11 087,50 euroa.

INTRESSITAHOJEN KANSSA TEHDYT LIIKETOIMET

Kaupunki on antanut tilikaudella tytäryhteisö Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntoloille avustusta 55 000,00 euroa (ed, vuosi 76 620,00 euroa).

Kaupunki on antanut lainaa kokonaan omistamalleen Kiinteistö Oy Virtain Vuokratiloille, jota on jäljellä tilinpäätöksessä yhteensä 218 668,18 euroa. Lainoista peritään korkoa 5 %. Lainoille ei ole saatu turvaavaa vakuutta. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetusta lainasta. Kaupungin arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Kaupunki on antanut lainaa kokonaan omistamalleen Kiinteistö Oy Tyrkönriville yhteensä 103 000 euroa, josta 95 000,00 euroa on päätetty antaa anteeksi (KH 2.3.2020 § 67) ja loppulaina 8 000,00 euroa (17.12.2020 § 349). Lainasaamisesta 95 000 euroa on alaskirjattu tilinpäätöksessä 2019 ja 8 000 euroa tilinpäätöksessä 2020. Lainasta ei peritä korkoa eikä sille ole saatu turvaavaa vakuutta. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetusta lainasta. Yhtiö on asetettu vapaaehtoiseen selvitystilaan.

Muut intressitahojen kanssa tehdyt liiketoimet on tehty tavanomaisin ehdoin.

KONSERNITILINPÄÄTÖSLASKELMAT**KONSERNITULOSLASKELMA**

	2020	2019
Toimintatuotot	51 841 074,89	51 538 776,81
Toimintakulut	-93 947 779,11	-94 049 749,90
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	852 788,28	933 562,81
Toimintakate	-41 253 915,94	-41 577 410,28
Verotulot	22 687 922,37	22 854 207,33
Valtionosuudet	27 425 759,88	23 589 537,45
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	40 303,31	9 392,28
Muut rahoitustuotot	225 521,77	249 714,58
Korkokulut	-227 458,64	-177 884,37
Muut rahoituskulut	-38 576,58	-16 181,00
	-210,14	65 041,49
VUOSIKATE	8 859 556,17	4 931 375,99
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 121 119,54	-5 091 210,81
Omistuksen eliminointierot	24,56	-1 803,03
Arvonalentumiset	-371 924,00	0,00
	-5 493 018,98	-5 093 013,84
Satunnaiset erät		-357 759,00
Tilikauden tulos	3 366 537,19	-519 396,85
Tilinpäätössiirrot	197,66	117,60
Tilikauden verot	-153 136,61	-85 016,06
Laskennalliset verot	8 975,93	-9 792,91
Vähemmistöosuudet	-144 089,42	-33 628,13
Tilikauden yli-/alijäämä	3 078 484,75	-647 716,35

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 859 556,17	4 931 375,99
Satunnaiset erät		-357 759,00
Tilikauden verot	-153 136,61	-85 016,06
Tulorahoituksen korjauserät	-862 586,59	-1 009 143,96
	7 843 832,97	3 479 456,97
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-13 399 470,60	-8 669 716,95
Rahoitusosuudet investointimenoihin	207 172,46	202 645,54
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 188 537,89	208 690,60
	-12 003 760,25	-8 258 380,81
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 159 927,28	-4 778 923,84
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		-36 818,74
Antolainasaamisten vähennys	3 703,34	6 224,97
	3 703,34	-30 593,77
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 960 000,00	6 868 683,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 296 402,36	-1 489 897,40
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
	4 663 597,64	5 378 785,60
Oman pääoman muutokset	-531,08	4 186,36
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 685,06	-100 677,06
Vaihto-omaisuuden muutos	-16 825,38	-9 407,87
Saamisten muutos	-1 331 919,73	401 836,25
Korottomien velkojen muutos	1 214 019,83	814 996,81
	-136 410,34	1 106 748,13
Rahoituksen rahavirta	4 530 359,56	6 459 126,32
Rahavarojen muutos	370 432,28	1 680 202,48
Rahavarat 31.12.	14 336 332,36	13 965 900,08
Rahavarat 1.1.	13 965 900,08	12 285 697,60

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	862 886,38	938 881,31
Muut pitkävaikutteiset menot	415 354,20	355 141,02
Ennakkomaksut	53 419,63	49 459,53
	1 331 660,21	1343481,86
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 327 899,91	6 305 719,04
Rakennukset	40 400 852,48	40 729 989,06
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 965 806,55	4 646 140,60
Koneet ja kalusto	1 315 562,98	1 181 524,50
Muut aineelliset hyödykkeet	23 109,31	18 304,82
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	13 208 376,79	8 711 717,32
	68 241 608,02	61 593 395,34
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	9 895 225,49	9 200 733,07
Muut osakkeet ja osuudet	2 846 525,16	2 841 147,70
Joukkovelkakirjalainasaamiset	26 112,12	29 815,46
Muut saamiset	318 245,75	311 950,29
	13 086 108,52	12 383 646,52
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	156 387,07	136 668,63
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	363 989,97	342 903,49
Muut toimeksiantojen varat	1 796,50	1 861,39
	522 173,54	481 433,51
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	400 621,61	383 796,22
Valmiit tuotteet	6 888,70	6 888,70
	407 510,31	390 684,92
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	1 281 008,72	448 118,45
Laskennalliset verosaamiset	2 626,95	3 260,52
Siirtosaamiset	23 319,32	28 615,71
Muut saamiset	4 639,67	6 244,57
	1 311 594,66	486 239,25
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 885 539,24	2 413 540,77
Lainasaamiset	126 588,52	185,72
Laskennalliset verosaamiset	19,50	19,23
Muut saamiset	1 020 547,39	1 024 343,02
Siirtosaamiset	682 973,86	777 944,19
	4 715 668,51	4 216 032,93
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	117 904,16	117 044,85
Joukkovelkakirjalainasaamiset	27 879,07	37 449,13
	145 783,23	154 493,98
Rahat ja pankkisaamiset	14 190 549,13	13 811 406,10
VASTAAVAA YHTEENSÄ	103 952 656,13	94 860 814,41

VASTATTAVAA

	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	23 750 394,96	23 750 394,96
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	3 473,20	3 473,20
Arvonkorotusrahoisto	50 844,68	70 341,02
Muut omat rahastot	434 447,35	434 645,01
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	28 362 974,53	29 010 690,88
Tilikauden yli-/alijäämä	3 078 484,75	-647 716,35
Oma pääoma yhteensä	55 680 619,47	52 621 828,72
VÄHEMMISTÖOSUUDET	517 429,36	373 871,02
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	421 684,20	439 254,77
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	587 025,19	567 624,16
Muut toimeksiantojen pääomat	158 183,96	138 530,02
	745 209,15	706 154,18
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	23 750 659,45	19 598 559,15
Lainat julkisyhteisöiltä	3 616,29	4 766,92
Lainat muilta luotonantajilta	2 827 020,80	2 952 275,07
Liittymismaksut ja muut velat	1 351 438,20	1 284 110,66
Laskennalliset verovelat	29 561,69	40 180,92
	27 962 296,43	23 879 892,72
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 647 389,65	1 875 587,34
Lainat julkisyhteisöiltä	1 150,64	1 068,45
Lainat muilta luotonantajilta	163 054,28	297 036,54
Saadut ennakot	137 276,97	129 538,37
Ostovelat	6 257 450,89	5 466 196,59
Liittymismaksut ja muut velat	1 009 314,09	1 145 179,80
Siirtovelat	8 370 781,28	7 887 216,18
Laskennalliset verovelat	38 999,72	37 989,73
	18 625 417,52	16 839 813,00
Vieras pääoma yhteensä	46 587 713,95	40 719 705,72
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	103 952 656,13	94 860 814,41

VIRTAIN KAUPUNGIN KONSERNI

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot 31.12.2020

Laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksessä on purettu poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöstä koskevan Kilan yleisohjeen (22.12.2015) mukaan.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa Virtain kaupunki on jäsenenä. Konsernitilinpäätöksessä kunnan osuus sisältää alakonsernin (kunta, vesihuolto ja Nuorisokeskus Marttinen).

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan, kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Tytäryhteisöjen kiinteistöverot on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin tuloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisöjen suunnitelmapoistoja ei ole oikaistu kaupungin poistoaikojen mukaiseksi koska tytäryhteisöt kirjaavat suunnitelmanmukaiset poistot omissa kirjanpidoissaan.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöistä konsernitilinpäätökseen on pääomaosuusmenettelyllä yhdistelty Koillis-Satakunnan Sähkö Oy ja Virtain Virastotalo Oy. Osakkuusyhteisöistä Kiinteistö Oy Kanttorinrinne ja Kiinteistö Oy Illansuu on jätetty yhdistelemättä vaikutuksiltaan epäolennaisina.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen vuoden tiedot ovat vertailukelpoisia. Edellisen vuoden lukuihin on oikaistu kuntayhtymän tilinpäätöksessä tehty oikaisu, lainojen tase-erän muutos korottomista lainoista korolliseen vieraaseen pääomaan. Virtain kaupungin osuus muutoksesta on 190 664 euroa.

Konsernituloslaskelman liitetiedot

	2020	2019
Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina		
Myyntituotot	39 789 080,41	40 456 776,06
Maksutuotot	6 933 775,98	6 299 885,45
Tuet ja avustukset	1 852 485,65	1 515 436,72
Vuokratuotot	2 630 439,27	2 797 469,05
Muut toimintatuotot	635 293,58	469 209,53
	<hr/>	<hr/>
	51 841 074,89	51 538 776,81
Pakollisten varausten muutos		
Pirkanmaan Sairaanhoidopiiri potilasvahinkovastuun sekä muiden pakollisten varausten muutos	-17 570,56	-188 684,17
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot		
Myyntivoitot		
maa-alueiden myyntivoitot	55 099,50	8 273,75
rakennusten myyntivoitot	145 710,09	52 868,85
muut luovutusvoitot kuntayhtymät	4 800,82	25 918,78
Myyntitappiot		
kuntayhtymät, myyntitappiot	-526,66	-4,74
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot yhteensä	<hr/>	<hr/>
	205 083,75	87 056,64
Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	2020	2019
Yhteistoimintasopimuksen kertahyvitys	0,00	357 759,00

Konsernitaseen liitetiedot

	2020	2019
Taseen siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Pitkäaikaiset muut siirtosaamiset	23 319,32	28 615,71
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	23 319,32	28 615,71
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Kela korvaukset työterveyshullosta siirtyvät korot	201 026,64	299 007,45
EU-tuet ja avustukset	58 165,09	464,41
Muut siirto saamiset	199 179,70	67 086,28
lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	<hr/>	<hr/>
	224 602,41	411 386,02
	682 973,84	777 944,16

Oma pääoma	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	23 750 394,96	23 750 394,96
Peruspääoma 31.12	23 750 394,96	23 750 394,96
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	3 473,20	3 473,20
Arvonkorotusrahasto 1.1.	70 341,02	70 341,02
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12	70 341,02	70 341,02
Muut omat rahastot 1.1.	434 645,01	434 762,60
Vähennykset tilikaudella	-19 694,00	-117,59
Muut omat rahastot 31.12.	414 951,01	434 645,01
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	28 362 974,53	29 010 690,88
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	28 362 974,53	29 010 690,88
Tilikauden ylijäämä	3 078 484,75	-647 716,35
Oma pääoma yhteensä	55 680 619,47	52 621 828,72

Pakolliset varaukset	2020	2019
SHP; Pakolliset varaukset	421 684,22	439 254,77

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2020	2019
Palkkojen ja sivukulujen jaksotukset	989 955,80	1 308 703,23
Lomapalkkajaksotukset	5 767 520,85	5 809 103,32
Korkojaksotukset	97 212,97	43 769,29
Tuet ja valtio-osuusennakot	993 927,88	476 013,03
Menoennakko ja muut siirtovelat	522 163,77	249 627,31
	8 370 781,27	7 887 216,18

Pitkäaikaiset velat jotka eräännyy yli 5 vuoden kuluttua	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 803 316,52	14 830 493,18

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 059 980,33	2 452 629,94
Vakuudeksi annettu kiinteistökiinnitys	8 182 995,51	12 040 970,89
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset	249 600,00	249 600,00
Vakuudeksi annetut panttausitoumukset	738 455,97	0,00

Takaukset muiden puolesta		
Jäljellä oleva vastuut 31.12.	2 522 140,27	2 813 308,65

	2020	2019
Leasingvastuiden yhteismäärä	506 174,88	677 203,22
seuraavana vuonna erääntyvät	198 158,41	243 524,00
myöhemmin erääntyvät	308 016,47	433 679,32
Toimitiloihin liittyvät vuokravastuut		
vuokravastuut yhteensä	5 139 732,63	4 852 358,62
seur.tilik.erääntyvät	1 368 608,28	1 393 940,52
Muut vastuusitoumukset; sopimusvastuut konserni	1 417 490,97	2 302 752,84

Taseen ulkopuoliset järjestelyt

Taseen ulkopuoliset järjestelyt

Osuus konserniin kuuluvien yhteisöjen korkosuojauksiin liittyvistä johdannaisopimuksista

	2020	2019
Korkosuojauksiin liittyvät johdannaisopimukset		
nimellisarvo	2 564 191,65	1 787 784,86
Käypäarvo	-198 699,15	-138 821,34

Arvonlisäveron palautusvastuu

Kiinteistön mahdollisen myynnin tai käyttötarkoituksen muuttumisen yhteydessä kuntakonsernilla saattaa olla velvollisuus maksaa valtiolle takaisin 1.1.2005 alkaen valmistuneista kiinteistöistä rakentamis- ja perusparannuskustannuksista kirjatut arvonlisäveron vähennykset ja palautukset. Vastuu perustuu arvonlisäverolain 11. lukuun.

	2020	2019
Arvonlisäveron palautusvastuu yht.	3 720 880,77	4 373 884,00

IV ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

VESIHUOLTOLAITOS TUOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Liikevaihto	695 801,63	668 909,60
Valmistus omaan käyttöön	1 792,56	3 228,50
Liiketoiminnan muut tuotot	2 542,23	1 061,00
Valmistus omaan käyttöön		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-117 288,99	-102 065,45
Ostot tilikauden aikana	-117 288,99	-102 065,45
Palvelujen ostot	-176 165,87	-155 981,10
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-143 294,65	-148 539,15
Henkilösivukulut	-35 454,26	-37 074,74
Eläkekulut	-30 362,67	-32 424,03
Muut henkilösivukulut	-5 091,59	-4 650,71
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-269 749,12	-280 215,51
Liiketoiminnan muut kulut	-383,36	-271,18
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-42 199,83	-50 948,03
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	292,72	1 253,46
Muille maksetut korkokulut		
Korvaus peruspääomasta		
Muut rahoituskulut	0,05	
	292,77	1 253,46
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-41 907,06	-49 694,57
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-41 907,06	-49 694,57
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-41 907,06	-49 694,57

**VESIHUOLTOLAITOS
RAHOITUSLASKELMA**

	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	227 549,29	229 267,48
Rahoitustuotot ja -kulut	292,77	1 253,46
	<hr/> 227 842,06	<hr/> 230 520,94
 Investointien rahavirta		
Investointimenot	-311 471,42	-261 304,45
Rahoitusosuudet investointeihin	11 997,61	3 121,80
	<hr/> -299 473,81	<hr/> -258 182,65
 Toiminnan ja investointien rahavirta	 -71 631,75	 -27 661,71
 Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset muilta		
Antolainasaamisten vähennykset muilta		
	<hr/>	<hr/>
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos kunnalta	-146 117,06	-141 920,53
Saamisten muutos muilta	-51 292,89	-6 827,92
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	337 810,84	269 045,74
	140 400,89	120 297,29
 Rahoituksen rahavirta	 140 400,89	 120 297,29
 Rahavarojen muutos	 68 769,14	 92 635,58
 Rahavarat 31.12.	454 277,48	385 508,34
Rahavarat 1.1.	385 508,34	292 872,76

**VESIHUOLTOLAITOS
TASE**
VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT	31.12.2020	31.12.2019
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Rakennukset	565 773,31	359 709,17
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 149 990,86	2 259 916,92
Koneet ja kalusto	8 692,86	13 020,66
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	48 062,43	110 148,02
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	420,46	420,46
Muut saamiset	62 802,00	62 802,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 835 741,92	2 806 017,23
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	252 757,43	203 812,80
Saamiset kunnalta	2 328 179,34	2 182 062,28
Muut saamiset	6 720,60	4 951,34
Siirtosaamiset	1 640,00	1 061,00
Rahat ja pankkisaamiset	454 277,48	385 508,34
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	3 043 574,85	2 777 395,76
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 879 316,77	5 583 412,99

**VESIHUOLTOLAITOS
TASE**

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 179 317,62	2 179 317,62
Muut omat rahastot		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-1 120 962,78	-1 071 268,21
Tilikauden yli-/alijäämä	-41 907,06	-49 694,57
	1 016 447,78	1 058 354,84
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Liittymismaksut ja muut verot	742 682,73	657 448,13
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta		
Saadut ennakot		
Ostovelat	170 068,07	114 954,52
Muut velat	3 923 429,50	3 729 084,91
Siirtovelat	26 688,69	23 570,59
	4 120 186,26	3 867 610,02
Vieras pääoma yhteensä	4 862 868,99	4 525 058,15
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 879 316,77	5 583 412,99

Liittymismaksu vuonna 2020: 85234,60 euroa, liittyjiä 20.

Liittymismaksu vuonna 2019: 43.219,60 euroa, liittyjiä 14.

Liittymismaksu vuonna 2018: 23.611,00 euroa, liittyjiä 11.

Liittymismaksu vuonna 2017: 38.815,40 euroa, liittyjiä 14.

Liittymismaksu vuonna 2016: 26.455,80 euroa, liittyjiä 10.

Liittymismaksu vuonna 2015: 46047,64 euroa, liittyjiä 13.

LIKELAITOS MARTTINEN TOIMINTAKERTOMUS

Toiminta-ajatus

Liikelaitos Marttinen on Marttisen saaren kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä toimiva nuoriso- ja matkailukeskus, jonka toiminta on pääosin suunnattu nuorille. Liikelaitoksen ensisijaisena tehtävänä on toimia nuorisolain mukaisena valtionapukelpoisena nuorisokeskuksena ja toteuttaa nuorisokeskuksille lainsäädännössä (nuorisolaki 1285/2016 sekä asetus nuorisotyöstä ja –politiikasta 211/2017) määritellyjä tavoitteita ja tehtäviä. Keskuksen pääasiallisena nuorisotyön ympärivuotisena tehtävänä on tarjota nuorille ohjattua seikkailu-, luonto-, ympäristö-, kulttuuri- tai leiritoimintaa. Keskuksen nuorisotyö edistää nuorten kansainvälistymistä ja kestäväää kehitystä.

Nuorisotoiminnan menoihin saadaan valtionavustusta Veikkausvoittovaroista opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Nuorisotoiminta on yleishyödyllistä ja mahdollinen ylijäämä käytetään nuorisotyön kehittämiseen sekä nuorisotyön käytössä olevien infrastruktuurien ylläpitoon ja kehittämiseen.

Nuorisokeskustoiminnan lisäksi Marttinen on hoitanut 6.3.2017 alkaen myös kunnallisen nuorisotyön tehtävät Virtain kaupungin siihen myöntämällä määrärahalta.

Nuorisotoiminnan ohella Marttinen on monipuolinen kokous- ja juhlatalo. Tämä toiminta on markkinaperusteista toimintaa, joka tukee keskuksen nuorisotyötä. Nuoriso- ja elinkeinotoiminta on eriytetty keskuksen kirjanpidossa.

Erillinen tulosalue on myös Perinnekylä, perinnepohjainen kulttuurimatkailualue, jossa on kolme museota sekä lähes 30 muuta museaalisesti ja paikallishistoriallisesti arvokasta rakennusta. Osa rakennuksista on vuokrattu matkailua palvelevan yritystoiminnan käyttöön. Kaupunki avustaa Perinnekylään toimintaa.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Toimintavuosi 2020 on ollut varsin erilainen ja erikoinen aikaisempiin vuosiin verrattuna covid19-epidemiasta johtuen. Epidemia ja sen myötä valtakunnalliset rajoitus- ja suositustoimet ovat vaikuttanut merkittävästi toimintaan ja tavoitteiden täyttymiseen. Valtakunnalliset ja paikalliset rajoitustoimet kohdistuivat sataprosenttisesti Marttisen asiakaskuntaan. Asiakasmäärät jäivät kolmasosaan vuoden 2019 asiakasmäärästä ja liikevaihto jäi yli 50 %:a tavoitteesta. Toimintaa mukautettiin / muutettiin vuoden aikana vallitsevan tilanteen edellyttämällä tavalla. Opetus- ja kulttuuriministeriö antoi nuorisokeskuksille akuuttia koronasta johtuvaa kustannustukea keväällä ja syksyllä lisätukea toiminnan tulevaan kehittämiseen.

Asiakaskäyttäytyminen muuttui ja epävarmuus lisääntyi, mistä syystä muutokset realisoituivat entistä lyhyemmillä varoitusajoilla, jolloin myös toiminnan suunnittelu ja resurssien allokointi hankaloitui huomattavasti. Kansainvälinen toiminta loppui kokonaan eikä kansainvälisiä leirejä ja vaihtoja pystytty toteuttamaan suunnitellun mukaisesti. Myös hankkeissa jouduttiin luopumaan ja siirtämään kaudelle suunniteltuja toimintoja.

Asiakastyöstä vapautuneita resursseja käytettiin mm. uusien työvälineiden käyttöönoton toteuttamiseen, toimintojen kehittämiseen ja siirtämiseen erilaisille verkkoalustoille (mm. Discord), verkostoitumisen vahvistamiseen ja alueellisen yhteistyön rakentamiseen, viestinnän ja markkinoinnin yhdenmukaistamiseen nuorisokeskusverkoston kanssa, sosiaalisen median entistä vahvempaan haltuunottoon sekä esteettömyyden ja turvallisuuden parantamiseen. Koko henkilökunta kävi mm. ensiapukoulutuksen I ja/tai II tason kolmipäiväiset koulutukset.

Verkostoiden merkitys kasvoi entisestään ja ovat Marttisen toiminnan ja kehittämisen kannalta elintärkeitä. Marttinen on tehnyt koko toiminta-aikansa määrätietoista nuorisotyön, ympäristö- ja seikkailukasvatuksen, kestävään ja kansainvälisen kehityksen verkostointityötä, joka näkyy yhteiskumppaneiden helppossa löydettävyydessä samoin kuin Marttinen on kysytty

yhteistyökumppani niin alueellisesti kuin valtakunnallisesti. Jokainen marttilainen tekee ammattimaisesti ja myös vapaa-ajallaan aktiivista verkostotyötä päivittäisissä asiakaskontakteissa, erilaisissa työryhmissä, tapahtumissa ja harrastuksissa. Verkostot ovat orgaanisia ja kehittyviä ja aktivoituvat kulloinkin tilanteiden ja tarpeiden mukaan.

Suomen nuorisokeskusyhdistys sai valmiiksi yhteisen brandbookin, jonka nuorisokeskukset ottivat käyttöönsä. Yhteisen ilmeen ja arvomaailman tavoitteena on nuorisokeskusten valtakunnallisen ja alueellisen tunnettuuden ja vaikuttavuuden vahvistaminen entistä tärkeämpinä laaja-alaisen ja laadukkaan nuorisotyön osaajina ja tekijöinä.

Toimintavuonna tehtiin myös suuri digiloikka. Useita uusia sovelluksia otettiin käyttöön ja opeteltiin etätöiden tekoa. Uusien sovellusten kuten O365:n ja Teamsin käyttöönotto sekä varausjärjestelmään lisättyjen valmiiden tarjous- ja tilausvahvistuspohjien myötä toimintaa ja myyntiä saatiin yhdenmukaistettua ja tehostettua. Tätä vahvisti nuorisokeskusten yhteisen brandbookin ja sen mukaisen yhteisen ilmeen toteuttaminen verkkosivuilla ja muussa markkinoinnissa. Somekanavien käyttöä tehostettiin mm. Instagram, Facebook ja Snap ja niiden käyttöä jalkautettiin koko henkilökunnalle. Käyttöön otettiin myös uusia kaupungin taloushallinnon palkka- ja hallinnonjärjestelmä ESS ja matkalaskujärjestelmä M2 sekä työajanseurantaan ESMI. Henkilökunnan digiosaamista lisättiin sisäisillä koulutuksilla.

Asiakkaiden ostamista helpotettiin yksinkertaistamalla tarjoomaa ja viestintää sekä rakentamalla erilaisia palvelupaketteja. Lisäksi välineiden kuten sähköpyörien, sup-lautojen ja kanoottien vuokraustoiminta aloitettiin ja ravintolatoiminnan laajentamisen suunnittelu aloitettiin.

Marttisen nuorisotyöllinen profiili vahvistui ja tunnettuus kasvoi monin tavoin vuoden aikana. Toimintaa kehitettiin innovatiivisesti ja laadukkaasti huomioiden muuttuneet asiakastarpeet ja muutoksiin pystyttiin reagoimaan joustavasti.

Vuoden 2020 investointiluonteisia hankkeita olivat

- pappilan katon kunnostamisen loppuunsaattaminen
- iWall –seinän hankinta
- työväentalon vesikaton kunnostus ja sisäpuolinen remontointi sekä esteettömyyttä parantavan sisäänkäyntiluiskan lisääminen
- Mikon talon torialueen ja käsityöläistalojen pihojen kunnostus
- Mikon talon lattian uusinta
- perinnekylän pelikentän valaistuksen muutos energiaa säästäviin ledvaloihin
- 4H-rakennuksen ja tallirakennuksen sekä Leppiksen (Päivärinne) purut
- pappilan alapohjan kunnostaminen

Epidemiasta ja valtakunnallisista rajoituksista sekä suosituksista johtuen varauksia jouduttiin perumaan tai siirtämään tulevaisuuteen. Myös asiakaskäyttäytyminen muuttui entistä varovaisemmaksi ja muutosherkäksi. Näistä johtuen liikevaihto ja käyttöpäivien määrä romahtivat edellisvuodesta ja tulos oli syvästi negatiivinen.

	Tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma
Toiminta	Käyttöpäivät	32 000	9 823 pv
Talous	Ylijäämäinen tulos	+ 20 000 €	-164 202,37 €

Hallinto ja henkilöstö

Marttinen on toiminut kunnan liikelaitoksena 1.1.2006 alkaen. Kuntalain mukaisesti liikelaitosta johtaa johtokunta. Johtokunta toimii kaupunginhallituksen alaisuudessa. Vuonna 2020 johtokunta

kokoontui seitsemän kertaa. Johtokunnassa on viisi jäsentä sekä henkilökohtaiset varajäsenet. Puheenjohtajana toimi Risto Saarinen, varapuheenjohtajana Antti Vuori ja johtokunnan jäsenet olivat Marika Hakola, Kirsti Perähuhta ja Risto Lehtinen. Kaupunginhallituksen edustajana toimi Katja Kotalampi, nuorisovaltuuston edustajana Tuomas Touronen.

Vuonna 2020 Marttisessa oli alkuvuodesta 21 ja loppuvuodesta 22 vakituista työntekijää. Vakituudessa virassa tai työsuhteessa olevien lisäksi Marttisessa työskenteli 22 muuta henkilöä eripituisilla määräaikaisilla työsuhteilla. Tehtyjen henkilötyövuosien määrä oli 24,75 (2019: 30,6 htv) sisältäen määräaikaiset kausi- ja hanketyöntekijät sekä nuoret kesätyöntekijät.

Marttisen työyhteisöön kuuluu jatkuvasti myös työssäoppijoita oppilaitoksista, vapaaehtoistyötä tekeviä eurooppalaisia nuoria, siviilipalvelusvelvollisia sekä työkokeilussa ja kuntouttavassa työtoiminnassa olevia henkilöitä. Heidän ohjaamisensa ja erityistarpeidensa huomioiminen on osa nuorisokeskuksessa tehtävää yhteiskunnallista työtä. Koronaepidemiasta johtuen keväällä lähteneiden kansainvälisten vapaaehtoistyöntekijöiden tilalle ei tullut uusia henkilöitä.

Keskeiset tapahtumat vuonna 2020

Käyttöpäivien kokonaismäärä romahti edellisvuodesta kolmannekseen (vähennys -66 %). Näin myös nuorison käyttöpäivien ja majoitusvuorokausien määrä (vähennys -64 %). Muu toiminta putosi samoin rajusti ja käyttöpäivät olivat vain neljännes (vähennys -73 %) vuoden 2019 käyttöpäivistä.

Käyttöpäivistä nuorisotoimintaa oli 80 %, ja se muodostui edelleen perusnuorisotoiminnasta (leirikoulut, rippileirit, järjestöjen leirit, muu nuorisotoiminta) sekä sosiaalisesta nuorisotyöstä (Nuotta-valmennus). Toimintavuonna toteutui 35 yön yli kestävä leirikoulu ja 3 päiväleirikoulu. Peruuntuneita leirikouluja oli 38 ja 4 päiväleirikoulu. Vuodelle 2021 leirikouluja siirtyi 23.

Marttisessa toteutettiin aktiivisesti vallitseviin olosuhteisiin sopivaa toimintaa ja tärkeitä hankkeita vietiin eteenpäin. Myös uusia merkittäviä hankkeita haettiin ja saatiin. Vuoden tapahtumia olivat mm.:

- Marttinen valittiin Pirkanmaan kunnallisen nuorisotyön koordinaattoriksi 2021 ja sai siihen AVI:n rahoituksen
- Yhdessä Suomen nuorisokeskusyhdistyksen sekä muiden keskusten kanssa toteutettiin yhteisosastot Nuori2020 tapahtumissa Tampereella 14.-16.1 ja EDUCAssa Helsingissä 24.-26.1. Nuori2020 tapahtumassa järjestettiin SNK:n kanssa yhdessä lisäksi verkostoitumistapahtuma 15.1. Tampereen Torni-hotellissa
- Tampereen yliopiston tutkimushanke NYT! Ahdistuksesta nuorten ympäristöpoliittiseen toimijuuteen, jota johtaa professori Päivi Honkatukia, sai Koneen säätiöltä 400 000 euron rahoituksen vuosille 2020-2023. Ensimmäinen leirikoulupilotti toteutettiin Marttisessa 27.-30.10.2020. Hankkeen tuloksena välineet ovat käytössä leirikouluohjelmissa, jota Suomen nuorisokeskukset tulevat tarjoamaan valtakunnallisesti 6.-9.-luokkalaisille
- Marttinen toteutti ostopalveluna Tredun kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon/ nuoriso- ja yhteisöohjauksen osaamisalan kurssisisältöjä sekä toimi niissä kouluttajana
- Marttisessa järjestettiin 3.-4.12.20 vertaistuelliset nuorisotyöpäivät yhteistyössä AVI:n kanssa tilanteeseen soveltuvana monimuotototeutuksena (etä- ja rajoitettu lähiosallistuminen)
- Metsäpäivät järjestettiin yhteistyössä alueen 4H-yhdistysten, metsätoimijoiden, luontotoimijoiden ja Tredun kasvatus- ja yhteisöohjaaja opiskelijoiden kanssa. Koronasta johtuen päivät toteutettiin suunnitelmasta poiketen yksipäiväisenä 4.5.2020
- Opetus- ja kulttuuriministeriön erillisrahoittama kaksivuotinen Nuorten Ääni kuuluviin tiedolla johtamisella ja osallisuuden edistämisellä –hanke jatkui v 2020. Hanke oli mukana kehittämässä alueellisesti verkkopohjaisia työkaluja nuorisotyön ja osallisuustyön kehittämiseksi poikkeusolojen aikana (Alueellinen nuorisotila Discord alustalla / osallistuminen yhteistyökumppaneiden verkkopohjaisiin alustoihin)
- Tapaaminen Kirkkohallituksessa yhdessä nuorisokeskusverkoston ja –yhdistyksen kanssa ja sopimus yhteistyön tiivistämisestä mm. nuorisokeskukset mukaan Kirkkohallituksen uutiskirjeeseen

- Marttinen järjesti erätaukomenetelmä- koulutuksen alueen nuorisotyöntekijöille syyskuussa
- Koko henkilökunta kävi ensiapu I ja/tai II koulutuksen marraskuussa
- Toteutettiin Nuotta-toiminnan arjen toimintavideo, jonka tavoitteena on Nuotta-leiriläisten Marttiseen tulemisen kynnyksen madaltaminen
- Marttiseen saatiin sähköavusteisia fatbike ja maastopyöriä (OKM:n Nuotta-avustus)
- Palvelutarjoomaa laajennettiin välineiden (pyörät, kanootit, sup-laudat) vuokraustoiminnalla
- Virtual Road Show China 23.11.-27.11.23.11. Webinaarissa Suomen esittely pala palalta kiinalaisille ostajille 24.11.-26.11. Ennalta varatut tapaamiset, Marttisella 20 tapaamista kolmen päivän aikana
- Lasten Joulurauhan julistusvideon julkaisu 26.11.2020. Nuorisokeskukset ovat aloittaneet lasten joulurauhan julistuksen vuonna 2018 ensimmäisinä Suomessa
- Virtain kaupungin joulunavaus toteutettiin ulkotapahtumana toista kertaa perinnekylässä 28.11.2020

Perinnekylän museot olivat avoinna yleisölle juhannuksesta elokuun alkuun. Opastettuja ja elämyksellisiä museokierroksia järjestettiin ryhmille tilauksesta. Epidemiatilanteesta johtuen vuosittaista juhannustapahtumaa ei perinnekylässä voitu toteuttaa.

Liikelaitoksen talous

Nuorisokeskuksen toiminta on nuorisolain mukaisesti yleishyödyllistä. Liikelaitoksen tulee kuitenkin pyrkiä kannattavaan toimintaan siten, että tulojen tulee suunnittelukaudella kattaa toiminnan kustannukset. Pitkällä aikavälillä tulorahoituksella tulee kattaa myös investoinnit.

Liikelaitoksen liikevaihto vuonna 2020 oli 773 795,22 € (2019: 1 377 911 €). Liikevaihto putosi 43,8 % edellisvuodesta ja jäi selkeästi tavoitteesta. Talousarviotavoitteen toteutuma oli 47,3 %.

Marttisen muut toiminnan tuotot olivat yhteensä 1 091 390,49 € (2019: 974 178 €). Suurin muihin tuottoihin sisältyvä summa oli valtionavustus nuorisotoimintaan (420 000 €). Lisäksi haettiin ja saatiin avustusta nuorisotyön erillishankkeisiin usealta eri taholta sekä koronatukea (OKM, AVI, Erasmus+/OPH) yhteensä 371 593,29 € (2019: 350 313 €). Muita tuottoja olivat myös kaupungin määräraha kunnalliseen nuorisotyöhön (150 000 €), perinnekylään (50 000 €) ja perinnekylän rakennusten purkuun (53 470 €). Vuokra- ja muita toiminnan tuottoja oli lisäksi 46 327,20 €. Tulot yhteensä olivat 1 865 185,71 € (2019: 2 352 089 €) ja toteutuma 75,5 %.

Tulojen romahdettua säästöjä haettiin etenkin henkilöstömenoista (vähennys -10,8 %) ja toiminnan yt-neuvottelut aloitettiin 19.11.2020. Säästöä syntyi myös asiakasmäärien vähennyksestä johtuen etenkin palvelu- (vähennys -21,4 %), elintarvike- (vähennys -44,5 %) ja muissa tavaraostoissa (vähennys -14 %). Toimintakulut yhteensä olivat 1 768 847,05 € (2019: 2 176 939 €), toteutuma 82,5 %.

Vuoden 2020 tulokseen vaikutti myös Nuottaan (24 112,96 €) ja kansainväliseen toimintaan (11 872 €) saatujen avustusten osittainen palautus, johtuen siitä, että avustusten käyttöön vaadittuja asiakasmääriä ei pystytty toteuttamaan.

Vuoden 2020 tulos oli – 164 202,37 € (tavoite + 20 000 €). Tavoiteltu kasvu ja tuloksen teko edellyttävät kriittistä tarkastelua nykyiseen liiketoimintamuotoon, perinnekylän asemaan, rakennuskannan toiminnallisuuteen, uudistustarpeisiin ja ylläpitoon, palvelutarjoomaan ja resurssien kohdentamiseen. Liikelaitoksen maksuvalmius on haasteellisesta vuodesta huolimatta pysynyt edelleen hyvänä.

Investointien nettomenot olivat 62 809,33 € (2019: 81 968 €). Pappilan katon korjaus valmistui syksyllä. Lisäksi toteutettiin pappilan alapohjan puhdistus ja hankittiin iWall. Kaupungin perinnekylälle myöntämistä korjausavustuksista toteutettiin työväentalon vesikaton kunnostus ja sisäpuolinen remontointi, Mikon talon lattian uusinta, pihojen muotoilu sekä 4H talon ja ratsastustallin sekä Leppiksen (Päivärinne) purut. Liikelaitos Marttinen maksoi kaikki investointien nettomenot saamallaan avustuksilla ja omalla tulorahoituksellaan. Lainaa ei investointeja varten tarvinnut ottaa. Liikelaitoksella ei ole lainoja.

Arvio tulevasta kehityksestä

Marttisen kehittäminen perustuu vahvaan pedagogiseen osaamiseen, upeaan ympäristöön ja toimiin palveluihin. Kansainvälisen toiminnan vahvempi kehittäminen alkoi vuonna 2017 ja vuosina 2018-2019 panostusta lisättiin edelleen. Kansainvälinen toiminta vaatii pitkäjänteistä työtä ja kumppanuuksia ennen kuin se tuottaa tulosta. Kansainvälinen toiminta on mm. Erasmus+ -rahoitteista nuorisovaihto- ja koulutustoimintaa, myös kansainvälisten leirikoulujen lisääminen on tavoitteena. Vuoden aikana toiminta loppui kokonaan, joten toiminnassa keskityttiin tulevan suunnitteluun ja toiminnan vaihtoehtoisten tapojen kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Marttisen toimintaa on kehitetty eurooppalaisten nuorisokeskusten laatumerkin (The Council of Europe Quality Label for Youth Centres) -kriteereiden pohjalta. Päätös laatumerkin myöntämisestä saatiin lokakuussa 2018 ja laatumerkin luovutustilaisuus on 8.3.2019. Laatumerkki on voimassa kolme vuotta kerrallaan (2019-2021), mikä edellyttää toiminnan laadun ylläpitämistä ja jatkuvaa edelleen kehittämistä. Vuoden 2021 aikana keskitytään vahvasti laatumerkin säilyttämisen edellyttämiin toimiin.

Vuoden aikana yhteistyötä kumppaneiden kanssa vahvistettiin ja olemassa olevia suunnitelmia jatkettiin mm. Piispan ja Ähtäri Zoon kanssa. Tavoitteena on vahvistaa nykyisiä Marttisen asiakasryhmiä sekä hakea kasvua uusissa asiakasryhmissä yhdessä alueellisten yhteistyökumppanien sekä muiden nuorisokeskusten kanssa. Nuorisotoiminnan osuus liikevaihdosta pidetään OKM:n edellyttämällä tasolla eli yli 60 %:ssa. Palvelutarjontaa kehitetään kysyntää ennakoiden ja alueen mahdollisuuksia hyödyntäen. Markkinoinnissa ensisijainen väylä on asiakas ja häneltä saatu palaute, jossa sosiaalinen media näyttelee isoa roolia. Lisäksi vahva verkostoituminen muiden nuorisokeskusten, yritysten ja yhteistyökumppanien kanssa ja sitoutuminen nuorisokeskusten yhteiseen ilmeeseen ja viestintään (brandbook) tulee entistä merkittävämmäksi. Myös kansainvälisellä laatumerkillä sekä muilla sertifikaateilla ja tunnuksilla on tärkeä rooli markkinoinnissa.

Uusi nuorisolaki tuli voimaan 1.1.2017 ja asetus nuorisotyöstä ja –politiikasta huhtikuussa 2017. Lakiuudistus toi muutoksia nuorisotoimialalle, sen rakenteisiin ja rahoitukseen. Nuorisokeskusverkoston yhteinen haaste oli uuden seuranta- ja arviointijärjestelmän käyttöönotto vuoden 2019 alussa. Uuden järjestelmän avulla keskuksien toimintaa seurataan ja arvioidaan entistä läpinäkyvämmiin. Järjestelmä toimii myös itsearvioinnin välineenä sekä kehittämisen työkaluna.

Ennakoimattomuus, epävarmuus, muutosten nopeus ja osaltaan myös vaikea hallittavuus tulivat toimintavuoden aikana entistä enemmän osaksi arkea. Toiminnan suunnittelu ja resursointi hankaloituivat ja henkilökunta joutui toimimaan lyhyillä reagointiajoilla asiakaskäyttäytymisen muutoksiin. Alustavien varausten mukaan toiminta näyttää aktivoituvan kunnolla vasta vuonna 2022. Vuosi 2021 on vielä vahvasti epävarmuuden vuosi johtuen epidemian hallintaan saamisesta ja rokotusten kattavuudesta.

Tietyt epidemian johdosta syntyneet toimintatavat niin asiakkaiden kuin oman toiminnan kohdalla tulevat suurella todennäköisyydellä jäämään normaaleiksi käytänteiksi kuten esim. maskin käyttö. Ryhmäkoot pienenevät ja tämä tuo haasteita etenkin palvelutarjoomalle ja majoitusrakenteelle. Mahdollisuus turvalliseen olemiseen ja harrastamiseen, sitä tukevat palvelut, tilat ja ympäristö kuten yksityisemmät majoitustilat tulevat olemaan entistä tärkeämpiä kilpailutekijöitä. Palvelujen, tilojen ja ympäristön monipuolinen käyttö, esteettömyys, puhtaus ja viihtyisyys nousevat entistä tärkeimmiksi. Muutosnopeus kasvaa, mikä edellyttää organisaatiolta notkeutta, moniosaamista ja entistä vahvempaa asiakaslähtöisyyttä sekä oikeisiin resursseihin panostamista. Nämä kaikki edellyttävät myös myynnin ja saavutettavuuden kehittämistä siten, että oikeat palvelut tavoittavat oikeat asiakkaat oikea-aikaisesti, ostaminen on helppoa, asiakassitoutumista saadaan vahvistettua ja uusasiakashankintaa tehostettua.

Huolimatta vahvasta digitalisoitumisesta näemme nuorisokeskusten perinteisen leiritoiminnan edelleen säilyttävän ja jopa vahvistavan paikkaansa tärkeänä nuoren kasvun, sosiaalisen vahvistumisen, osallistamisen, luontosuhteen löytämisen ja syrjäytymisen sekä eriarvoistumisen vähentämisen kannalta. Kulunut vuosi on ollut etenkin lapsille ja aikuistuville nuorille raskas ja haastava. Osa selviytyy paremmin ja osa putoaa syvään kuiluun. Nuorisokeskusten vahvalla nuorisotyön osaamisella, oikealla arvomaailmalla ja omistajien sekä yhteistyökumppaneiden tuella voimme auttaa ja osallistaa lapsia ja nuoria kasvun tiellä löytämään onnistumisia, vahvistumista ja yhteenkuuluvuutta.

Nuorisolain mukaan valtioneuvosto hyväksyy joka neljäs vuosi valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman (VANUPO). Uusi, myös nuorisokeskuksien toimintaa ohjaava ohjelma valmistui opetus- ja kulttuuriministeriössä vuoden 2020 aikana. VANUPO:n avulla tehostetaan nuorten kasvu- ja elinolojen parantamiseen käytettävien, eri toimialoilla olevien voimavarojen tuloksellista käyttöä.

Valtakunnallinen ohjelma kattaa kaikki nuorisolain tarkoittamat alle 29-vuotiaat nuoret, joita oli Suomessa vuoden 2018 lopussa lähes 1,8 miljoonaa. Ohjelman painopisteet kuitenkin kohdistuvat erityisesti nuoruuden ydinalueeseen, eli noin 12-25-vuotiaiden nuorten kasvu- ja elinolojen kehittämiseen. Hallitusohjelman mukaisesti VANUPO:ssa on otettu pääteemoiksi nuorten syrjäytymisen ehkäisy ja osallisuuden vahvistaminen.

Nuorisokeskuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta arvioitaessa huomioon otetaan mm. yhteistyöverkostot sekä valmius kehittää nuorisotyötä. Nuorisotyön kehittämisen ohella on kuitenkin panostettava liikevaihdon lisäämiseen ja kustannustehokkuuteen kasvavien kiinteistö- ja yleiskulujen kattamiseksi mm. kokous- ja juhlataloitumisen palvelutarjontaa parantamalla sekä palvelujen myyntiä ja markkinointia tehostamalla.

Marttisen saari on mainio erilaisiin harrastuksiin ja virkistykseen sopiva alue kaiken ikäisille, mikä mahdollistaa myös alueella harjoitettavan kannattavan liiketoiminnan. Yhteistyökumppaneitten löytäminen tuomaan vetovoimaa ja synergiaetuja sekä rahoitusta on kuitenkin tarpeen. Kaupungin hallinnoima Marttisen saaren kehittämiseen tähtäävä yhteistyö Studio Puiston kanssa antaa uusia näkökulmia ja toteutusvaihtoehtoja myös nuorisokeskuksen toiminnan vahvistamiseen. Marttinen on aktiivisesti mukana kehittämistyössä.

Sisäinen valvonta ja toiminnan riskit

Keskuksen taloudelliset riskit liittyvät yleiseen talouden tilanteeseen. Covid19-epidemia ja sen kesto sekä vaikutus asiakaskäyttäytymiseen ja kuntien, seurakuntien ja perheiden taloustilanteeseen heijastuu vahvasti nuorisokeskuksen toimintaan. Lisäksi rajoitukset ovat vaikuttaneet voimakkaasti etenkin nuoriin mm. koulunkäyntiin, harrastuksiin, yhdessä oloon ja tapahtumiin, joiden myötä sosiaaliset kontaktit vähenivät rajusti ja eriarvoisuus kasvoi. Tämä edellyttää nuorisokeskuksilta entistä vahvempaa ennakoivaa otetta nuorisotoiminnan kehittämiseen ja siihen panostamiseen, jotta pystytään vastaamaan poikkeustilanteesta syntyneisiin haasteisiin ja tarpeisiin. Nuorisokeskuksilla on nyt mahdollisuus nostaa omaa profiiliaan nuorisotyön kentässä ja vahvistaa asemaansa innovatiivisena nuorisotyön osaajana. Tätä edellyttää myös Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Nuorisokeskusten rahoitukseen epävarmuutta tuo Veikkauksen rahoituksen uudet jakoperusteet ja avustusrahoituksen siirtyminen mahdollisesti osaksi budjettirahoitusta. Vähenevien avustuskäytön myötä myös avustusten myöntäjät kuten OKM ovat tarkentamassa niihin liittyviä periaatteita. Marttisen liiketoimintamuoto ja sama y-tunnus kaupungin kanssa rajoittaa merkittävästi uusien rahoituskanavien käyttöä ja avustusten hakua mm. Valtionkonttori, Business Finland, Finnvera, ELY, Leader ja erilaiset säätiöt.

Marttisen henkilöstön erityisvahvuus ja voimavara on hyvä työn ja työaikojen hallinta sekä työn mielekkyys. Työ on palkitsevaa ja arvojen mukaista eikä työpaikalla esiinny kiusaamista tai syrjintää. Henkilöstöön liittyvä riski on Kunta 10 –tutkimuksessa todetut esimiestyöhön liittyvät kehittämistarpeet ja työpaineiden sekä epävarmuuden kokeminen. Osasyynä tähän on vallitseva epidemia. Vuonna 2021 panostetaan etenkin esimiestyöhön ja henkilöstön osallistamiseen sekä työhyvinvointiin.

Marttisen mittavaan, eri aikakausilta peräisin olevaan kiinteistömassaan ja sen ylläpitoon sisältyy riskejä. Niukoilla henkilöstö- ja muilla resursseilla toimittaessa syntyy äkillisiä korjaus- ja kunnostustarpeita koneissa, laitteissa ja rakennuksissa. Ennakointia ja varautumista näihin on lisättävä. Muutuneet asiakastarpeet ja esteettömyyden vaatimukset edellyttävät kriittistä tarkastelua majoitus- ja harrastustilojen, mukaan lukien ulkoharrastustilat, monipuolistamiseen ja kehittämiseen. Tämä asettaa haasteita investointien rahoitussuunnitelmiin. Nykyinen liiketoimintamuoto ei mahdollista markkinoilla olevien julkisten ja säätiöiltä haettavien investointitukien laajaa käyttämättömyyttä.

Perinnekylän hallinnon ja kiinteistöjen siirtäminen pois Liikelaitos Marttiselta tulee ottaa selvitykseen, sillä yritystilojen vuokraus ei kuulu liikelaitoksen tehtäviin. Toimitilakiinteistöjen vuokraustoiminta tulee hoitaa yhtiömuodossa. Lisäksi Perinnekylän tuloa tuottamattomat rakennukset ja kannattamattoman tehtävän hoitaminen ilman riittäviä määrärahoja on suuri riski liikelaitoksen taloudelle.

Toiminnassa noudatetaan kaupungin hallintosääntöä, talousarvion täytäntöönpano-ohjeita ja muita annettuja ohjeita. Talouden ja toiminnan tilanne sekä myynnin näkymät esitetään johtokunnalle sen kokouksissa, kaupunginhallitukselle ja valtuustolle annetaan toteutumaportit. Omaisuuden ja henkilöstön vakuuttaminen on hoidettu keskitetysti kaupungin kautta.

Nuorisolaki edellyttää, että nuorisokeskus huolehtii toimintansa ja ympäristönsä turvallisuudesta. Nuorisokeskuksella tulee olla myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Vuosi 2020 oli yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden teemavuosi Marttisessa, jonka aikana lisätään henkilökunnan pedagogista osaamista, toteutettiin esteettömyyskartoitus ja aloitettiin sen mukaiset korjaustoimet, lisättiin asiakasnäkyvyyttä ja palvelujen saavutettavuutta, panostettiin digitaalisiin välineisiin ja turvallisuuteen.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Nuorisolain (1285/2016) § 20 mukaan ”*Valtionavustuksen määrää harkittaessa otetaan huomioon keskuksen nuorisotyön tehtävät sekä toiminnan laatu ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Avustettavan toiminnan on oltava yleishyödyllistä. Hyväksyttävänä menoina ei pidetä liiketoiminnasta tai muusta vastaavasta toiminnasta aiheutuvia menoja. Mahdollinen ylijäämä on käytettävä nuorisotyön kehittämiseen sekä nuorisotyön käytössä olevien infrastruktuurien ylläpitoon ja kehittämiseen.*”

Liikelaitos Marttisen johtokunta esittää, että tilikauden alijäämä -164 202,37 € siirretään taseen omaan pääomaan ja yhdistetään edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

**LIKELAITOS MARTTINEN
TALOUSARVION TOTEUMAVERTAILU**

Nuorisokeskus toiminta	TP 2019	TA2020	TOTEUMA2020	POIKKEAMA €	TOT %
Liikevaihto	964 520,95	1 052 000,00	489 561,34	562 438,66	46,5 %
Liiketoiminnan muut tuotot	16 502,10			0,00	
Muut tuet ja avustukset	742 981,12	597 500,00	804 926,07	-207 426,07	134,7 %
Tuet ja avustukset kunnalta	1 400,00	2 200,00		2 200,00	
Menot	-1 581 553,98	-1 496 225,00	-1 288 099,60	-208 125,40	86,1 %
Poistot	-94 460,82	-150 000,00	-94 935,59	-55 064,41	63,3 %
Liiketoiminnan muut kulut	-57 786,53	-20 000,00	-36 146,14	16 146,14	180,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-21,73		251,81	-251,81	-100,0 %
Tilikauden ylijäämä	-8 418,89	-14 525,00	-124 442,11	109 917,11	856,7 %

Elinkeinotoiminta	TP 2019	TA2020	TOTEUMA2020	POIKKEAMA €	TOT %
Liikevaihto	397 439,62	571 500,00	277 373,32	294 126,68	48,5 %
Liiketoiminnan muut tuotot	16 149,21	15 500,00	16 451,64	-951,64	106,1 %
Muut tuet ja avustukset	5 049,17	0,00	2 648,40	-2 648,40	
Tuet ja avustukset kunnalta	0,00		0,00	0,00	
Menot	-358 046,46	-493 506,00	-287 789,55	-205 716,45	58,3 %
Poistot	-47 310,28	-46 000,00	-47 015,34	1 015,34	102,2 %
Liiketoiminnan muut kulut	-10 066,80	-12 969,00	-13 147,41	178,41	101,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-49,39		0,59	-0,59	100,0 %
Tilikauden ylijäämä	3 165,07	34 525,00	-51 478,35	86 003,35	-149,1 %

Kaupungin nuorisotoimi	TP 2019	TA2020	TOTEUMA2020	POIKKEAMA €	TOT %
Liikevaihto	1274,80		420,00	-420,00	-100,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot					
Muut tuet ja avustukset	2283,19		610,38	-610,38	-100,0 %
Tuet ja avustukset kunnalta	126126,00	150000,00	150000,00	0,00	100,0 %
Menot	-78634,73	-107119,00	-97770,96	-9348,04	91,3 %
Poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Liiketoiminnan muut kulut	-42419,01	-42881,00	-42399,36	-481,64	98,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00	0,00	0,00	
Tilikauden ylijäämä	8630,25	0,00	10860,06	-10860,06	-100,0 %

Perinnekylä toiminta	TP 2019	TA2020	TOTEUMA2020	POIKKEAMA €	TOT %
Liikevaihto	14 675,90	11 300,00	6 440,56	4 859,44	57,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot	13 687,23	20 000,00	13 284,00	6 716,00	66,4 %
Muut tuet ja avustukset				0,00	
Tuet ja avustukset kunnalta	50 000,00	50 000,00	103 470,00	-53 470,00	206,9 %
Menot	-47 691,42	-46 933,00	-95 186,94	48 253,94	202,8 %
Poistot	-30 404,46	-34 000,00	-26 449,02	-7 550,98	77,8 %
Liiketoiminnan muut kulut	-667,32	-367,00	-697,32	330,32	190,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-2,03		-3,25	3,25	
Tilikauden ylijäämä	-402,10	0,00	858,03	-858,03	-100,0 %

Nuorisokeskus Marttinen yhteensä

31.12.2020	TP 2019	TA2020	TOTEUMA2020	POIKKEAMA €	TOT %
Liikevaihto	1 377 911,27	1 634 800,00	773 795,22	861 004,78	47,3 %
Liiketoiminnan muut tuotot	46 338,54	35 500,00	29 735,64	5 764,36	83,8 %
Tuet ja avustukset	750 313,48	597 500,00	808 184,85	-210 684,85	135,3 %
Tuet ja avustukset kunnalta	177 526,00	202 200,00	253 470,00	-51 270,00	125,4 %
Menot	-2 065 926,59	-2 143 783,00	-1 768 847,05	-374 935,95	82,5 %
Poistot	-172 175,56	-230 000,00	-168 399,95	-61 600,05	73,2 %
Liiketoiminnan muut kulut	-110 939,66	-76 217,00	-92 390,23	16 173,23	121,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-73,15	0,00	249,15	-249,15	
Tilikauden ylijäämä	2 974,33	20 000,00	-164 202,37	184 202,37	-821,0 %

**LIIKELAITOS MARTTINEN
RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN**

	TA 2020	MUUTOS	TA+MUUTOS	TOTEUMA 2020
Toiminnan rahavirta				
Liikelyli-/alijäämä	20 000,00	0,00	20 000,00	-164 451,52
Poistot ja arvonalentumiset	230 000,00	0,00	230 000,00	168 399,95
rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00	0,00	249,15
Toiminnan rahavirta yhteensä	250 000,00	0,00	250 000,00	4 197,58
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-202 000,00	0,00	-202 000,00	-130 591,98
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00	0,00	67 782,65
Investointien rahavirta yhteensä	-202 000,00	0,00	-202 000,00	-62 809,33
Toiminnan ja investointien rahavirta	48 000,00	0,00	48 000,00	-58 611,75
Rahoituksen rahavirta				
Oman pääoman muutokset	100 000,00	0,00	100 000,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kaupungilta	0,00	0,00	0,00	-40 314,40
Saamisten muutos muilta	0,00	0,00	0,00	26 243,28
Korottomien velkojen muutos kaupungilta	0,00	0,00	0,00	189 207,08
Korottomien velkojen muutos muilta	0,00	0,00	0,00	203 494,37
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	0,00	0,00	0,00	378 630,33
Rahoituksen rahavirta	100 000,00	0,00	100 000,00	378 630,33
RAHAVAROJEN MUUTOS	148 000,00	0,00	148 000,00	320 018,58
Rahavarat 31.12.	605 068,00		605 068,00	799 951,19
Rahavarat 1.1.	457 068,00		457 068,00	479 932,61
Rahavarojen muutos	148 000,00	0,00	148 000,00	320 018,58

**LIKELAITOS MARTTINEN
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN**

	Budj 2020	Toteutuma 2020 01-12	Poikkeama summa	Käyttö- %
i Wall-seinä				
INVESTOINTIMENOT	-	- 19 028,99	19 028,99	-100,00
RAHOITUSOSUUDET INVESTONTEIHIN	-	-	-	-100,00
NETTOMENO	0,00	-19 028,99	19 028,99	-100,00
Rantasaunan ympäristön rakenteet ja alue				
INVESTOINTIMENOT	0,00	-669,11	669,11	-100,00
NETTOMENO	0,00	-669,11	669,11	-100,00
Varausjärjestelmä HotSoft8				
INVESTOINTIMENOT	0,00	-2 403,04	2 403,04	-100,00
NETTOMENO	0,00	-2 403,04	2 403,04	-100,00
Jätehuolto katokset				
INVESTOINTIMENOT	-12 000,00	0,00	-12 000,00	100,00
NETTOMENO	-12 000,00	0,00	-12 000,00	100,00
Vanhan Pappilan kunnostus, katto ja val.				
INVESTOINTIMENOT	0,00	-39 100,42	39 100,42	-100,00
INVESTOINTITULOT	0,00	27 336,90	-27 336,90	-100,00
	0,00	-11 763,52	11 763,52	-100,00
Marttisen toimintapuisto				
INVESTOINTIMENOT		-147,00	147,00	
INVESTOINTITULOT		0,00	0,00	
NETTOMENO	0,00	-147,00	147,00	
Perinnekyllän rakennusten kunnostus				
INVESTOINTIMENOT	-100 000,00	-36 698,07	-63 301,93	36,70
INVESTOINTITULOT		40 225,00	-40 225,00	-100,00
NETTOMENO	-100 000,00	3 526,93	-103 526,93	-3,53
Varastorakennus, kiinteistöhuolto				
INVESTOINTIMENOT	-90 000,00	-13 500,00	-76 500,00	15,00
INVESTOINTITULOT	0,00	0,00	0,00	

NETTOMENO	-90 000,00	-13 500,00	-76 500,00	
Akustiikka ja ergonomia ym.				
INVESTOINTIMENOT	0,00	-2 930,00	2 930,00	-100,00
NETTOMENO	0,00	-2 930,00	2 930,00	-100,00
Pappilan alapohjan peruskunnostus				
INVESTOINTIMENOT	0,00	-15 800,00	15 800,00	
INVESTOINTITULOT	0,00	0,00	0,00	
NETTOMENO	0,00	-15 800,00	15 800,00	
Keittiön pesulinjaston, ulkovalaistukse ja				
INVESTOINTIMENOT	0,00	-315,35	315,35	
INVESTOINTITULOT	0,00	220,75	-220,75	
NETTOMENO	0,00	-94,60	94,60	
INVESTOINNIT YHTEENSÄ				
INVESTOINTIMENOT	-202 000,00	-130 591,98	-71 408,02	64,65
INVESTOINTITULOT	0,00	67 782,65	-67 782,65	
NETTOMENO	-202 000,00	-62 809,33	-139 190,67	31,09

**LIIKELAITOS MARTTINEN
TULOSLASKELMA**

	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Liikevaihto	773 795,22	1 377 911,27
Liiketoiminnan muut tuotot	837 920,49	796 652,02
Tuet ja avustukset kunnalta ja kuntayhtymältä	253 470,00	177 526,00
	1 865 185,71	2 352 089,29
Materiaalit ja palvelut		
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-274 448,82	-319 253,38
Ostot tilikauden aikana	-274 448,82	-319 253,38
Palvelujen ostot	-474 236,64	-603 225,43
	-748 685,46	-922 478,81
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-845 856,84	-951 268,47
Henkilösivukulut	-174 304,75	-192 179,31
Eläkekulut	-150 183,45	-165 819,61
Muut henkilösivukulut	-24 121,30	-26 359,70
	-1 020 161,59	-1 143 447,78
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-168 399,95	-172 175,56
Liiketoiminnan muut kulut	-92 390,23	-110 939,66
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-164 451,52	3 047,48
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	150,00	0,00
Muut rahoitustuotot	123,11	114,56
Muille maksetut korkokulut	-24,04	-187,79
Muut rahoituskulut	0,08	0,08
	249,15	-73,15
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-164 202,37	2 974,33
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-164 202,37	2 974,33
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-164 202,37	2 974,33

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

	2020	2019
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-8,19	0,15
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-8,19	0,14
Voitto, %	-21,22	0,22

LIKELAITOS MARTTINEN
RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Toiminnan rahavirta		
Liikeliijäämä (-alijäämä)	-164 451,52	3 047,48
Poistot ja arvonalentumiset	168 399,95	172 175,56
Rahoitustuotot ja -kulut	249,15	-73,15
	<u>4 197,58</u>	<u>175 149,89</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-130 591,98	-133 830,97
Rahoitusosuudet investointeihin	67 782,65	51 863,10
	<u>-62 809,33</u>	<u>-81 967,87</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-58 611,75	93 182,02
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset		
Peruspääoman muutos	0,00	80 000,00
Oman pääoman muutokset	<u>0,00</u>	<u>80 000,00</u>
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-40 314,40	-65 343,54
Saamisten muutos muilta	26 243,28	-47 182,60
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	189 207,08	62 551,45
Korottomien velkojen muutos muilta	203 494,37	9 756,67
	<u>378 630,33</u>	<u>-40 218,02</u>
Rahoituksen rahavirta	378 630,33	39 781,98
Rahavarojen muutos	320 018,58	132 964,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	799 951,19	479 932,61
Rahavarat 1.1	479 932,61	346 968,61
	<u>320 018,58</u>	<u>132 964,00</u>
Liikelaitoksen tunnusluvut	2020	2019
Investointien tulo-rahoitus, %	6,68	213,68
Lainanhoitokate	-	-
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, 1000 €	-20,50	177,67
Kassan riittävyys, pv	146,59	78,53
Quick ratio	1,18	1,31
Current ratio	1,18	1,31

LIIKELAITOS MARTTINEN**TASE**

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Rakennukset	1 426 228,13	1 516 008,52
Kiinteät rakenteet ja laitteet	69 814,60	70 600,09
Koneet ja kalusto	6 859,64	19 731,30
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	205 713,35	207 866,43
	<hr/> 1 708 615,72	<hr/> 1 814 206,34
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	4 328,82	4 328,82
Muut saamiset	56 159,14	56 159,14
	<hr/> 60 487,96	<hr/> 60 487,96
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 769 103,68	1 874 694,30
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	40 283,54	60 354,08
Saamiset kunnalta	717 059,73	676 745,33
Muut saamiset	18 887,63	20 670,79
Siirtosaamiset	10 198,21	14 587,79
	<hr/> 786 429,11	<hr/> 772 357,99
Rahat ja pankkisaamiset	799 951,19	479 932,61
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 586 380,30	1 252 290,60
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 355 483,98	3 126 984,90

**LIKELAITOS MARTTINEN
TASE**

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 153 065,41	2 153 065,41
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	16 954,56	13 980,23
Tilikauden yli-/alijäämä	-164 202,37	2 974,33
	<u>2 005 817,60</u>	<u>2 170 019,97</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	245,45	0,00
Ostovelat	89 180,34	69 395,36
Muut velat	816 163,49	743 797,15
Siirtovelat	444 077,10	143 772,42
	<u>1 349 666,38</u>	<u>956 964,93</u>
Vieras pääoma yhteensä	1 349 666,38	956 964,93
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 355 483,98	3 126 984,90

TASEEN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	59,78	69,40
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	72,35	40,69
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	-147,25	16,95
Lainakanta 31.12, 1000 €	-	-
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	9,58	20,97
Lainasaamiset 31.12, 1000 €	-	-

LIKELAITOS MARTTINEN
LIITETIEDOT
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenon mukaisena, rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettynä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon

LIKEVAIHTO ulk/sis	2020	2019
Nuorisotoiminta	489 981,34	965 795,75
Elinkeinotoiminta	277 373,32	397 439,62
Perinnekylä toiminta	6 440,56	14 675,90
	773 795,22	1 377 911,27

MYYNTISAAMISET	2020	2019
Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	460,10	1 089,80
Myyntisaamiset muilta	39 211,44	59 264,28
	39 671,54	60 354,08
SAAMISET KUNNALTA	2020	2019
- sisäinen,yhdystili	717 059,73	676 745,33
MUUT SAAMISET	2020	2019
Alv.saamiset lääninverovirastolta	18 887,63	20 670,79
Muut saamiset	612,00	
	19 499,63	20 670,79
SIIRTOSAAMISET	2020	2019
Siirtosaamiset valtiolta	9 955,97	13 387,79
Saamiset muilta	242,24	1 200,00
	10 198,21	14 587,79

OMA PÄÄOMA	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	2 153 065,41	2 073 065,41
muutos: lisäys	0,00	80 000,00
Peruspääoma 31.12.	2 153 065,41	2 153 065,41
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	16 954,56	13 980,23
Tilikauden yli/- alijäämä	-164 202,37	2 974,33
Oma pääoma 31.12.	2 005 817,60	2 170 019,97

VIERASPÄÄOMA lyh.aik.		
SAADUT ENNAKOT lyh.aik.	2020	2019
Saadut tuki ennakot	245,45	0,00
MUUT VELAT lyh.aik.	2020	2019
Ennakonpidätykset ja sotu	14 700,16	13 446,09
ulkoinen velka Virtain kaupungille	21 134,66	9 240,53
sisäinen velka Virtain kaupungille	534 224,50	474 619,24
sisäinen velka taseyksikölle VH	118 214,76	110 963,72
Lomapalkkajaksotus	127 131,43	134 932,00
Muut velat	757,98	595,57
	816 163,49	743 797,15
SIIRTOVELAT	2020	2019
Palkkajaksotukset	5 797,79	1 550,03
valtionosuus jaksotukset (tukijaksotukset)	388 052,86	124 614,44
henkilökulujen sivukulujaksotukset, lakisääteiset	50 226,45	17 343,44
Muut siirtovelat		264,51
	444 077,10	143 772,42

VUOKRAVASTUUT		
leasingvuokravastuut	2020	2019
seuravalla tilikaudella maksettavat	8 098,35	9 158,23
myöhemmin maksettavat	1 479,10	11 810,45
yhteensä	9 577,45	20 968,68
ALV:PALAUTUSVASTUU	2020	2019
	297 160,00	329 435,00

PALAUTUS/SIIRTOKELPOISET LIITTYMIS-MAKSUT	
taseen pysyvät vastaavat/ muut saamiset	31.12.2020
KOILLIS-SATAKUNNAN SÄHKÖ	
- Rajalahti	1 416,45
- Marttinen	6 807,36
- Huoltorakennus	5 419,01
- 4H-tila	136,28

- Herraskosken mökit	126,14	
- Perämäen ost.omakotitalo	201,83	
- Lomasaari	11 167,68	
- Hakelämpökeskus	6 060,00	
- Marttisen Vihta-saunan sähköliittymä nro 30772 2.2.2017	16 220,00	
VIRTAİN VESIOSUUSKUNTA		
- Nuorisokeskus maj.rak. A,C,B	3 302,79	
- Nuorisokeskus, vast.otto rakennus	3 930,00	
- Lämpökeskus	1 170,00	
		ulkoinen yht
	55 957,54	
VIRTAİN KAUPUNKI/VESIHUOLTO		
Liittymä vesihuoltolaitokseen(sisäinen); lämpö-laitos 2014	201,60	
yhteensä	56 159,14	

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT		
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ	31.12.2020	31.12.2019
Vakinaiset	22	18
määräaikaiset	3	7
	25	25
ARVIOIDUT POISTOAJAT, NIITÄ VASTAAVAT VUOTUISET POISTOPROSENTIT JA POISTOMENETELMÄT		
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot		2 - 5 v. tasapoisto
Aineettomat oikeudet		5 - 10 v. tasapoisto
Konserniliikearvo		2 - 5 v. tasapoisto
Liikearvo		2 - 5 v. tasapoisto
Atk-ohjelmistot		2 - 5 v. tasapoisto
Muut		2 - 5 v. tasapoisto
Erityisestä syystä enintään (esim. vesistöjen peruskunnostus)		20 v. tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset		20 - 50 v. tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset		20 - 30 v. tasapoisto
Talousrakennukset		10 - 20 v. tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset		20 - 30 v. tasapoisto

Asuinrakennukset	30 - 50 v. tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20% mjp
Sillat, laiturit ja uimalat	10 - 25% mjp
Muut maa- ja vesirakenteet	10 - 20% mjp
Vedenjakeluverkosto	7 - 10% mjp
Viemäriverkko	7 - 10% mjp
Kaukolämpöverkko	10 - 15% mjp
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 - 20% mjp
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	20 - 22% mjp
Maakaasuverkko	12 - 15% mjp
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20% mjp
Sähkö-, vesi- yms laitoskoneet ja laitteet	15 - 25% mjp
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20% mjp
Liikenteen ohjauslaitteet	20 - 25% mjp
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 - 25% mjp
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	15 - 20 v. tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työ	8 - 15 v. tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 v. tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10 v. tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 - 15 v. tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 - 10 v. tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 - 15 v. tasapoisto
Atk-laitteet	3 - 5 v. tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 v. tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa

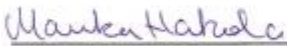
Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa. on kirjattu vuosikuluiksi.

LIKELAITOS MARTTISEN TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Virrat 2.3.2021

LIKELAITOS MARTTISEN JOHTOKUNTA

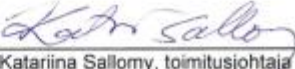

Risto Saarinen, puheenjohtaja

Marika Hakola, johtokunnan jäsen

Kirsti Perähuhta, johtokunnan jäsen

Antti Vuori, varapuheenjohtaja

Risto Lehtinen, johtokunnan jäsen

Katariina Sallomy, toimitusjohtaja

LIIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TOIMINNAN RAHOITUKSEEN 31.12.2020

	kaupunki+VH taseyksikkö ulk./sis.	Liikelaitos Marttinen ulk./sis.	Eliminoinnit kaupunki+ VH	Eliminoinnit Liikelaitos	kaupungin ra- hoitusosa ulkoinen
Tulorahoitus					
Vuosikate	6 645 600	4 198	253 470	-253 470	6 649 798
Satunnaiset erät	0				0
Tulorahoituksen korj.erät	-55 100				-55 100
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-11 416 535	-130 592			-11 547 127
Rahoitusosuudet inv.men	139 390	67 783			207 172
Pys.vast.hyöd.luov.tulot	75 418				75 418
Toiminnan ja inv.rahavirta	-4 611 227	-58 612	253 470	-253 470	-4 669 838
Rahoituksen rahavirta					
Antolainaukset muutokset					
Antolain.saam.lis	-69 221		69 221		0
Antolain.saam.väh	0				0
Lainakannan muutokset					
Oman pääoman muutos	0				0
Pitkäaik.lainojen lis	5 000 000				5 000 000
Pitkäaik.lain.väh	-1 329 621				-1 329 621
Toimek ant var/pääom.muut	2 540				2 540
Vaihto-om.muutos	-16 321				-16 321
Saamisten muutos	-87 579	-14 071	421 161	40 314	359 825
Korott.pitkä/lyhytaik.velk.m	2 508 432	392 701	-463 840	-66 856	2 370 436
Muut maksuvalm.muutokset	2 407 072	378 631	-42 679	-26 542	2 716 481
Rahoituksen rahavirta	6 008 230	378 631	26 542	-26 542	6 386 860
Rahavarojen muutos	1 397 004	320 019	280 012	-280 012	1 717 022
Rahavarat 31.12.	8 755 542	799 951			9 555 493
Rahavarat 1.1.	7 358 538	479 933			7 838 471
muutos	1 397 004	320 019	0	0	1 717 022

LIKELAITOKSET KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖKSESSÄ 31.12.2020
Eliminoinnit

31.12.2020	kaupunki ja vesi-	Liikelaitos	koko kau-			Koko kau-
	huolto taseyk-	Marttinen	punki	Kaupunki	Liikelaitos	punki ulkoi-
	sikkö, ulk./sis.	u/s	sis /ulk			nen
Toimintatuotot, sisäiset	6 327 710	80 349	6 408 059	-6 327 710	-80 349	0
Toimintatuotot, ulkoiset	31 961 942	1 531 367	33 493 308			33 493 308
Valmistus omaan käyttöön	144 669		144 669			144 669
Avustus kunnalta	0	253 470	253 470		-253 470	0
Henkilöstömenot	-14 312 783	-1 020 162	-15 332 944			-15 332 944
Palvelujen ostot, sisäiset	-2 545 575	-62 936	-2 608 510	2 545 575	62 936	-0
Palvelujen ostot, ulkoiset	-52 166 386	-411 301	-52 577 687			-52 577 687
Aineet, tarvikkeet ja tavarat/ulk	-4 087 146	-273 953	-4 361 099			-4 361 099
Aineet, tarvikkeet ja tavarat/sis	-5 743	-496	-6 239	5 743	496	0
Vuokrat, muut kulut/sisäiset	-3 743 329	-43 459	-3 786 788	3 743 329	43 459	0
Vuokrat, muut kulut	-2 869 024	-35 731	-2 904 755			-2 904 755
Avustukset, sisäiset	-6 521		-6 521	6 521		0
Avustukset, ulkoiset	-1 886 566	-13 200	-1 899 766			-1 899 766
Avustus liikelaitokselle	-253 470		-253 470	253 470		0
TOIMINTAKATE	-43 442 221	3 948	-43 438 273	226 928	-226 928	-43 438 273
Verotulot	22 750 716		22 750 716			22 750 716
Valtionosuudet	26 994 852		26 994 852			26 994 852
Korkotuotot, ulkoiset	22 933		22 933			22 933
Muut rahoitustulot	419 914	273	420 187			420 187
Korkomenot, ulkoiset	-92 572	-24	-92 596			-92 596
Muut rahoitusmenot, ulkoiset	-8 022	0	-8 022			-8 022
VUOSIKATE	6 645 600	4 198	6 649 798	226 928	-226 928	6 649 798
Poistot käyttöomaisuudesta	-3 687 058	-168 400	-3 855 458			-3 855 458
Arvonalentumiset	-371 924		-371 924			-371 924
Satunnaiset tuotot	0		0			0
TILIKAUDEN TULOS	2 586 619	-164 202	2 422 416	226 928	-226 928	2 422 416
						0
Poistoeron lisäys/väh	143 957		143 957			143 957
Varausten lisäys/väh	-1 400 000		-1 400 000			-1 400 000
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	1 330 576	-164 202	1 166 374	226 928	-226 928	1 166 374

V MUUT ERIYTETYT LASKELMAT**KILPAILULAIN 30 D §:N EDELLYTTÄMÄT LASKELMAT**

	Keskushallinto, talous- ja tietohallintopalvelut	Tekninen toimi, vuokrauspalvelut	Liikelaitos Marttinen, elinkeinotoiminta
Myyntituotot	19 429,91	17 696	277 373
Tuet ja avustukset	31,57	170	2 648
Muut toimintatuotot	441,58	1 074 173	16 452
TOIMINTATUOTOT	19 903,06	1 092 039	296 473
Valmistus omaan käyttöön	0,00	17 101	0
Henkilöstökulut	-16 151,43	-107 232	-128 497
Palvelujen ostot	-5 819,49	-320 078	-83 182
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-290,15	-184 476	-76 111
Vuokrat	-880,59	-17 270	-4 981
Muut toimintakulut	-25,78	-68 226	-8 166
TOIMINTAKULUT	-23 167,44	-680 181	-300 937
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-3 264,38	411 858	-4 464
Rahoitustuotot ja -kulut	-14,35	85	1
VUOSIKATE	-3 278,72	411 942	-4 463
Poistot ja arvonalentumiset	-665,40	-1 023 878	-47 015
TILIKAUDEN TULOS	-3 944,12	-611 936	-51 478
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-4 609,52	-611 936	-51 478

Kustannuslaskennan periaatteet Talous- ja tietohallintopalvelut

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan hallinnon ja talouden tuloyksikkö tuottaa kaupungin sisäisten talous- ja tietohallintopalveluiden lisäksi palveluita kahdelle tytäryhtiölle, joista toinen toimii markkinoilla ja toinen on in-house yhtiö, jolla ei ole lainkaan markkinoilla tapahtuvaa toimintaa. Yllä on esitetty markkinoilla olevaan toimintaan kohdistuvien palveluiden tuloslaskelma. Tuottojen ja kustannusten jakoperusteena on taloushallinnon osalta toteutuneiden kirjanpitovientien määrä, palkkahallinnon osalta palkkalaskelmien lukumäärä ja tietohallinnon osalta työasemien lukumäärä. Palvelujen hinta laskeaan vuosittain etukäteen arvioitujen kustannusten ja suoritteiden määrän perusteella. Vuosi 2020 on ollut poikkeuksellinen mm. palkkajärjestelmän vaihtoprojektin sekä useiden ohjelmistopäivitysten johdosta, minkä vuoksi kustannukset ovat toteutuneet aiemmin arvioitua korkeampina.

Vuokraustoiminta

Teknisten palveluiden lautakunnan alaiseen toimintaan sisältyy elinkeinotoiminnan käytössä olevien rakennusten vuokraus tytäryhtiölle, joka vuokraa rakennukset edelleen yrityksille sekä asuinhuoneistojen vuokraustoimintaa. Näitä toimintoja seurataan kirjanpidossa rakennuksittain omilla kustannuspaikoillaan. Kiinteistönhoidon kustannukset kohdistetaan kohteille toteutuneiden työtuntien mukaan. Välilliset menot, kuten sisäiset taloushallintopalvelut kohdistetaan kirjanpitovientien määrän perusteella. Vuonna 2020 vuokraustoimintaa rasittaa 371.924 euron suuruinen kertaluonteinen arvonalennus.

Liikelaitoksen elinkeinotoiminta

Nuorisokeskus Marttisen nuorisotoiminnan ohessa järjestetään yrityksille ja yksityishenkilöille erilaisia tapahtumia ja vuokrataan tiloja tapahtumia sekä majoitusta varten. Kustannukset kohdistetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti eri palveluiden toteutuneiden käyttöpäivien määrän perusteella. Koronaepidemiolla oli merkittävä volyymia alentava vaikutus toimintaan vuonna 2020.

VI ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA 2020

TASEKIRJA SIDOTTUNA		SÄILYTYSTAPA
TALOUSARVIO (määrärahat+muutokset)		paperilla
PÄIVÄKIRJA		paperilla
PÄÄKIRJA		sähköinen tallenne
PÄÄKIRJA KUSTANNUSPAIKOITTAIN		sähköinen tallenne
OSTORESKONTRA	suoritusluettelo	sähköinen tallenne
MYYNTIRESKONTRA	suoritusluettelo	sähköinen tallenne
PALKKAHALLINTO(PEGASOS)	palkka-ajot	paperilla
KÄYTTÖMAISUUS/IRTAIMISTO	tapahtumat	paperilla
TÄSMÄYTYSSSELVITYKSET		paperilla
TOSITELAJI		
2	MUISTIOTOSITTEET	paperilla
9	KÄYTTÖMAISUUS	paperilla
10	KASSATOSITTEET	paperilla
20	OSTOLASKUT	paperilla
45	PERHEHUOLTO/OSTRESKONTRA	paperilla
46	SOSIAALITYÖ/PROCONSONA TOSITTEET	paperilla
50	OSTOLASKUJEN SUORITUKSET	paperilla
80	PALKKATOSITTEET	paperilla
90	MYYNTELASKUJEN SUORITUKSET	paperilla
99	KORJAUSTOSITTEET	paperilla
100	SÄHKÖISET OSTOLASKUT	sähköinen tallenne
101	RAHATOIMISTON LASKUTUKSET	paperilla
102	ASUNTOLAINALASKUTUKSET	paperilla
118	PÄIVÄHOITOLASKUTUS	paperilla
120	VESI-JA JÄTEVESILASKUTUS	paperilla
140	RAKENNUSVALVONTALASKUTUS	paperilla
141	KAAVOITUSTOIMISTON LASKUTUS	paperilla
150	HAMMASHOITOLANLASKUTUS (Effic)	paperilla
151	TYÖTERVEYSHOIDON LASKUTUS(Effic)	paperilla
152	POLIKLINIKAN LASKUTUS(Effic)	paperilla
153	VUODEOSASTON LYHYTAIK.HOITOLASKUTUS(Effic)	paperilla
154	VUODEOSASTON PITKÄAIK.HOITOLASKUTUS(Effic)	paperilla
156	VANHAINKOTI PITKÄAIK.HOITOLASKUTUS 1.11.2013 ALK	paperilla
157	VANHAINKOTI LYHYTAIK.HOITOLASKUTUS1.11.2013 ALK	paperilla
167	KOTIHOITOLASKUTUS	paperilla
155	VTK/KUNTA JA KY-LASKUTUS	paperilla
159	PERHEHUOLTO	paperilla
160	SOSIAALITOIMISTO/YLEISLASKUTUS	paperilla
161	VANHAINKOTI/SEKAL.LASKUTUS	paperilla
200	SIVISTYSTOIMEN LASKUTUS	paperilla
209	KANSALAIPOISTON LASKUTUS	paperilla
210	MERIKANTO-OPISTON LASKUTUS	paperilla
220	NUOR.KESKUS MARTTISEN LASKUTUS	paperilla
230	TEKNINEN TOIMISTO/KAUKOLÄMPÖLAITOS	paperilla
231	TEKNINEN TOIMISTO/YLEISLASKUTUS	paperilla
232	TEKNINEN TOIMISTO/TILAPALVELU	paperilla
233	TEKNINEN TOIMISTO/RUOKAHOILTOPALVELUT	paperilla
300	VESI-JA JÄTEVESILASKUTUS(VESIHUOLTO)	paperilla

Kirjanpitoaineisto säilytetään 10-15 vuotta, ellei velkomisasioiden, EU –tukien tai muun erillisen perusteen johdosta edellytetä pidempää säilytysaikaa. Pysyvästi säilytetään tasekirja ja talousarvio.

ALLEKIRJOITUKSET

Virroilla 31. päivänä maaliskuuta 2021

VIRTAIN KAUPUNGINHALLITUS

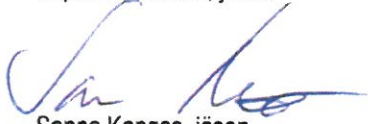
Tuula Mäntysalmi, puheenjohtaja

Tytti Majanen, 2. varapuheenjohtaja

Tapani Heinonen, jäsen

Sanna Kangas, jäsen

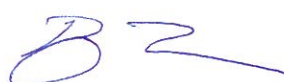
Eila Kalliomäki, jäsen

Henna Viitanen, vt. kaupunginjohtaja

Teemu Kontoniemi, 1. varapuheenjohtaja

Reijo Koskela, jäsen

Aimo Mäkinen, jäsen

Katja Kotalampi, jäsen

Harri Tarvainen, jäsen

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu erillinen tilintarkastuskertomus

Kankaanpäässä

18.5. 2021BDO Audiator Oy, *tilintarkastusyksikkö*Ari Virolainen
JHT, HT